

Ruimte en Milieu
*Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer*

Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP)

Nota van aanpassing

3 maart 2009

Colofon

T 070 339 47 80
F 070 339 12 88
Portefeuille Milieu
Directie Duurzaam Produceren
Afdeling Afval en Ketens
Rijnstraat 8 2515 XP Den Haag
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 625

Inhoud

1	Inleiding en leeswijzer	7
2	Hoofdpijnen van de inspraakreacties.....	8
2.1	Ketengericht afvalbeleid	8
2.2	De nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen	9
2.3	Aanvullende sturing voor verwijdering	9
2.4	Opslag van brandbaar restafval.....	10
2.5	Afgeven, accepteren, terug leveren, houder zijn en 10.37 Wm	11
2.6	Leidraden voor vergunningverlening	12
2.7	Definitie van bijproducten	13
2.8	Vervallen van de afvalstofstatus (end of waste)	13
2.9	Overige onderwerpen beleidskader	14
2.9.1	Meer benutten van restwarmte van AVI's.....	14
2.9.2	Systeem van inzamelvergunningen wordt niet opgeheven.....	14
2.9.3	Geen scheidingsplicht voor drankenkartons.....	15
2.9.4	Nascheiding.....	15
2.9.5	Mengen	15
2.9.6	Stortcapaciteit	15
2.9.7	Uitruil van stortcapaciteit.....	15
2.9.8	Herontwikkelen van voormalige stortplaatsen.....	15
2.9.9	Opslag van afvalstoffen in de diepe ondergrond.....	16
2.9.10	Pilot voor opvullen zoutcavernes met afvalstoffen.....	16
2.9.11	Relatie tussen afvalbeleid en REACH.....	16
2.10	Overige onderwerpen sectorplannen	16
2.10.1	Storten deelstroom na scheiden/sorteren niet toegestaan.....	16
2.10.2	Afvoeren van gedecontamineerd infectieus afval	17
2.10.3	Wat te doen als er geen minimumstandaard is vastgesteld voor een afvalstof	17
	Bijlage 1 Kennisgeving inspraak	18
	Bijlage 2 Insprekers	19
	Bijlage 3 Detailbeantwoording inspraakreacties.....	21

1 Inleiding en leeswijzer

De Wet milieubeheer en diverse internationale richtlijnen verplichten Nederland om periodiek een of meerdere afvalbeheerplannen op te stellen. Op 03-03-03 is het Landelijk afvalbeheerplan 2002-2012 (het eerste LAP) in werking getreden. De geldingsduur van dat plan eindigt op 3 maart 2009.

Het ontwerp van het LAP 2009-2021 (het tweede LAP) heeft van 10 december 2008 tot en met 21 januari 2009 een openbare inspraakprocedure doorlopen. De inspraakperiode is op 10 december 2008 aangekondigd in de Staatscourant (Stcrt. nr. 240, 2008), de Volkskrant en het AD. In bijlage 1 is de tekst van de kennisgeving opgenomen.

Het tweede LAP is op 15 december 2008 gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen (kennisgeving 2008/0571/NL), zoals voorgeschreven in Richtlijn 98/34/EG. De in deze richtlijn vastgelegde 'stand still' termijn van drie maanden eindigt op 16 maart 2009. Op het moment van het publiceren van deze Nota van aanpassing is dus nog niet bekend of er door de Commissie op het LAP zal worden gereageerd.

Tijdens de inspraakperiode zijn 71 reacties ontvangen. In bijlage 2 is een overzicht van de insprekers gegeven.

De inspraakreacties van alle insprekers zijn samengevat in 710 vragen en opmerkingen. Deze zijn opgenomen in bijlage 3, waarin op elke samengevatte vraag/opmerking een antwoord wordt gegeven. Tevens is aangegeven of de reacties leiden tot aanpassing van het ontwerp LAP.

In hoofdstuk 2 van deze nota van aanpassing zijn de hoofdlijnen van de inspraakreacties opgenomen.

2 Hoofdpijnen van de inspraakreacties

De inspraakreacties van alle insprekers zijn samengevat in 710 vragen en opmerkingen. Deze zijn opgenomen in bijlage 3, waarin op elke vraag/opmerking een antwoord wordt gegeven.

In dit hoofdstuk (met uitzonderingen van de paragrafen 2.10 en 2.11) worden de onderwerpen behandeld waarover de meeste inspraakreacties zijn ingediend. Bij elk onderwerp wordt de volgende indeling aangehouden:

- Korte weergave van wat in het ontwerp LAP over het onderwerp is opgenomen.
- Samenvatting van de inspraakreacties.
- Antwoord op de inspraakreacties.
- Consequenties voor het tweede LAP.

2.1 Ketengericht afvalbeleid

Effectieve stappen in de richting van een duurzaam en zuinig materiaalgebruik zijn te realiseren wanneer deze plaatsvinden vanuit het perspectief van de hele keten. En met 'keten' wordt hier niet bedoeld de afvalketen van inzameling tot en met verwijdering, maar het hele traject van de winning van een grondstof tot en met de verwerking van een afvalstof.

Met een ketenaanpak in het afvalbeleid wordt een verdere vermindering van de milieudruk door afval beoogd. Er wordt gezocht naar aangrijpingspunten eerder in de keten, zoals productontwerp, waarbij er uiteraard wel voor moet worden gezorgd dat er geen milieudruk naar andere fases van de materiaalketen wordt afgewenteld. Verder wordt verwacht dat het meer denken in ketens leidt tot meer innovatie en slimmere samenwerking tussen bedrijven.

Samenvatting inspraakreacties

Er is veel bijval voor de weg die het tweede LAP in gaat, namelijk de weg naar een materialenketenbeleid. Veel insprekers geven aan dit een goede zaak te vinden en willen graag bij het traject worden betrokken.

Wel zijn er vragen gesteld over de keuze van de zeven prioritaire stromen en over het instrumentarium dat gaat worden ingezet om ketengericht afvalbeleid te realiseren of af te dwingen.

Antwoord op de inspraakreacties

De zeven prioritaire stromen zijn geselecteerd op basis van een aantal criteria die in paragraaf 6.7.2. van het LAP zijn beschreven, zoals de milieudruk van een bepaalde stroom in de keten en de betrokkenheid van bedrijven en branches.

Bij het vormgeven van het ketengericht afvalbeleid wordt onder meer bezien welk instrumentarium het beste kan worden gebruikt. Het is dus niet mogelijk om nu al aan te geven welk instrumenten in welke situatie of voor welke afvalstroom wordt ingezet. Dat houdt in dat ook pas als afspraken zijn gemaakt tussen betrokkenen of duidelijk is welke instrumenten worden ingezet, kan worden aangegeven op welke manier toezicht plaatsvindt.

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

De inspraakreacties hebben niet geleid tot een andere selectie van prioritaire stromen of een andere aanpak voor het instrumentarium.

2.2 De nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen

Op 19 november 2008 is Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (hierna: de nieuwe Kaderrichtlijn) gepubliceerd. Deze richtlijn moet worden geïmplementeerd in nationale wet- en regelgeving. Daarvoor hebben de lidstaten twee jaar de tijd en de bestaande Kaderrichtlijn wordt dan ook pas op 12 december 2010 ingetrokken. Door de nieuwe Kaderrichtlijn gaan met name enkele belangrijke definities veranderen.

Samenvatting inspraakreacties

Diverse insprekers hebben aangegeven dat de nieuwe Kaderrichtlijn voortvarend en met de hoogste prioriteit moet worden geïmplementeerd. Sommigen willen dat bepaalde onderdelen direct of versneld in werking moeten treden en er is voorgesteld om gelijktijdig met het inwerkingtreden van het tweede LAP een eenvoudige wijziging van de Wm door te voeren die alleen voorziet in het opnemen van de nieuwe definities in de We milieubeheer.

Antwoord op de inspraakreacties

De nieuwe Kaderrichtlijn dient op 12 december 2010 in de nationale regelgeving te zijn geïmplementeerd. Momenteel zijn de wijzigingen van de Nederlandse regelgeving in voorbereiding om te voldoen aan de eisen die worden gesteld in de nieuwe Kaderrichtlijn.

De procedures voor wijzigingen van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen moeten worden doorlopen, die alle een eigen dynamiek kennen. Het is gelet op de systematiek van de regelgeving en uit het oogpunt van rechtszekerheid niet mogelijk om op onderdelen op de implementatie vooruit te lopen (zie ook de paragrafen 2.8 en 2.9.).

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

Versnelde implementatie is niet mogelijk.

2.3 Aanvullende sturing voor verwijdering

In het ontwerp LAP is aangegeven dat er vooralsnog geen verbrandingsbelasting wordt ingesteld en dat de minimumstandaarden voor brandbaar restafval niet worden gewijzigd. Daarmee kiest het LAP er voor om vooralsnog niet aanvullend te gaan sturen aan het eind van de keten, dat wil zeggen in de verwijdering van het brandbaar restafval. In het ontwerp LAP is aangegeven dat die aanvullende sturing niet gewenst is vanwege de twijfel over de te behalen milieuwinst van aanvullende sturing en vanwege de kosten, uitvoerbaarheid en haalbaarheid.

Samenvatting inspraakreacties

Er zijn bij dit onderwerp twee kampen.

Het ene kamp is vóór aanvullende sturing. Hiertoe behoort onder meer de afvalverwerkingssector die gebaat is bij aanvullende sturing, omdat het voor de betreffende bedrijven leidt tot meer afvalaanbod. Dit kamp bevat ook diverse insprekers die menen dat aanvullende sturing gewenst is vanwege de macht van en een dreigende overcapaciteit in de afvalverbrandingssector. De vrees is dat dit op termijn kan leiden tot het aantrekken van afval dat nu nog wordt hergebruikt.

Het andere kamp is tegen de aanvullende sturing. Hiertoe behoren onder meer de ontdoeners van afval, die vrezen dat aanvullende sturing tot hogere kosten leidt, en het deel van de afvalverwerkingssector dat vindt dat aanvullende sturing ingrijpt in de vrije markt.

Antwoord op de inspraakreacties

Sturing van afvalverwerking vindt op diverse manieren plaats. De belangrijkste is het systeem van de minimumstandaarden. De minimumstandaard geeft de minimale hoogwaardigheid aan van de be-/verwerking van een bepaalde afvalstof of categorie van afvalstoffen en is bedoeld om te voorkomen dat afvalstoffen laagwaardiger worden be-/verwerkt dan wenselijk is.

Er zijn momenteel geen nieuwe inzichten die er toe leiden dat de afvalstromen die nu in AVI's mogen worden verbrand, op een andere manier met significant minder milieudruk zouden kunnen worden verwerkt. Als voor een bepaalde afvalstof een bepaalde verwerking wel significant beter is dan een andere, dan kan dat in het LAP dus tot uitdrukking komen in de minimumstandaard voor die afvalstof.

Verder mag niet worden vergeten dat milieudruk weliswaar een belangrijk criterium is bij het vaststellen van de minimumstandaard, maar niet het enige. Ook andere criteria, zoals kosten, haalbaarheid, uitvoerbaarheid enz. moeten in beschouwing worden genomen bij het vaststellen van de minimumstandaard.

In het LAP is aangegeven dat de voordelen van een verbrandingsbelasting en van het aanpassen van de minimumstandaard voor brandbaar restafval niet op wegen tegen de nadelen en daarom wordt afgezien van aanvullende sturing.

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

Er is tijdens de inspraakperiode geen grootschalige steun voor aanvullende sturing uitgesproken en in de inspraakreacties zijn geen nieuwe argumenten aangevoerd die leiden tot een ander standpunt over aanvullende sturing.

2.4 Opslag van brandbaar restafval

Het afvalaanbod aan AVI's is gedurende het jaar niet constant. Met name in de zomer en rond de jaarwisseling is vaak sprake van een kleiner aanbod dan in de rest van het jaar. In het ontwerp LAP is aangegeven dat het mogelijk is om voorraden brandbaar restafval aan te leggen die tijdens de slappe tijden kunnen worden verwerkt. Zo wordt zoveel mogelijk brandbaar restafval op een meer gewenste wijze dan storten verwerkt, terwijl de kosten kunnen worden beperkt.

Een dergelijk voorraad kan worden gerealiseerd door tijdelijke opslag van brandbaar restafval binnen de inrichting van een stortplaats. Uiteraard moet de vergunning van de stortplaats de ruimte bieden.

Samenvatting inspraakreacties

Over dit onderwerp zijn door diverse insprekers vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Er is onder meer gewezen op de relatie tussen opslag van brandbaar restafval, andere mogelijkheden voor het verwerken van die afvalstroom, het afgeven van verklaringen van vollast door AVI's en het geven van ontheffingen voor het storten van brandbaar restafval. Ook is gevraagd om maximale hoeveelheden voor de opslag vast te stellen, beperkingen te stellen aan de termijn waarop die opslag mag plaatsvinden en ook andere inrichtingen dan stortplaatsen de mogelijkheid te geven om brandbaar restafval op te slaan.

Antwoord op de inspraakreacties

Uit de inspraakreacties blijkt een duidelijke zorg over de manier waarop de opslag van brandbaar restafval nu wordt toegestaan. En onduidelijkheden over enkele aspecten van die opslag (duur, hoeveelheid, enz.) kunnen problemen opleveren voor het bevoegd gezag bij het vergunnen en handhaven ervan. Daarom wordt nog in 2009 gestart met het beleidsmatig nader uitwerken van de opslag van brandbaar afval. Daarbij worden de andere overheden en afvalverwerkend bedrijfsleven betrokken. Na afronding zal, indien nodig, het LAP worden aangepast.

Consequenties voor tweede LAP

In het LAP is op de twee plaatsen waar de opslag van brandbaar restafval aan de orde is, de volgende zin toegevoegd:

“In 2009 wordt gestart met het beleidsmatig nader uitwerken van de opslag van brandbaar afval. Na afronding zal, indien nodig, het LAP worden aangepast.”

2.5 Afgeven, accepteren, terug leveren, houder zijn en 10.37 Wm

Een inzamelaar of verwerker is de houder van afvalstoffen geworden op het moment dat de afvalstoffen door de laatste houder zijn afgegeven en de afvalstoffen zich bevinden op het terrein van de inzamelaar of verwerker.

De kans bestaat dat na deze afgifte blijkt dat de aard en/of samenstelling van de afvalstoffen niet overeenkomt met de eerder opgegeven specificaties en dat de verwerker de afgegeven afvalstoffen daarom niet kan of mag verwerken.

De betreffende afvalstoffen mogen dan alleen aan de laatste ontdoener worden terug geleverd als die ontdoener krachtens artikel 10.37 van de Wet milieubeheer bevoegd is om afvalstoffen in ontvangst te nemen of krachtens artikel 10.63 van de Wet milieubeheer van Gedeputeerde staten een ontheffing van artikel 10.37 heeft ontvangen.

Is de laatste ontdoener niet bevoegd om de afvalstoffen terug te nemen, dan moet de verwerker voor de afvalstoffen waarvan hij houder is, maar ze niet kan of mag verwerken, een andere verwerker inschakelen die bevoegd is om de afvalstoffen te ontvangen.

Samenvatting inspraakreacties

Veel insprekers hebben hierop gereageerd. Men meent dat met het hiervoor staande een te stellige interpretatie wordt gegeven van art. 10.37 van de Wet milieubeheer. Ook wordt gesproken van het toenemen van het bedrijfsrisico van afvalverwerkers door de uitleg in het tweede LAP. Verder wordt gewezen op de zaak hierover die bij de rechter ligt en dat de rechter zal moeten beslissen over de uitleg van art. 10.37 Wm. Volgens een inspreker zal de rechter naar verwachting nog voor de zomer van 2009 een uitspraak doen.

Antwoord op de inspraakreacties

In het tweede LAP is voor wat betreft het retourneren van afvalstoffen geen sprake van een nieuwe uitleg ten opzichte van het eerste LAP, want het retourneren van afvalstoffen was onder het eerste LAP ook al niet toegestaan.

Het nieuwe LAP geeft op dit punt een verduidelijking. Vanwege het belang van dit onderwerp wordt hieraan zowel in de normale tekst als in een kader aandacht besteed.

Het retourneren van afvalstoffen is op grond van artikel 10.37 Wm alleen mogelijk aan iemand die bevoegd is te ontvangen of over een ontheffing op grond van artikel 10.63 beschikt.

En het is juist dat de rechter de instantie is die verantwoordelijk is voor de interpretatie van regelgeving. Indien er na een uitspraak van een rechterlijke instantie aanleiding is om het LAP aan te passen, dan zal dat gebeuren. Ter informatie wordt verwezen naar de correspondentie aan de Tweede Kamer in de kwestie 'Probo Koala' (22 343, nr 208).

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

Wel zal na het van kracht worden van het tweede LAP met de provincies in overleg worden gegaan over het verlenen van ontheffing op basis van artikel 10.63.

2.6 Leidraden voor vergunningverlening

Met het van kracht worden van het tweede LAP vervalt het rapport 'De verwerking verantwoord' als specifiek beleidsinstrument. Delen van de kaders van het rapport zijn in het LAP opgenomen, met inachtneming van een aantal aanbevelingen uit de evaluatie.

In het LAP is aangegeven welke elementen minimaal onderdeel moeten uitmaken van het acceptatie- en verwerkingsbeleid (AV-beleid) en de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Uit het oogpunt van uniformering van vergunningaanvragen en –beoordelingen, zijn in de LAP-achtergrondinformatie een leidraad AV en een leidraad AO/IC opgenomen.

Het kan voorkomen dat onderdelen van de leidraad stelselmatig niet van toepassing zijn op een branche. In dat geval mag aan de hand van een risicoanalyse in overleg tussen branchevertegenwoordigers en de bevoegde gezagen een branchespecifieke uitwerking worden overeengekomen. Branchespecifieke instrumenten bieden daarnaast een mogelijkheid om te komen tot een uniformering van de aanvraag en beoordeling.

Samenvatting inspraakreacties

Er zijn diverse inspraakreacties ontvangen over de reikwijdte van de leidraden, met andere woorden, welke bedrijven er wel en niet aan moeten voldoen. Ook wordt gevraagd dat de rijksoverheid samen met provincies en branche leidraden per sector of deelmarkt opstelt om te komen tot maatwerk.

Antwoord op de inspraakreacties

In de afzonderlijke antwoorden wordt aangegeven wat de reikwijdte is van de leidraden (bijlage 3, nrs. 303 t/m 307). Van belang is dat het Inrichtingen en vergunningenbesluit (IVB) bepaalde inrichtingen uitzondert. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan enkele inspraakreacties.

Er is gekozen om in het tweede nieuwe LAP de nadruk te leggen op de maatwerk mogelijkheden binnen duidelijke kaders.

De kaders geven aan welke elementen in het acceptatiebeleid moeten worden opgenomen, maar geeft geen nadere detaillering hoe deze elementen in te vullen. Bedrijven kunnen zo gemakkelijker dan onder 'De verwerking verantwoord' gebruik maken van bestaande bedrijfseigen beschrijvingen. Het ruimte geven aan bedrijven betekent tegelijkertijd beoordelingsvrijheid voor de provincies. Alhoewel dit tot verschillen aanleiding kan geven tussen provincies, wordt echter met name gewezen op de meerwaarde voor het bedrijf in de individuele vergunningsprocedure.

Indien provincies en branches noodzaak voelen tot een grotere standaardisering van het acceptatiebeleid, dan kunnen ze gebruik maken van de ruimte die het LAP biedt voor zowel provincies als branches om dit initiatief te ontplooiën. De rijksoverheid ziet hierin geen rol voor zichzelf weggelegd.

Consequenties voor tweede LAP

De reikwijdte van de leidraden wordt aangepast, in die zin dat duidelijk wordt aangegeven welke inrichtingen door het Inrichtingen en vergunningenbesluit (IVB) worden uitgezonderd.

2.7 Definitie van bijproducten

Zoals in paragraaf 2.2 is aangegeven, kan en mag in het tweede LAP niet worden vooruit gelopen op de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen in de Nederlandse wet- en regelgeving. Een uitzondering hierop is mogelijk voor de definitie van bijproducten, omdat die definitie grotendeels de neerslag is van bestaande jurisprudentie. En zoals in paragraaf 3.7 van het LAP is aangegeven, kan het LAP jurisprudentie verwerken als bestuursorganen daarmee bij de uitvoering van hun verantwoordelijkheden rekening moeten houden.

Samenvatting inspraakreacties

Bij diverse insprekers bestaat zorg over de manier waarop in de praktijk de definitie van bijproducten door bedrijven kan worden gebruikt om onder het predikaat 'afvalstof' uit te komen. Men vraagt daarom om een nadere toelichting te geven op het onderscheid tussen 'echte' bijproducten en afvalstoffen en om actief beleid te voeren tegen mogelijk misbruik van de bijproductenstatus.

Ook wordt aangegeven dat de voorwaarden voor het aanwijzen van bijproducten erg ruim zijn omschreven, wat er toe kan leiden dat het niet controleerbaar dan wel handhaafbaar is door het bevoegd gezag.

Antwoord op de inspraakreacties

De definitie voor bijproducten in de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen is opgebouwd uit een aantal criteria. Deze criteria hebben tot doel om, als het gaat om het vrijkomen van een productieresidu, aan te geven wanneer de houder zich niet van dit materiaal wil of moet ontdoen. Aangezien de definitie van een afvalstof draait om het principe 'zich ontdoen van', is het logisch dat bij het voldoen aan de criteria het principe van 'zich ontdoen van' niet meer van toepassing is.

De criteria worden aan de hand van jurisprudentie nader uitgewerkt in de mededeling van de Europese Commissie (EC-mededeling 21-2-2007, COM 2007 59 final) en in de achtergrondinformatie van het LAP. In de tekst van paragraaf 4.4 wordt daarnaar verwezen.

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

Uit het oogpunt van harmonisatie is het namelijk niet wenselijk om nationaal voorwaarden of criteria toe te voegen aan de definitie van een bijproduct of aan de mededeling van de Commissie.

2.8 Vervallen van de afvalstofstatus (end of waste)

In de nieuwe Kaderrichtlijn is een artikel opgenomen dat is gewijd aan niet langer als afvalstof aan te merken stoffen. In dit artikel wordt bepaald dat specifieke afvalstoffen niet langer afvalstoffen zijn, wanneer zij een behandeling voor nuttige toepassing hebben ondergaan en voldoen aan specifieke criteria die onder bepaalde voorwaarden moeten worden opgesteld.

Dergelijke criteria zijn aan het begin van de planperiode van dit tweede LAP nog niet vastgesteld. Totdat specifieke criteria voor een bepaalde afvalstof zijn aangenomen, geldt daarom dat die afvalstof pas het predikaat afvalstof verliest als de nuttige toepassing van de betreffende afvalstof is afgerond. Bij onduidelijkheid over wanneer de nuttige toepassing is voltooid, zal dit moment met behulp van relevante jurisprudentie en met inachtneming van casusspecifieke omstandigheden moeten worden bepaald.

Samenvatting inspraakreacties

Diverse insprekers menen dat secundaire grondstoffen zo snel mogelijk de afvalstatus moeten verliezen. Het LAP zou zich daarover moeten uitspreken.

Antwoord op de inspraakreacties

De nieuwe Kaderrichtlijn geeft aan dat sommige specifieke afvalstoffen geen afvalstoffen meer zijn wanneer zij een behandeling voor nuttige toepassing hebben ondergaan en voldoen aan specifieke criteria die moeten worden opgesteld onder een viertal voorwaarden. Vervolgens worden deze vier voorwaarden genoemd. Zoals de tekst aangeeft, moeten de criteria dus nog in EU-verband worden ontwikkeld. De nieuwe Kaderrichtlijn schetst 'slechts' de minimale voorwaarden waar deze aan moeten voldoen.

Consequenties voor tweede LAP

Geen.

Zolang de criteria nog niet in EU-verband zijn ontwikkeld, geldt dat afvalstoffen weer producten worden wanneer de nuttige toepassing is voltooid. Het is niet wenselijk om als Nederland, vooruitlopend op de EU, zelf criteria op te stellen.

2.9 Overige onderwerpen beleidskader

2.9.1 *Meer benutten van restwarmte van AVI's*

In het ontwerp van het tweede LAP wordt een door het ministerie van EZ op te stellen 'Aanvalsplan warmte' aangekondigd. Inmiddels heeft EZ het werkprogramma 'Warmte op stoom' gepubliceerd. Vooral de maatregelen in dit programma die zijn gericht op het verbeteren van de marktcondities en het bevorderen van samenwerking kunnen perspectieven bieden voor verbetering van de afzet van warmte van de AVI's. Ook wordt een subsidieregeling ontwikkeld voor industriële restwarmtebenutting en duurzame warmte in collectieve systemen. In het LAP zijn de passages over het 'Aanvalsplan warmte' vervangen door informatie over het werkprogramma 'Warmte op stoom'.

2.9.2 *Systeem van inzamelvergunningen wordt niet opgeheven*

In het ontwerp van het tweede LAP was het voornemen opgenomen om het systeem voor inzamelvergunningen op te heffen. Na de consultatieronde hierover heeft de Minister van VROM besloten dat systeem niet af te schaffen, maar in stand te laten. Daarbij zal wel de systematiek worden gewijzigd: zowel de limitering van het aantal vergunninghouders als het stelsel van plichtgebieden komen te vervallen. Dit vanwege Europeesrechterlijke en juridische redenen, waaronder de Dienstenrichtlijn. Ook zal de regeldruk (administratieve lasten) worden verminderd, omdat de vergunningen niet meer voor een bepaalde periode worden verleend, maar voor onbeperkte duur.

Het hiervoor staande gaat gelden bij inwerkingtreding van het tweede LAP.

- 2.9.3 *Geen scheidingsplicht voor drankenkartons*
Een verplichting tot het gescheiden inzamelen van drankenkartons wordt niet in het LAP opgenomen. Een dergelijke plicht zou namelijk een aanvulling betekenen op de nationale regelgeving en de regelgeving vanuit de EU.
Er wordt door producenten en gemeenten nu gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval in Nederland. Dit vraagt aanpassing van producenten, gemeenten en burgers. Het aanvullend landelijk verplichten tot gescheiden inzameling van nog een andere afvalstroom wordt om die redenen op dit moment niet opportuun en gewenst geacht.
- 2.9.4 *Nascheiding*
In tegenstelling wat door enkele insprekers wordt gedacht, is het niet zo dat het LAP nascheiding verbiedt of uitsluit. Zo is het ook niet in het LAP verwoord. Wat het LAP wel doet, is afstand nemen van het verplicht sturen van bepaalde afvalstromen (met name brandbare reststromen) naar nascheidingsinstallaties. Op die manier houdt het LAP juist oog voor het (milieu)doel en kiest het niet voor een specifiek middel.
- 2.9.5 *Mengen*
Onder mengen wordt verstaan het samenvoegen van qua aard, samenstelling of concentraties niet met elkaar vergelijkbare (verschillende) afvalstoffen. In het hoofdstuk 'Mengen' wordt aangegeven onder welke condities mengen al dan niet is toegestaan.
Op verzoek van diverse insprekers zijn specifieke bepalingen over bouwstoffen, grond en baggerspecie verduidelijkt en aangevuld.
- 2.9.6 *Stortcapaciteit*
Diverse insprekers hebben gereageerd op de tabel met de restcapaciteiten van stortplaatsen. Deze tabel dient ter onderbouwing van het instandhouden van het moratorium op de uitbreiding van stortcapaciteit.
De inspraakreacties hebben geleid tot het toevoegen van een voetnoot over de nauwkeurigheid/volledigheid van de tabel en het opnemen van één inrichting in de kolom "In procedure". Gezien het moratorium dat van kracht is op de uitbreiding van de stortcapaciteit, kan die capaciteit gedurende de planperiode echter niet worden vergund.
- 2.9.7 *Uitruil van stortcapaciteit*
De passage in het LAP over de uitruil van stortcapaciteit is als gevolg van de inspraakreacties verduidelijkt. Er is onder meer aangegeven hoe uitgeruilde, maar nog niet ergens anders in procedure gebrachte capaciteit wordt meegenomen in de jaarlijkse toetsing van de beschikbare en noodzakelijke restcapaciteit voor storten.
- 2.9.8 *Herontwikkelen van voormalige stortplaatsen*
Er is aangegeven dat zich in de praktijk problemen voordoen bij het saneren van voormalige stortplaatsen. Gevraagd is om voor het herontwikkelen van gesloten stortplaatsen een actieplan en een duidelijk kader op te stellen.
In het LAP wordt opgenomen dat in de planperiode wordt gestreefd naar het samen met de betrokkenen tot een aanpak te komen, die het herontwikkelen van stortplaatsen op milieuhygiënisch en economisch verantwoorde wijze stimuleert.

2.9.9 *Opslag van afvalstoffen in de diepe ondergrond*

In de Europese Richtlijn storten is specifiek voor ondergrondse stortplaatsen een risicobeoordeling voorgeschreven, die moet aantonen dat een voorgenomen stortplaats op de lange termijn veilig is en geen negatieve effecten zal hebben op de biosfeer. Daarnaast is veel wet- en regelgeving die geldt voor bovengrondse stortplaatsen ook van toepassing op ondergrondse stortplaatsen, zoals de stortverboden Bssa en de stortbelasting Wbm.

Er is in Nederland niet gekozen voor het instellen van een absoluut stortverbod voor de diepe ondergrond. Momenteel wordt er in Nederland niet in de ondergrond gestort, maar op andere terreinen vindt wel berging van afval in de diepe ondergrond plaats. Hierbij kan worden gedacht aan injectie van mijnbouw - afvalstoffen, uitvoer van afval naar Duitse mijnen en de ontwikkeling van CO₂ opslag. Een stortverbod voor de diepe ondergrond rijmt niet met deze andere vormen van opslag van afval in de ondergrond. Daarnaast is het beleid en de wet- en regelgeving voor bovengronds storten ook van toepassing op ondergronds storten. Dit betekent concreet dat, gezien het moratorium op de uitbreiding van stortcapaciteit, er geen ondergrondse stortcapaciteit mag worden gerealiseerd of in procedure mag worden gebracht.

2.9.10 *Pilot voor opvullen zoutcavernes met afvalstoffen*

In het ontwerp LAP is aangekondigd dat er een pilot kan worden uitgevoerd om te bezien of afvalstoffen die niet afkomstig zijn van het zoutwinnings- of productieproces, kunnen worden gebruikt om potentieel instabiele zoutcavernes op te vullen (nuttige toepassing). Zo'n pilot kan alleen in afstemming met het Ministerie van VROM, Staatstoezicht op de mijnen en de bevoegde gezagen (Ministerie EZ, provincie) worden opgestart en uitgevoerd.

In de definitieve tekst van het LAP is toegevoegd dat een dergelijke pilot alleen door de winningsvergunninghouder van de betreffende zoutcavernes kan worden opgestart.

2.9.11 *Relatie tussen afvalbeleid en REACH*

Voor de duidelijkheid zal in het LAP een paragraaf worden opgenomen over de relatie tussen afvalstoffenstatus, productieresidu status en REACH.

2.10 **Overige onderwerpen sectorplannen**

2.10.1 *Storten deelstroom na scheiden/sorteren niet toegestaan*

De minimumstandaard voor brandbaar restafval is verbranden als vorm van verwijdering. Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het (grof) huishoudelijk afval zijn ook toegestaan, mits er geen deelstromen of residuen worden gestort. Diverse insprekers hebben hier vragen over gesteld.

De minimumstandaard voor het verwerken van het betreffende afval is in vergelijking met het eerste LAP testueel wel veranderd, maar inhoudelijk niet gewijzigd. Daarmee is het beleid op dit punt consistent met de voorgaande beleidsperiode. Het storten van fracties en residuen uit de bewerking van (grof) huishoudelijk afval is op basis van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen niet toegestaan.

2.10.2 *Afvoeren van gedecontamineerd infectieus afval*

Na een wijziging van het eerste LAP werd het voor de ontdoener mogelijk om infectieus afval te decontamineren en als niet-infectieus afval af te voeren. Het gedecontamineerde afval moest echter nog steeds onder de oude Eural-code worden afgevoerd en mocht niet met ander, niet-infectieus afval, worden gemengd. In het tweede LAP is de codering aangepast, waarmee alle betrokkenen instemmen. Het gescheiden afvoeren is echter niet terug gedraaid en daar hebben betrokkenen wel moeite mee.

Er is milieuhygiënisch geen bezwaar tegen het bij elkaar voegen van gedecontamineerd afval en niet infectieus afval en het gescheiden houden van deze twee stromen kan leiden tot een extra inzamelstap en daarmee kostenverhogend werken. Desondanks is ervoor gekozen om het bij elkaar voegen niet toe te staan, enerzijds om draagvlak bij de verwerkers van het afval te creëren en anderzijds om een uitvoerbare handhaving van zowel de milieuwetgeving als de transportwetgeving mogelijk te maken.

2.10.3 *Wat te doen als er geen minimumstandaard is vastgesteld voor een afvalstof*

Uit diverse inspraakreacties blijkt dat het onduidelijk is wat men moet doen als er geen minimumstandaard voor (een categorie van) afvalstoffen is vastgesteld. In een dergelijke situatie geldt het algemeen beleid in het beleidskader, met name de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer. Een aanvraag om een afvalstroom op een bepaalde manier te verwerken moet in die gevallen dan ook direct aan het beleidskader worden getoetst.

Over dit punt zal in de achtergrondinformatie een standaard-toelichting worden opgenomen.

Bijlage 1 Kennisgeving inspraak

De onderstaande kennisgeving is op 10 december 2008 geplaatst in de Staatscourant (Stcrt. 240, 2008), de Volkskrant en het Algemeen Dagblad.

KENNISGEVING

Ontwerp Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP) ligt voor inspraak ter inzage

Het ontwerp Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021

De Wet milieubeheer verplicht de Minister van VROM om periodiek een afvalbeheerplan op te stellen. Op 3 maart 2003 is het Landelijk afvalbeheerplan 2002-2012 (LAP) in werking getreden. De geldingsduur van dat plan loopt af in maart 2009. Daarna zal het Landelijk afvalbeheerplan 2009-2021 (het tweede LAP) in werking treden. De geldingsduur van dat plan is van 2009 tot en met 2015, met een doorkijk tot 2021.

In het tweede LAP zijn de hoofdlijnen van het afvalbeheerbeleid en een uitwerking daarvan voor afzonderlijke afvalstoffen opgenomen. Het plan is bedoeld voor in principe alle afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is.

Ter inzage

Het ontwerp LAP ligt van 10 december 2008 tot en met 21 januari 2009 voor inspraak ter inzage in de bibliotheek van het ministerie van VROM, Rijnstraat 8 in Den Haag.

Het ontwerp LAP kan ook worden ingezien en gedownload van www.lap2.nl

Inspreken

Inspiraakreacties, met vermelding van "Inspraak LAP", kunnen tot en met 23 januari 2009 schriftelijk worden ingediend bij:

Ministerie van VROM
DGM/DP/A&K
IPC 625
Postbus 30945
2500 GX Den Haag

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Bijlage 2 Insprekers

In onderstaande tabel zijn de insprekers opgenomen.

Nr.	Inspreker
1.	Milieu Service Zuid BV (MSZ)
2.	Gemeente Amsterdam, Afval Energie Bedrijf
3.	Provincie Noord-Holland, Gedeputeerde Staten
4.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
5.	BTC B.V.
6.	Providentia Environment Solutions B.V.
7.	Bonder Recycling en Overslag B.V.
8.	Zandrecycling Nederland BV
9.	SITA Nederland Holding B.V.
10.	Branche Organisatie Grondbanken (BOG)
11.	Academisch Medisch Centrum, Universiteit van Amsterdam
12.	Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.
13.	Van Hout Kabelrecycling BV
14.	Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM)
15.	Koninklijke vereniging voor afval- en reinigingsmanagement (NVRD)
16.	Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland (VOBN)
17.	Gemeente Wûnseradiel, Burgemeester en wethouders
18.	Branche Vereniging Organische Reststoffen (BVOR)
19.	Vereniging van ondernemingen in de milieudienstverlening ten behoeve van de scheepvaart (VOMS)
20.	OMRIN
21.	Gemeente Amsterdam, Dienst Milieu en Bouwtoezicht
22.	Havenbedrijf Rotterdam N.V.
23.	Grontmij Beheer Reststoffenprojecten bv
24.	Provincie Groningen, Gedeputeerde Staten, mede namens GS van Fryslân, Drenthe en Overijssel
25.	FoxCoal BV
26.	Stichting Papier Recycling Nederland (PRN)
27.	Stichting Batterijen (STIBAT)
28.	Gemeente Amsterdam, Samenwerkende Reinigingsdiensten
29.	Provincie Limburg
30.	Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI)
31.	Metaal Recycling Federatie (MRF)
32.	Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie (FNOI)
33.	Platform Biologische veiligheidsfunctionarissen
34.	Veldhoven Ozinga Advocaten, namens KS-R recycling GmbH & Co KG
35.	Nederland van afval naar grondstof (NEDVANG)
36.	Federatie Herwinning Grondstoffen (FHG)
37.	NV Afvalzorg Holding
38.	Transport en Logistiek Nederland (TLN)
39.	Vereniging van energienetbeheerders in Nederland (Netbeheer Nederland)
40.	Stichting Duurzaam Verpakkingsglas
41.	Branchevereniging recycling breken en sorteren (BRBS)

42.	Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondbewerkingsbedrijven (NVPG)
43.	Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V. (ATM)
44.	Vereniging Afvalbedrijven
45.	NedCoat Group BV
46.	Auto Recycling Nederland BV (ARN)
47.	Vereniging voor Oppervlaktetechnieken van Materialen (VOM)
48.	ARN BV afvalenergiecentrale
49.	Shanks Nederland B.V.
50.	Productschap Margarine, Vetten en Oliën (Productschap MVO)
51.	Vereniging Industriële Bouwgrondstoffen (VIB)
52.	Refining and Trading Holland BV (North Refinery)
53.	Essent Milieu Noord B.V.
54.	Indaver Gevaarlijk Afval bv
55.	Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en kartonfabrieken (VNP)
56.	Centrum voor Immobilisatie (CIM)
57.	Boskalis Dolman bv
58.	ICOVA B.V.
59.	M.J.W. Bank
60.	Centrale Bewerkingseenheid N.V. (CBE)
61.	Vereniging Kunststofverpakkingen Nederland (VMK)
62.	Gips Recycling Nederland BV
63.	Facilitair bedrijf Vumc afvalstoffencoördinator
64.	Nederlandse Rubber, Lijm- en Kunststofindustrie (NRK)
65.	Akzo Nobel Chemicals B.V.
66.	VERAS (samenvoeging van de Babex en de Vereniging van Sloopaannemers)
67.	Vereniging voor Explosieven Opsporing (VEO)
68.	Reggeborgh Groep
69.	Interprovinciaal Overleg (IPO)
70.	Regionaal Microbiologisch Laboratorium Zaandam
71.	Milieucommissie van de Vereniging VNO-NCW

Bijlage 3 Detailbeantwoording inspraakreacties

In de tabel in deze bijlage worden antwoorden gegeven op alle detailopmerkingen die door de insprekers zijn gemaakt. In de tabel wordt de volgende indeling gehanteerd:

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
Deze kolom bevat de volgnummers van de inspraak-reacties	In deze kolom is aangegeven over welk onderdeel van het LAP een inspraakreactie is gegeven. Daarbij zijn de volgende notaties gebruikt: BK = beleidskader, gevolgd door een nummer van een hoofdstuk of paragraaf. SP = sectorplan, gevolgd door een nummer van een sectorplan en eventueel nog door een paragraaf en/of subparagraaf. Als een inspreker reageert op een passage in de samenvatting, wordt als eerste referentie bij die reactie de paragraaf van het LAP genoemd waar het onderwerp meer uitgebreid wordt behandeld en als tweede referentie de passage in de samenvatting	In deze kolom staan de nummers van de insprekers. In bijlage 2 is aangegeven welk nummer bij welke inspreker hoort.	Deze kolom bevat (een samenvatting van) de inspraak-reacties. Als meerdere insprekers vergelijkbare inspraakreacties hebben ingediend, zijn de betreffende reacties soms in één samenvatting opgenomen. Inspraakreacties die waardering uitspreken voor het beleid, het eens zijn met het beleid of een passage in het LAP bevestigen, zijn niet in deze kolom opgenomen, omdat een antwoord van VROM niet noodzakelijk is. Uiteraard worden dergelijke inspraakreacties wel op prijs gesteld.	In deze kolom zijn de antwoorden op de inspraak-reactie(s) gegeven. Soms worden meerdere inspraakreacties met één antwoord beantwoord. Als inspraakreacties en antwoorden leiden tot aanpassing van het LAP, is dit cursief aangegeven. Waar mogelijk zijn concrete tekstwijzigingen van het LAP opgenomen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
1.	BK algemeen	69	Hoe moet het bevoegd gezag omgaan met een LAP-loze periode, want het tweede LAP zal nog niet van kracht zijn als de geldingsduur van het eerste LAP eindigt.	De geldingsduur van het eerste LAP eindigt op 3 maart 2009. Het tweede LAP zal, gelet op de notificatieprocedure bij de Europese Commissie en de behandeling in de Tweede Kamer, naar verwachting pas in april worden vastgesteld door de minister van VROM. Daarna volgt de publicatie van het vaststellingsbesluit in de Staatscourant en vier weken na die publicatie de inwerkingtreding. Het bevoegd gezag wordt geadviseerd het eerste LAP als referentiekader te blijven gebruiken tot het moment dat de minister van VROM het tweede LAP heeft vastgesteld. Inwerkingtreding van het tweede LAP vindt dan weliswaar pas enkele weken later plaats, maar als het vaststellingbesluit is getekend, is duidelijk wat de tekst van het tweede LAP is. Via de site www.LAP2.nl wordt een ieder over het verloop van dit proces en de geldende teksten op de hoogte gehouden. Ter informatie: De bepaling in 2007 dat de geldingsduur van het LAP wordt verlengd tot dinsdag 3 maart 2009, houdt niet zonder meer in dat het LAP na die datum vervalt. Een en ander is afhankelijk van het antwoord op de vraag of de termijn in artikel 10.12 van de Wet milieubeheer een fatale termijn of een termijn van orde is. In de Wet milieubeheer is geen maximale geldingsduur opgenomen en is niet bepaald dat het plan na afloop van de geldigheidsduur komt te vervallen, het is dus geen fatale termijn. Interessant is de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 31 december 2008 (nr. 200802739/1, LJN BG8632, AB 2009, 22 met noot Alfred van Hall). In die zaak komt aan de orde een actualisatie van een niet meer geldend beheersplan op grond van artikel 9 van de Wet op de waterhuishouding. De Afdeling overweegt, naar aanleiding van een beroep op het niet meer van kracht zijn van het onderliggende beheersplan, dat uit de relevante wettelijke bepalingen (artikel 9 van de Wet op de waterhuishouding) niet kan worden afgeleid dat actualisatie slechts mogelijk is van een op het moment van de actualisatie nog geldend plan. Het algemeen belang staat aan actualisatie van een niet meer geldend plan evenmin in de weg, aldus de Afdeling.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
2.	BK algemeen	9 15 20 44 48 61 64 68 71	De nieuwe Kaderrichtlijn Afvalstoffen moet voortvarend en met de hoogste prioriteit worden geïmplementeerd. Bepaalde onderdelen moeten nu al of versneld in werking treden. Wanneer worden de overige onderdelen van de nieuwe Kaderrichtlijn geïmplementeerd en wanneer treden ze in werking? Nu gelijktijdig met het inwerkingtreden van het LAP2 een eenvoudige wijziging van de Wm doorvoeren, namelijk enkel voor de definities.	Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (de nieuwe Kaderrichtlijn), dient op 12 december 2010 in de nationale regelgeving te zijn geïmplementeerd. Momenteel zijn wijzigingen van de Nederlandse regelgeving in voorbereiding om te voldoen aan de eisen die worden gesteld in de nieuwe Kaderrichtlijn. De procedures voor wijzigingen van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen moeten worden doorlopen, die alle een eigen dynamiek kennen. Het is gelet op de systematiek van de regelgeving en uit het oogpunt van rechtszekerheid niet mogelijk om op onderdelen op de implementatie vooruit te lopen.
3.	BK algemeen	15 20	Kan worden aangegeven op welke terreinen de Kaderrichtlijn doorwerking zal hebben en op welke wijze VROM daarmee wenst om te gaan. Met name de verbrandingsmarkt heeft behoefte aan duidelijkheid over de maatstaf voor het vaststellen of ze R1 zijn.	In het tweede LAP is op diverse onderdelen aangegeven wat de nieuwe Kaderrichtlijn over de betreffende onderwerpen zegt en (voor zover mogelijk) waar dat toe kan leiden. Tijdens de implementatie van de Kaderrichtlijn zal in detail duidelijk worden wat de doorwerking van de nieuwe Kaderrichtlijn is, onder meer welke AVI's als R1 installatie kunnen worden gekwalificeerd.
4.	BK algemeen	64	Inwerkingtreding van LAP2 opschuiven tot het moment waarop de nieuwe kaderrichtlijn is geïmplementeerd.	Het LAP is het referentiekader voor vergunningverlening. Het eerste LAP geldt tot 3 maart 2009. Als het tweede LAP pas eind 2010 in werking zou treden, zou bij vergunningverlening ruim anderhalf jaar geen geldend referentiekader beschikbaar zijn. Dat is ongewenst. Daarom wordt de voorziene procedure voor het tweede LAP voortgezet. Zie ook het antwoord op de vorige inspraakreactie.
5.	BK algemeen	18	"Schoon en zuinig" zou de rode draad moeten zijn in het LAP. Dat zou betekenen dat het beleid er op gericht moet zijn zoveel mogelijk afvalstoffen te weren van stortplaatsen en uit AVI's om zodoende de uitputting van grondstoffen en energiebronnen terug te dringen. Helaas is dat volgens inspreker niet het geval.	De voorkeursvolgorde voor afvalbeheer is leidend in het LAP. Dat betekent dat het beleid er onder meer op is gericht om zoveel mogelijk afval nuttig toe te passen en zo min mogelijk afval te storten. Dat is onder meer vertaald in de minimumstandaarden die in het LAP voor diverse (categorieën van) afvalstoffen zijn vastgelegd. Met een resultaat van 83% nuttige toepassing (bijna volledig in de vorm van hergebruik) en maar 4% storten kan toch niet echt worden gesteld dat het beleid er niet in slaagt om de uitputting van primaire materialen en het storten van afvalstoffen terug te dringen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
6.	BK algemeen BK 4.4	44 51 58	Voor de duidelijkheid de relatie met REACH toelichten. Relatie tussen afvalstoffenstatus, productieresidu status en REACH verduidelijken.	<i>Eens met deze inspraakreactie. In het LAP zal een passage aan REACH worden gewijd.</i>
7.	BK algemeen	59	De kern van dit boekwerk en de daar achterliggende gedachte zou toch moeten zijn: als er een product is en we willen er iets anders mee, dat dit gedaan wordt op de minst milieubelastende wijze.	Een van de doelstellingen van het afvalbeleid is het beperken van de milieudruk als gevolg van afvalbeheer, dus dat sluit aan bij de mening van de inspreker.
8.	BK algemeen	61 64	In het LAP is sprake van kunststof, plastic en plastic. Graag overal het woord kunststof gebruiken.	<i>Eens met deze inspraakreactie. In het LAP wordt overal kunststof gebruikt.</i>
9.	BK algemeen	71	In LAP2 recycling niet onnodig belemmeren.	Het onnodig belemmeren van recycling kan natuurlijk nooit het doel van een afvalbeheerplan zijn, dus eens met deze inspraakreactie. Uiteraard moet recycling wel mogelijk zijn en passen binnen de geldende wet- en regelgeving. Dat kan in bepaalde gevallen belemmeringen opleveren, alleen zijn die dan niet onnodig.
10.	BK 1.2	41 49	Uit de tekst is niet duidelijk op te maken welke documenten wel en niet tot het LAP behoren.	Zoals de naam al aangeeft, gaat het bij achtergrondinformatie om het geven van aanvullende informatie over specifieke (categorieën van) afvalstoffen en een toelichting op de delen van de sectorplannen die tot het LAP behoren. Het bevoegd gezag kan de achtergrondinformatie gebruiken bij vergunningverlening. <i>De tekst zal waar nodig worden verduidelijkt.</i>
11.	BK 1.2 BK 11 BK 16	44 48 49 58 69	insprekers verzoeken om duidelijk aan te geven wat de status is van de sectorplannen en de achtergrondinformatie. Mag informatie die is opgenomen in de achtergrondinformatie worden gebruikt bij vergunningverlening?	
12.	BK 2.3	41	Aangeven waarom de stimulering voor verdere nuttige toepassing in de achterliggende LAP - periode een beperkt resultaat heeft gehad.	Dat is met name het gevolg van het niet halen van de in het eerste LAP gestelde doelstelling van 60% nuttige toepassing van huishoudelijk afval.
13.	BK 2.3	41	Het verminderen van storten van brandbaar restafval komt niet alleen door uitbreiden AVI capaciteit, maar ook door investeringen recyclingssector.	<i>De betreffende passage wordt als volgt aangepast: Vanaf 2007 is het storten van brandbaar restafval echter weer gaan dalen als gevolg van het in gebruik nemen van nieuwe verbrandingscapaciteit en meer nuttige toepassing.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
14.	BK 2.4 Bk 5.3	25	In het LAP wordt op enkele plaatsen gesuggereerd dat bijstook in elektriciteitscentrales een verloren zaak lijkt. Inspreker bestrijdt dat stellig. Misschien is er nu nog geen oplossing, maar met de juiste aandacht en stimulering wordt er wel iets innovatiefs gevonden. Het doel om meer energie uit afval nuttig toe te passen moet overeind blijven.	In de betreffende paragrafen wordt gesteld dat het bijstoken van afvalstoffen in e-centrales niet goed op gang is gekomen. Dat wil echter niet zeggen dat het LAP afziet van bijstoken of het verbiedt. Inzet van (bewerkte) afvalstoffen via bijstook in E-centrales is nog steeds toegestaan, er zijn geen beleidsmatige belemmeringen. <i>De betreffende teksten worden aangepast, in die zin dat duidelijk wordt dat het terugwinnen van zoveel mogelijk energie nog steeds wenselijk is en het bijstoken van (bewerkte) afvalstoffen in e-centrales nog steeds is toegestaan.</i>
15.	BK 3.3	48	In het LAP staat dat met het tweede LAP Nederland voldoet aan de verplichting om een of meerdere afvalbeheerplannen op te stellen. Wordt hiermee impliciet aangegeven dat de gehanteerde begrippen nu ook op de Europese wijze worden gedefinieerd en geïnterpreteerd.	Ja en nee. Ja, de Europese begrippen uit de oude Kaderrichtlijn worden gebruikt. En nee, de begrippen uit de nieuwe Kaderrichtlijn worden niet gebruikt. Dit staat overigens in paragraaf 4.2 uitgelegd.
16.	BK 3.5	49	Moet uit paragraaf 3.5 in relatie tot de afbakening van sectorplan 65 'Dierlijk Afval' worden geconcludeerd dat afvalstoffen die niet onder sectorplan 65 vallen ook niet vallen onder de Verordening Dierlijke bijproducten?	Voor beantwoording op deze reactie wordt verwezen naar reactie met nummer 683, waarin de reikwijdte van het sectorplan is beschreven.
17.	BK 3.5	56	Niet acceptabel dat baggerspecie niet onder de werking van het LAP valt. Het lijkt erop dat een van de grootste stromen van Nederland wordt uitgesloten van dit beleid enkel vanwege het feit dat het een overheidsstroom is.	Het feit of een afvalstroom wel of niet een overheidsafvalstroom is, is totaal niet bepalend of het wel of niet onder de werking van het LAP valt. Zoals in paragraaf 3.5 is aangegeven, zal in 2009 worden gezien of, en zo ja, op welke manier baggerspecie in het LAP kan worden opgenomen.
18.	BK 3.5	69	Inspreker stelt voor om baggerspecie onder de reikwijdte van het tweede LAP te laten vallen en voor het toetsingskader in een sectorplan baggerspecie te verwijzen naar beleidsstukken.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
19.	BL 3.7	69	Inspreker stelt voor om de procedure voor afwijken van het LAP te schrappen, omdat het bevoegd gezag in staat is om zonder tussenkomst van het ministerie een vergunningaanvraag voor een initiatief dat afwijkt van het LAP te beoordelen. Het volgen van de afwijkingsprocedure leidt tot een onnodige vertraging van de vergunningprocedure, hetgeen temeer klemmt als het bevoegd gezag een boete moet betalen.	De afwijkingsprocedure is niet opgezet omdat het bevoegd gezag niet in staat zou zijn om een bepaalde vergunningaanvraag te behandelen. De procedure is juist opgezet om aan de minister van VROM kenbaar te maken wanneer een bevoegd gezag wil afwijken van het beleid dat de minister heeft opgesteld. En gelet op het feit dat de minister van VROM opsteller en bewaker is van het LAP en verantwoording moet afleggen over de uitvoering van het plan, is een dergelijke afwijkingsprocedure zeker niet overbodig. Overigens vreemd dat inspreker aangeeft dat de afwijkingsprocedure leidt tot onnodige vertraging van de vergunningprocedure. Bij het opstellen van het tweede LAP is namelijk, juist op verzoek van de inspreker, de tekst uit het eerste LAP zodanig aangepast dat duidelijk is dat de afwijkingsprocedure valt binnen de door het bevoegd gezag te volgen procedure en periode voor vergunningverlening.
20.	BK 4.1 BK 4.5.1	65	De criteria in de paragrafen 4.1 en 4.5.1 zijn naar het oordeel van inspreker zeker in onderlinge samenhang gezien onvoldoende helder en consistent, hetgeen in de praktijk in bepaalde gevallen reeds heeft geleid tot een te beperkte en onjuiste toepassing van het begrip recycling. De recyclingdoelstelling van de nieuwe kaderrichtlijn komt onvoldoende tot uitdrukking in het LAP2. De nieuwe kaderrichtlijn legt de nadruk op output van een installatie, terwijl het LAP ten onrechte focust op de input.	De inspraakreactie heeft als basis dat inspreker het niet eens is met de kwalificatie van een van haar activiteiten in Rotterdam Botlek als verwijderingshandeling. In het LAP is duidelijk aangegeven waarom de betreffende activiteit als verwijderingshandeling moet worden gekwalificeerd. Verder heeft de Raad van State op 24 december 2008 het ministerie van VROM hierover in het gelijk gesteld (zaaknummer 200800637/1). Overigens betekent de kwalificatie niet dat de betreffende handeling als ongewenst of iets dergelijks moet worden gezien. Het is positief dat de betreffende afvalstoffen in de installatie van inspreker worden verwerkt.
21.	BK 4.2	44 48 61 69	Het is onduidelijk waarom de nieuwe kaderichtlijn pas over 2 jaar mag worden gebruikt, maar het LAP voor 2 onderwerpen een uitzondering maakt.	Dat is toegelicht in paragraaf 4.2. In het antwoord op inspraakreacties nr. 2 en 3 wordt aangegeven waarom de nieuwe Kaderrichtlijn nu nog niet volledig wordt gebruikt.
22.	BK 4.3	30	Voor bedrijven heeft het verwerken van een afvalstroom als 'nuttige toepassing' de voorkeur boven verwerken als 'verwijdering'. Daarom zou de overheid de keuze voor duurzame toepassingen in de praktijk moeten stimuleren.	Verheugd dat bedrijven de voorkeur geven aan nuttige toepassing boven verwijdering. Dat sluit aan bij een van de doelstellingen van het LAP, namelijk om in principe zoveel mogelijk nuttige toepassing van afvalstoffen te bereiken (zie paragraaf 8.2). Het beleid in het LAP is er dan ook op gericht om, binnen de grenzen van (inter)nationale regelgeving, die nuttige toepassing mogelijk te maken. Met een percentage van 83% is er al veel bereikt. Via het programma 'Ketengericht afvalbeleid' wordt gestreefd om de milieudruk van materiaalketens (inclusief de afvalfase) verder te beperken.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
23.	BK 4.3	48	Het is nodig om van geval tot geval duidelijkheid te verschaffen of het resultaat van scheiding, opslaan en bewerken onder nuttige toepassing of onder verwijdering valt.	In paragraaf 4.5 wordt dit zeer uitgebreid behandeld.
24.	BK 4.3	48	Het is evident dat voor toezicht, handelen en bemiddelen al regelgeving van kracht is, maar waaruit blijkt dat deze nu reeds onderdeel zijn van het afvalbeheerbeleid in Nederland.	Het beleid voor afvalstoffenbeheer heeft geleid tot onder meer het 'Besluit inzamelen afvalstoffen' en de 'Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars', wat betekent dat handelen en bemiddelen van afvalstoffen onderdeel zijn van het afvalbeleid. Toezicht op zich is natuurlijk geen afvalbeheeractiviteit, maar de manier waarop het toezicht op afvalbeheer plaatsvindt is wel een gevolg van het afvalbeheerbeleid.
25.	BK 4.3	51	'Nuttige toepassing' is een onjuiste vertaling van 'recovery'. Nu de kans om juiste begrip 'terugwinning' in te voeren in lijn met REACH: recovery is een proces, geen gebruik.	De officiële Nederlandse vertaling van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen spreekt van 'nuttige toepassing' waar de oorspronkelijke Engelse versie spreekt van 'recovery'. Het is niet zinvol en logisch om daar in het LAP van af te wijken.
26.	BK 4.3	41	'Energie-efficiency' wordt vaak verward met 'energie-rendement'. Graag relatie tussen beide begrippen aangeven.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Beide begrippen worden opgenomen in bijlage 3, termen en definities.</i>
27.	BK 4.3	58	Door de definities in de nieuwe Kaderrichtlijn valt een deel van het hergebruik straks onder preventie. Wat betekent dat voor het afvalstoffenregime dat van toepassing is?	De nieuwe Kaderrichtlijn dient op 12 december 2010 in de nationale regelgeving te zijn geïmplementeerd. Momenteel zijn wijzigingen van de Nederlandse regelgeving in voorbereiding om te voldoen aan de eisen die worden gesteld in de herziene (kader)richtlijn afvalstoffen. De procedures voor wijzigingen van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen zullen worden doorlopen, die alle een eigen dynamiek kennen. In het tweede LAP kan hierdoor niet worden vooruitgelopen op de effecten van deze wijzigingen. Wel is zeker dat er op 12 december 2010 geen strijdigheden mogen zijn met de artikelen en het doel van de herziene (kader)richtlijn afvalstoffen.
28.	BK 4.3	69	Het is een tegenstrijdigheid te spreken over het feit dat afvalpreventie een essentieel onderdeel is van het LAP als daarvoor is aangegeven dat het niet valt onder de term afvalbeheer (en daar gaat dit plan over).	<i>De zin "Afvalpreventie valt niet onder de term afvalbeheer, maar gaat aan het afvalbeheer vooraf. Het is daarom als zodanig een essentieel onderdeel van het LAP." wordt geschrapt.</i>
29.	BK 4.3	48	Alle inspanningen van partijen om preventie te bereiken niet kwalificeren als onderdeel van afvalbeheer, geeft blijk van miskenning van al deze milieugerichte activiteiten.	Het is overigens totaal geen miskenning als een bepaalde activiteit niet onder afvalbeheer wordt geplaatst. Sterker nog, na de zin waarover de tweede inspreker struikelt, staat dat preventie "een essentieel onderdeel van het LAP" is. Daar spreekt toch echt geen miskenning uit.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
30.	BK 4.3	48	Gelet op de definitie van recovery in de nieuwe Kaderrichtlijn, valt de toepassing van sorteeresidu na immobilisatie als afdek materiaal straks onder de noemer nuttige toepassing. In LAP1 gold dat sorteeresidu in juridische zin sorteeresidu blijft, zolang de gekozen vorm van bewerking er niet toe leidt dat het eindresultaat de kwalificatie afvalstof verliest. In dit kader is het wachten op de wijziging van de Wm niet noodzakelijk, het adagium geldt al als beleidskader.	Het feit dat een handeling straks onder de noemer nuttige toepassing valt, wil niet zeggen dat het dan de kwalificatie van afvalstof verliest.
31.	BK 4.3	48	Impliceert het gestelde over R1-D10 (energie efficiency) dat nu AVI's met een energie - efficiency boven een bepaalde waarde als bestemming voor nuttige toepassing worden beschouwd.	Nee, nu nog niet. Zoals duidelijk is aangegeven, gaat het bij de definitie met de energie -efficiency waarden om een definitie uit de nieuwe Kaderrichtlijn. Die zal in december 2010 in de Wet zijn geïmplementeerd. Een AVI kan dus pas daarna als R1-installatie worden gekwalificeerd.
32.	BK 4.4.1	41	Inspreker pleit voor een nadere toelichting op het onderscheid tussen 'echte' bijproducten en afvalstoffen, om te vermijden dat de nieuwe definitie als een ontsnappingsroute van de afvalstatus wordt gebruikt.	In de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen is een definitie opgenomen voor bijproducten. De definitie is opgebouwd uit een aantal criteria. Deze criteria hebben als doel aan te geven wanneer, bij het vrijkomen van een productieresidu, de houder zich niet van dit materiaal wil of moet ontdoen. Aangezien de definitie van een afvalstof draait om het principe 'zich ontdoen van', is het logisch dat bij het voldoen aan de definitie van een bijproduct het principe van "zich ontdoen van" niet meer van toepassing is. De criteria worden aan de hand van jurisprudentie nader uitgewerkt in de mededeling van de Europese Commissie (EC-mededeling 21-2-2007, COM 2007 59 final) en de achtergrond informatie van het LAP. In de tekst van paragraaf 4.4 wordt hiernaar verwezen. Vanuit harmonisatie oogpunt is het op dit moment niet wenselijk nationaal extra voorwaarden of criteria toe te voegen aan de definitie van een bijproduct. Er volgt geen aanpassing van paragraaf 4.4.1.
33.		44	Graag actief beleid voeren tegen mogelijk misbruik van de bijproductenstatus en het ontlopen van de afvalstoffenstatus.	
34.	BK 4.4.1	51	Vooruitlopend op de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen is het cruciaal dat centrale (rijks)sturing wordt gegeven aan invulling van bijproducten.	
35.	BK 4.4.1	69	In de voorwaarden voor het aanwijzen van bijproducten is punt 4 erg ruim omschreven. Dit is niet controleerbaar dan wel handhaafbaar door het bevoegde gezag.	
36.	BK 4.4.3	29	In de paragraaf over afvalstof niet-afvalstof is niks terug te lezen van de teksten over dit onderwerp in de nieuwe Kaderrichtlijn. Dat geldt ook voor de term bijproducten.	Paragraaf 4.4.1 is geheel gewijd aan productieresiduen en bijproducten.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
37.	BK 4.4.3	31 32	Het is van groot belang dat secundaire grondstoffen als schroot, non-ferro, oudpapier en karton zo snel mogelijk de afvalstatus verliezen na sortering en bewerking. Het LAP moet zich daar over uitspreken.	Artikel 6 lid 1 van de nieuwe Kaderrichtlijn afval geeft aan dat sommige specifieke afvalstoffen geen afvalstoffen meer zijn wanneer zij een behandeling voor nuttige toepassing hebben ondergaan en voldoen aan specifieke criteria die opgesteld moeten worden onder een viertal voorwaarden. Vervolgens worden deze 4 voorwaarden genoemd. De criteria moeten dus nog ontwikkeld worden. De nieuwe Kaderrichtlijn schetst 'slechts' de minimale voorwaarden waar deze aan moeten voldoen. Zolang de criteria nog niet zijn ontwikkeld, geldt dat afvalstoffen weer producten worden wanneer de nuttige toepassing is voltooid. Het LAP wordt op dit punt niet gewijzigd.
38.	BK 4.4.3	36	Het is niet juist dat de voor het stimuleren van de recycling van hoogwaardige grondstoffen zo belangrijke end-of-waste criteria niet worden genoemd.	
39.	BK 4.4.3	41	De bepalingen uit de nieuwe kaderrichtlijn over einde-afvalfase in LAP 2 opnemen. Als dat niet gebeurt, gaat inspreker ervan uit dat de op de website van SenterNovem gepubliceerde uitspraken en beslissingen gehandhaafd blijven.	
40.	BK 4.4.3	49	Inspreker verzoekt om de Kaderrichtlijn criteria voor end-of-waste op te nemen in het LAP. Tevens voorstel om kader over het Niselli arrest te schrappen, omdat het geven van een voorbeeld van jurisprudentie de passage "naast jurisprudentie ook rekening houden met casusspecifieke omstandigheden" tegen spreekt.	
41.	BK 4.4.3	55	Het is onduidelijk hoe NL invulling geeft aan de end-of-waste benadering voor 'n aantal stromen.	
42.	BK 4.4.3	58	Wat is de reikwijdte van het afvalstoffenbeleid ten aanzien van het vervallen van de afvalstofstatus.	Als een afvalstof de status afval verliest, valt de stof niet meer onder de afvalstoffenregelgeving en –beleid.
43.	BK 4.5	48	Het is van groot belang dat in de sectorplannen in alle gevallen de minimumstandaard wordt bepaald en dat duidelijk is welke werkwijze als nuttige toepassing aan een minimumstandaard voldoet. Helaas geschiedt het vaststellen van de minimumstandaard soms met de globale aanduiding 'nuttige toepassing'.	Net als in het eerste LAP, is in elk sectorplan aangegeven wat de minimumstandaard is voor de (categorie van) afvalstoffen die onder het sectorplan vallen. Waar nodig, wordt ook steeds aangegeven welke handelingen wel/niet onder de minimumstandaard vallen. Als de minimumstandaard 'nuttige toepassing' is, dan is er voor de betreffende afvalstof geen significante reden om een minder globale verwerkingsvorm vast te stellen.
44.	BK 4.5.1	48	M1: inspreker meent dat ten behoeve van toekomstig gebruik als afdek materiaal opgeslagen grondreinigingsresidu ook als M moet worden gekwalificeerd.	"M" is geen kwalificatie, het is slechts een toevoeging aan de opsommingsnummering. Inspreker bedoelt waarschijnlijk dat de genoemde afvalstof en toepassing als nuttige toepassing moet worden gekwalificeerd. In paragraaf 4.5.3 is aangegeven wanneer het gebruik van deze afvalstof als verwijdering of als nuttige toepassing geldt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
45.	BK 4.5.1	48	M4: een uitspraak over de beleidsmatige positie van (biologisch) drogen ter productie van een secundaire brandstof acht inspreker wenselijk.	Als de geproduceerde secundaire brandstof daadwerkelijk wordt ingezet als brandstof, dus in een installatie die niet primair is opgericht met het oog op de verwijdering van afval, is bij biologisch drogen sprake van R12.
46.	BK 4.5.1 BK 20.2	48	M4: er staat dat sprake is van het onderscheid R1-D10 als een afvalstof zonder voorbehandeling in een verbrandingsproces wordt gevoerd, waarbij de verbranding het hoofddoel is waarvoor de afvalstof in de installatie wordt gebracht. Met aan beide aspecten worden voldaan om voor een bepaalde kwalificatie in aanmerking te komen?	Dit wordt uitgebreid toegelicht in paragraaf 4.5.2.
47.	BK 4.5.1	48	M6: er lijkt een tegenstrijdigheid te staan: eerst wordt gesteld dat de samenstelling vóór menging maatgevend is en later wordt gesteld dat de samenstelling na menging (namelijk de samenstelling zoals het wordt overgebracht) maatgevend is.	<i>De tekst wordt verduidelijkt door het toevoegen van de woorden “na uitvoer”. De betreffende zin gaat dan luiden: “M6. Er is sprake van R12 als een afvalstof na uitvoer wordt gemengd of verdund ten behoeve van latere verwerking of verwerking elders... enz.”</i>
48.	BK 4.5.1	48	M8: dit wordt na de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn anders. Inspreker acht het van belang nu al de nuance over R1-D10 (energie-efficiency) mee te nemen.	Die nuance is al opgenomen bij de definitie van nuttig toepassen. Het is niet nodig en niet overzichtelijk om bij elke passage een verwijzing te maken naar de nieuwe Kaderrichtlijn.
49.	BK 4.5.1	48	Kader, voorbeeld 1: er staat dat R12 aan de orde kan zijn als de eerste stap een thermisch proces is dat tot doel heeft volumeverkleining enz. Dat is verwarrend: verbranden als vorm van verwijderen is per definitie primair gericht op volume reductie. Als dat de maatstaf is, is verbranding in een AVI als R12 te kwalificeren.	In het LAP staat direct na de zin die inspreker aanhaalt het volgende: “Vindt deze eerste stap echter plaats in een installatie die primair is opgericht met oog op de verwijdering van afval, dan is indeling als R12 niet aan de orde, ook niet wanneer de verbranding als neveneffect heeft dat uit de residuen bepaalde componenten efficiënter (kunnen) worden teruggewonnen.” Daaruit blijkt dus dat een AVI geen R12 kan zijn.
50.	BK 4.5.1	48	Kader, voorbeeld 2: het onderscheid met de thermische behandeling in een AVI is gekunsteld: ook bij een AVI is de eerste handeling gericht op de verbranding van verontreinigde componenten en het doel gericht op de productie van slakken in de vorm van secundaire bouwstof resp. metalen als secundaire bouwstof.	Een AVI is primair opgericht om afvalstoffen te vernietigen, niet om, zoals inspreker aangeeft, de productie van slakken enz. Daarom is het onderscheid in het voorbeeld niet gekunsteld. Overigens geeft inspreker in deze reactie een ander primair doel van een AVI aan dan in de vorige reactie (productie van slakken versus volume reductie).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
51.	BK 4.5.1	48	Kader, voorbeeld 7: het is van eminent belang om een eenduidige scheidslijn te trekken tussen storten enerzijds en nuttig toepassen op een stortplaats anderzijds.	Eens met deze inspraakreactie. In paragraaf 4.5.3 wordt dat dan ook duidelijk uitgewerkt.
52.	BK 4.5.3	44	Verzoek om "bouwstoffen of grond inkopen" te vervangen door "aantrekken of verwerven van secundaire bouwstoffen".	Gedeeltelijk eens met deze inspraakreactie. <i>De passage wordt gewijzigd in:</i> <i>"aantrekken of verwerven van secundaire bouwstoffen of grond".</i>
53.	BK 4.5.3	48	De zin "Wordt een afvalstof zonder voorbehandeling op of in de bodem gebracht dan is sprake van het onderscheid D1-R3 of van het onderscheid D1-R5." is cryptisch.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De zin wordt gewijzigd in:</i> <i>"Wordt een afvalstof zonder voorbehandeling op of in de bodem gebracht dan is sprake D1, R3 of R5."</i>
54.	BK 4.5.3	48	B1: er wordt een niet-limitatieve opsomming gegeven en er is sprake van andere voorzieningen. Onduidelijk is wat nu wel en niet in deze context wordt bedoeld, graag verhelderen welke andere voorzieningen bedoeld kunnen zijn.	De tekst van B1 en B2 is opgesteld in overleg met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en van de stortbranche. Op verzoek van laatst genoemde zijn de woorden "onder meer" toegevoegd om eventuele andere voorzieningen niet uit te sluiten.
55.	BK 4.5.3 BK 21.1 BK 21.13	48	B1: inspreker stelt voor vanuit het grondstoffenbeleid het nuttig gebruik van afvalstoffen in een stortlichaam als nuttige toepassing te kwalificeren.	Zoals verwoord in de paragraaf 21.13, kan bij technisch noodzakelijk toepassingen van afvalstoffen in stortplaatsen onderscheid worden gemaakt in twee situaties. In de eerste situatie worden afvalstoffen die door de exploitant zijn geaccepteerd om te storten, aangewend om technische voorzieningen in het stortlichaam te realiseren. Ondanks dat het nuttig is, is hier sprake van storten. Immers de afvalstoffen zijn voor dat doel geaccepteerd.
56.	BK 4.5.3 BK 19.6 BK 21.13	48	B2: door het opleggen van de eisen ingevolge Bbk voor toepassingen binnen een stortlichaam wordt de situatie miskend dat aan het Stortbesluit moet worden voldaan en wordt voorbij gegaan aan de waarborgen die voortvloeien uit de eeuwigdurende nazorg.	In de tweede situatie gaat het om noodzakelijke technische voorzieningen in het stortlichaam of op de stortplaats, die niet met stortafvalstoffen kunnen of mogen worden gerealiseerd. Hiervoor moeten bouwstoffen worden gebruikt en spreekt men, in het geval dat deze bouwstoffen afvalstoffen zijn, over het nuttig toepassen van afval.
57.	BK 4.5.3	69	Onder B2 is aangegeven dat bouwstoffen die IN een stort worden toegepast onder het Bbk vallen. Dit is onjuist, voor alle materialen die in een stortlichaam worden toegepast is het Bssa het toetsingskader, ongeacht of het om nuttige toepassing of om storten gaat.	Het Bssa geldt niet voor het nuttig toepassen van afval. De bouwstoffen die gebruikt worden moeten wel voldoen aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit. Overigens is de tekst van B1 en B2 opgesteld in overleg met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en van de stortbranche.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
58.	BK 4.5.3	44	De hoeveelheidseis (minimaal 5000 m3) uit het Bbk kan belemmerend werken voor het toepassen van afvalstoffen in voorzieningen op een stortplaats. Net als onder het Bouwstoffenbesluit zou onder het Bbk toetsing aan de minimale hoeveelheid bij het gebruik van afvalstoffen bij het treffen van voorzieningen op stortplaatsen achterwege moeten blijven.	Binnen het juridisch kader 'grootschalige bodemtoepassing' van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) kan de hoeveelheidseis van 5000 m3 belemmerend werken. Deze eis geldt echter specifiek voor dit kader. Het Bbk kent andere juridische kaders waaraan kleinere toepassingen kunnen worden getoetst. Dit kan wel gevolgen hebben voor de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van het toe te passen materiaal. Aangezien het Bbk voldoende mogelijkheden biedt, is het niet wenselijk een uitzondering voor toepassingen op stortplaatsen te realiseren.
59.	BK 4.5.3	48	B4: welke overige gevallen zijn nog denkbaar na de redelijk limitatief beschouwde stortactiviteiten onder B1 t/m B3?	Er valt niet uit te sluiten dat met B1 t/m B3 niet alle activiteiten zijn afgedekt. Inspreker geeft dat ook zelf aan, want hij spreekt immers zelf van "redelijk" limitatief.
60.	BK 5	69	Artikel 10.5 van de Wet milieubeheer is mede uitgangspunt voor (een plan voor) afval beheer en moet ook als zodanig in dit hoofdstuk worden opgenomen.	In paragraaf 3.3 is al aangegeven dat het LAP als verplichting is opgenomen in de Wm en welke onderwerpen aan de orde moeten komen. Verder is de hele Wm uitgangspunt voor het LAP. Niet duidelijk is waarom in het hoofdstuk Uitgangspunten één specifiek artikel van de Wm moet worden opgenomen.
61.	BK 5.3	41	Volgens het LAP levert hergebruik het meeste op, waaronder hergebruik van papier en vergisten van gft-afval. Anderzijds zegt het LAP dat dezelfde materiaalstromen bij verbranding als duurzame energie kunnen worden aangemerkt. Dat is tegengesteld.	Het feit dat hergebruik van bepaalde stromen het meeste oplevert, wil niet zeggen dat verbranden dan niet als duurzaam zou mogen worden aangemerkt. Er is immers geen tegenstelling in de woorden hergebruik en duurzame energie. Overigens wordt vergisten van gft-afval niet als voorbeeld van hergebruik genoemd, maar als voorbeeld van duurzame energie.
62.	BK 5.3	44	De focus van het LAP moet liggen bij restwarmtebenutting en –levering. Inspreker stelt voor dat de overheid de afhandeling van (RO-) procedures bij de aanleg van warmteleverings-systemen verbetert en financiële ondersteuning geeft ten gunste van de aanleg van infrastructuur.	Het werkprogramma 'Warmte op stoom' bevat maatregelen zoals inspreker voorstelt. Vooral de maatregelen gericht op het verbeteren van de marktcondities en het bevorderen van samenwerking kunnen perspectieven bieden voor verbetering van de afzet van warmte van de AVI's. Ook wordt hiervoor een UKP-subsidieregeling voor industriële restwarmtebenutting en duurzame warmte in collectieve systemen gehouden. Deze regeling wordt op dit moment ontwikkeld.
63.	BK 5.3	48	Het wordt betreurd dat geen nadere, concrete uitwerking wordt gegeven aan de wijze waarop het leveren van warmte aan derden gefaciliteerd gaat worden.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
64.	BK 5.3	44	Stortgasemissies zijn niet alleen teruggelopen door een terugloop in het storten van biodegradeerbaar afval, maar ook door moderne technieken op stortplaatsen om broeikasgasemissies te beperken.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Betreffende zin wordt als volgt aangepast:</i> "Door de sterke terugloop in het storten van biodegradeerbaar afval in de afgelopen jaren en het treffen van maatregelen op stortplaatsen om de emissies van stortgas te beperken, is ook de stortgasemissie terug gelopen."
65.	BK 5.3	44	De wens om klimaatverandering te beperken, leidt tot het benutten van de verbrandingswaarde van gft- en groenafval. Inspreker spreekt daarover zorgen uit: hergebruik van de genoemde stromen dient centraal te staan.	Als hergebruik van een afvalstof in een LCA niet significant beter scoort dan de inzet van die afvalstof als brandstof, wordt de minimumstandaard voor die afvalstof in principe gelegd op het niveau van 'nuttige toepassing' en niet op 'hergebruik'.
66.	BK 5.3	44	Er moet worden geborgd dat aan het meeverbranden van afvalstoffen gelijke emissie-eisen worden gesteld als aan afvalverbranding.	In paragraaf 20.6 wordt hierop ingegaan.
67.	BK 5.3	44	De CO ₂ reductie als gevolg van hergebruik van papier of plastic ten opzichte van verbranden met energiebenutting is afhankelijk van de wijze van materiaalhergebruik en van energiebenutting.	Eens met deze inspraakreactie. Het leidt niet tot wijziging van tekst.
68.	BK 5.3	48	De beschouwing wordt gemist waarom in het verleden is gekozen voor een NO _x emissienorm, die consequenties heeft voor het energieverbruik van een AVI door de benodigde Denox-installatie. Een integrale afweging tussen NO _x en CO ₂ reductie wordt op zijn plaats geacht.	Een dergelijke beschouwing hoeft nu niet in het LAP te worden opgenomen. Voor het hoe en waarom van de NO _x norm wordt verwezen naar de betreffende regelgeving en de destijds opgestelde toelichting daarbij.
69.	BK 5.4.1	15	Inspreker geeft in overweging om de verbranding van afval tot nutsfunctie te benoemen, omdat het als minimumstandaard is opgenomen. Dan heeft de overheid de instrumenten in handen om ook in de verbrandingsmarkt in te grijpen bij marktfalen.	Het opnemen van een verwerkingsmethode als minimumstandaard is geen reden om die verwerkingsmethode vervolgens als nutsfunctie te benoemen. Want met dezelfde redenering die inspreker voor verbranding houdt, zouden composteren, papierverwerking, glasrecycling enz. ook als nutsfunctie kunnen worden benoemd. Een nutsfunctie is een maatschappelijk onmisbare voorziening waarvan het voortbestaan absoluut moet zijn gewaarborgd en waarvoor de overheid een bijzondere verantwoordelijkheid heeft (zie paragraaf 9.7). Afvalverbranding is weliswaar een belangrijk onderdeel van de Nederlandse afvalbeheerstructuur, maar voldoet niet aan de criteria om als nutsfunctie te worden benoemd. Verder is er een voorziening die in geval van het (gedeeltelijk) uitvallen van de verbrandingssector, het afval dat dan niet meer kan worden verbrand toch kan beheren, namelijk de stortplaatsen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
70.	BK 5.4.1 BK 21.2	48	Inspreker verwijst naar het fenomeen in artikel 1 van het Bssa en vraagt om de daarin opgenomen categorie "technisch niet te verbranden" expliciet te benoemen, te specificeren en aan te geven dat daarvoor structureel de mogelijkheid van het blijven storten met ontheffing zal worden geboden.	Bij de wijziging van het Bssa, die eind 2008 is gestart, worden de stortverboden geëvalueerd. Hieronder valt onder meer het door inspreker genoemde punt.
71.	BK 5.4.1 BK 9.7	15	De overheid heeft nog steeds een bijzondere verantwoordelijkheid voor de verbrandings-capaciteit die vóór 2003 is gerealiseerd.	De reden waarom de rijksoverheid geen bijzondere verantwoordelijkheid meer heeft voor de AVI's zijn: • de markt voor verbranden als vorm van verwijderen is vrij gegeven. De capaciteitsregulering en de landsgrenzen zijn opgeheven; • diverse AVI's hebben uitbreidingen van hun capaciteit gerealiseerd of gaan die realiseren; • AVI's zijn geheel of gedeeltelijk van eigenaar veranderd en in bepaalde gevallen (gedeeltelijk) in handen gekomen van buitenlandse ondernemingen.
72.	BK 5.4.1 BK 9.7 BK 20.2	48	Inspreker verzoekt een beschouwing in het LAP op te nemen over de positie die de rijksoverheid inneemt ten aanzien van AVI's die na het liberaliseren van de afvalverbrandingsmarkt niet hebben uitgebreid, maar desondanks in de verdrukking kunnen raken. Want in het verleden heeft de overheid de nutsfunctie voor verbranden zelf opgelegd, net als voor storten. En er zijn nog altijd veel lagere overheden direct of indirect betrokken en risicodragend verbonden aan bepaalde AVI's. Het lijkt of de hogere overheid zich (stilletjes) wil onttrekken aan haar specifieke verantwoordelijkheid voor AVI's van vóór 2003. Deze installaties werden gerealiseerd onder een regulerende overheid met louter een milieuhygiënisch afwegingskader.	
73.	BK 5.4.1	48	Een beschouwing opnemen hoe de overheid zich gaat opstellen als, naar analogie van de DTO-markt destijds, meer exploitanten mochten besluiten dat exploitatie niet langer commercieel interessant is en de installatie stil leggen.	De AVI-capaciteit neemt nog steeds toe en er zijn totaal geen signalen dat er capaciteit uit de markt zal worden gehaald. Het is daarom niet nodig om nu een beschouwing als inspreker voorstelt op te stellen.
74.	BK 5.4.1	48	In LAP1 stond dat de minister AVI-capaciteit kon claimen. Gaat de minister capaciteit claimen bij een AVI als een andere verwerker op een gegeven moment niet aan zijn verplichtingen kan voldoen? Komt de bevoegdheid tot claimen niet terug in LAP2?	Nee, de minister zal dan geen capaciteit claimen. Het is aan de betrokken partijen om in een dergelijk geval een oplossing te zoeken voor het afval dat niet volgens de overeen gekomen manier kan worden verwerkt. De bevoegdheid tot claimen komt niet terug in het LAP.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
75.	BK 5.4.1 BK 7 BK 8 BK 15.4.1	58 49	Om de doelstelling van 60% nuttige toepassing van huishoudelijk afval te behalen, moet de gemeentelijke zorgplicht voor inzameling worden ingeperkt en de inzameling worden vrij gegeven aan de vrije markt. De bijzondere verantwoordelijkheid van de overheid voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen moet worden beperkt tot het bieden van een (financieel) vangnet.	Nog afgezien van de haalbaarheid van het voorstel van de inspreker, maken insprekers niet echt hard waarom met het inperken van de gemeentelijke zorgplicht en het vrijgeven van de markt de doelstelling van 60% nuttige toepassing wel zou worden gehaald. Insprekers menen dat dan een stimulans wordt gegeven aan de inzamelstructuur, maar wat is dan die stimulans? Verder menen insprekers dat na het vrijgeven van de markt innovatieve beheertechnieken kunnen worden toegepast. Maar dat kan nu ook al, het staat insprekers immers vrij om hun diensten aan gemeenten aan te bieden. En waarom zou een gemeente nu al niet de mogelijkheid hebben om zelfstandig innovatieve beheertechnieken toe te passen? Overigens lijken insprekers het zich wel makkelijk te maken door de gemeente wel te handhaven als het financieel vangnet. Voorstel inspreker wordt niet overgenomen.
76.	BK 5.4.2	4 15	De paragraaf over marktactiviteiten door overheden hoort niet in het LAP thuis, omdat het niet tot de uitgangspunten van het afvalbeleid hoort.	In de betreffende paragraaf wordt eerst aangegeven welke afvalbeheeractiviteiten nutstaken zijn. Het is dan niet vreemd om vervolgens aan te geven waar een overheid rekening mee moet houden als men marktactiviteiten gaat verrichten, zeker als daarbij een relatie kan optreden met het uitvoeren van een nutstaak. Ook gelet op de al jarenlang lopende discussie over dit onderwerp, waarbij afvalbeheer vaak door marktpartijen is genoemd als onderwerp waarbij ongelijke concurrentie plaatsvindt, is het niet overbodig om in het LAP aandacht aan dit onderwerp te besteden. Overigens was deze paragraaf ook al in het eerste LAP opgenomen.
77.	BK 5.4.2	9	Positief dat in het LAP aandacht wordt besteed aan de gedragsregels waaraan overheden moeten voldoen als ze marktactiviteiten uitvoeren, gelet op ervaringen dat gemeenten in toenemende mate inzamelopdrachten onderhands gunnen aan een overheidsgedomineerd bedrijf dat op grote afstand van de gemeente staat, waarbij private inzamelaars geen kans maken om de opdracht te verwerven. Inspreker verzoekt strikt toe te zien op de naleving van de gedragsregels, om verdere marktverstoring actief tegen te gaan.	Het toezien op de naleving van de gedragsregels van de Mededingingswet behoort tot de verantwoordelijkheid van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (Nma).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
78.	BK 5.5.1 BK 21.4	44	In het LAP wordt melding gemaakt van het richtinggevend 12-jaars criterium, maar in de paragraaf over stortcapaciteit wordt het niet of nauwelijks uitgewerkt.	Het 12-jaar criterium was in het verleden gebaseerd op de benodigde tijd voor het realiseren van nieuwe stortplaatsen. Omdat in het LAP het realiseren van nieuwe stortplaatsen niet meer aan de orde is en eventuele toekomstige capaciteitsuitbreidingen alleen worden toegestaan door uitbreiding van bestaande stortplaatsen of door heropenen van gesloten stortplaatsen, is het 12-jaar criterium niet meer van toepassing. <i>Wijziging LAP: de zin "Daarnaast wordt als richtinggevend criterium een tijdsduur van 12 jaar gehanteerd" wordt geschrapt.</i>
79.	BK 5.5.2	49	Welke stromen mogen na decontaminatie naar een AVI en welke stromen mogen na decontaminatie worden gemengd?	Indien afval dat ingedeeld moet worden als 18 01 02 of 18 02 03 gedecontamineerd wordt, mag dit worden afgevoerd naar een AVI onder Eural code 18 01 04. <i>Overigens is in de toelichting op het sectorplan niet duidelijk dat ook afval onder Euralcode 18 02 02 gedecontamineerd mag worden. Deze code zal worden toegevoegd.</i> Het gedecontamineerde afval mag niet worden gemengd met het reguliere 18 01 04 afval. De ontdoener van gedecontamineerd afval moet aan kunnen tonen dat het afval gedecontamineerd is (bijvoorbeeld met indicatorstrips of documentatie) Zie ook sectorplan 19 en de antwoorden op de inspraakreacties op dat sectorplan verderop in deze nota van aanpassing.
80.	BK 5.6.2	48	Nederland zou een gelijkwaardige positie met andere landen moeten innemen als het gaat om het aanmerken van zoute AVI-reststoffen als monoliet. Verder geeft inspreker aan dat Nederland de uitloognormen van de Richtlijn storten wenst te hanteren.	Het verzoek om AVI-reststoffen in big bags aan te wijzen als monoliet heeft inspreker ook in de reactie op het ontwerpbesluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen aan de orde gesteld. Er is een uitgebreid antwoord aan inspreker gestuurd, daarom wordt hier niet nader op dit onderwerp ingegaan. En het hanteren van normen uit een Europese richtlijn is geen wens, maar een verplichting.
81.	BK 5.6.2	69	Graag via een link aangeven voor welke specifieke afvalstoffen in Nederland geen stortfaciliteiten beschikbaar zijn.	Op voorhand kan geen uitputtend overzicht worden opgesteld welke afvalstoffen niet in Nederland kunnen worden gestort. Het al dan niet kunnen/mogen storten in het buitenland hangt onder meer af van de mogelijkheden en kosten van nuttige toepassing, immobilisatie, enz. Zie hiervoor paragraaf 21.3 en tabel 21.1 van het LAP.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
82.	BK 5.7	4 15 17 20	Gemeenten maken kosten voor het inzamelen van verschillende stromen huishoudelijk afval met producenten verantwoordelijkheid, maar worden daarvoor niet betaald door het bedrijfsleven of de betrokken uitvoeringsorganisaties van producenten en importeurs. Het bedrijfsleven maakt gebruik van de publieke inzamelstructuren van gemeenten, ook zonder goede afspraken over kostendekkende vergoedingen. Uitvoeringsorganisaties moeten worden verplicht om afspraken te maken met gemeenten over vergoedingen.	In de verschillende productbesluiten is geregeld wie de verantwoordelijkheid heeft voor het afvalbeheer en de financiering daarvan. Het is bekend dat bepaalde partijen, zoals bij elektr(on)ische apparatuur, verschillen van mening hebben over de interpretatie daarvan. Eventuele onduidelijkheden in de regelgeving zullen in die regels zelf moeten worden opgelost (veelal op EU-niveau) en kunnen niet in het LAP worden geregeld. Overigens is het niet zo dat er sprake is van dubbele betaling door de consument (eenmaal via verwijderingsbijdrage en eenmaal via afvalstoffenheffing). Korte termijn wordt verwezen naar de antwoorden van 29 oktober 2007 op de kamervragen nr. 737 (vergaderjaar 2007 – 2008). <i>Ter verduidelijking zal de tekst in paragraaf 15.4.1 als volgt worden aangepast:</i> <i>Het is dan vanzelfsprekend dat de gemeente deze afvalstoffen kosteloos inneemt, De consument heeft immers bij aanschaf van het product al een afvalbeheerbijdrage betaald en de gemeente kan zich zonder kosten van de betreffende afvalstoffen ontdoen. want de gemeente kan zich immers zonder kosten van de betreffende afvalstoffen ontdoen.</i> ... <i>Ook hier geldt immers weer dat het gaat om afvalstoffen waarvoor de consument al een afvalbeheerbijdrage heeft betaald en waarvan de gemeente zich zonder kosten kan ontdoen."</i>
83.	BK 5.7	40	De verplichtingen voor het opzetten van een logistiek voor inzameling en verwerking van verpakkingen als gevolg van producenten-verantwoordelijkheid gaat volledig voorbij aan de reeds lang bestaande en prima functionerende systemen die zijn opgezet. Van een verplichting tot het organiseren van de financiering van zo'n logistiek systeem is geen sprake meer door de verpakkingenbelasting. De tekst in dit hoofdstuk dient te worden gewijzigd.	De passage waar inspreker naar verwijst, bevat de kenmerken van producentenverantwoordelijkheid. Daar wordt in algemene zin aangegeven wat tot de verantwoordelijkheid van de producenten/importeurs behoort. Daarmee wordt niet uitgesloten of verboden dat zij bij het vorm geven van die verantwoordelijkheid gebruik maken van reeds bestaande systemen. En het feit dat er inmiddels een verpakkingenbelasting is, wil niet zeggen dat de algemene tekst in deze paragraaf moet worden aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
84.	BK 5.7	4	Detailisten moeten zelf afspraken kunnen maken met uitvoeringsorganisaties over inzameling en afvoer van producten. Dit hoeft niet via de gemeenten te lopen.	De mogelijkheid dat detailisten ook zelf met de uitvoeringsorganisaties afspraken kunnen maken, bestaat en is ook zodanig verankerd in de regelgeving. Dat laat onverlet dat detailisten ook bij gemeenten hun producten mogen inleveren die zij in het kader van 'oud voor nieuw' hebben ontvangen.
85.	BK 5.7	4 15	Alleen gemeenten betalen voor het opruimen van zwerfafval. Het bedrijfsleven zou daar ook aan moeten bijdragen. Het voorkomen en opruimen van zwerfafval is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeenten en bedrijfsleven.	Ook op dit moment krijgt producentenverantwoordelijkheid voor de aanpak van zwerfafval reeds vorm. Bedrijven moeten in het kader van het Activiteitenbesluit verpakkingsafval opruimen binnen een straal van 25 meter van de inrichting en treffen maatregelen ter voorkoming van zwerfafval, zoals het extra plaatsen van afvalbakken. Verder dragen bedrijven via het Afvalfonds bij aan het impulsprogramma Zwerfafval (11 mln). Uit het oogpunt van efficiency en besparing van de administratieve lasten is met het bedrijfsleven afgesproken dat dit bedrag uit het Afvalfonds komt. Hierdoor is maar een keer inning nodig via de verpakkingenbelasting. Dit betekent niet dat daarmee de discussie is beslist over de vraag waar de producentenverantwoordelijkheid ophoudt en de zorgplicht van de gemeente begint. De vraag over de verantwoordelijkheidsverdeling zal onderdeel zijn van de evaluatie van het Impulsprogramma in 2009. Voorafgaand daaraan vindt in 2009 een onderzoek plaats naar de kosten die landelijk worden gemaakt voor de aanpak van zwerfafval en de opbouw daarvan. Het gaat om de gemeentelijke en overige maatschappelijke kosten. Meer inzicht hierin is nodig om aan het eind van de programmaperiode afspraken te maken over de verantwoordelijkheidsverdeling. Dergelijke conclusies kunnen niet worden getrokken alleen op basis van gegevens van het CBS. Uit die gegevens blijkt dat jaarlijks de totale kosten voor het reinigen van de openbare ruimte, waar de kosten van zwerfafval een onderdeel van zijn, voor gemeenten liggen tussen de 250 en 300 miljoen euro. Deze kosten betreffen dus niet alleen het opruimen van zwerfafval.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
86.	BK 5.7	15	Inspreker pleit ervoor om vóór het instrument producentenverantwoordelijkheid verder wordt ingezet, dit middel op zijn doelmatigheid en neveneffecten te evalueren, zodat lessen uit het verleden worden getrokken	Zoals in het ontwerp LAP op blz. 45 is aangegeven, is er een evaluatie uitgevoerd van dit instrument, waarbij onder meer de neveneffecten zijn benoemd (zie ook 22 343, nr 137). Er is dus lering getrokken uit het verleden en bij een eventuele uitbreiding van dit instrument zal dit ook worden meegenomen. <i>Voor de volledigheid wordt in paragraaf 5.7 de volgende zin toegevoegd in de passage boven het stuk 'neveneffecten PV':</i> <i>'Vanzelfsprekend wordt hierbij rekening gehouden met de uitkomsten van de evaluatie van het instrument producentenverantwoordelijkheid (zie hierna).'</i>"
87.	BK 5.7	26	In het LAP staat dat er een minimale rol is voor de rijksoverheid bij de invulling van de inzamel- en verwerkingssystemen in het kader van producentenverantwoordelijkheid. De financiering van de logistiek van verpakkingen wordt geregeld door de verpakkingenbelasting, die wordt geheven door de belastingdienst. Er is dus wel een rol voor de rijksoverheid weggelegd bij de financiering van het geheel.	Mede op verzoek van het verpakkende bedrijfsleven heeft integratie in de verpakkingenbelasting plaatsgevonden van de heffingen van de collectieve organisaties ter uitvoering van het Besluit verpakkingen. Dit betekent echter niet dat de financieringsverplichting op grond van het Besluit verpakkingen wijzigt. Deze rust nog steeds op de producenten en importeurs van verpakkingen.
88.	BK 5.7	35	Inspreker is van mening dat de duidelijkheid wordt vergroot indien per afvalstoffenvorm de uitvoerende organisaties en hun taken worden omschreven.	De paragraaf gaat voornamelijk over het principe en de werking van het instrument producentenverantwoordelijkheid. Het is daarvoor niet nodig om in het beleidskader voor afzonderlijke afvalstoffen aan te geven wie welke taak heeft. Deze informatie wordt binnenkort wel opgenomen in de toelichting bij de sectorplannen.
89.	BK 5.7 BK 6	36	Inspreker maakt zich zorgen over een gebrek aan sturing en het buitensluiten van de materiaalketens bij producentenverantwoordelijkheid (bijvoorbeeld verpakkingen en werking van de stichting op dat terrein).	Het doel van producentenverantwoordelijkheid is juist om de sturing van de overheid zo veel mogelijk te beperken. Verantwoordelijkheden en doelstellingen worden dan namelijk bij producenten en importeurs neergelegd. Het is vervolgens de eigen verantwoordelijkheid van die doelgroepen om daar op een goede en verantwoorde manier mee om te gaan. Bij verpakkingen zijn de materiaalketens vertegenwoordigd in de stichting Nedvang. Als inspreker zich zorgen maakt over hoe het gaat bij verpakkingen, moeten die zorgen binnen de eigen structuur worden ingebracht en opgelost.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
90.	BK 5.8	4	Er wordt ten onrechte een link gelegd tussen de gemeentelijke autonomie bij inzameling van huishoudelijk afval en de toetreding op de markt voor afvalinzamelaars.	Met toetreden tot de markt van inzamelaars wordt hier uiteraard bedoeld de markt voor het verzamelen van huishoudelijk afval, want het is natuurlijk duidelijk dat de gemeente niet kan besluiten of een bedrijf wel of niet afvalinzamelaar mag worden. Een gemeente kan wel autonoom beslissen of men de inzameling van huishoudelijk afval zelf uitvoert of uitbesteedt. Dat betekent dat een private inzamelaar pas in een gemeente op die markt actief kan worden als een gemeente besluit om de inzameling niet zelf uit te voeren en de inzameling aanbesteedt. Een private inzamelaar heeft dus niet de mogelijkheid om op elk moment vrij toe te treden tot de inzamelingsmarkt in een gemeente.
91.	BK 5.8	41	LAP2 moet een oplossing geven voor de problematiek van de langjarige contracten tussen AVI's en gemeenten, zeker nu de kans groot is dat er binnenkort een AVI-overcapaciteit zal zijn.	Het behoort tot de gemeentelijke autonomie om contracten af te sluiten voor de verwerking van het ingezamelde huishoudelijk afval. Het is niet aan de rijksoverheid om zich daarmee actief te bemoeien, zeker niet als het gaat om reeds bestaande contracten. De rijksoverheid stuurt het afvalbeheer onder meer door het in het LAP vaststellen van minimumstandaarden en het opnemen van doelstellingen voor de nuttige toepassing van huishoudelijk afval.
92.	BK 5.8 BK 14.6	55	Het risico van langlopende contracten tussen gemeenten en AVI's voor de bronscheiding van oud papier, is onvoldoende geadresseerd in het LAP.	Het LAP gaat ervan uit dat de gemeenten vanuit hun zorgplicht en met het oog op een duurzame samenleving al het mogelijke zullen doen om zoveel mogelijk huishoudelijk afval een nuttige bestemming te geven, zich zullen inspannen om de doelstellingen te behalen en het inzamelbeleid niet zullen laten afhangen van de AVI-capaciteit.
93.	BK 6	15	Het voorstel is om een ketenplatform of stuurgroep te benoemen, waarin diverse betrokkenen zijn vertegenwoordigd. Per sector kunnen met belanghebbenden doelstellingen en ambitieniveaus worden bepaald. Van belang daarbij is een breed gedragen methodiek voor meting en weging van de milieudruk.	Binnen het onderdeel "Aan de slag met prioriteiten" van het programma ketengericht afvalbeleid is beoogd om per prioritaire stroom samen met bedrijven en andere spelers in de keten te komen tot een plan van aanpak om de richtinggevende doelstelling van 20% milieuwinst per stroom te bereiken. De markt zelf kan daarvoor het best de meest kansrijke denkrichtingen aangeven. In hoeverre die mogelijke denkrichtingen bijdragen aan de vermindering van de milieudruk wordt in het kader van de aanpak van de prioritaire stromen doorgerekend. Het draait daarbij uiteindelijk om de vraag met welke oplossingsrichtingen de milieudruk op de meest (kosten)efficiënte manier kan worden verminderd. Dit wordt in samenspraak met alle relevante ketenpartners opgepakt. De beste manier om dit proces te faciliteren en organiseren wordt in het voorjaar 2009 verder ingevuld. Het idee van een ketenplatform of stuurgroep zal hierbij worden betrokken.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
94.	BK 6	36	Ketenbeheerbeleid mag niet ten koste gaan van de laatste schakel. Daar waar hoogwaardige recycling mogelijk is, zal dit ook van overheidswege moeten worden gestimuleerd boven andere vormen van nuttige toepassing.	Ketengericht afvalbeleid heeft tot doel om te bezien waar in de gehele keten van een materiaal of product de meeste milieuwinst te halen is. Dat zou er toe kunnen leiden dat voor specifieke afvalstoffen eventuele aanvullende sturing niet meer primair aan het eind van de keten gaat plaatsvinden. Verder leidt het mogelijk zijn van hoogwaardige recycling niet automatisch tot het ook daadwerkelijk sturen daarop of stimuleren daarvan. Ook aspecten als kosten, uitvoerbaarheid, haalbaarheid, handhaving enz. bepalen of op een bepaalde vorm van verwerking wordt gestuurd of gestimuleerd.
95.	BK 6	38	Er is onvoldoende overtuiging dat de nieuwe materiaalketenaanpak voldoende rekening houdt met de onderlinge samenhang tussen alle schakels in de keten. Maatregelen in een bepaald deel van de keten hebben namelijk onherroepelijk gevolgen voor andere schakels in die keten.	Zoals terecht door inspreker wordt gesteld, is de onderlinge samenhang van de gehele keten, inclusief het afvaldeel, zeer belangrijk. In de paragrafen 6.1, 6.3 en 6.7.4. van het ontwerp LAP is aangegeven dat een belangrijke element van de ketenaanpak in het afvalbeleid en materiaalketenbeleid is dat er geen afwenteling van milieudruk plaatsvindt van de ene fase van de keten, bijvoorbeeld de afvalfase, naar een andere fase in de keten, bijvoorbeeld de grondstofwinnings-, productie- of gebruiksfase. In de ketenaanpak voor de zeven prioritaire stromen (paragraaf 6.7.2) zal dit ook een belangrijk aandachtspunt zijn bij het samen met ketenpartners kiezen van meest kansrijke oplossingsrichtingen.
96.	BK 6	41	Inspreker spreekt waardering uit voor de ketenaanpak. Het feit dat het LAP minder aandacht aan de afvalschakel geeft, doet geen recht aan een afvalsector die nog in de kinderschoenen staat en de kans moet krijgen om tot wasdom te komen.	De aandacht voor ketengericht afvalbeleid betekent niet dat geen of onvoldoende aandacht aan de afvalsector wordt besteed. Het LAP is nog steeds een afvalbeheerplan en is dan ook voor het grootste deel volledig op de afvalsector gericht.
97.	BK 6	44	Inspreker stelt voor om kentallen te ontwikkelen die de milieudruk van materiaalketens in kwantitatieve zin nader in beeld brengen.	In de trajecten die voor de zeven prioritaire stromen gaan lopen om in 2015 een richtinggevende doelstelling van 20% minder milieudruk te behalen, is het meetbaar maken van de resultaten een belangrijk punt. In 2009 zal per stroom de milieudruk in de gehele materiaalketen worden vastgesteld (nulmeting). Daarvoor zal gebruik worden gemaakt van de gangbare LCA-methodiek, die ook in het MER-LAP is gehanteerd.
98.	BK 6	51	Bij de ketenaanpak ontbreekt de aandacht voor de grondstofschaarste.	In de inleiding van het hoofdstuk Ketengericht afvalbeleid is opgenomen dat we er slechts in beperkte mate in slagen om de uitputting van energiebronnen en grondstoffen terug te dringen. Daaruit blijkt dat de grondstofschaarste juist een reden is om ketengericht afvalbeleid op te starten.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
99.	BK 6.7.2	9 49	EPS graag toevoegen aan de prioritaire stromen voor ketenaanpak om de huidige initiatieven voor EPS-recycling te stimuleren. Eerste inspreker meent dat daarmee tevens een impuls wordt gegeven aan het verminderen van verkeershinder en filevorming.	Zoals in paragraaf 6.7.1 van het ontwerp LAP is beschreven, was EPS een van de zes ketenpilots die eind 2007 zijn gestart. In mei 2008 hebben bedrijven uit deze keten hun plan van aanpak gepresenteerd. De veelbelovende projecten vanuit de EPS-ketenpilots zijn beschreven in dezelfde paragraaf van het LAP. Deze projecten worden momenteel uitgevoerd, waarbij sommige in de uitvoering worden ondersteund door de overheid. De komende LAP-planperiode zijn zeven stromen geselecteerd als prioritair voor de ketenaanpak in het afvalbeleid (zie paragraaf 6.7.2). Op basis van een aantal criteria is tot deze zeven stromen gekomen. EPS voldeed niet aan alle criteria, zoals het criterium dat de milieudruk in de keten relatief groot is ten opzichte van andere stromen. Om die reden maakt EPS niet uit de lijst prioritaire stromen.
100.	BK 6.7.2 BK 6.4	18	Cradle to cradle dient zich niet alleen op de zeven prioritaire stromen te richten, maar LAP-breed te worden ingezet. Er lijkt selectief te zijn gekozen voor stromen waarvoor succes min of meer is verzekerd.	Cradle to cradle is een principe dat op elk moment door elke ontwerper, fabrikant, enz. kan worden ingezet. Daarbij hoeft niet te worden gewacht op een stimulerende rol van de overheid, alle betrokkenen kunnen er immers meteen mee aan de slag. In het LAP wordt cradle to cradle genoemd en er wordt aangegeven dat bij de ketenaanpak van de zeven prioritaire stromen het principe wordt meegenomen. Dat betekent echter zeker niet dat het niet op andere stromen of activiteiten kan of mag worden toegepast. De zeven prioritaire stromen zijn geselecteerd op basis van een aantal criteria (zie paragraaf 6.7.2.), zoals of de milieudruk in de keten relatief hoog is ten opzichte van andere stromen.
101.	BK 6.7.2	36	Inspreker vraagt met klem om de product- en materiaalketens in de uitwerking van het ketenbeheerbeleid te betrekken. Argumentatie voor het als prioritair benoemen van bepaalde stromen is onvoldoende onderbouwd.	De ketenaanpak beoogt nadrukkelijk om samen met bedrijven en andere spelers in de keten te komen tot een plan van aanpak om de richtinggevende doelstelling van 20% milieuwinst per stroom te realiseren. In het voorjaar 2009 zullen deze ketenpartners door VROM worden benaderd. De zeven prioritaire stromen zijn geselecteerd op basis van een aantal criteria (zie paragraaf 6.7.2.), zoals of de milieudruk in de keten relatief hoog is ten opzichte van andere stromen, maar ook of zich in de betreffende keten bedrijven/branches bevinden die hebben laten zien hun eigen verantwoordelijkheid niet uit de weg te gaan en waarmee naar verwachting constructieve samenwerkingsvormen mogelijk zijn.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
102.	BK 6.7.2	40	Inspreker gaat er vanuit dat in het kader van het materiaalketenbeleid de verpakkingsglasindustrie de gesprekspartner wordt als het om verpakkingsglas gaat.	In de komende planperiode van het LAP zal voor de ketenaanpak in het afvalbeleid in eerste instantie de focus liggen op de zeven geselecteerde prioritaire stromen papier en karton, textiel, bouw - en sloopafval, organisch afval /voedselresten, aluminium, PVC en grof huishoudelijk afval. Deze zeven stromen zijn onder andere geselecteerd vanwege het feit dat de milieudruk in de keten relatief groot is t.o.v. andere stromen. Verpakkingsglas maakt geen deel uit van die zeven prioritaire stromen. Maar mocht in de toekomst voor verpakkingsglas ook een soortgelijk traject opgestart worden, dan zal de verpakkingsglasindustrie uiteraard hiervoor worden benaderd.
103.	BK 6.7.2	44	LAP zegt dat opwerken van grof huishoudelijk afval tot brandstof een van de mogelijkheden is om milieudruk te verminderen. Ergens anders staat dat de afzet van secundaire brandstoffen beperkt is geweest. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar.	Het feit dat een verwerkingsroute (in dit geval de inzet als brandstof) niet of minder goed van de grond komt, betekent niet dat die route dan ineens geen mogelijkheid meer is om tot minder milieudruk te komen.
104.	BK 6.7.2	49	Bij PVC toevoegen dat het niet alleen van huishoudens en HDO afkomstig is, maar dat ook een significante stroom vrijkomt bij bouw - en sloopafval.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De tekst wordt als volgt aangepast:</i> <i>PVC is een component van de kunststoffractie in de afvalstromen huishoudelijk restafval, HDO-restafval en bouw- en sloopafval.</i>
105.	BK 6.7.2	55	Inspreker steunt de keuze van papier en karton als prioritaire stroom niet. Nu papier en karton wel is gekozen, kijkt men wel naar mogelijke verbeteringen. Preventie in de vorm van het verminderen van verliezen in de keten, wil men wel aan meewerken. Preventie in de vorm van materiaalsubstitutie leidt niet tot milieuverbetering en substitutie is derhalve ongewenst.	In de toelichting per prioritaire stroom, waaronder papier en karton, is in paragraaf 6.7.2 aangegeven in welke richting de eerste gedachten over oplossingen in de keten gaan. Daarbij is aangegeven dat dit nadrukkelijk indicatief is, omdat de ketenaanpak juist beoogd om samen met bedrijven en andere spelers in de keten te komen tot een plan van aanpak om de richtinggevende doelstelling van 20% milieuwinst per stroom te bereiken. Daarbij draait het uiteindelijk om de vraag met welke oplossingsrichtingen de milieudruk op de meest (kosten)efficiënte manier kan worden verminderd. Zoals gezegd wordt dit in samenspraak met alle relevante ketenpartners, waaronder voor papier de inspreker, opgepakt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
106.	BK 6.7.3	4	Het bestaande instrumentarium is onvoldoende robuust van karakter om het ketenbeleid vorm te kunnen geven.	Zoals in het LAP is aangegeven, wordt in het ketengericht afvalbeleid aandacht besteed aan het in te zetten instrumentarium. Het is niet mogelijk om nu al aan te geven welk instrument in welke situatie of voor welke afvalstroom wordt ingezet. Pas als afspraken zijn gemaakt tussen betrokkenen of duidelijk is welke instrumenten worden ingezet, kan worden aangegeven op welke manier toezicht plaatsvindt.
107.	BK 6	15	Inspreker verzoekt om aan te geven op welke wijze de rijksoverheid voorstellen vanuit productketens wenst te sanctioneren en hoe het toezicht op de naleving van voorstellen en plannen wordt vorm gegeven.	
108.	BK 6.7.3	15	Het is noodzakelijk dat het benodigde instrumentarium om partijen in de keten tot gewenste gedragsveranderingen te stimuleren, expliciet wordt gemaakt.	
109.	BK 6.7.3	64	Inspreker staat positief tegenover cradle-to-cradle, maar wil benadrukken dat het commerciële concept van een andere orde is dan criteria voor duurzaam inkopen. Eerst moet duidelijk worden of, en zo ja, hoe het concept van Cradle-to-cradle in een breed gedragen overheidsbeleid past.	Zowel cradle to cradle als duurzaam inkopen kunnen leiden tot een vermindering van de milieudruk. In die zin staan ze op een lijn. Verder is cradle to cradle een principe dat op elk moment door elke ontwerper, fabrikant, enz. kan worden ingezet. Daarbij hoeft niet te worden gewacht op een stimulerende rol van de overheid, alle betrokkenen kunnen er immers meteen mee aan de slag. Op dit moment is binnen VROM een plan van aanpak voor cradle to cradle opgesteld, waarin onder meer wordt voorzien in een aanjaagteam bij het agentschap SenterNovem.
110.	BK 6.7.4	18	Het voorbeeld op pagina 58 van het beleidskader is niet juist. Het afvalbeleid stimuleert niet een hoogwaardig gebruik van compost, maar maakt het zelfs mogelijk dat organisch afval kan worden verbrand in AVI's.	De aanneming van de inspreker dat de minimumstandaard voor gescheiden ingezameld groenafval verbranden in een AVI is, is onjuist. De minimumstandaard voor diverse vormen van organisch afval is weldegelijk gericht op materiaalhergebruik. Specifiek voor groenafval is ook gebruik als biomassa mogelijk gemaakt omdat middels een LCA is gebleken dat de hoogwaardigheid hiervan vergelijkbaar is. Ook hier gaat het echter niet om verbranden in een AVI (D10), maar om verbranden als hoofdgebruik brandstof en externe levering van elektriciteit en/of warmte (R1).
111.	BK 7 BK 8	41	LAP spreekt van nuttige toepassing en verwijdering. Verbranden met energie opwekking is ook nuttige toepassing. Inspreker pleit daarom voor het opsplitsen van nuttige toepassing.	In tabel 7.1 is die opsplitsing al gemaakt voor de 4 grootste afvalcategorieën, die gezamenlijk voor 90% van de nuttige toepassing in Nederland zorgen. Ook in de jaarlijkse voortgangsrapportage wordt inzicht gegeven in het bereikte hergebruik en de inzet van afval als brandstof.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
112.	BK 7.4	69	Niet alle totalen in de tabel kloppen. Een verklaring daarvoor ontbreekt.	De totalen kunnen als gevolg van afrondingen afwijken: $0,41+0,41$ (= afgerond $0,4 + 0,4$) = $0,82$ = afgerond $0,8$ $0,44+0,44$ (= afgerond ook $0,4 + 0,4$) = $0,88$ = afgerond $0,9$ Verder is ervoor gekozen om getallen onder de 10 op één cijfer achter de komma af te ronden en getallen boven de 10 af te ronden op gehele getallen.
113.	BK 8.2	48	Door de nieuwe Kaderrichtlijn worden bepaalde AVI's nuttige toepassing, dus de nuttige toepassing neemt na de implementatie toe. Er moet voor worden gewaakt dat het afvalstoffenbeleid als succesvol wordt geacht door dergelijke administratieve inboekingen.	In het kader in paragraaf 8.4 wordt deze problematiek aan de orde gesteld. Er staat immers: "In dit LAP wordt verbranden in een AVI gezien als verbranden als vorm van verwijderen. Door het in de nieuwe Kaderrichtlijn opgenomen onderscheid tussen verbranden als vorm van nuttig toepassen en verbranden als vorm van verwijderen, zullen in de toekomst enkele Nederlandse AVI's mogelijk als installaties voor nuttige toepassing worden gekarakteriseerd. Dit zal consequenties hebben voor de doelstellingen 2 tot en met 6." Inspreker haalt dus letterlijk de tekst van het LAP aan.
114.	BK 8.3	1	Het LAP aanpassen om ruimte te geven voor nuttige verwerkingsmethoden en beperk de toelaatbaarheid van storten. Zo kunnen regionaal kleinere verwerkingsmethoden een kans krijgen en behouden worden.	Zoals in de algemene afvaldoelstellingen is aangegeven, heeft het LAP juist tot doel om (in principe) zoveel mogelijk afval nuttig toe te passen en het storten zoveel mogelijk te beperken. Om dat te bereiken, zijn onder meer minimumstandaarden vastgesteld. Voor elke andere manier van verwerken dan de minimumstandaard, die niet in het LAP of MER-LAP is geanalyseerd, kan vergunning worden verleend, mits de initiatiefnemer door bij voorkeur een LCA kan aantonen dat een andere verwerkingwijze minstens even hoogwaardig is als de minimumstandaard.
115.	BK 8.3 BK 14.6	1	Reduceren van storten van brandbaar restafval tot 0 ton kan nu al worden bereikt. Want er is dan wel een tekort aan verbrandingscapaciteit, maar er is nog volop andere capaciteit beschikbaar voor nuttige verwerking van afval.	Het systeem van het verlenen van ontheffingen van stortverboden wordt meegenomen in de inmiddels gestarte wijziging van het Bssa.
116.	BK 8.3	9	Inspreker verzoekt nadrukkelijk om beleidsinstrumenten te blijven ontwikkelen ter bevordering van bronscheiding (bij huishoudelijk afval) en initiatieven hiertoe te stimuleren en ondersteunen.	In de afgelopen jaren zijn diverse beleidsinstrumenten ontwikkeld, regelgeving opgesteld, stimuleringsprogramma's uitgevoerd, subsidieregelingen beschikbaar gesteld enz. De vraag is of er aanvullend hieraan, zoals inspreker vraagt, nog beleidsinstrumenten te ontwikkelen zijn. Het is nu met name aan de gemeenten om ervoor zorg te dragen dat ze met alle middelen die daar voor beschikbaar zijn, de doelstelling voor 60% nuttige toepassing behalen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
117.	BK 8.3	15	Inspreker geeft in overweging om ook voor huishoudelijk restafval een richtinggevende doelstelling op te nemen. Ook concrete afvalpreventiedoelstellingen voor het consumentenafval en recyclingsdoelstellingen kunnen bijdragen aan het realiseren van de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer.	Een doelstelling van 60% nuttige toepassing voor huishoudelijk afval, betekent automatisch dat er maar maximaal 40% huishoudelijk restafval mag overblijven. Verder is in tabel 7.2 voor het totaal afvalaanbod en per doelgroep aangegeven hoeveel afval in 2015 en 2021 volgens het beleidsscenario mag ontstaan en hoeveel nuttige toepassing moet worden gerealiseerd. Daarmee wordt voldaan aan de voorstellen van de inspreker.
118.	BK 8.3	31 32 36	Teveel beleidsdoelen en –middelen worden in het LAP2 open gelaten, wat ruimte geeft aan lokale en regionale beleidsbepalers en vergunningverleners om eigen spelregels te bepalen. Dat komt het gelijk speelveld in Nederland niet ten goede.	Het is niet duidelijk wat insprekers bedoelen. Ten opzichte van het eerste LAP zijn er namelijk geen beleidsdoelen en -middelen toegevoegd die andere overheden meer vrijheid geven. Het LAP bevat diverse landelijke “spelregels” voor definities, minimumstandaarden en in- en uitvoer. Overigens is het wel de verantwoordelijkheid van andere overheden om met lokale omstandigheden rekening te houden bij vergunningverlening. Dat kan er toe leiden dat er verschillen optreden in de vergunningverlening in verschillende provincies.
119.	BK 8.3	38	Om in 2015 60% nuttige toepassing te halen van huishoudelijk afval, is het absoluut noodzakelijk dat gescheiden inzameling van gft-afval niet vermindert. De kans daarop is namelijk zeer realistisch nu gemeenten meer vrijheid hebben gekregen op dit punt. Ook scheiden van kunststof uit huishoudelijk afval moet worden gestimuleerd.	Het is aan de afzonderlijke gemeenten om te bepalen hoe zij de 60% nuttige toepassing willen halen. Het meer vrijheid geven aan gemeenten bij het gescheiden inzamelen van gft-afval heeft onder meer tot doel om de gemeenten meer mogelijkheden te geven de inzameling op het eigen grondgebied zo optimaal mogelijk vorm te geven. Het is dus mogelijk dat door de grotere vrijheid de gemeenten met relatief minder moeite de 60% nuttige toepassing behalen. En voor alle duidelijkheid: gescheiden inzameling van gft-afval is nog steeds verplicht.
120.	BK 8.3	44	Het intensiveren van de gescheiden inzameling van gft-afval is essentieel om de doelstelling van 60% nuttige toepassing van huishoudelijk afval te halen. Verder kan de 60% alleen worden bereikt als regelgeving ten aanzien van producenten-verantwoordelijkheid wordt geïmplementeerd. Beleidszekerheid en investeringszekerheid zijn hierbij belangrijke aspecten om bijvoorbeeld de scheiding van kunststof uit huishoudelijk afval verder op gang te brengen.	Over de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval zijn in het kader van (het addendum bij) de raamovereenkomst verpakkingen de nodige afspraken gemaakt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
121.	BK 8.3	41	Het is zinvol om te analyseren waarom bepaalde doelstellingen wel of niet zijn behaald en daaruit lering te trekken.	Het evalueren van beleid en het analyseren van successen en problemen is iets dat continu gebeurt en niet alleen bij het opstellen van een nieuw LAP. In onder meer de jaarlijkse voortgangs-rapportages over de uitvoering van het LAP wordt inzicht gegeven in de voortgang van het beleid. In dit verband kan ook worden gewezen op het programma STAP. Binnen dat programma zijn gemeenten bij elkaar gebracht om ervaringen uit te wisselen. Hierdoor kunnen gemeenten die hun doelstellingen niet halen, leren van gemeenten die hun doelstellingen wel halen.
122.	BK 8.3	41	Met de gekozen doelstelling voor nuttige toepassing zal de absolute ont koppeling tussen BBP en afvalaanbod ongedaan worden gemaakt.	Ontkoppeling heeft betrekking op de totale hoeveelheid afval die ontstaat en het BBP. Het is daarbij niet van belang hoeveel van dat afval vervolgens nuttig wordt toegepast. Een doelstelling voor nuttige toepassing kan derhalve geen gevolgen hebben voor een ont koppeling.
123.	BK 8.3	41	De doelstellingen uit de nieuwe kaderrichtlijn zijn een compromis tussen landen die het goed doen en landen waar nog weinig of niets aan afvalbeheer is gedaan. Terugvallen op de Europese doelstellingen betekent voor Nederland dat een hoogwaardige infrastructuur voor afvalbeheer dreigt te worden ondermijnd.	De doelstellingen uit de nieuwe kaderrichtlijn worden in het LAP genoemd, om aan te geven hoe de Nederlandse doelstellingen zich daarmee verhouden en of we als Nederland aan de kaderrichtlijn voldoen. De Europese doelstellingen komen echter niet in de plaats van de Nederlandse doelstellingen. Dat blijkt ook overduidelijk uit de opzet van paragraaf 8.3, waar regelmatig de zin is opgenomen "Met de hiervoor opgenomen LAP -doelstellingen van X% gaat Nederland dus verder dan de nieuwe Kaderrichtlijn". Overigens is het bedrijfsleven niet altijd zo uitgesproken in haar mening over het verder gaan dan Europa zoals inspreker dat nu wel is. In de discussies over het gelijkwaardig speelveld wordt namelijk ook regelmatig geopperd dat we in Nederland juist niet strenger moeten zijn of verder moeten gaan dan wat Europa voorschrijft.
124.	BK 8.3	48	Inspreker constateert uit de zin "Dit kan met name worden bereikt door het stimuleren van afvalscheiding aan de bron en nascheiding van afvalstromen." dat bronscheiding en nascheiding op een lijn worden geplaatst.	In de uitgangspunten en voorwaarden voor afvalscheiding in paragraaf 14.2, met name nummer 4, is duidelijk aangegeven wat de positie van nascheiding is. Ook in het kader van de scheiding van kunststof verpakkingsafval is dit onderwerp uitgebreid aan de orde geweest.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
125.	BK8.3	48	De ambitie om nuttige toepassing te laten stijgen van 83 naar 85% is niet bepaald groot.	Met een percentage van 83% nuttige toepassing zijn we als Nederland koploper in de wereld. Dat ondanks een verwachte toename van het afvalaanbod in Nederland in de planperiode van het LAP er toch wordt ingezet op het verhogen van die 83%, mag best wel als ambitieus worden gezien. Bovendien is het van belang om in het LAP ook realistisch te blijven. Het is immers algemeen bekend dat het vergroten van een al erg goed resultaat vaak erg veel moeite en geld kost. Dan is het beter om in te zetten op misschien wat minder grote ambities die wel realistisch zijn, dan te schermen met grote ambities die waarschijnlijk onhaalbaar zijn.
126.	BK 8.3	48 69	Onder punt 2: wat is gebruik anders, dan producthergebruik en materiaalhergebruik? Beter is om hier te spreken van "andere vormen van nuttige toepassing".	Hier zijn enkele woorden weg gevallen. Zoals in de definities in paragraaf 4.3 is aangegeven, vallen onder nuttige toepassing "producthergebruik, materiaalhergebruik en het toepassen van een afvalstof met een hoofdgebruik als brandstof". <i>De zin in het LAP hoort dus te luiden: Hierdoor wordt het eenvoudiger om producthergebruik, materiaalhergebruik en gebruik van afval als brandstof te bereiken.</i>
127.	BK 8.3	48	Slaat de doelstelling van 60% op de hoeveelheid gescheiden ingezamelde fracties die worden afgevoerd naar separate bestemmingen of wordt de feitelijke nuttige toepassing bedoeld?	De doelstelling van 60% slaat op de feitelijke nuttige toepassing. Met 60% gescheiden inzameling aan de bron wordt die 60% nuttige toepassing niet gehaald. Vanwege verontreinigingen, uitval, enz. zal de nuttige toepassing namelijk enkele procenten lager uitvallen dan wat gescheiden aan de bron is ingezameld. Een deel van het huishoudelijk restafval wordt echter ook nagescheiden en daarbij ontstaan deelstromen die nuttig worden toegepast. Het gaat hierbij om enkele procenten van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval die in Nederland ontstaat. De nuttige toepassing door bronscheiding + de nuttige toepassing door nascheiding moet samen 60% opleveren. Rekening houdend met wat in de afgelopen jaren door nascheiding is opgeleverd, kan heel globaal worden gesteld dat 60% bronscheiding nodig is om de doelstelling van 60% nuttige toepassing te halen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
128.	BK 8.3	4	Het is een illusie om het storten van verbrandbaar afval tot nul te reduceren. Er zijn namelijk fluctuaties in afval aanbod en geen AVI-exploitant zal capaciteit realiseren om daarmee de toppen van de afvalproductie af te vangen.	Het is juist dat er fluctuaties zijn in het afvalaanbod en dat de verbrandingscapaciteit nooit op een piekbelasting zal worden uitgelegd. Er zijn echter ook nog andere verwerkingsmogelijkheden voor het brandbaar restafval dan alleen het verbranden in AVI's. Ook bestaat de mogelijkheid van uitvoer. Verder is het bij verbranden wel mogelijk om de capaciteit zodanig vorm te even en in te zetten dat het afvalaanbod in de pieken (dus aanbod is groter dan capaciteit) wordt verbrand op het moment dat het afvalaanbod in een dal zit (dus minder afvalaanbod dan capaciteit). Zie hiervoor ook het antwoord op de inspraakreacties over tijdelijke opslag van brandbaar restafval (paragraaf 20.3).
129.	BK 8.4 BK 0.6	1	Inspreker vraagt om een stortverbod voor hoog calorische afvalstoffen van de bestaande AVI's, zodat ze in andere installaties kunnen worden verwerkt. Nu worden die stromen nog volop gestort.	Er is al een stortverbod voor genoemde stromen van kracht. Storten is alleen toegestaan als er een tekort aan andere verwerkingscapaciteit is dan storten. Omdat er tot op heden nog een tekort is aan afvalverbrandingscapaciteit, kan het voorkomen dat voor de genoemde stromen een ontheffing van het stortverbod wordt gegeven, zodat ze alsnog worden gestort.
130.	BK 8.4	48	Het is aan te bevelen om de in doelstelling 9 opgenomen passage "installaties met een hoog energierendement" te concretiseren en aan te laten sluiten bij het criterium R1-D10 uit de nieuwe Kaderrichtlijn.	Dit voorstel wordt meegenomen bij de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen en bij de beleidsmatige keuzes die daarbij moeten worden gemaakt.
131.	BK 8.4	48	Welke middelen zet de overheid in om de energieprestatie van bestaande AVI's te verbeteren?	Met het tweede deel van doelstelling 9 (het verbeteren van de energieprestatie van de bestaande AVI's) wordt bedoeld het beter gaan benutten van de restwarmte van AVI's. Dat is echter ook als doelstelling 10 opgenomen. Het tweede deel van doelstelling 9 zou daardoor kunnen worden opgevat als het binnen de AVI realiseren van maatregelen die leiden tot een betere energieprestatie. Dat is echter niet de bedoeling. <i>Om onduidelijkheid te voorkomen, wordt in doelstelling 9 de passage " het verbeteren van de energieprestatie van de bestaande AVI's" geschrapt.</i>
132.	BK 8.4	48	Optimaal benutten van de restwarmte van AVI's zou speerpunt van het afvalstoffenbeleid moeten zijn. Beide ministeries moeten hier in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven op korte termijn uitvoering aan geven.	Hiervoor is het werkprogramma 'Warmte op stoom' opgesteld. Het programma bevat onder meer maatregelen gericht op het verbeteren van de marktcondities en het bevorderen van samenwerking. Ook wordt momenteel een subsidieregeling voor industriële restwarmtebenutting en duurzame warmte in collectieve systemen ontwikkeld.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
133.	BK 8.4	48	Betekent realiseren van een gelijkwaardig speelveld een actieve benadering om de emissienormen van AVI's overal op een gelijk niveau te stellen? Zo ja, zal dan de inzet zijn om naar NL normen te gaan of gaat NL zich conformeren aan lagere gemeenschappelijke normen? Wat betekent dat dan voor de bestaande voorzieningen in NL?	Zie paragraaf 20.6, waarin aandacht wordt besteed aan de herziening van de IPPC richtlijn en het in de IPPC richtlijn opnemen van de Richtlijn verbranding van afval.
134.	BK 8.4	48	Er zijn geluiden dat België zou uitgaan van het nabijheidsbeginsel. Is dit juist en staat het niet langer in Nederland hanteren van dat beginsel een gelijk speelveld niet in de weg?	De door inspreker genoemde geluiden zijn niet bekend. Mocht België het beginsel wel hanteren, dan leidt het op dit onderwerp mogelijk tot een met Nederland afwijkend beleid. Maar dat wil niet zeggen dat Nederland zich dan automatisch aan België moet aanpassen. Want moeten we dan als NL de landsgrenzen voor verbranden als vorm van verwijderen maar weer dicht doen, want we zijn immers het enige land in Europa dat ze heeft geopend?
135.	BK 8.4 BK 21.2	48	In de passage "Bevorderen van marktwerking vormgeven van de bijzondere verantwoordelijkheid van de overheid voor storten." Lijken twee zinnen in elkaar over te lopen. Bij de tweede component wordt de indruk gewekt dat niet verder wordt gegaan dan 'eerst maar eens kijken wat de risico's van stortplaatsen zijn en dan zien we wel verder'. Getuigt (nog) niet van een slagvaardig beleid op dit punt.	De zinnen lopen inderdaad in elkaar over, er zijn 2 woorden weggevallen. <i>De tekst moet luiden:</i> <i>"Bevorderen van marktwerking en het vormgeven van de bijzondere verantwoordelijkheid van de overheid voor storten."</i> Wat het tweede punt betreft: inspreker heeft vast wel in paragraaf 21.5 het volgende gelezen: "Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal de verantwoordelijkheid van het Rijk inzake het veiligstellen van de noodzakelijk stortcapaciteit ingevuld worden."
136.	BK 8.4	51	De kwalitatieve doelstellingen zijn niet meetbaar geformuleerd, zodat willekeur dreigt bij de toetsing.	Het kenmerk van een kwalitatieve doelstelling is juist het moeilijk meetbaar zijn. Op dit moment zijn die doelstellingen echter niet beter meetbaar te formuleren. Mogelijk dat gedurende de planperiode bepaalde kwalitatieve doelstellingen, zoals over het benutten van de restwarmte bij afvalverbranding, kunnen worden gekwantificeerd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
137.	BK 9	28	Rijksoverheid moet producenten aanspreken op hun rol bij zwerfafval, onder meer het terugdraaien van de enorme stroom kleine wegwerpverpakkingen. De gemeente heeft de rol om burgers bij de les te houden en te zorgen voor afvalbakken op straat. Inspreker acht het probleem zo groot en complex, dat wordt verzocht om zwerfafval op te nemen in het Programma Ketengericht afvalbeleid.	In het tweede LAP is de burger een belangrijke rol toebedeeld bij het tegengaan van het ontstaan van zwerfafval. Binnen het Impulsprogramma Zwerfafval (2007-2009) werken gemeenten, bedrijfsleven en het Rijk aan: a) het voorkomen van zwerfafval, bijvoorbeeld door met voorlichting het gedrag van de burgers te veranderen, zodat er minder zwerfafval op straat terecht komt. Veel van de gesubsidieerde projecten binnen het Impulsprogramma Zwerfafval zijn gericht op de beïnvloeding van de burger. b) het verbeteren van de handhaving door effectief optreden tegen veroorzakers van zwerfafval; c) het slim en effectief opruimen van zwerfafval. Tevens door het plaatsen en vaker legen van (extra) afvalbakken In 2009 wordt het Impulsprogramma Zwerfafval geëvalueerd en zal worden besloten hoe het probleem Zwerfafval na 2009 het beste kan worden aangepakt. Door de zeer actieve aanpak door gemeenten, bedrijfsleven en het Rijk binnen het Impulsprogramma Zwerfafval wordt het opnemen van een onderwerp Zwerfafval in het Programma Ketengericht afvalbeleid 2009 - 2012 niet zinvol geacht. Zie ook het antwoord op inspraakreactie nr. 85 (rol bedrijfsleven bij opruimen zwerfafval).
138.	BK 9	59	Inspreker wijst erop dat de politici en ambtenaren die het concept LAP moeten beoordelen en het plan moeten goedkeuren ook de mensen zijn die falen in het scheiden van afval (artikel in de krant).	Het betreffende artikel betrof alleen het scheiden van afvalstoffen die vrijkomen in de restaurants van het parlamentsgebouw. Het gaat daarbij slechts om een klein deel van de totale hoeveelheid afvalstoffen die in het gebouw ontstaat. Het scheiden van papier/karton door de bewoners van het gebouw en het scheiden in de keukens wordt gewoon voortgezet.
139.	BK 9.3	4	Volgens het LAP moeten provincies de gemeenten ondersteunen bij het bevorderen van preventie en afvalscheiding van huishoudelijk afval. Die verantwoordelijkheid wordt momenteel niet door provincies ingevuld. Daarom is de passage in het LAP een dode letter en moet worden geschrapt, tenzij het ministerie van VROM er op gaat toezien dat provincies deze taak wel gaan vervullen.	Als een partij een bepaalde taak niet (meer) uitvoert, wil dat niet zeggen dat die taak dan niet meer hoeft te worden genoemd. De betreffende passage wordt daarom niet geschrapt. Verder kunnen de inspreker of afzonderlijke gemeenten zelf de provincies aanspreken als zij behoefte hebben aan de door de inspreker genoemde ondersteunende rol van de provincies. Het ministerie van VROM is immers niet altijd op de hoogte van de detailwensen van (afzonderlijke) gemeenten.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
140.	BK 9.3 BK 14.4	4 9	Niet provincies, maar SenterNovem moet gemeenten stimuleren en faciliteren op het gebied van afvalpreventie en afvalscheiding (o.a. bij monitoring en benchmarking).	SenterNovem is onder meer verantwoordelijk voor de monitoring van en rapportage over de uitvoering van het afvalbeleid in Nederland. Het agentschap houdt zich derhalve ook bezig met de overkoepelende monitoring van huishoudelijk afval. Het is niet de bedoeling dat SenterNovem de afzonderlijke monitoring door gemeenten gaat uitvoeren of begeleiden, dat is een verantwoordelijkheid voor de gemeente zelf. Verder kunnen branche- en belangenverenigingen een rol hebben in benchmarking. <i>Zie ook het antwoord op de vorige inspraakreactie.</i>
141.	BK 9.4	9 44	Gemeenten hebben geen inzamelplicht, maar een zorgplicht voor inzameling.	Dat is correct. <i>Het eerste punt van paragraaf 9.4 wordt:</i> <i>1. Het zorgdragen voor (gescheiden) inzamelen van huishoudelijk afval</i>
142.	BK 9.5	59	De mens staat aan het begin van de afval-kringloop gedachte. Iedereen moet ervan doordrongen zijn dat het doel is om de wereld leefbaar te houden en dat alles wat wij ondernemen positieve of negatieve milieueffecten tot gevolg heeft.	In de Wet milieubeheer is de algemene zorgplicht van een ieder voor het milieu opgenomen. Verder staat in hoofdstuk 9 onder meer dat de burger als consument verantwoordelijk is voor het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen en voor het mogelijk maken van een verantwoord afvalbeheer. Verder zijn de doelen van dit LAP het beperken van het ontstaan van afvalstoffen, het beperken van de milieudruk van de activiteit 'afvalbeheer' en het vanuit ketengericht afvalbeleid beperken van de milieudruk van productketens.
143.	BK 10	28	Het woord statiegeld komt in het LAP maar één keer voor. Statiegeld op consumentenverpakkingen past echter in een ketenbenadering en het is een echte C2C maatregel. Daarom graag extra aandacht voor de maatregel "statiegeld", vooral voor kunststofverpakkingen. Systeem voor grote flessen staat op de tocht en dat is onbegrijpelijk.	Er zijn meer maatregelen die er toe leiden dat verpakkingen teruggenomen kunnen worden voor materiaalhergebruik en het terug laten keren van materiaalstromen naar producenten. Zoals de werkwijze die is afgesproken voor kunststof verpakkingsafval. Binnen de producentenverantwoordelijkheid die voor verpakkingsafval geldt, zijn producenten ondermeer verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen die voor materiaalhergebruik gelden. Vanuit die verantwoordelijkheid zullen de producenten streven naar een efficiënte en effectieve inzamelstructuur. Voor verpakkingsafval zijn afspraken gemaakt met gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Gemeenten kunnen op grond van de afspraken een vergoeding krijgen voor gescheiden ingezameld kunststof verpakkingsafval of voor via nascheiding uit het huishoudelijk restafval verkregen kunststof verpakkingsafval.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
144.	BK 10	44	Inspreker pleit voor het opstellen van bilaterale akkoorden met landen met vergelijkbare milieustandaarden over het niet toepassen van bezwaren (weigeringsgronden EVOA) en voor afstemming van nationale afvalbeheerplannen met ons omringende landen om een gelijkwaardig speelveld en een open markt vorm te geven. Dit wordt ondersteund door artikel 32 uit de nieuwe kaderrichtlijn, die lidstaten verplicht om in voorkomende gevallen grensoverschrijdende afspraken te maken.	Als gevolg van toenemende Europese regelgeving, met name de nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen, wordt er op Europees niveau steeds meer een gelijkwaardig speelveld bereikt. Er zijn op dit moment geen onderwerpen of knelpunten die het noodzakelijk maken dat er bilaterale afspraken worden gemaakt met andere landen.
145.	BK 12.5.2	48	Inspreker verzoekt om euregionale samenwerking in LAP2 op te nemen/expliciet te benoemen.	
146.	BK 10	66	Inspreker vraagt zich af welke beleidsinstrumenten de komende planperiode worden ingezet om de ambitieuze doelstellingen te halen van 95% nuttige toepassing van bouw- en sloopafval en extra inzetten op de hoogwaardigheid van de nuttige toepassing.	Thans wordt binnen het Ministerie van VROM gewerkt aan een AMvB bouwen en slopen. Daarin worden algemene regels opgenomen die toezien op de fase tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden en betrekking hebben op de onderwerpen afvalscheiding, veiligheid voor de omgeving en het voorkomen of beperken van hinder. De voorschriften voor het selectief slopen zullen betrekking hebben op het scheiden, gescheiden houden en gescheiden afvoeren van het sloopafval op het sloopterrein. Daarbij worden in ieder geval de gevaarlijke afvalstoffen gescheiden van elkaar en van de overige afvalstoffen. De verder te scheiden deelstromen zullen worden opgenomen in een ministeriële regeling, zodat snel kan worden geanticipeerd op de laatste inzichten en stand van de techniek. De AMvB bouwen en slopen gaat naar verwachting in 2010 in werking.
147.	BK 10	66	VROM is als bijna 10 jaar bezig met een AmvB slopen. Wanneer komt die AmvB er?	
148.	BK 10	66	De bepaling uit het gipsconvenant, dat VROM onderzoek zal doen naar de mogelijkheid van een wettelijke verplichting voor het scheiden van gipsafval aan de bron, komt in het LAP niet terug.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
149.	BK 10.4.1	9	Inspreker pleit ervoor om voor alle testorten stromen het hoge Wbm tarief in te voeren. Hiermee wordt het risico op weglekken van stromen naar een stortplaats gereduceerd en het kan een impuls geven aan de ontwikkeling van alternatieve verwerkingsmethoden.	De stortbelasting kent twee tarieven. Het hoge tarief is in principe van toepassing op brandbare afvalstoffen, het lage tarief op niet herbruikbaar en niet brandbaar afval. Van het lage tarief gaat al voldoende financiële prikkel uit om voor die niet herbruikbare afvalstoffen te blijven zoeken naar alternatieve verwerkingsmethoden. Het is niet rechtvaardig om ook het hoge tarief te rekenen voor deze afvalstoffen, omdat er vooralsnog niets anders mee kan worden gedaan dan storten. Het risico van "omkatten" van afvalstoffen om onder het lage tarief te vallen, bestaat, maar is zoveel mogelijk beperkt door gebruik te maken van de volumieke massaregeling. Afvalstoffen met een soortelijk gewicht van meer dan 1100 kilogram per m3 mogen gestort worden tegen het lage tarief en voor afvalstoffen met een lagere volumieke massa geldt het hoge tarief. Het risico dat bepaalde afvalstoffen onder een andere benaming als gevaarlijke afval worden gestort en zodoende ook in lage tarief vallen, wordt zoveel mogelijk bestreden door handhavings- en controleacties.
150.	BK 10.4.1	44	De afvalstoffenbelasting heffing is op basis van volumieke massa en niet op soortelijk gewicht.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De tekst wordt aangepast.</i>
151.	BK 10.4.1	48	De fiscus hanteert de vuistregels van de stortbelasting dermate rigide dat er een buitensporige (administratieve) lastendruk en financiële risico's bij de stortplaatsexploitanten wordt neergelegd.	Door de Belastingdienst is in 2007 naar voren gebracht dat er uitvoeringsproblemen zijn met de handhaving van de toepassing van het lage tarief van de afvalstoffenbelasting. Mede daarom is in 2008 op initiatief van het ministerie van Financiën een onderzoek gestart naar een mogelijke herziening van de tariefstructuur. De stortbranche neemt deel aan dit onderzoek. In het voorjaar van dit jaar worden de eerste resultaten verwacht.
152.	BK 10.4.1	48	Volgens beleidsmakers van VROM wordt overwogen om het lage tarief van de stortbelasting op te heffen. We zien dat niet terug in het LAP. Verder stelt inspreker voor omtrent de fiscale maatregelen als instrument binnen het afvalstoffenbeleid een passage op te nemen.	VROM heeft zich niet uitgesproken over het opheffen van het lage tarief. In de discussies over de Wbm-heffingen is door andere partijen wel eens het voorstel gedaan om het lage tarief af te schaffen. Paragraaf 10.4 is gewijd aan financiële instrumenten, waarin de belastingmaatregelen uitgebreid worden besproken.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
153.	BK 10.4.1	9	Inspreker is tegen het invoeren van de mogelijkheid om de verbrandingsbelasting te verhogen. Het voorstel is om definitief af te zien van de belasting en niet enkel te stellen dat deze vooralsnog niet wordt verhoogd.	Het LAP geeft aan de verbrandingsbelasting vooralsnog niet wordt verhoogd. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan een deel van de inspraakreacties. Het definitief afzien van de belasting gaat te ver, omdat niet kan worden voorzien of het instrument in de toekomst mogelijk wel een bijdrage kan leveren.
154.	BK 10.4.1	44	Het voor het beleid noodzakelijke sturings-instrumentarium mag de aanwezige marktwerking zo min mogelijk verstoren. Dat is een reden voor inspreker om de verbrandingsbelasting af te wijzen.	
155.	BK 10.4.1	48	Inspreker is tegen het verhogen van de verbrandingsbelasting. Standpunt inspreker zou genuanceerd worden als de belasting wordt gedifferentieerd naar energetisch rendement en die systematiek gelijktijdig in heel Europa wordt ingevoerd.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
156.	BK 10.4.1	18	De AVI capaciteit moet zo krap mogelijk zijn om nuttige toepassing en hergebruik te stimuleren. Dat kan via de verbrandingsbelasting, al heeft dat instrument ook nadelen. Een onderzoek is wenselijk naar de mogelijkheid om maatregelen te nemen om de belemmeringen van langlopende contracten tussen AVI's en gemeenten en van het aandeelhouderschap weg te nemen in het belang van het realiseren van milieudoelstellingen.	Het LAP kent het systeem van de minimumstandaarden. De minimumstandaard geeft de minimale hoogwaardigheid aan van de be-/verwerking van een bepaalde afvalstof of categorie van afvalstoffen en is bedoeld om te voorkomen dat afvalstoffen laagwaardiger worden be-/verwerkt dan wenselijk is. Er zijn momenteel geen nieuwe inzichten die er toe leiden dat de afvalstromen die nu in AVI's mogen worden verbrand, op een andere manier met significant minder milieudruk zouden kunnen worden verwerkt. Als voor een bepaalde afvalstof een bepaalde verwerking significant beter is dan een andere, dan kan dat in het LAP dus tot uitdrukking komen in de minimumstandaard voor die afvalstof. Verder mag niet worden vergeten dat milieudruk weliswaar een belangrijk criterium is bij het vaststellen van de minimumstandaard, maar niet het enige. Ook andere criteria, zoals kosten, haalbaarheid, uitvoerbaarheid enz. moeten in beschouwing worden genomen bij het vaststellen van de minimumstandaard. De relatie tussen gemeenten en AVI's is slechts één van de redenen waarom het LAP voor de stroom brandbaar restafval vooralsnog niet kiest voor aanvullende sturing aan het eind van de keten via een verbrandingsbelasting of door het aanpassen van de minimumstandaard. In de paragrafen 10.4.1 en 14.6 wordt daar uitgebreid op ingegaan. Zoals in het LAP is aangegeven, wegen de voordelen van een verbrandingsbelasting niet op tegen de nadelen en daarom wordt die belasting vooralsnog niet verhoogd. Zie ook het antwoord op de volgende inspraakreactie.
157.	BK 10.4.1	41	De verbrandingsbelasting is geen doel op zich, maar dient als middel om afvalverwerking op een hoger plan te brengen. Het is voorwaarde scheppend waarmee recycling wordt gestimuleerd. En materiaalhergebruik is te prefereren boven verbranden. En als een bepaalde verwerking minder gewenst is dan een andere, dan kan het betekenen dat eerder vrijgegeven markten meer gereguleerd dienen te worden.	
158.	BK 10.4.1	48	Is er iets op tegen om een specifieke belasting maatregel te introduceren met de intentie het verbranden in een hoge rendementsoven fiscaal te bevoordelen?	
159.	BK 10.4.1	49	VROM zou op zijn minst kunnen laten onderzoeken wat de effecten (milieuhygiënisch en economisch) van een verbrandingsbelasting zijn, gedifferentieerd naar verbranden als vorm van verwijderen en als vorm van nuttige toepassing.	
160.	BK 10.4.1	58	Voor het omvormen van het traditionele afvalstoffenbeleid tot een materiaalketenbeleid, is een verbrandingsbelasting noodzakelijk. De belasting moet worden gedifferentieerd naar verbranden als vorm van verwijderen en verbranden als vorm van nuttige toepassing.	
161.	BK 10.4.1	66	Voor inspreker is het van belang dat er beleid is dat voorziet in het ontmoedigen van het verbranden van afval als vorm van verwijderen.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
162.	BK 10.4.1	41	Inspreker wijst op het visiedocument dat men heeft opgesteld en waarin uit het oogpunt van milieubelang wordt gepleit voor sturing van afvalstoffen van verbranden naar recycling. Volgens inspreker zijn de gevolgen van een dergelijk beleid op de (beperkte) maatschappelijke kosten nog onvoldoende inzichtelijk en inspreker pleit derhalve voor een onderzoek dat dit inzicht geeft.	Het is op zijn minst opmerkelijk dat inspreker al geruime tijd overal overtuigend pleit voor aanvullende sturing door de overheid in het afvalbeheer om uitwerking te geven aan haar visie, maar dat nu pas wordt aangegeven dat de gevolgen van die sturing voor de maatschappelijke kosten nog onvoldoende inzichtelijk zijn. De visie zou meer waarde hebben gehad als de kosten al wel waren meegenomen. Overigens geldt dat ook als de visie was ingegaan op de haalbaarheid en de uitvoerbaarheid ervan. In het LAP is kwalitatief aangegeven waarom de aanvullende sturing op dit moment niet wordt ingezet. Als inspreker meent dat dit niet juist is, wordt inspreker gevraagd om zelf het gevraagde onderzoek uit te voeren en de ontbrekende inzichten op te leveren.
163.	BK 10.4.1	48	Een van de argumenten tegen de verbrandingsbelasting is volgens het LAP dat er dan wordt ingegrepen in een vrij gegeven markt. Maar ook de stortmarkt in Nederland is vrij gegeven en toch is er een stortbelasting ingesteld.	De stortmarkt is niet vrij gegeven. Er is immers capaciteitsregulering en de landsgrenzen voor storten zijn gesloten.
164.	BK 10.4.2	26	De afvalbeheers- of verwijderingsbijdrage is niet van toepassing voor verpakkingen, daar geldt de verpakkingenbelasting.	In het LAP staat dat "voor een aantal productgroepen" de betreffende bijdrage is ingesteld, dus niet voor alle groepen. <i>Ter informatie wordt de volgende zin toegevoegd:</i> <i>"Voor verpakkingen is geen afvalbeheersbijdrage ingesteld, maar is sinds 1-1-2008 de verpakkingenbelasting van kracht."</i> <i>Ook wordt de tekst gewijzigd, om te verhelderen dat de term 'verwijderingsbijdrage' is vervangen door 'afvalbeheersbijdrage':</i> <i>"De financiering vindt voor een aantal productgroepen plaats door afvalbeheersbijdragen (voorheen verwijderingsbijdragen)".</i>
165.	BK 10.4.2	26	De afvalbeheersbijdrage wordt geheven op nieuw papier en karton en nieuwe geïmporteerde kant en klare producten van papier en karton.	<i>De tekst wordt als volgt aangepast:</i> <i>"Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij papier en karton niet zijnde verpakkingen....."</i>
166.	BK 10.4.2 BK 10.4.3	9	De praktijk leert dat de beste inzamelresultaten voor huishoudelijk afval worden behaald in diftar gemeenten. In LAP2 zou daarom een verbinding tussen diftar en producentenverantwoordelijkheid moeten worden gelegd.	Het belangrijkste kenmerk van diftar is dat de daadwerkelijke kosten van het afvalbeheer bij de afzonderlijke burgers in rekening worden gebracht. Bij producentenverantwoordelijkheid vindt (alleen) een verschuiving plaats van de verantwoordelijkheid voor het afvalbeheer en de financiering van gemeenten naar producenten/importeurs. Dat is een ander mechanisme dan bij diftar plaatsvindt. Beide instrumenten hebben hun dienst bewezen, maar in het verbinden van die twee principes wordt op dit moment geen meerwaarde gezien.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
167.	BK 10.4.3 BK 15.4.1	4	Passages over de gemeentelijke autonomie inzake de wijze van heffen en de hoogte van de afvalstoffenheffing horen niet in het ontwerp LAP.	Er is een relatie tussen de afvalstoffenheffing en een mogelijk in te zetten instrument in het afvalbeheer, namelijk diftar. Dus er is een inhoudelijke reden om de afvalstoffenheffing te noemen in het LAP. Verder is één van de doelen van het LAP om een totaaloverzicht te geven van het afvalbeheer in Nederland en daarbij onder meer de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen te noemen. Als bepaalde informatie, zoals de autonomie van betrokkenen, niet meer zou worden opgenomen, gaat dat ten koste van de volledigheid en wordt belangrijke informatie achterwege gelaten. Overigens geeft de inspreker niet aan waarom iets dat tot de autonomie van de gemeente behoort niet in het LAP thuis hoort. De autonomie van gemeenten op het terrein van inzameling van huishoudelijk afval wordt toch ook genoemd?
168.	BK 10.4.3 BK 13.4.6	48	Diftar: de keuze voor een volume -/frequentie systeem in combinatie met het verplicht aanbieden in een duobak is een volksgezondheidsnadeel. Daarom enige randvoorwaarden stellen, resp. een op gewichtsregistratie gebaseerd diftarsysteem propageren.	Zoals in het LAP is aangegeven, wordt de keuze van het invoeren van diftar overgelaten aan de afzonderlijke gemeenten. Inspreker wordt geadviseerd zijn bedenkingen ten aanzien van het genoemde diftar-systeem kenbaar te maken aan de VNG en de NVRD, zodat zij als belangen vertegenwoordigers van de gemeenten hierover een mening kunnen geven en indien nodig hiermee rekening kunnen houden.
169.	BK 10.7 BK 19.7	41 49	Het noemen van voorbeelden om tot deregulering van nuttige toepassing te komen, kan tot ongewenste precedents leiden. Ook moet eerst worden bepaald of deregulering wel mogelijk is.	De voorbeelden zijn tijdens het opstellen van het LAP door verschillende partijen naar voren gebracht en worden dan ook in het LAP als zodanig geadresseerd. Bij het uitvoeren van het genoemde actiepunten zal duidelijk worden of deregulering voor de genoemde afzonderlijke afvalstoffen daadwerkelijk mogelijk en zinvol is.
170.	BK 10.7 BK 19.7	44	De stimuleringsmaatregel van algemene regels is niet van toepassing op grote bedrijven, omdat voor hen specifieke vergunningsplicht aan de orde is. Deregulering mag niet leiden tot vermindering van inzicht in de afvalketen.	Bij de afweging of voor een bepaalde activiteit algemene regels kunnen worden ingezet, wordt rekening gehouden met de consequenties voor onder meer handhaving.
171.	BK 10.7 BK 19.7	49	Inspreker is voorstander van deregulering, maar alleen als het stimuleren van initiatieven met een hoogwaardigere verwerking betreft (bijv. materiaalhergebruik in plaats van verwijdering). Als deregulering wordt toegepast op initiatieven die gelijkwaardig zijn met bestaande verwerkingsmethoden, beïnvloedt men rechtstreeks de markt door een deel van de markt te bevoordelen met minder regels.	Bij het bezien van mogelijke deregulering zal met het door inspreker opgevoerde punt rekening worden gehouden.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
172.	BK 10.7 BK 19.7	51	Algemene regels concreet maken.	In het Activiteitenbesluit zijn al diverse algemene regels opgenomen. In paragraaf 10.7 wordt aangegeven dat na het van kracht worden van het LAP wordt gezien wat de mogelijkheden zijn van (verdere) deregulering van nuttige toepassing.
173.	BK 10.7 BK 19.7	69	Inspreker vraagt om betrokken te worden bij het bezien van deregulering van nuttige toepassing.	Inspreker vertegenwoordigt een belangrijk bevoegd gezag, dus betrokkenheid is zelfs noodzakelijk.
174.	BK 11	44	In het algemeen moet de beleidslijn zijn dat zodra een afvalstof herbruikbaar is, deze ook daadwerkelijk moet worden hergebruikt.	Het LAP kent het systeem van minimumstandaarden. Bij het vaststellen daarvan is milieudruk een belangrijk criterium, maar niet het enige. Ook andere criteria, zoals kosten, haalbaarheid, uitvoerbaarheid enz. moeten in beschouwing worden genomen bij het vaststellen van de minimumstandaard. Dat kan er toe leiden dat een afvalstof die herbruikbaar is, niet per definitie hergebruikt moet worden, bijvoorbeeld omdat de kosten van dat hergebruik onevenredig hoog zijn.
175.	BK 11	44	Bij in- en uitvoer wordt getoetst aan de minimumstandaard. Op welke wijze wordt ondervangen dat als uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing zonder meer wordt toegestaan, de milieudruk in het buitenland niet (onaanvaardbaar) groter is dan in Nederland?	In paragraaf 12.6 van het LAP wordt aangegeven op welke manier wordt beoordeeld of bezwaar wordt gemaakt tegen overbrenging voor nuttige toepassing. In paragraaf 11.6 wordt ingegaan op de minimumstandaard in internationaal verbrand en wordt aangegeven dat de kans steeds kleiner wordt dat in het buitenland verwerking plaatsvindt in installaties die aan minder strenge milieu-eisen voldoen dan in Nederland.
176.	BK 11	48	Inspreker geeft in overweging in het LAP een beschouwing te wijden aan in hoeverre het waarborgen van volledige vernietiging van bepaalde afvalstoffen (hennepplanten, afgekeurde merk artikelen, enz.) mag prevaleren boven het voldoen aan de minimumstandaard (hennepplanten kunnen ook worden gecomposteerd).	Interessante inspraakreactie. Het op dit moment opnemen van een beschouwing hierover is niet mogelijk. Wel zal VROM het onderwerp met het ministerie van Justitie gaan bespreken.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
177.	BK 11	64	Inspreker vraagt naar de werking van de minimumstandaard wanneer bedrijven die kunststof recycling straks onder het Activiteitenbesluit gaan vallen en daarom geen vergunning meer nodig hebben. Verder is onduidelijk hoe de minimumstandaard werkt wanneer verschillende processtappen in verschillende bedrijven plaatsvinden. Ook is onduidelijk hoe moet worden omgegaan met residustromen.	Voor zover bedrijven straks onder het Activiteitenbesluit vallen speelt de minimumstandaard geen rol meer omdat doorwerking van dit instrument plaatsvindt via vergunningen. Bij het afbakenen van categorieën die onder het Activiteitenbesluit gaan vallen wordt hier rekening mee gehouden. Activiteiten waarvoor vergunningplichtige bedrijven op basis van de minimumstandaard geen toestemming kunnen krijgen moeten ook niet onder het Activiteitenbesluit gaan vallen. Voor het uitvoeren van een minimumstandaard in meerdere stappen en in meerdere inrichtingen wordt verwezen naar paragraaf 11.4.3 van het beleidskader. In beginsel is dit dus mogelijk, maar bij het vergunnen van deelstappen wordt wel gezien of deze de verwerking van de afvalstof als geheel conform de minimumstandaard niet verstoren. Wanneer een minimumstandaard dus nuttige toepassing is kan een deelbewerking die leidt tot een niet verder toe te passen residustroom niet worden vergund, maar is het voorbewerken gevolgd door verdere opwerking en nuttige toepassing elders wel vergunbaar. De minimumstandaard zoals die in de sectorplannen is opgenomen geldt voor de afvalstof als geheel, dus ook voor bij een deelbewerking gevormde residustromen.
178.	BK 11	64	Omdat de minimumstandaard betekent dat slechts één of enkele stappen van de voorkeursvolgorde zijn toegestaan wordt deze voorkeursvolgorde opgezet in een strak keurslijf waar de recycling-industrie veel hinder van ondervindt.	Het tekstfragment 'minimum' in het woord minimumstandaard geeft al aan dat het hier gaat om een ondergrens. Het is inderdaad zo dat handelingen die minder hoogwaardig zijn dan de minimumstandaard niet kunnen worden vergund. Handelingen die minstens even hoogwaardig, zijn mogen echter wel worden vergund. De minimumstandaard betekent dus zeker niet dat slechts één trede van de voorkeursvolgorde mogelijk blijft. In paragraaf 11.4 van het beleidskader is deze lijn ook uitgeschreven.
179.	BK 11.2	48	Het bevreemd inspreker dat het storten in big-bags ongemotiveerd (zonder LCA) als optie wordt afgeschreven.	Inspreker heeft hierover een uitgebreid antwoord ontvangen naar aanleiding van de reactie van inspreker op het ontwerpbesluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen. Zie ook de antwoorden op inspraakreacties over big bags in BK 21.
180.	BK 11.2	41	Het is niet logisch om voor het nieuwe LAP uit te gaan van het MER dat voor het eerste LAP is opgesteld. Er is veel veranderd. Ook als de minimumstandaard wordt gewijzigd, is een gedegen analyse/onderbouwing gewenst.	Toen met het opstellen van het tweede LAP werd begonnen, is aan alle betrokkenen gevraagd welke onderdelen van het LAP naar de mening van de betrokkenen opnieuw moesten worden bemeerd. Daar is geen reactie op gekomen. Als in het LAP een minimumstandaard wordt gewijzigd, wordt dat onderbouwd op de manier zoals dat in het LAP wordt voorgeschreven.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
181.	BK 11.2	41	De minimumstandaard voor groenafval is gewijzigd van 'materiaalhergebruik' in 'nuttige toepassing'. Gelet op de ondertitel van het LAP moet materiaalhergebruik bij overeenkomstige LCA-uitkomsten het <u>primaat krijgen</u> .	Dit voorstel van inspreker zal worden meegenomen in de discussies over ketengericht afvalbeleid.
182.	BK 11.2	49	N.a.v. de uitgevoerde LCA voor groenafval merkt inspreker dat men voorzichtig moet zijn om de minimumstandaard alleen op een LCA te baseren. Zo is in de uitgevoerde LCA geen rekening gehouden met het mogelijk desastreuze effect voor composteren wanneer grootschalige biomassa-installaties veel bomen en takken - voor de compostering noodzakelijk structuurmateriaal - aan de composteermarkt gaan onttrekken. Inspreker is benieuwd hoe VROM dergelijke gevolgen denkt te voorkomen.	In de LCA en in de toelichting bij het sectorplan voor groenafval is al opgemerkt dat de studie betrekking heeft op een specifieke samenstelling van groenafval en dat het niet het gemiddelde groenafval is. Ten aanzien van het onttrekken van houtachtig materiaal is belangrijk te realiseren dat dit al mogelijk is op basis van de minimumstandaard van het eerste LAP. Het enige verschil is dat nu meer dan alleen de houtachtige fractie mag worden ingezet als biomassa. Vooralsnog wordt de verdeling van het groenafval tussen composteren en inzet als biomassa overgelaten aan de markt.
183.	BK 11.2	49	Verzocht wordt een overzicht van afvalstromen op te nemen met de geldende minimumstandaarden in zowel LAP1 als LAP2 zodat duidelijk is voor welke stromen de minimumstandaard is aangepast.	Op het moment dat het LAP in werking is, is dat het toetsingskader. De status van de minimumstandaarden uit het eerste LAP is dan vervallen. Er wordt dan ook weinig meerwaarde gezien in het gevraagde overzicht. Mocht inspreker in specifieke gevallen een vergelijking willen maken, dat zal daarvoor de tekst van het eerste LAP in de vorm van een soort archief beschikbaar blijven op www.lap2.nl .
184.	BK 11.2	49	De voorbeelden van de uitgevoerde LCA's hier niet opnemen, omdat het hoofdstuk gaat over de werkwijze om te komen tot een minimumstandaard. Uitvoering en resultaten van LCA's moeten worden behandeld in de sectorplannen.	Inspreker heeft gelijk dat het hoofdstuk over werkwijze enz. gaat. Tegelijkertijd is het wel informatief om te vermelden wat na het eerste LAP op dit punt is gebeurd. <i>De voorbeelden zullen niet worden geschrappt, maar in een kader worden geplaatst.</i> Overigens komen ze ook in afzonderlijke sectorplannen aan de orde.
185.	BK 11.2	69	Bij treden van de voorkeursvolgorde verwijzen naar artikel 10.4Wm.	Er wordt in de tekst al verwezen naar de LAP paragraaf waar de voorkeursvolgorde is opgenomen, dus ook naar de Wm verwijzen is overbodig.
186.	BK 11.2	69	Gemist wordt dat in de looptijd van LAP 1 de wijze van verwerking van GFT al genuanceerd is.	Er is een discussie geweest over de verwerking van gft-afval vanwege het aanpassen van de Wet milieubeheer om de gemeenten meer vrijheid te geven bij het gescheiden inzamelen van die stroom. Er is in LAP-kader echter geen nieuwe LCA opgesteld.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
187.	BK 11.3 BK 11.1.	69	Hier wordt verwezen naar BREF en IPPC, maar er moet ook verwezen worden naar de Regeling aanwijzing Bbt-documenten.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Aan paragraaf 11.3 wordt de volgende zin toegevoegd: De Bref's zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT.</i>
188.	BK 11.3	69	De omschrijving van Bbt klopt niet met de definitie in artikel 1.1, eerste lid, van de Wm.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De definitie van Bbt uit artikel 1.1, eerste lid, van de Wm, wordt in een kader toegevoegd.</i>
189.	BK 11.4	41	Nuttige toepassing is geen term uit de voorkeursvolgorde uit de Wet milieubeheer. Inspreker pleit voor het opnemen van de terminologie van de Wet milieubeheer.	Als uit een MER voor een bepaalde afvalstof blijkt dat er geen significant verschil is tussen de treden c, d en e (de nuttige toepassingstreden), zouden in theorie alle 3 de treden in de minimumstandaard kunnen worden benoemd. Vanwege de leesbaarheid en het dagelijks gebruik van het begrip 'nuttige toepassing' is het effectiever om het overkoepelende begrip in de minimumstandaard te gebruiken.
190.	BK 11.4	41	De KRA is nog niet van toepassing, dus verbranden in een AVI kan nog geen nuttige toepassing zijn. Toch lijkt in een aantal sectorplannen met nuttige toepassing verbranden te worden bedoeld.	Als de minimumstandaard 'nuttige toepassing' is, wordt daarmee niet verbranden als vorm van verwijderen bedoeld, maar producthergebruik, materiaalhergebruik en de inzet van afvalstoffen als brandstof.
191.	BK 11.4.1 BK 18.2.2	48	Aangaande de ARN-klei is een LCA uitgevoerd en aan het bevoegd gezag voorgelegd. Dat gezag heeft de hulp van SenterNovem ingeroepen. Wanneer krijgt inspreker antwoord? Is dat pas bij een formele volwaardige vergunningaanvraag? Inhoudelijke beoordeling van LCA's moeten in het verlengde van LAP2 gedocumenteerd en gepubliceerd worden.	Inspreker moet de eerste twee vragen stellen aan het bevoegd gezag waar de LCA is voorgelegd. Als dit soort informatie (LCA's) geen bedrijfsvertrouwelijke informatie bevat en de betrokkenen hebben geen bezwaar tegen het openbaar maken van de informatie, dan zal die worden opgenomen op de site www.LAP2.nl .
192.	BK 11.4.1	69	Laatste alinea blz. 82; begrip "vergelijkbaar" geeft aanleiding tot discussie. Graag scherper omschrijven, hanteer b.v.: "zoals omschreven in het MER-LAP", want daar is een omschrijving en een afbakening opgenomen van de afvalstof waarvoor een LCA is uitgevoerd.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Het 6^e tekstblok van paragraaf 11.4.1 gaat luiden: "Als voor de vaststelling van een minimumstandaard een vergelijking is gemaakt met behulp van een LCA, dan kan de standaard alleen als referentie worden gehanteerd voor verwerkingswijzen waarmee afval wordt verwerkt met een samenstelling zoals gehanteerd in het MER-LAP."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
193.	BK 11.4.2 BK 16.5.1	41 48	Eenvoudige en nog meer vermindering van administratieve lasten kan worden bereikt door alle betreffende milieuvergunningen middels een ambtelijk schrijven om te zetten tot vergunningen voor onbepaalde tijd.	Afdeling 8.1.2 van de Wet milieubeheer (Wm) regelt de wijzigingen van vergunningen. Dit kan niet door het Landelijk afvalbeheerplan worden doorkruist. De artikelen 8.22 tot en met 8.24 van de Wm regelen de bevoegdheden van het bevoegd gezag inzake wijzigingen en actualisatie van vergunningen die zijn verleend op basis van de Wm. Een actualisatie kan alleen ambtshalve plaatsvinden als er sprake is van een noodzaak ten aanzien van het milieu. De termijn van de vergunning valt daar niet onder. Artikel 8.24 Wm regelt dat de vergunninghouder het bevoegd gezag kan verzoeken om beperkingen en voorschriften te wijzigen of in te trekken. Het wijzigen van de bestaande vergunningen naar onbepaalde termijn zal dus op verzoek van de vergunninghouder moeten plaatsvinden.
194.	BK 11.4.2	44	Binnen welke termijn dienen vergunningen voor onbepaalde termijn aangepast te zijn aan de minimumstandaard?	
195.	BK 11.4.2 BK 16.5.1	49	Eens met het afschaffen van de vergunning voor bepaalde termijn. Op welke termijn wordt dat doorgevoerd? Inspreker gaat er vanuit dat met het wijzigen van de Wm meteen alle verleende vergunningen ambtshalve worden omgezet in een vergunning voor onbepaalde tijd, zonder administratieve handelingen voor de bedrijven.	
196.	BK 11.4.2 BK 16.5.1	58	Inspreker stelt voor om op basis van een actualisatietoets van de geldende inrichtingsvergunningen de vergunningentermijn ambtshalve te laten wijzigen in onbepaalde tijd. Wel graag aandacht voor de relatie tussen geldende inrichtingsvergunning ingevolge de Wm en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.	
197.	BK 11.4.3	69	De redenering uit de eerste twee zinnen (alleen vergunning indien de hele minimumstandaard wordt uitgevoerd) is tegenstrijdig met de volgende zinnen waar staat dat ook vergunning kan worden verkregen als slechts een deel van de minimumstandaard wordt uitgevoerd. Het is niet de bedoeling dat er meerdere stappen zijn, maar het wordt wel toegestaan.	Er staat dat een bedrijf in principe vergunning krijgt als het alle stappen uitvoert of een ten minste even hoogwaardige beheerwijze. Verderop staat dat een bedrijf ook vergunning kan krijgen als het slechts een deel van een minimumstandaard uitvoert, wat daarna wordt beargumenteerd. Het is niet duidelijk welke tegenstrijdigheid inspreker hierin ziet.
198.	BK 11.5	44	Op welke wijze wordt omgegaan met verzoeken van overheden om af te wijken van de minimumstandaard als dezelfde overheden zijn vertegenwoordigd bij het opstellen van het advies over het besluit tot al dan niet toestaan van die afwijking?	Inspreker kan er van uitgaan dat de overheden een verzoek tot afwijking van het LAP objectief en integer zullen beoordelen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
199.	BK 11.6	44	Welke eisen worden gesteld aan verwerkingsinstallaties buiten de EU?	Nederland kan geen eisen stellen aan verwerkingsinstallaties buiten de EU.
200.	BK 11.6	69	Buitenland is meer dan Europese Unie. En juist buiten de EU doen zich de grotere problemen voor met minder strenge milieueisen. Graag deze nuanceren.	Wel bevatten het Verdrag van Bazil en de EVOA bepalingen over het grensoverschrijdend transport van afvalstoffen (onder meer naar buiten de EU).
201.	BK 11.6	64	Bij het formuleren van minimumstandaarden moet de Europese norm als uitgangspunt gelden. Uit paragraaf 11.6 van het beleidskader blijkt dat dit niet altijd zo is, zodat een ongelijk speelveld ontstaat.	Evenals in het eerste LAP is het realiseren van een gelijkwaardig Europees speelveld voor afvalbeheer een belangrijke doelstelling (zie paragraaf 8.4 van het LAP). Zo wordt ondermeer op invoering van het instrument minimumstandaard op Europees niveau ingezet en is bij het vaststellen van minimumstandaarden op nationaal niveau nadrukkelijke gekeken naar de gangbare wijze van verwerken in de ons omringende landen. Bij dit laatste is in bepaalde gevallen een minder hoogwaardige minimumstandaard gekozen dan eigenlijk gewenst (bijvoorbeeld nuttige toepassing in het algemeen in plaats van specifiek materiaalhergebruik) teneinde in de pas te blijven lopen met het buitenland. De invulling van het instrument minimumstandaard is dan ook geheel in lijn met de wens van inspreker. Het aantal gevallen dat bewust is afgeweken van de gebruikelijke verwerking in de ons omringende landen is beperkt (een voorbeeld is teerhoudend asfalt) en is dan in de betreffende minimumstandaarden expliciet gemotiveerd.
202.	BK 12	9 68	Verzoek om in het LAP de mogelijkheid te scheppen om export naar een installatie die in een euregionaal gebied ligt, beleidsmatig structureel toe te staan. Inspreker 9 denkt aan termijn van minimaal 5 jaar. Inspreker 68 pleit voor minimaal 10 jaar.	Zoals bekend, zijn bij de 3e wijziging van het eerste Landelijk afvalbeheerplan de landsgrenzen opgeheven voor verbranden als vorm van verwijderen. Dat betekent dat in principe geen bezwaar wordt gemaakt voor de overbrenging van brandbaar restafval voor verbranden als vorm van voor verwijdering, zoals bedoeld in artikel 11 van de EVOA. De EVOA zal pas op 12 december 2010 verwijzen naar de nieuwe Kaderrichtlijn. Vanaf dat moment kan een verbrandingsinstallatie voor R1 in aanmerking komen en bestaat de mogelijkheid de status van vooraf goedgekeurde inrichting (vgi) te verkrijgen, waardoor de mogelijkheid aanwezig zal zijn tot een drie jaarlijkse kennisgevingsprocedure, zoals bedoeld in artikel 14 van de EVOA. Vooralsnog ziet VROM geen noodzaak of reden om een nog langere periode toe te staan.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
203.	BK 12	14	Net als in het eerste LAP moet in het tweede LAP worden opgenomen dat afvalstoffen van offshore-activiteiten worden beschouwd als afvalstoffen vrijkomend op de plaats waar ze aan land komen. Daarmee vallen ze niet onder de EVOA.	Eens met deze inspraakreactie. Het is daarbij wel relevant op te merken dat internationaal hier geen eenduidig beleidslijn in wordt gehanteerd. Indien ontdoeners van offshore afval dit in een ander land dan Nederland aan wal brengen, is het raadzaam met de bevoegde autoriteit aldaar in contact te treden. <i>Aan paragraaf 12.1 wordt de volgende zin toegevoegd: "Voor het toepassen van de regelingen voor in- en uitvoer worden afvalstoffen van offshore-activiteiten beschouwd als afvalstoffen die vrijgekomen zijn op de plaats waar ze aan land komen."</i>
204.	BK 12	44	Als het bevoegd gezag in het buitenland toestemming geeft voor uitvoer van afval voor verbranding, kan dan het Nederlands bevoegd gezag de indeling bij verbranden als nuttige toepassing of verwijdering buiten beschouwing laten?	Dat is niet mogelijk, gelet op regelgeving en jurisprudentie die zegt dat bezwaar moet worden gemaakt als de indeling op de kennisgeving onjuist is. Bovendien zou het kunnen voorkomen dat er vanuit Duitsland een kennisgeving wordt gedaan voor uitvoer voor verbranden als vorm van nuttige toepassing naar een Nederlandse AVI, die na de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn als installatie voor verwijdering moet worden gekwalificeerd.
205.	BK 12	64	Zowel in Europees als in wereldverband zijn afspraken gemaakt over het verhandelen en verwerken van afvalstromen. Deze dienen in LAP2 als uitgangspunt genomen te worden voor de in- en uitvoer van afvalstromen.	In hoofdstuk 12.1 is ingegaan op de betekenis van het Verdrag van Bazel en het OESO-besluit. De EVOA is daar onder meer op gebaseerd. Het LAP beweegt zich binnen deze kaders. Daarnaast is er de Europese kaderrichtlijn voor afvalstoffen die elke EU-lidstaat opdraagt nationale afvalbeheerplannen te maken, die mede betrekking hebben op de in- en uitvoer van afvalstoffen. Nederland neemt daarmee de internationale afspraken in acht.
206.	BK 12.4.2	48	Het LAP zou aandacht moeten besteden aan een vereenvoudigde administratieve procedure voor kennisgevingen die inhoudelijk gelijk zijn aan een eerder verkregen toestemming en alleen dienen om deze toestemming voor een nieuwe periode te krijgen.	Het in de EVOA neergelegde stelsel voor het indienen van een kennisgeving maakt het niet mogelijk de procedure te vereenvoudigen. Voor elke kennisgeving gelden unieke vereisten, zoals de eisen aan contract en borgsom.
207.	BK 12.4.2	48	Kennisgevers zouden de ruimte moeten krijgen om een kennisgeving eerst in concept aan SenterNovem aan te bieden en te laten toetsen op juistheid en volledigheid. Daarmee kan veel (procedure)tijd gewonnen worden.	SenterNovem heeft veel maatregelen genomen om kennisgevers ter wille te zijn. Op de internetsite www.uitvoeringafvalbeheer.nl zijn onder meer te vinden de 'Handreiking Indienen kennisgeving', de rubriek 'Veelgestelde vragen', 'Advies op maat' en model-verklaringen. Daarnaast is er een telefonische helpdesk en kunnen vragen per email worden gesteld (zie Helpdesk Afvalbeheer op de hiervoor genoemde site). Er is daarmee voldoende ruimte en gelegenheid om zich vooraf op de hoogte te stellen en het vooraf beoordelen op juistheid en volledigheid is daarom niet nodig.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
208.	BK 12.4.2	49	Paragraaf 12.4.2 bevat aspecten die een rol spelen bij de beoordeling of wel of niet gebruik kan worden gemaakt van een algemene kennisgeving. Gevraagd wordt hoe het tweede en het vijfde aspect van deze opsomming zich onderling verhouden.	Het tweede aspect heeft betrekking op de eenduidigheid van de over te brengen afvalstoffen. Indien afvalstoffen qua eigenschappen zijn te scharen onder verschillende lijsten van de EVOA, ligt het niet in de rede om aan te nemen dat nog sprake is van soortgelijke fysische en chemische eigenschappen. Met het vijfde aspect is beoogd aan te geven dat het voorstelbaar is dat onderling aanzienlijk verschillende afvalstoffen toch bij elkaar in een installatie kunnen worden verwerkt (bijvoorbeeld verbrand in een draaitrommeloven voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen), maar dat dat niet automatisch reden is deze afvalstoffen over te kunnen brengen onder één algemene kennisgeving, aangezien dat zich niet verhoudt met de bedoeling van artikel 13 van de EVOA.
209.	BK 12.5.2	2	Hoe kan het Rijk sturen dat in het kader van het flexibel invoerplafond de provincies onderling de 10% brandbaar buitenlands afval verdelen over de verschillende installaties? En lijkt het niet wenselijker om de invoer flexibel te maken en te laten afhangen van de nationaal geproduceerde afvalstoffen?	Een van de kenmerken van het instrument van het flexibel invoerplafond is juist dat het afhankelijk is van het nationaal aanbod. Als dat aanbod namelijk verandert, verandert ook de hoeveelheid afval die in Nederland wordt gestort en verbrand en daardoor verandert de ruimte die AVI's hebben om brandbaar restafval in te voeren. In paragraaf 20.3 staat dit uitgebreid beschreven. Het verdelen van de 10% door de provincies is niet aan de orde. De minister van VROM is immers bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming voor invoer van afval en heeft het totaal overzicht van invoer en uitvoer. Zie ook paragraaf 20.3.
210.	BK 12.5.2	48	Graag aandacht besteden aan de uitruil van te verbranden avalstromen over de landsgrenzen. Een beleidsuitspraak over de mogelijkheid tot het optimaliseren van de doorzet bij AVI's door uitruil van afval is wenselijk.	De landsgrenzen voor verbranden als vorm van verwijderen zijn op 1-1-2007 opgeheven. Vanaf dat moment is er dus vrije in- en uitvoer van brandbaar restafval mogelijk. Een beleidsuitspraak over uitruil voegt hier niets aan toe en is dus niet nodig.
211.	BK 12.5.2	48	In het kader van uitruil vindt wederzijds transport plaats dat is ingezameld dicht aan beide zijden van de grens en vanaf locaties die beide niet ver van de grens gelegen zijn. In praktijk zou het voor effectief transport voordelig zijn wanneer afval direct na inzameling naar de locatie van bestemming kan worden vervoerd en niet eerst naar en locatie aan de zijde van de grens waar het is ingezameld om vanaf daar te worden getransporteerd. Gevraagd wordt of het administratief mogelijk maken van een uitruil in dit kader niet veel winst zou opleveren.	Van oudsher bestaat de mogelijkheid van 'route -inzameling'. Mogelijk biedt dat een oplossing, maar dan uiteraard wel voor de situatie aan de Nederlandse zijde van de grens. De voorwaarden voor route -inzameling staan vermeld op www.uitvoeringafvalbeheer.nl , Afval over de grens/EVOA, rubriek Veelgestelde vragen, rubriek 1, nr.9. In de nieuwsbrief van 19 januari 2008 is vermeld dat deze rubriek is vernieuwd. Mocht er iets niet duidelijk zijn, dan bestaat de mogelijkheid om mondeling of schriftelijk informatie in te winnen (zie het kopje Helpdesk Afvalbeheer op de hiervoor aangehaalde site).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
212.	BK 12.6	46	Inspreker stelt voor om bij uitvoer voor nuttige toepassing toe te staan dat maximaal 33% van de uitgevoerde afvalstof wordt gestort. Dat betekent dat minimaal 66% nuttige toepassing moet plaatsvinden.	Het percentage waarvan het redelijk is dat het wordt gestort na uitvoer voor nuttige toepassing, verschilt per afvalstof. Voor de ene afvalstof is 10% redelijk, bij een andere zou dat wel eens 60% kunnen zijn. In het LAP wordt aangegeven hoe dat wordt bepaald. <u>Het noemen van één percentage is dus niet mogelijk.</u>
213.	BK 12.6	48	Het is te begrijpen dat het ondoenlijk is om een pakket aan criteria te ontwikkelen voor wat bij storten in het buitenland als redelijk wordt aangemerkt. Zoals het nu echter is geformuleerd, neigt het naar het scheppen van mogelijkheden om welhaast willekeurig EVOA-beschikkingen al dan niet te gaan verlenen. Dat tast de rechtszekerheid van betrokkenen aan.	Er is in deze paragraaf onder 4 a t/m e aangegeven hoe voor afzonderlijke afvalstoffen wordt beoordeeld wat redelijk is, waarbij zelfs wordt aangegeven dat met goede onderbouwing van de kennisgever kan worden afgeweken van wat gebruikelijk is. Dat is geen willekeur, dat is maatwerk. Overigens teleurstellend dat inspreker suggereert dat het LAP neigt naar het scheppen van mogelijkheden voor willekeur bij het afgeven van EVOA-beschikkingen. Juist bij die activiteit wordt door VROM en SenterNovem gestreefd naar zoveel mogelijk consequent beleid en openheid. Dat daarbij niet altijd aan de wens van een kennisgever wordt voldaan, is bekend, maar dat is zeker geen gevolg van willekeur.
214.	BK 12.6	48	Hoe wordt omgegaan met administratieve problemen als een AVI in het ene betrokken land al als R1 wordt gekwalificeerd en in een ander betrokken land als D10? (door discrepantie in implementatietermijn van de Europese richtlijn storten in verschillende Europese landen)	Op dat moment geldt de procedure voor D10.
215.	BK 12.8	49	Wanneer en met welke criteria gaat VROM de criteria om in aanmerking te komen voor de status van vooraf goedgekeurde inrichting vaststellen?	Niet eerder dan 1 januari 2010 zal de wijziging van de Regeling EG-verordening overbrenging van afvalstoffen, waarin de mogelijkheid tot het aanvragen van een VGI-status wordt geregeld, in werking treden. In de Regeling zullen criteria worden opgenomen waaraan moet zijn voldaan om de status van VGI te verkrijgen. De criteria zullen met name gericht zijn op het naleefgedrag inzake milieuregelgeving. Dit betekent dat het bedrijf in bezit moet zijn van een Wm-vergunning en er gedurende een vastgestelde periode geen overtredingen van de milieuwetgeving mogen hebben plaatsgevonden. Aangezien de regeling nog in de ontwerpfasen zit, is het nu nog niet mogelijk de definitieve criteria te noemen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
216.	BK 13	20	Kringloopbedrijven vervullen een belangrijke rol als het gaat om preventie, maar ze ontbreken in hoofdstuk 13. Graag overwegen om de bedrijven te stimuleren door een BTW vrijstelling, want over de verkochte goederen is immers al BTW betaald.	Dit onderwerp valt buiten de reikwijdte van het LAP. Ter informatie: Op 27 januari 2009 heeft de Staatssecretaris van Financiën hierover een brief aan de Tweede Kamer gestuurd (31 492, nr.10). In deze brief geeft de Staatssecretaris aan dat een systeem zoals in België wordt gehanteerd en dat leidt tot een verlaagd BTW -tarief, in Nederland niet mogelijk wordt geacht.
217.	BK 13	44	Kringloopactiviteiten kunnen bijdragen aan afvalpreventie en producthergebruik, maar dit betekent niet a-priori dat de milieudruk in de keten wordt verminderd.	Eens met deze opmerking. Daarom wordt in het ketengericht afvalbeleid de gehele keten van grondstof tot en met afval in beschouwing genomen.
218.	BK 13	69	In het hoofdstuk preventie wordt het beleid dat is gericht op de bedrijven en sturingsinstrumenten voor het bevoegd gezag gemist.	In het hoofdstuk preventie wordt allereerst verwezen naar activiteiten en programma's die de afgelopen jaren, onder meer gezamenlijk met inspreker, zijn uitgevoerd. De daaruit geresulteerde aanpakken, instrumenten, enz. kunnen ook nu nog door het bevoegd gezag worden gebruikt. Verder geeft het hoofdstuk aan welke activiteiten momenteel lopen of in gang worden gezet. Mogelijk dat daaruit nieuwe aanpakken of instrumenten naar voren komen.
219.	BK 13.4.6	4	Diftar is geen instrument voor preventie, zoals wordt gesuggereerd in het hoofdstuk preventie. Diftar is wel een gemeentelijk instrument om scheiding van huishoudelijk afval te bevorderen.	Er zijn gemeenten die na het invoeren van diftar een duidelijke afname van de hoeveelheid huishoudelijk afval hebben geconstateerd. Dit kan betekenen dat diftar een preventieve functie heeft. De resultaten kunnen echter per gemeente verschillen. Dat is de reden dat het LAP geen diftar voorschrijft, maar het aan de afzonderlijke gemeenten overlaat of, en zo ja, hoe men diftar wil invoeren.
220.	BK 14 BK 15	59	Opstellers houden zich bezig met het creëren van allerlei ontsnappings-ontduikingsclausules, maar moeten de verantwoordelijkheid leggen bij de eerste trap (consument-huishouden) en het landelijk goed inrichten van kringloopstations en gemeentelijke afvalstations.	In het antwoord op een eerdere inspraakreactie van deze inspreker, is aangegeven dat de Wet milieubeheer aan iedereen een zorgplicht voor het milieu oplegt. In hoofdstuk 9 zijn vervolgens de afzonderlijke taken en verantwoordelijkheden van overheden, bedrijfsleven én burger aangegeven voor afvalbeheer. Gelet op de nadruk die inspreker legt op consumenten-huishoudens: er zijn doelstellingen geformuleerd voor de nuttige toepassing van huishoudelijk afval. Met name de gemeenten én consumenten-huishoudens hebben een eigen taak en verantwoordelijkheid bij het behalen van die taakstellingen. Het inrichten van voorzieningen waar consumenten hun afvalstoffen gescheiden kunnen brengen, is één van de taken van de gemeenten. Van de burger wordt verwacht dat hij daar zo optimaal mogelijk van gebruik maakt. En uiteraard kan een burger zijn gemeente aanspreken op haar afvalbeleid.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
221.	BK 14	41	Hoofdstuk afvalscheiding legt de nadruk op scheiding aan de bron en er wordt slechts beperkt ingegaan op de sector van sorteerinstallaties die zich richt op het scheiden van droge sorteerbare fracties uit BSA, BA en grof HHA. Graag meer aandacht voor die sector.	Nascheiding komt op diverse plaatsen naar voren, zoals in de uitgangspunten en in een aparte paragraaf.
222.	BK 14.1	41	Inspreker stelt voor om in het hoofdstuk afvalscheiding de link naar de cradle-to-cradle filosofie te leggen.	Eens met deze inspraakreactie. <i>In de inleiding van dit hoofdstuk wordt na de eerste alinea de volgende zin opgenomen: "Ook kan afvalscheiding een bijdrage leveren aan of zelfs noodzakelijk zijn voor het ketengericht afvalbeleid en het cradle to cradle principe."</i>
223.	BK 14.1	41 48	De passage "Zo is een mengsel van verschillende afvalstoffen meestal niet of moeilijk geschikt te maken voor materiaalhergebruik en moet worden verbrand of gestort" is onjuist. Er is veel sorteercapaciteit voor het scheiden van gemengde afvalstromen.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De betreffende passage wordt aangepast en gaat luiden: "Zo is een mengsel van verschillende afvalstoffen meestal niet direct geschikt voor materiaalhergebruik. Het moet worden nagescheiden om herbruikbare deelstromen te verkrijgen of worden verbrand of gestort. Een tamelijk homogene afvalstroom daarentegen kan meestal direct voor product- of materiaalhergebruik worden ingezet en hoeft niet in een afvalverbrandingsoven of op een stortplaats terecht te komen."</i>
224.	BK 14.2	28	Met de gescheiden inzameling van kunststoffen wordt (nog) niet voldaan aan een van de voorwaarden in paragraaf 14.2, namelijk dat eventuele meerkosten van bronscheiding en vervolgens gescheiden inzameling maatschappelijk aanvaardbaar zijn en in verhouding staan tot de milieuvoordelen. Inspreker is het daarom oneens met het opnemen van kunststoffen in het rijtje door consumenten te scheiden afvalstoffen.	De discussie over wel of niet gescheiden inzamelen van kunststof verpakingsafval is een gepasseerd station. In overleg tussen de rijksoverheid, het bedrijfsleven én de VNG (de branche vereniging van inspreker) zijn afspraken gemaakt over gescheiden inzameling en nascheiding van kunststof verpakingsafval en zijn aan het bedrijfsleven doelstellingen opgelegd voor hergebruik. Zie ook de volgende inspraakreactie en het antwoord daarop.
225.	BK 14.2 BK 14.6	35	In paragraaf 14.2 of 14.6 opnemen dat de nieuwe Kaderrichtlijn bepaalt dat tegen 2015 een gescheiden inzameling wordt ingevoerd voor tenminste het volgende: papier, metaal, kunststof en glas.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Aan paragraaf 14.2 wordt de volgende bepaling uit de nieuwe Kaderrichtlijn toegevoegd: "Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10, lid 2, wordt tegen 2015 een gescheiden inzameling ingevoerd voor tenminste het volgende: papier, metaal, kunststof en glas."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
226.	BK 14.2	35	Gelet op de Raamovereenkomst verpakkingen, verzoekt inspreker om verpakkingen buiten de in deze paragraaf aan gemeenten geboden mogelijkheid te houden om delen van hun grondgebied uit te zonderen van het gescheiden inzamelen van specifiek stromen.	De Wet milieubeheer geeft in artikel 10.26 de gemeenteraad de mogelijkheid om in een gedeelte van het grondgebied van de gemeenten geen huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Een overeenkomst tussen bepaalde partijen, zoals de Raamovereenkomst verpakkingen, kan er niet toe leiden dat deze wettelijke bepaling niet meer van toepassing is.
227.	BK 14.2	49	In hoeverre gelden de in deze paragraaf genoemde uitgangspunten ("Wanneer afvalscheiding aan de bron") voor bouw - en sloopafval?	De uitgangspunten gelden ook voor bouw - en sloopafval. Overigens zal naar verwachting in 2010 het Besluit bouwen en slopen in werking treden.
228.	BK 14.3	9	Inspreker verzoekt om inzameling van drankenkartons verplicht te stellen, om er zodoende voor te zorgen dat dit materiaal wordt hergebruikt in plaats van verbrand.	Een verplichting tot het gescheiden inzamelen van drankenkartons zou een aanvulling betekenen op de nationale regelgeving en de regelgeving vanuit de EU. Er wordt door producenten en gemeenten nu gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval in Nederland. Dit vraagt aanpassing van producenten, gemeenten en burgers. Het aanvullend landelijk verplichten tot gescheiden inzameling van nog een andere afvalstroom wordt om die redenen op dit moment niet opportuun en gewenst geacht. Overigens zijn tijdens het opstellen van het tweede LAP drankenkartons niet naar voren gebracht door betrokkenen als een afvalstroom waarvoor een LCA of een minimumstandaard zou moeten worden opgesteld.
229.	BK 14.3	44	Inspreker verzoekt om op korte termijn onderzoek te starten om te bezien hoe de inzameling van drankenkartons ingevoerd kan worden in Nederland opdat dit materiaal wordt hergebruikt.	
230.	BK 14.3	35	Inspreker is van mening dat het benadrukken dat gemeenten zullen anticiperen op de wijziging van het LAP bijzonder belangrijk is, zeker nu er tussen VNG en bedrijfsleven overeenstemming is over de voorwaarden en de aanpak. De tekst van het LAP suggereert dat er geen criteria aan nascheiding lijken te zijn verbonden, maar het addendum op de raamovereenkomst bevat die juist wel.	De zinsnede in de raamovereenkomst was bedoeld om aan te geven dat gemeenten anticiperen zolang het eerste LAP nog niet was aangepast. Het is raar om in het tweede LAP aan te geven dat gemeenten moeten anticiperen op aanpassing van een vorig LAP. Bovendien is de tekst van de raamovereenkomst in het tweede LAP opgenomen. In de tekst van het LAP wordt verwezen naar de Raamovereenkomst en het addendum. Het is dan niet nodig om in het LAP ook nog eens de criteria die in die documenten staan op te nemen.
231.	BK 14.3	61 71	Insprekers stellen voor om de streefgetallen voor papier/karton, verpakkingsglas en kunststof verpakkingsafval in het LAP op te nemen.	Deze zijn opgenomen in de achtergrondinformatie van de afzonderlijke afvalstoffen. Het opnemen van alleen de door insprekers genoemde getallen in het beleidskader zou een onvolledig beeld geven, want voor diverse andere afvalstoffen zijn ook streefgetallen of doelstellingen vastgelegd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
232.	BK 14.4 BK 18	19	Bij de inzameling van de scheepvaart is het eerder regel dan uitzondering dat afvalstoffen gemengd worden aangeleverd. Komt omdat grootste deel scheepvaart niet uit Nederland komt en Nederlandse regels niet kent. De regels uit de regeling scheiden en gescheiden houden hebben tot gevolg dat structureel ontheffing moet worden gevraagd. Daarom graag voor die situaties algemene regels opstellen.	De 'Regeling scheiden en gescheiden houden' wordt op dit moment herzien. Voornaamste basis van de regeling zijn de minimumstandaarden in het LAP2. Het gescheiden houden is alleen noodzakelijk als de minimumstandaard verschilt. Door de inspreker wordt de situatie geschetst alsof de scheepvaart dusdanig bijzonder is dat de Nederlandse regels, die uiteraard niet gelden op buitenlandse schepen, de inzamelaars belemmeren. Zeeschepen scheiden hun afval op basis van de Marpol regelgeving en binnenvaartschepen op basis van het Scheepsafvalstoffenbesluit. Belangrijkste vrijkomende afvalstromen zijn olie/water/slib mengsels. Deze hebben een gelijke minimumstandaard en hoeven dus niet gescheiden te worden gehouden. Stromen die gescheiden moeten worden gehouden of moeten worden gescheiden en waarvoor ook nu niet wordt vergund dat deze gemengd mogen worden, zijn: klein chemisch afval, afgewerkte olie, specifieke ladingresiduen en waswateren met een chemische samenstelling. Ten aanzien van de vermeende administratieve lasten is het overigens opvallend dat dezelfde inspreker in het kader van de consultatie over het voornemen tot afschaffen van een inzamelvergunning heeft aangegeven dat de administratieve lasten van het aanvragen van een vergunning beperkt zouden zijn.
233.	BK 14.4	48	Volgens tabel 14.2 mag van bepaalde componenten niks meer in het bedrijfsafval voorkomen. Is dat realistisch? Hoort ook hier niet een kosteneffectiviteitscriterium te gelden? Inspreker stelt nog diverse vragen hierover.	De tabel is een richtlijn, geen wet. En de tekst die voorafgaand aan de tabel bevat precies de aspecten waar inspreker diverse vragen over stelt. En wat het kostenaspect betreft, ook daar wordt in het LAP aandacht aan besteed. Er staat namelijk dat er een 'meerkostentoets' is ontwikkeld, waarmee afzonderlijke bedrijven kunnen bepalen wat voor hen de meerkosten zijn van de scheiding van bepaalde afvalstoffen.
234.	BK 14.4	58 49	De status van het beleid voor afvalscheiding door bedrijven is niet duidelijk voor bedrijven waar primair bouw - en sloopafval vrijkomt.	Bedrijven waar primair bouw - en sloopafval vrijkomt, kunnen meestal worden gezien als bedrijven waar vaak relatief homogene en schone afvalstoffen in grote hoeveelheden en geconcentreerd vrijkomen. In die gevallen is afvalscheiding redelijk. Overigens zal naar verwachting in 2010 het Besluit bouwen en slopen in werking treden. Daarin worden algemene regels opgenomen die toezien op onder meer het scheiden, gescheiden houden en gescheiden afvoeren van het sloopafval op het sloopterrein.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
235.	BK 14.5	48	Bij het kostenaspect van gescheiden inzameling moet volgens inspreker ook in ogenschouw worden genomen dat gemeenten die eigenaar zijn van een AVI meer kosten of minder dividend krijgen als hun AVI door veel gescheiden inzameling niet steeds vollast heeft.	Tot op heden is het geen vollast hebben van AVI's niet aan de orde geweest. Er was altijd en er is nog steeds een tekort aan verbrandingscapaciteit in Nederland. Verder zijn in Nederland in 2007 de landsgrenzen voor verbranden als vorm van verwijderen geopend, met name op verzoek van de AVI's, juist om AVI's de mogelijkheid te geven om ook afval in het buitenland te contracteren en op die manier het niet hebben van vollast te ondervangen.
236.	BK 14.5	55	De passage dat oud papier en karton vaak tegen een nultarief door verwerkers wordt geaccepteerd, is niet waar. Oud papier en karton heeft een positieve waarde en hoort daarom in het rijtje van metalen en glas.	Het LAP is genuanceerder dan inspreker aangeeft, want er staat: "Papier/karton en textiel worden <u>veelal tegen minimaal</u> een nultarief door verwerkers geaccepteerd". Inspreker heeft wel gelijk dat papier/karton in afgelopen jaren een positieve waarde had. <i>De betreffende passage wordt daarom als volgt aangepast:</i> <i>"Papier/karton en textiel hebben meestal een positieve waarde voor verwerkers, maar worden minimaal voor een nultarief geaccepteerd."</i>
237.	BK 14.6 BK 0.6	1	Inspreker verzoekt om het LAP aan te passen, zodat andere technieken voor verwerking van reststromen (zoals huishoudelijk afval) gelijk worden gesteld aan AVI's.	De minimumstandaard voor brandbare reststromen als huishoudelijk restafval is verbranden. Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het huishoudelijk afval zijn ook toegestaan, mits er geen deelstromen of residuen worden gestort. Het LAP hoeft op dit punt dus niet te worden aangepast, omdat de door inspreker bedoelde andere technieken al minimaal gelijk zijn aan verbranden in een AVI. Verder kan voor elke andere manier van verwerken, die nog niet in het LAP of MER-LAP is geanalyseerd, vergunning worden verleend, mits de initiatiefnemer door bij voorkeur een LCA kan aantonen dat een andere verwerkwijze minstens even hoogwaardig is als de minimumstandaard.
238.	BK 14.6	15	Gemeenten hechten aan de mogelijkheid om een mix van bron- en nascheiding te kunnen inzetten. Daarom worden de opmerkingen over nascheiding op pag. 104 als te beperkend ervaren.	De door de inspreker genoemde paragraaf legt geen beperkingen op aan gemeenten om voor nascheiding te kiezen. Er staat immers dat nascheiding kan worden toegepast om materiaalstromen te verkrijgen die voor hergebruik kunnen worden ingezet, dat de keuze voor verbranden of nascheiden van intergaal restafval aan de ontdoeners en aan de markt wordt overgelaten en dat bewerken, nascheiden, sorteren, enz. van brandbaar restafval is toegestaan. De enige beperking die is opgenomen, is dat nascheiding enz. niet mag leiden tot het storten van een deelstroom. Dat is in lijn met de stortverboden die voor afzonderlijke afvalstoffen zijn ingesteld.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
239.	BK 14.6	17 20 61	Inspreker vraagt zich af waarom sturing voor nascheiding nadrukkelijk wordt uitgesloten. In het kader van de ketenaanpak, innovatie en slimmere samenwerking tussen bedrijven zou nascheiding volgens inspreker belangrijk kunnen zijn. Daarom moet duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen doel en middel.	Voor alle duidelijkheid: het is niet zo dat het LAP nascheiding verbiedt of uitsluit. Zo is het ook niet in het LAP verwoord. Wat het LAP wel doet is afstand nemen van het verplicht sturen van bepaalde afvalstromen (met name brandbare reststromen) naar nascheidingsinstallaties. Op die manier houdt het LAP juist oog voor het (milieu)doel en kiest het niet voor een specifiek middel.
240.	BK 14.6	26	De voorlaatste bullit bevestigt dat bronscheiding van papier en karton niet wordt ondersteund. Er wordt kwalitatief goed herbruikbaar papier verbrand met het restafval. Langlopende contracten tussen gemeenten en AVI's kunnen negatieve consequenties hebben bij te laag aangeboden hoeveelheden restafval.	Bronscheiding van papier en karton wordt ondersteund. Het is zelfs zo dat gemeenten verplicht zijn om zorg te dragen dat papier en karton gescheiden wordt ingezameld bij huishoudens. Dat neemt niet weg dat in het restafval nog goed herbruikbaar papier kan zitten, maar dat is afhankelijk van het scheidingsgedrag van de burger. Op dit moment is er in Nederland nog een overschot aan brandbaar restafval, dus er is geen reden voor gemeenten om de gescheiden inzameling van papier en karton te beperken om zodoende meer restafval voor de AVI's beschikbaar te hebben.
241.	BK 14.6 BK 19 BK 20	41	Nascheiden is een onduidelijke term, beter is te spreken van "scheiden in sorteerinstallaties".	Nascheiden is een term die dagelijks wordt gebruikt en die voor iedereen duidelijk is. Het is daarom niet zinvol om de term te vervangen. Bovendien zijn scheiden en sorteren termen die door elkaar worden gebruikt en die soms ook voor verschillende handelingen worden gebruikt (zie de discussie over de kunststof verpakkingen).
242.	BK 14.6	41	Onduidelijk is waarom het bewerken van brandbaar restafval alleen is toegestaan als er daarna geen deelstroom wordt gestort. Een dergelijk beleid druist in tegen de voorkeursvolgorde voor afvalbeheer.	Er is een stortverbod voor deelstromen die afkomstig zijn van het scheiden of sorteren van huishoudelijke afvalstoffen, kantoor- winkel- of dienstenaafval (kwd-afval) en industrieel afval dat naar aard en samenstelling overeenkomt met kwd-afval én voor residuen, afkomstig van het bewerken, anders dan door middel van scheiden of sorteren, of verwerken van deelstromen als hiervoor bedoeld.
243.	BK 14.6	49	De regel dat sorteren enz. van brandbaar restafval alleen is toegestaan als er geen deelstroom wordt gestort, is helder maar veel te rigide. Inspreker stelt voor om ruimere mogelijkheden op te nemen.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
244.	BK 14.6	41	Inspreker meent dat de argumenten die het LAP noemt tegen de sturing naar nascheiding met name zijn aangegeven vanuit het perspectief van huishoudelijk afval. Dat afval wordt echter niet door sorteerinstallaties bewerkt, er dient dan ook veel meer vanuit het perspectief van droge sorteerbare afvalstromen te worden geredeneerd.	Dit is een opmerkelijke inspraakreactie. De discussie over de aanvullende sturing naar meer nascheiding is namelijk ingegeven door de vorig jaar gepubliceerde visie van de inspreker (zie eerdere inspraakreacties). En in die visie wordt juist een belangrijke milieuwinst toegerekend aan het nascheiden van huishoudelijk restafval. 60% van de CO ₂ winst die in de visie wordt berekend, is namelijk afkomstig van het nascheiden van huishoudelijk restafval en het vervolgens hergebruiken van afgescheiden deelstromen. Als inspreker nu aangeeft dat huishoudelijk restafval niet door sorteerinstallaties wordt bewerkt, dan valt het grootste deel van de berekende milieuwinst weg en mogelijk daardoor ook de wens voor aanvullende sturing.
245.	BK 14.6	41 48	Waarom wordt nascheiden wel als bedreiging van het aanbod aan AVI's gezien en scheiden aan de bron niet?	Het gaat om aanvullende scheiding. Het is duidelijk dat nascheiding van al het brandbaar restafval tot deelstromen leidt die op een andere manier dan in een AVI kunnen worden verwerkt. En naar verwachting zal die hoeveelheid deelstromen in omvang groter zijn dan de hoeveelheid met aanvullende bronscheiding kan worden verwacht. In die zin zal nascheiding dus een groter effect hebben op het afvalaanbod voor AVI's dan bronscheiding. Voor alle duidelijkheid: dit is niet het enige of het belangrijkste argument waarom geen aanvullende sturing naar nascheiding wordt ingevoerd. In paragraaf 14.6 worden 9 redenen genoemd, waarvan de consequenties voor de AVI's er één is.
246.	BK 14.6	48	De uitspraak dat het beleid voor bronscheiding onverminderd wordt voortgezet lijkt in tegenspraak met de passage die zegt dat nascheiden van integraal restafval ook kan worden toegepast om materiaalstromen te verkrijgen.	Nee, er is geen sprake van een tegenstrijdigheid. Het voortzetten van het beleid voor bronscheiding wil namelijk niet zeggen dat nascheiden van integraal restafval niet meer kan of mag of niet gewenst is.
247.	BK 14.6	48	Inspreker mist een omkaderd tekstvak waarin de inhoud van de nieuwe Kaderrichtlijn op dit punt wordt weergegeven. Daarin zou moeten staan dat verbranden in een hoogrendement verbrandingsinstallatie (dus t.z.t. R1) van de ná scheiding van kunststoffen resterende hogercalorische residustroom na implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn de minimumstandaard zal worden.	De tekst die inspreker in een kader zou willen opnemen, is niet terug te vinden in de nieuwe Kaderrichtlijn.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
248.	BK 15	24	In de praktijk van kleinere zeehavens is het niet haalbaar om de in te zamelen afvalstoffen meteen te laten afvoeren door inzamelbedrijven. De opslag van de materialen in kleine hoeveelheden is niet bezwaarlijk. Daarom kan worden overwogen om een inzamellocatie tot een bepaalde hoeveelheid onder een algemene vrijstelling te laten vallen (overeenkomstig de inzameling van batterijen).	De afgifte van afvalstoffen moet geschieden overeenkomstig hetgeen is bepaald in artikel 10.37 Wm. Het is niet mogelijk om in het Landelijk afvalbeheerplan hiertoe een algemene vrijstelling op te nemen. Ten aanzien van de Wm-vergunning is er in het LAP een loskoppeling van opslag en inzamelen. Het vergunnen van zelfstandige opslag is mogelijk voor ladingrestant en opslag van overig afval. Voor olie- en vethoudend scheepsafval is bewust gekozen om dit niet geheel vrij te geven in verband met de benodigde technieken (het schoon zuigen) die hiervoor nodig zijn.
249.	BK 15	38	Inspreker verbaast zich erover dat in het LAP niets wordt gezegd over de comitology procedure in het kader van de Kaderrichtlijn afvalstoffen, waarbij overheid en bedrijfsleven invulling geven aan de minimale eisen voor registratie van vervoerders, inzamelaars, handelaren en bemiddelaars.	De richtlijn afvalstoffen 2008/98/EG geeft inderdaad aan dat er een Comitologieprocedure zal worden gestart voor minimumeisen voor de registratie van inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars. Er kan echter geenszins worden vooruitgelopen op de resultaten van de Comitologieprocedure(s), aangezien er niets bekend is over plannen en planning of over de standpunten van de lidstaten. Verder ziet het Landelijk afvalbeheerplan op het beleid inzake de nationale regelgeving.
250.	VK 15 BK 17	69	Hoofdstuk 15 en 17 kennen een grote samenhang, het is logischer om ze samen te voegen of direct achter elkaar te zetten.	Voor de herkenbaarheid is gekozen om de onderwerpen in aparte hoofdstukken op te nemen. Wat de volgorde betreft heeft inspreker een punt. Het wordt echter verwarrend om nu de volgorde te wijzigen, omdat de inspraakreacties in deze nota van aanpassing dan niet meer kunnen worden gekoppeld aan de definitieve tekst van het LAP.
251.	BK 15.2	48	Inspreker verzoekt om meer eenduidig in het LAP te beschrijven wat een inzamelaar, vervoerder en transporteur is. Inspreker onderbouwt dit door te wijzen op de praktijk van inzamelen en vervoeren en het samenvoegen van afvalstoffen, waardoor het niet meer kan worden herleid tot afzonderlijke producenten/aanbieders. De verwerker kan dan, bij het niet voldoen aan acceptatiecriteria, niet meer de oorspronkelijke producent/aanbieder aanspreken.	Bepalend is de vraag wie eigenaar is van een partij. In de meeste gevallen wordt dit bepaald door de afspraken die partijen onderling hebben gemaakt. Dit zal worden verduidelijkt in het LAP. <i>De zin: "Indien partijen andere afspraken hebben gemaakt over de eigendomsoverdracht, dan is sprake van een vervoerder" wordt vervangen door:</i> <i>"Indien degene die de afvalstoffen afgeeft wel de eigenaar blijft of een derde partij wordt eigenaar, bijvoorbeeld als gevolg van onderling gemaakte afspraken, dan is sprake van een vervoerder."</i>
252.	BK 15.2	69	Het gebruik van de term "vermengen" leidt tot verwarring. Hier wordt bedoeld "opbulken" net zoals in hoofdstuk 18 wordt gesteld.	<i>De betreffende passage wordt aangepast en gaat luiden:</i> <i>"Het normale zoals het sorteren van bouw- en sloopafval of het (ver)mengen/opbulken van afgewerkte olie."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
253.	BK 15.2	69	Tweede alinea blz. 107: Er is hier wel sprake van "houderschap" daarom verwijzen naar par. 16.2 waarin dit wordt uitgelegd.	<i>Eens met deze inspraakreactie. De volgende passage wordt toegevoegd: “(zie ook paragraaf 16.2).”</i>
254.	BK 15.3	58	Inspreker verzoekt om de effectiviteit en efficiëntie van het Besluit inzamelen afvalstoffen juncto de Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars te evalueren.	Als gevolg van het rapport van de Commissie Noordzij wordt op dit moment al gekeken naar de genoemde regelgeving. Verder wordt verwacht dat als gevolg van de nieuwe Kaderrichtlijn op Europees niveau minimumeisen voor de registratie van inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars worden opgesteld, dus de implementatie van de nieuwe Kaderrichtlijn zal mogelijk gevolgen hebben voor genoemde regelgeving.
255.	BK 15.3.1 BK 0.6	2	Bij het vervangen van een inzamelvergunning door het plaatsen op de VIHB lijst doet zich de vraag voor of aan die plaatsing beperkingen/eisen gelden en of er bezwaarmogelijkheden worden gecreëerd. Inspreker heeft geen bezwaar tegen een blijvende regulering van de inzamelmarkt.	In het ontwerp van het tweede LAP was aangekondigd dat de Minister van VROM voornemens was om de vergunningplicht af te schaffen en dit speciale vergunningsregime te vervangen door de hoofdregel (plaatsing op de lijst van inzamelaars). Medio 2008 is er een consultatieronde geweest over dit voornemen. Na deze consultatieronde heeft de Minister besloten de vergunningplicht in stand te laten.
256.	BK 15.3.1	4	Inspreker spreekt zijn zorg uit over het afschaffen van het vergunningstelsel voor KCA zonder dat er voldoende garanties zijn dat het KCA niet vermengd wordt met andere afvalstromen.	Wel zal een aantal wijzigingen in de systematiek worden doorgevoerd. Het gaat hierbij om: • een vergunningverlening voor onbepaalde duur (in plaats van voor 5 jaar) • het laten vervallen van de limitering van het aantal vergunninghouders en • het loslaten van de plichtgebieden-systematiek.
257.	BK 15.3.1	15 20	In het kader van de discussie over het afschaffen van de inzamelvergunningen: een vorm van regulering en handhaving van de zorg voor kga moet behouden blijven bij het inzamelen. Het middel van certificering is te overwegen.	Deze wijzigingen zijn doorgevoerd om verschillende redenen. Zo is een limitering van het aantal vergunninghouders niet in lijn te brengen met de Europese Dienstenrichtlijn, omdat voor een limitering geen afdoende milieuhygiënisch argument aanwezig is.
258.	BK 15.3.1	19	Inspreker is het om diverse redenen oneens met het voornemen om het inzamelvergunningstelsel voor scheepsafvalstoffen af te schaffen.	
259.	BK 15.3.1	24	Ook in de toekomst vasthouden aan de inzamelvergunningen voor kga, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen daar waar het een bepaalde hoeveelheid te boven gaat.	Mede door het loslaten van de limitering, is ook het stellen van plichtgebieden niet zinvol meer. Verder wordt met deze wijzigingen een verlichting van de regeldruk en een reductie van de lasten voor bedrijven bereikt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
260.	BK 15.3.1	38	Het voornemen om het inzamelvergunningsstelsel meer open te gooien, kan de goedkeuring van inspreker wegdragen. Wel moeten er duidelijke en kwalitatieve normen blijven bestaan voor inzamelen, hetzij via algemene regels hetzij via vergunningplicht.	Van het volledig afschaffen van deze vergunningplicht is op dit moment afgezien, omdat gebleken is dat de inzamelvergunning van met name scheepsafvalstoffen in andere regelgeving (onder andere het ministerie van Verkeer en Waterstaat) eveneens een rol vervult Zie ook het antwoord op volgende inspraakreactie.
261.	BK 15.3.1	44	Inspreker is geen voorstander van het wijzigen van de huidige inzamelstructuur voor KGA, afgewerkte olie en scheepsafvalstoffen.	
262.	BK 15.3.1	58	Inspreker verzoekt zorg te dragen dat uiterlijk 31-12-2009 het vergunningsregime voor de inzameling van 3 afvalstoffen komt te vervallen.	
263.	BK 15.3.1	60	Inspreker is van mening dat het stelsel voor inzamelvergunningen moet blijven bestaan, mede gelet op het handhaven van regeneratie als minimumstandaard voor afgewerkte olie. Ook zou de limitering van vergunningen niet strijdig zijn met de Dienstenrichtlijn.	
264.	BK 15.3.1	19	Volgens inspreker klopt de redenering niet dat de limitering van het aantal vergunninghouders moet vervallen als gevolg van de Dienstenrichtlijn, omdat havendiensten niet onder de Dienstenrichtlijn vallen.	De stelling dat de Europese Dienstenrichtlijn niet van toepassing is op de inzameling van scheepsafval, berust op een misverstand. Het is juist dat deze richtlijn niet van toepassing is op diensten op het gebied van vervoer, welke onder de werkingssfeer van titel V van het EG-Verdrag vallen. Maar bij de inzameling van afvalstoffen is geen sprake van een dergelijke situatie, zodat deze dienst wel degelijk onder de Dienstenrichtlijn valt.
265.	BK 15.3.2	19 60	Vermelding op de VIHB lijst moet elke 5 jaar opnieuw worden ingediend. Verzoek om voor inzamelvergunninghouders dit te verlengen tot 10 jaar, overeenkomstig de duur waarvoor een inzamelvergunning is verleend.	Het Besluit inzamelen afvalstoffen (BIA) regelt de registratie en vermelding op de VIHB-lijst alsmede de uitgifte van inzamelvergunningen. Om op de VIHB-lijst te worden vermeld, moet er een beschikking worden afgegeven door de Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie (NIWO). In het BIA is de geldingsduur van deze beschikking bepaald op vijf jaren. Aangezien elke vermelding op de VIHB-lijst bij beschikking moet worden genomen, vallen ook bedrijven die een inzamelvergunning hebben onder dit uniforme regime. De door inspreker voorgestelde intentie in het Landelijk afvalbeheerplan kan de regelgeving omtrent de duur niet wijzigen. Verder ziet de VIHB-lijst voor ongeveer negenenegentig procent van de vermeldingen op bedrijven die niet eveneens een vergunde inzamelaar zijn. De duur van de beschikking is op deze groep afgestemd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
266.	BK 15.3.2	49	Vermelding op de VIHB lijst moet elke 5 jaar opnieuw worden ingediend. Waarom is het niet mogelijk om tussentijds deze vermelding met 5 jaar te verlengen?	De reden voor de beperkte duur van 5 jaar is om de VIHB-lijst actueel te houden. De duur van de geldigheid van de beschikking is afgestemd op de gestelde eisen, zoals betrouwbaarheid en vakbekwaamheid, rondom de aanvraag om vermeld te worden op de lijst. In de recent vastgestelde nieuwe Kaderrichtlijn is aangekondigd dat in een comitologie-procedure er eisen worden geformuleerd rondom de registratie van inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen als uit onderzoek blijkt dat dit milieuwinst oplevert.
267.	BK 15.3.2	49	Waarom moet na 5 jaar weer een volledige registratie plaatsvinden met daarbij het nogmaals overhandigen van dezelfde informatie als 5 jaar ervoor?	De inschrijving op de landelijke VIHB-lijst is gebonden aan drie vereisten. Een rechtspersoon die ingeschreven wil worden, dient aan te tonen dat hij voldoet aan deze eisen. Ook wanneer deze rechtspersoon eerder al een vermelding op de lijst heeft gehad, moet worden aangetoond dat hij aan deze eisen voldoet. In een periode kunnen de omstandigheden waarin een onderneming verkeert, wijzigen. Een herinschrijving van een rechtspersoon geschiedt wanneer er nog steeds wordt voldaan aan deze eisen. De bescheiden die overlegd moeten worden inzake betrouwbaarheid en kredietwaardigheid moeten de recente stand van zaken weergeven. Zie ook het antwoord op de vorige inspraakreactie.
268.	BK 15.4.1	26	Voor verpakkingen is per 1-1-2008 de verpakkingenbelasting van kracht en niet een afvalbeheersbijdrage.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Aan de tekst wordt de volgende zin toegevoegd:</i> <i>“Voor verpakkingen is geen afvalbeheersbijdrage ingesteld, maar is sinds 1-1-2008 de verpakkingenbelasting van kracht.”</i>
269.	BK 15.4.1	46	De passage dat gemeenten zich zonder kosten kunnen ontdoen van afvalstoffen waarvoor in het kader van producentenverantwoordelijkheid een afvalbeheersbijdrage is ingesteld, klopt niet. In de toelichting bij de Regeling beheer batterijen staat namelijk dat de gemeente als achtervang kan dienen voor autobatterijen en –accu's. Dat houdt niet in dat de gemeente zich vervolgens zonder kosten van de betreffende afvalstoffen kan ontdoen. Daarom “zonder kosten” schrappen.	Dit is onjuist. Zowel de Nederlandse regelgeving als de Europese richtlijn geven aan dat de producent de kosten voor de inzameling, verwerking en recycling moet dragen (artikel 16, eerste lid, onder b, van de Europese batterijenrichtlijn).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
270.	BK 15.4.2	46	Verzoek om toe te voegen aan het LAP: indien een bedrijfsafvalstof in het kader van producentenverantwoordelijkheid afgegeven wordt op een betreffend innamepunt, hoeft dit innamepunt niet geregistreerd te zijn op de VIHB-lijst, maar dient het wel in het bezit te zijn van een Wm-vergunning.	Een vermelding op de VIHB-lijst hoeft enkel plaats te vinden als er sprake is van inzameling, vervoer, handel of bemiddeling in afvalstoffen. Als er door een innamepunt niet wordt ingezameld, vervoerd, gehandeld of bemiddeld in afvalstoffen, zal deze niet op de VIHB-lijst hoeven te worden vermeld. Dit wordt reeds door de Wet milieubeheer en het Besluit inzamelen afvalstoffen geregeld. Er wordt hierop geen aanvullend beleid gevoerd.
271.	BK 15.5	38	Retourlogistiek: inspreker meent dat alleen afvalstoffen die dienen als transportverpakking en productverpakking zonder VIHB-plicht kunnen worden meegenomen. Zoals het nu in het ontwerp LAP staat, mag een transporteur alle afvalstoffen mee terug nemen die in het bevoorradete bedrijf ontstaan.	Het hanteren van het begrip retourlogistiek zorgt voor verwarring. De Wet milieubeheer kent dit begrip niet. <i>In het LAP wordt in paragraaf 15.5 de tekst over retourlogistiek vervangen door de volgende tekst: "De Wet milieubeheer kent het begrip 'retourlogistiek' niet, maar in de praktijk is het wel een vaak voorkomend begrip.</i>
272.	BK 15.5	44	Zoals retourlogistiek is beschreven, leidt het tot een grijs gebied waarbij in de praktijk ieder willekeurig transportbedrijf onder de noemer retourlogistiek afvalstromen kan gaan inzamelen wanneer men goederen heeft ingezameld. Naar analogie van het Besluit melden een tussenoplossing zoeken.	<i>Het vermijden van onnodige transporthandelingen rondom afvalstoffen kan milieuwinst opleveren. Het wordt aanbevolen om dit waar mogelijk, te stimuleren. Er moet echter rekening worden gehouden met de Wet milieubeheer en de verboden die deze wet kent. Het inzamelverbod 10.45 Wm, het vervoerverbod 10.55 Wm en het afgifteverbod 10.37 Wm zijn bij transporten van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen van belang.</i>
273.	BK 15.5	49	Onderdeel retourlogistiek niet opnemen in definitieve LAP, omdat de regels daaromtrent in strijd zijn met de VIHB-regeling.	<i>Wanneer er echter geen sprake is van vervoer voor een derde partij, valt de transporthandeling niet onder de handeling vervoeren zoals dat in de Wet milieubeheer wordt gehanteerd. De bestemming van het transport speelt bij de beoordeling geen rol. Het mag bijvoorbeeld zowel worden meegenomen naar een andere locatie van de eigen onderneming als rechtstreeks naar een afvalverwerkende inrichting, op voorwaarde dat hierdoor geen overtreding plaatsvindt van andere regelgeving. Het eigendom van de afvalstoffen moet dan wel bij de onderneming liggen, anders is er toch sprake van vervoer voor een derde partij. Er is evenzo geen sprake van vervoer zoals dat onder het vervoersverbod van 10.55 Wm wordt verboden, wanneer het gaat om een transport waarbij er geen sprake is van een, directe of indirecte, vergoeding. Het verrekenen van de kosten voor het transport in andere kosten wordt gezien als een indirecte vergoeding."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
274.	BK 15.7	69	Laatste alinea; de tekst m.b.t. financiële aspecten en bemiddelen roept meer vragen op dan dat het duidelijkheid geeft.	<i>De laatste alinea is aangepast en gaat luiden: "Het hiervoor staande betreft enkel de bemiddeling in het beheer van afvalstoffen en niet de bemiddeling in financiële aspecten rondom het beheer van afvalstoffen. Ter verduidelijking van de scheidslijn tussen bemiddeling in beheer en bemiddeling in financiële aspecten, het volgende. Stel dat er in een contract voor financiële bemiddeling bepalingen staan die dwingen tot het uitvoeren of nalaten van handelingen met een afvalstof. In dat geval beperkt de bemiddeling zich dus niet tot alleen financiële aspecten, maar vanwege de bepalingen over de handelingen ook over beheer van afvalstoffen. Er is dan ook sprake van bemiddeling in het beheer van afvalstoffen.</i>
275.	BK 16	22	Op welke wijze is uitwerking gegeven aan een eerdere toezegging van VROM dat in het LAP2 beter rekening zal worden gehouden met de terminologie van de Wet milieubeheer en de Wet voorkoming verontreiniging door scheepvaart?	In de definitieve tekst van het tweede LAP zal beter rekening worden gehouden met het feit dat bepaalde termen zowel in Wet milieubeheer als in Wet voorkoming verontreiniging door schepen voorkomen, maar in beide rechtsregimes een andere betekenis hebben (zoals het begrip 'scheepsafvalstoffen').
276.	BK 16.2	24	Ten onrechte ontbreekt een uitwerking van de aanbevelingen uit het landelijk PCB-onderzoek van de VROM-inspectie tot concrete instrumenten voor vergunningverlening en handhaving. Gedacht wordt aan (1) een aangescherpt acceptatiebeleid voor inrichtingen die risicovolle afvalstromen accepteren, (2) problemen met testen op PCB's, (3) normen bij olie/metalen en slib [mogelijk ook relevant voor enkele sectorplannen] en (4) het opnemen van een lijst met risicovolle stromen in het LAP.	Aanbevelingen die in het kader van dit onderzoek zijn gedaan, kunnen verder worden uitgewerkt in het kader van het handhavingstraject en hoeven daardoor niet per definitie in het LAP aan de orde te komen. Naar aanleiding van deze reactie is in de toelichting bij het sectorplan PCB-houdende afvalstoffen echter wel een passage opgenomen over de aanbevelingen van de VROM-Inspectie ten aanzien van het risico van de acceptatie van PCB-houdend afval. Als paragraaf VIII van het sectorplan 64 'PCB-houdende afvalstoffen' wordt de volgende tekst toegevoegd: "In het rapport 'Ketens in kaart, Risico-analyses van afvalverwijderingsketens', mei 2006 heeft de VROM Inspectie risico-analyses uitgevoerd voor een aantal afvalstoffen, waaronder PCB-houdende afvalstoffen. Elke risico-analyse omvat de gehele verwijderingsketen van afvalstoffen: van ontstaan, via be- en verwerking tot en met nuttige toepassing en verwijdering (storten of verbranden) van (deel)afvalstromen. In het rapport is vermeld dat het metaal na het spoelen van PCB-houdende apparatuur in de praktijk niet altijd PCB-vrij blijkt te zijn. Daarnaast dient aandacht te worden besteed aan met PCB's gecontamineerd afval zoals papier en hout en apparatuur met kleine hoeveelheden PCB's zoals voorschakelapparatuur (bijv. TL-verlichting).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				In dit rapport wordt geconcludeerd dat ketenhandhaving wenselijk is voor PCB-houdende afvalstoffen. Als reden wordt genoemd dat voor PCB-houdende afvalstoffen weinig zicht en greep is op de 'onderkant' van de markt en de import/exportbewegingen. Vooral het deel van de keten met relatief lage PCB-gehalten verdient nadere aandacht. Gelet op de geconstateerde risico's in de afvalverwijderingsketen is het van belang dat bij de beoordeling van het acceptatiebeleid ook in de toekomst nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan afvalstoffen die mogelijk verontreinigd zijn met PCB's."
277.	BK 16.2	24	Onduidelijk is of met schepen ook zeeschepen worden bedoeld. Indien dit het geval is moet het gestelde in overeenstemming zijn met de internationale regelgeving op dit gebied.	Voor zover het gaat om internationale aanvoer van afval die vanuit een Nederlandse haven per as of rail verder wordt vervoerd kan het ook om zeeschepen gaan. De betreffende passage in het LAP heeft echter alleen betrekking op die gevallen waarin afval per schip wordt aangevoerd en alvorens op een andere wijze verder te worden getransporteerd korte tijd wordt neergezet op Nederlandse bodem. Niet geheel duidelijk is dan ook op welke internationale regelgeving wordt gedoeld daar het gaat om de vraag of we dat binnen Nederland als opslag of overslag beschouwen.
278.	BK 16.2	48	Wat wordt in LAP2 precies onder verwerken verstaan? In hoeverre wordt hieraan voorafgaand welbewust bewerken buiten beschouwing gelaten.	In bijlage 3 zijn definities opgenomen van de begrippen verwerken en bewerken. Verwerken is het nuttig toepassen of verwijderen van afvalstoffen, alsmede de handelingen die daartoe leiden, bijvoorbeeld bewerkingen. Verwerken omvat dus tevens bewerken. Bewerkingen worden dus niet bewust buiten beschouwing gelaten. <i>Ter verduidelijking wordt aan het begin van de paragraaf de volgende tekst in een kader toegevoegd:</i> <i>"Verwerken is het nuttig toepassen of verwijderen van afvalstoffen, alsmede alle handelingen die daartoe leiden. Het verwerkingsbeleid is dus ook van toepassing op alle bewerkingen van afvalstoffen (scheiden, sorteren, opslaan, opbulken, enz.) .."</i>
279.	BK 16.2	41	Er moeten betere definities komen van 'houder' en 'accepteren van afvalstoffen' in de Wet milieubeheer of aanvullende beleidsregels.	Een definitie van accepteren of acceptatie wordt niet opgenomen. Dit is namelijk geen wettelijke term en alleen relevant in het kader van de leidraad voor acceptatie- en verwerkingsbeleid.
280.	BK 16.2	49	Graag de definities van 'acceptatie' en 'houder' juridisch correct opnemen in de bijlage.	<i>Definitie houder: deze definitie wordt ook gebruikt in de nieuwe Kaderrichtlijn en wordt opgenomen in begrippenlijst.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
281.	BK 16.2	41	Inrichtingen kunnen niet verantwoordelijk worden gesteld voor alle nog niet geaccepteerde en niet gestorte vrachten die zich op het terrein begeven/bevinden.	Zoals eerder in paragraaf 16.2 is aangegeven, is de inzamelaar of verwerker de houder van afvalstoffen geworden op het moment dat de afvalstoffen door de oorspronkelijke houder zijn afgegeven en de afvalstoffen zich bevinden in een inzamelmiddel of op het terrein van de inzamelaar of verwerker. <i>Op , blz. 112 worden in laatste alinea de woorden 'in een inzamelmiddel' verwijderd.</i> Zie ook het antwoord op de volgende inspraakreacties.
282.	BK 16.2	49	Als een inzamelmiddel binnen de grenzen van de inrichting is en er is nog geen sprake van een overdracht, is men dan al houder? Men kan toch niemand dwingen om te lossen?	
283.	BK 16.2	21	De stelligheid waarmee in het LAP artikel 10.37 Wm wordt geïnterpreteerd, wordt niet door inspreker gedeeld. De rechter zal moeten beslissen over de uitleg van 10.37. Uitspraak naar verwachting nog voor de zomer van 2009.	In het tweede LAP is voor wat betreft het retourneren van afvalstoffen geen sprake van een nieuwe uitleg ten opzichte van het eerste LAP, want het retourneren van afvalstoffen was onder het eerste LAP ook al niet toegestaan. Het nieuwe LAP geeft op dit punt een verduidelijking.
284.	BK 16.2	44	Inspreker is van mening dat zolang het afval zich in het voertuig van de aanbieder bevindt, er geen sprake is van houderschap van de exploitant van de inrichting, en dat de aanbieder kan worden verzocht het voertuig met het afval van het terrein weg te rijden. Graag een principiële discussie over nut en noodzaak van de bepaling over art. 10.37.	Vanwege het belang van dit onderwerp wordt hieraan zowel in de normale tekst als in een kader aandacht besteed. Het retourneren van afvalstoffen is op grond van artikel 10.37 Wm alleen mogelijk aan iemand die bevoegd is te ontvangen of over een ontheffing op grond van artikel 10.63 beschikt.
285.	BK 16.2	49	Het tekstkader over artikel 10.37 is een interpretatie van het artikel en niet de letterlijke tekst. Daarom voorstel om het kader niet op te nemen.	Het is juist dat de rechter de instantie is die verantwoordelijk is voor de interpretatie van regelgeving. Indien er na een uitspraak van een rechterlijke instantie aanleiding is om het LAP aan te passen, dan zal dat gebeuren.
286.	BK 16.2	49	Als een afvalstof door een afvalverwerker niet meer mag worden terug gegeven aan de aanbieder als die geen vergunninghouder is, dan neemt het bedrijfsrisico van afvalverwerkers fors toe door de uitleg in LAP2. Om afvalverwerkers goed te kunnen weren tegen malafide aanbieders zijn aanvullende beleidsregels absoluut nodig. Bovendien zou extra handhavingsaandacht voor aanbieders die regelmatig afvalstoffen 'buiten specificatie' aanleveren, welkom zijn.	Aanvullende beleidsregels zijn niet nodig, want het beleid is neergelegd in de wetgeving (artikel 10.37 Wm) en het LAP. Ter informatie: zie ook de correspondentie naar de Tweede Kamer in de kwestie 'Probo Koala' (22 343, nr 208).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
287.	BK 16.2	58	Inspreker verzoekt om de interpretatie van art. 10.37 Wm te heroverwegen, dan wel acties te nemen om 10.37 te wijzigen, zodat retourneren van afvalstoffen aan de primaire ontdoener mogelijk blijft.	Zie vorige bladzijde.
288.	BK 16.2	48	Wie wordt bedoeld met de 'oorspronkelijke ontdoener'? Is dat de producent van de afvalstof of de aanbieder aan de ontvangende inrichting?	<i>In de betreffende passages wordt "oorspronkelijke ontdoener" vervangen door "laatste ontdoener".</i>
289.	BK 16.2	48	Hoe moet worden gehandeld als de wijze van aanbieden (bijvoorbeeld het niet deugdelijk verpakt zijn) de reden is om de afvalstoffen te weigeren?	Een dergelijke constatering kan al worden gedaan vóór de afgifte van de afvalstoffen en in dat geval zal er dus waarschijnlijk geen afgifte plaatsvinden. Als de constatering ná afgifte plaatsvindt, geldt het gestelde over artikel 10.37 (zie LAP en de antwoorden op de inspraakreacties hierover).
290.	BK 16.2	58	Inspreker geeft in overweging om het gebruik mogen maken van art. 10.63 te verruimen tot colleges van B&W. In combinatie met wijziging 10.37, kan worden gekozen om in het Besluit melden een specifieke meldingsregeling voor retourneren van afvalstoffen op te nemen, wat een onmisbare basis is voor integraal ketenbeleid.	Er is geen reden of argumentatie om het gebruik maken van art. 10.63 te verruimen tot B&W. Ook wordt gevraagd om een speciale meldingsregeling voor het retourneren van afvalstoffen aan de primaire ontdoener. Nu dat in principe alleen is toegestaan met een ontheffing, kan via deze ontheffing worden achterhaald aan wie toestemming is verleend, zodat een special meldingsregime niet nodig is.
291.	BK 16.2	19 60	Als een vergunninghouder afvalstoffen van een ontdoener krijgt aangeboden, maar uit analyses blijkt dat de vergunninghouder ze niet kan/wil accepteren, dan is veelal sprake van onjuiste gegevens in de begeleidingsbrief. In dat geval moet tegen de ontdoener handhavend worden opgetreden.	<i>In het LAP wordt de volgende zin opgenomen. "Indien een ontdoener onjuiste gegevens op de begeleidingsbrief vermeld, wordt daarmee artikel 10.39 van de Wm overtreden."</i> Het LAP is geen instructiedocument voor handhavers. Deze hebben een eigen verantwoordelijkheid om te bepalen of in het geval dat dit artikel wordt overtreden, zij handhavend optreden.
292.	BK 16.2	69	Inspreker stelt voor om zelfstandig bewaren in de tekst op te nemen bij het acceptatie- en verwerkingsbeleid en doet een tekstueel voorstel.	Gelet op wat er over de reikwijdte is aangegeven, is het evident dat ook op inrichtingen voor op- en overslag, het acceptatie- en verwerkingsbeleid van toepassing kan zijn. De tekstsuggestie van inspreker wordt daarom overgenomen. <i>Het tweede bolletje in paragraaf 16.2 na het kader, wordt als volgt aangepast: "een overzicht van de te accepteren afvalstoffen (indien van toepassing per be/verwerkingsroute)</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
293.	BK 16.2	69	Bij bolletje "de acceptatieprocedure" rijst de vraag wat wordt bedoeld met "werkelijke afgifte" is dit feitelijk of fysiek? Of is hier bedoeld juridische eigendomsoverdracht?	Met werkelijke afgifte wordt bedoeld de daadwerkelijke fysieke afgifte/inname. De tekst wordt gewijzigd in: <i>"De acceptatieprocedure: dit betreft de procedure rondom de fysieke overdracht van afvalstoffen van de ontdoener naar de ontvangende inrichting."</i>
294.	BK 16.2	69	In de laatste alinea (boven kader) van deze paragraaf wordt gesteld dat het voor de inzamelaar en verwerker van belang is om in de vooracceptatieprocedure aandacht te besteden aan het moment van eigendomsoverdracht (wie is houder) van de afvalstoffen. Deze opmerking is op zich juist, echter het punt wordt niet genoemd in de eerder in de tekst opgenomen opsomming van onderdelen die het acceptatie - en verwerkingbeleid moet bevatten. Als het echt zo belangrijk is (en dat is het) dan zou dit punt ook opgenomen moeten worden in de puntsgewijze opsomming.	De suggestie wordt niet overgenomen. Het genoemde aspect is namelijk een onderdeel van het vooracceptatieproces.
295.	BK 16.2	69	In het kader van terugdringing administratieve lasten is het opmerkelijk dat afval dat niet door vergunninghouder mag worden geaccepteerd slechts met ontheffing o.b.v. 10.63 Wm terug mag naar de ontdoener indien deze geen vergunning heeft om afval te mogen accepteren. Voorstel: Wm aanpassen zodanig dat dit zonder ontheffing mogelijk is.	Na het van kracht worden van het LAP zal VROM hierover met de provincies in overleg gaan.
296.	BK 16.2	49	Graag uitleg hoe artikel 10.63 kan helpen in de situatie dat afvalstoffen niet overeenkomen met de overeengekomen specificaties of stoffen bevatten die niet kunnen/mogen worden verwerkt.	Eens met deze inspraakreactie. <i>In paragraaf 16.2 wordt de volgende zin toegevoegd in de tekst met de kop "Terugleveren van afgegeven (niet geaccepteerde) afvalstoffen (10.37 Wet milieubeheer)":</i> <i>"Met een ontheffing op basis van artikel 10.63 Wet milieubeheer kan een partij afvalstoffen die niet aan de specificaties voldoet, door de verwerker of inzamelaar worden teruggegeven aan de aanbieder."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
297.	BK 16.3	48	Zijn sorteren en samenvoegen geen vorm van bewerken meer?	In bijlage 3 is bewerken gedefinieerd als het veranderen van de aard of hoedanigheid van de afvalstof door het behandelen met fysisch en/of chemische of biologische methoden voorafgaand aan nuttige toepassing of verwijdering. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat sorteren, scheiden, samenvoegen enz. ook bewerkingen zijn, aangezien het vaak noodzakelijk is dat deze handelingen worden uitgevoerd om nuttige toepassing of verwijdering mogelijk te maken.
298.	BK 16.4	9	Verzoek om zorg te dragen dat leidraden voor acceptatiebeleid in samenspraak met de branche worden opgesteld, op uniforme wijze worden geïnterpreteerd door provincies en gemeenten en dat er sprake is van een level playing field met de bedrijven met een capaciteit tot 15.000 ton die onder gemeentelijke handhaving vallen.	De leidraad voor het acceptatiebeleid is opgenomen in het tweede LAP. Deze leidraad is niet in samenspraak met het veld opgesteld. De reden hiervoor is dat VROM van mening is dat zowel de beleidstekst als de leidraad zelf veel ruimte geeft voor individuele bedrijven om een bedrijfseigen invulling te geven aan het acceptatiebeleid en daarmee over de volle breedte van de branches welke vallen onder de reikwijdte van de leidraad toepasbaar is. Over de aspecten welke geacht worden onderdeel uit te maken van acceptatiebeleid zal naar het oordeel van VROM weinig discussie bestaan. Met het rapport DVV is door VROM gepoogd een uniformering tot stand te brengen in aanvraag en beoordeling van het acceptatiebeleid. Uit de evaluatie is gebleken dat deze doelstelling niet bereikt is. De afzonderlijke signalen van provincies en het bedrijfsleven, zijn beleidsmatig niet te verenigen. Uniformering vereist een sterke sturing op nationaal niveau, maar een te sterke sturing leidt tot een te strak keurslijf en de onmogelijkheid om maatwerk te leveren. Een uniforme werkwijze wordt weliswaar door alle actoren met de mond beleden, totdat blijkt dat deze uniformering belemmerend werkt in de individuele situatie. Het vinden van de delicate balans tussen uniformering en maatwerk is derhalve een lastige zoektocht.
299.	BK 16.2 BK 16.3	19 60	Het laten vervallen van "De verwerking verantwoord" en het in het LAP opnemen van veel globalere eisen en leidraden, leidt tot meer en grotere verschillen in interpretatie en bij vergunningverlening tussen bevoegde gezagen, wat leidt tot ongelijke concurrentie. Het zou beter zijn de algemene leidraden te laten vervallen zolang er geen branchespecifieke uitwerking beschikbaar is.	
300.	BK 16.4	41 69	Het LAP biedt de mogelijkheid om voor specifieke situaties tot uniformering van vergunningverlening te komen (leidraden). Onduidelijk is met wie de betreffende documenten dienen te worden afgestemd. Insprekers pleiten ervoor deze afstemming op centraal niveau (VROM) te laten plaatsvinden.	
301.	BK 16.4	44	Inspreker verzoekt tot het nakomen van de tijdens de evaluatie van DVV gemaakte afspraak dat de rijksoverheid samen met provincies en branche leidraden per sector of deelmarkt opstelt om te komen tot maatwerk.	(zie verder op volgende bladzijde)

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
302.	BK 16.4.4	60	Er is meer behoefte aan branche specifieke uitwerking dan aan algemene leidraden. Daarom de algemene leidraden laten vervallen zolang er geen branche specifieke uitwerking beschikbaar is.	VROM heeft er in het nieuwe LAP voor gekozen vooral de nadruk te leggen op de maatwerk mogelijkheden binnen duidelijke kaders. De kaders geven aan welke elementen in het acceptatiebeleid moeten worden opgenomen, maar geeft geen nadere detaillering hoe deze elementen in te vullen. Bedrijven kunnen zo gemakkelijker dan onder DVV gebruik maken van bestaande bedrijfseigen beschrijvingen. Het doel van de procedures wordt bepaald door de kaders, de wijze waarop biedt handelingsvrijheid. Het ruimte geven aan bedrijven betekent tegelijkertijd beoordelingsvrijheid voor de provincies. Alhoewel dit tot verschillen aanleiding kan geven tussen provincies, wil VROM met name wijzen op de meerwaarde voor het bedrijf in de individuele vergunningsprocedure. Indien provincies en branches noodzaak voelen tot een grotere standaardisering van het acceptatiebeleid biedt het LAP deze ruimte voor zowel provincies als branches om dit initiatief te ontplooiën. VROM ziet hierin geen rol voor zichzelf weggelegd.
303.	BK 16.4.4	31 32	De reikwijdte van de beoogde toepassing van het acceptatie - en verwerkingsbeleid is niet geheel duidelijk in LAP2. Voorkomen moet worden dat deze verplichtingen in de praktijk ook van toepassing worden verklaard op provinciaal vergunde metaalrecycling- en oudpapierbedrijven.	Zoals blijkt uit paragraaf 16.4.4 van het LAP omtrent de reikwijdte van de leidraden AV en AO/IC, wordt nadrukkelijker aangesloten bij het IVB en dienen alleen 28.4 en 28.5 (bijlage I IVB) inrichtingen de leidraden toe te passen. Het IVB zondert echter in 28.7 en 28.8 en 28.9 bepaalde inrichtingen uit van categorie 28.4. Voor de papier en metaalsector is met name categorie 28.7 van belang: " 28.7. Voor de toepassing van onderdeel 28.4, onder a, 1°, 2°, 3° en 6°, en onder c, 1°, blijven buiten beschouwing inrichtingen voor het uitsluitend opslaan, bewerken, verwerken of vernietigen - anders dan verbranden van de volgende afvalstoffen: · papier · textiel · ferro en non-ferrometalen · schroot · glas" <i>In paragraaf 16.4.4 zal bij de uitzonderingen het volgende worden toegevoegd:</i> <i>"- inrichtingen die op grond van het gestelde in categorie 28.7, 28.8 en 28.9 bijlage I IVB voor de toepassing van onderdeel 28.4 buiten beschouwing blijven."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Formeel is dit overigens niet nodig, immers een juiste toepassing van 28.7 maakt dat indien wordt voldaan aan het gestelde in 28.7 de betreffende inrichtingen worden uitgezonderd van 28.4 en in dat geval onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen en dus geen provinciale inrichting zijn. Indien papier- en metaalrecycling bedrijven een provinciale milieuvergunning hebben voldoen zij niet aan het gestelde in 28.7. VROM ziet geen reden voor een generieke uitzondering voor provinciale papier en metaalrecycling inrichtingen.
304.	BK 16.4.4	41	Met de aangegeven reikwijdte, lijken de kleinere bedrijven te worden ontzien. Inspreker pleit ervoor om betreffend beleid niet afhankelijk te maken van de grootte van een inrichting (vele kleintjes maken een grote en gelijke monniken gelijke kappen), ook vanwege de handhaving.	Bij de afbakening is nadrukkelijk aansluiting gezocht bij het IVB. Door te kijken naar de grootte en complexiteit van bedrijven, de diversiteit van de te accepteren afvalstoffen en de aard van de bewerkingsprocessen is een logische, transparante en risicogeoriënteerde afbakening tot stand gebracht. Voor de bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen, is een uitgebreider beleidsinstrumentarium te verantwoorden. Dergelijke overweging liggen bijvoorbeeld ook ten grondslag aan de IPPC, die ook alleen geldt voor potentieel risicovolle bedrijven. VROM ziet daarom geen reden de reikwijdte van de toepassing van de leidraden uit te breiden naar gemeentelijke inrichtingen.
305.	BK 16.4.4	44	Inspreker is van mening dat de verplichtingen uit DVV ook moeten gelden voor gemeenten en voor bedrijven die onder het bevoegd gezag van de gemeenten vallen, evenals voor bedrijven die onder het Activiteitenbesluit komen te vallen.	
306.	BK 16.4.4	49	Inspreker verzoekt om de algemene eisen met betrekking tot AV en AO/IC voor alle bedrijven in de afvalbranche van toepassing te verklaren.	Dat bedrijven niet aan de leidraden AO/IC of AV beleid hoeven te voldoen, wil niet zeggen dat er geen ketenhandhaving mogelijk is. De Wet milieubeheer bepalingen over afgifte, registreren en melden van afvalstoffen blijven uiteraard wel van toepassing op inrichtingen die niet hoeven te voldoen aan de leidraden.
307.	BK 16.4.4	49	Geldt de leidraden ook voor bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag én onder algemene regels vallen?	Ja, ook daar gelden de leidraden voor.
308.	BK 16.4.1	69	Graag de bedoelde leidraden benoemen en een link opnemen naar de betreffende leidraden.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De tekst wordt aangepast en de links worden t.z.t. op de site www.LAP2.nl aangebracht.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
309.	BK 16.4.4	69	Verzoek om duidelijk te maken waarom voor autowrakkeninrichtingen een uitzondering wordt gemaakt op de verplichting tot het hante ren van een AV-beleid en AO/IC. Ook voorstel om voor stortplaatsen die alleen niet-gevaarlijk afval accepteren de leidraad AO/IC uit het LAP van toepassing te verklaren.	De reden waarom autowrakkeninrichtingen worden uitgezonderd, staat vermeld in het LAP. De bepalingen in het Besluit beheer autowrakken worden door VROM voldoende geacht om te komen tot verantwoorde acceptatie en bewerking. Aangezien inspreker geen inhoudelijke argumenten geeft, is er geen reden het standpunt hieromtrent te wijzigen. De argumentatie in het ontwerp LAP voor het uitzonderen van het AO/IC voor stortplaatsen van niet gevaarlijk afval, is bij nadere beschouwing ontoereikend. Er zijn geen zwaarwegende argumenten die voor stortplaatsen een afwijking rechtvaardigen van het generieke beleidsuitgangspunt dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen gevaarlijk en niet gevaarlijk afval. Daarbij is de inschatting dat er slechts een beperkt aantal stortplaatsen zal zijn die alleen niet gevaarlijk afval accepteert, zodat de praktische consequenties gering zullen zijn. Indien zowel gevaarlijk als niet gevaarlijk afval wordt geaccepteerd, is de richtlijn AO/IC namelijk toch al van toepassing. <i>De volgende tekstwijziging wordt aangebracht:</i> - stortplaatsen: Voor deze inrichtingen gelden de bepalingen uit het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en niet de leidraad AV. De leidraad AO/IC is wel van toepassing.
310.	BK 17	58	Inspreker verwijst naar de IPPC richtlijn en naar de in een bijlage bij die richtlijn opgenomen capaciteitsgrens van 10 ton per dag. Vervolgens worden enkele opmerkingen gemaakt en wordt gevraagd om de stellingneming omtrent de opmerkingen te onderschrijven dan wel te ontkrachten.	Het gestelde in de IPPC richtlijn valt buiten het kader van het LAP. Ter informatie : De 10 ton opslag blijft een punt van discussie, ook in het kader van de herziening van de IPPC. Met de herziening van die richtlijn wordt beoogd een verduidelijking aan te brengen. 10 ton/dag wekt zeker bij opslag verwarring. Daarom ligt er een voorstel aan te sluiten bij de Europese guidance waarin is aangegeven dat 10 ton/dag moet worden gelezen als: 10 ton opslagcapaciteit vergund.
311.	BK 17.2	24	Er wordt een knelpuntesignaleerd omdat het LAP stelt dat de drijver van de inrichting verantwoordelijk is. Het is immers niet zeker of de drijver de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid wil nemen voor de opslag van afvalstoffen.	Dat de drijver verantwoordelijk is, is een weergave van de juridische situatie zodat het onmogelijk is dat in het LAP anders te bepalen. Daarbij is het de vraag is of men anders zou moeten willen, omdat daarmee het gevaar dreigt dat in specifieke situaties onduidelijk is wie kan worden aangesproken voor wat er binnen een inrichting gebeurt. In het geval de drijver van de inrichting in een specifiek geval de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid niet wenst te aanvaarden, dan staat het hem vrij de tijdelijke opslag binnen zijn inrichting niet toe te laten.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
312.	BK 17.2	69	Bij het definiëren van het begrip "overslaan" worden geen tijdseenheden afgebakend. In de tweede alinea één na laatste zin wordt de mogelijkheid tot afbakenen neergelegd bij het bevoegd gezag. Dit levert ongewenste discussies bij vergunningverlening op en kan tot rechtsongelijkheid leiden.	Zoals aangegeven in de laatste zin van deze paragraaf van het beleidskader is het invullen van voorwaarden t.a.v. duur, capaciteit en voorzieningen overgelaten aan het bevoegd gezag. De invulling van deze aspecten kan immers afhangen van de aard van de afvalstoffen waar het om gaat, de aard en hoeveelheden van andere binnen de inrichting opgeslagen (afval)stoffen, de indeling van de inrichting en exacte locatie van overslag, de activiteiten in de directe omgeving van de inrichting waar de overslag plaatsvindt, enz. Omdat het hier gaat om allemaal locatiespecifieke omstandigheden is er bewust voor gekozen geen generieke regel te formuleren maar de bevoegd gezag dit van geval tot geval te laten beoordelen. Daar waar dat leidt tot ongelijke voorwaarden is dat geen probleem wanneer deze worden veroorzaakt door verschillende locatiespecifieke omstandigheden. De kernzaken, namelijk dat het gaat om kortdurende activiteiten, dat er geen handelingen met het afval mogen plaatsvinden, wie we verantwoordelijk is, dat de papieren in orde moeten zijn is wel <u>uniform geregeld</u> .
313.	BK 17.2	69	Het stallen van voertuigen is geen overslag, want overslag is een fysieke handeling. Stallen is een vorm van (tijdelijke) opslag.	Taaltechnisch heeft inspreker mogelijk gelijk dat overslaan een fysieke handeling impliceert, maar het stallen van voertuigen is hier bewust onder de kop overslaan gebracht. Het slechts overslaan van een geladen wagen gedurende een nacht binnen een inrichting (in plaats van op de openbare weg net buiten de inrichting) is namelijk juist een activiteit waarvoor het is voor te stellen dat daarvoor een afwijkend acceptatieregime wordt gehanteerd (voor zover het bevoegd gezag dat wenselijk acht). <i>Om dit beter te benadrukken wordt de titel van paragraaf 17.2 aangepast in "17.2 Overslaan/overstaan". Ook op enkele andere plaatsen in deze paragraaf wordt deze aanpassing aangebracht.</i>
314.	BK 17.2	69	Dat bij afval dat niet in eigendom wordt genomen en kortdurend gestald wordt niet de reguliere acceptatie- en controleprocedure kan doorlopen, en de controle beperkt kan blijven tot controleren van begeleidings- en/of transportformulieren wordt in een aantal gevallen onderschreven. De tekst in het LAP is echter zeer generiek. Inspreker acht de drijver van de inrichting verantwoordelijk voor alle activiteiten binnen de inrichting en meent daarom dat soms wel regels gesteld moeten worden voor acceptatie en	Dat de drijver van de inrichting altijd verantwoordelijk is, is ook al uitgangspunt van de tekst van het LAP (zie ook reactie van inspreker 24 op paragraaf 17.2 van het beleidskader, nummer 311). Dat het in specifieke gevallen ook voor overslag noodzakelijk kan zijn om een 'normaal' acceptatie- en registratietraject te doorlopen is ter beoordeling van het bevoegd gezag. Het is niet de bedoeling om dat onmogelijk te maken. <i>Om dat duidelijker tot uitdrukking te laten komen wordt de derde zin van het tekstblok onder de opsomming als volgt aangepast: "Indien het afval eigendom van een andere rechtspersoon is en ook beoogd is dat te blijven, kan het bevoegd gezag - voor zij dit verantwoord</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
			controle. Ook kent bijvoorbeeld het Besluit en Regeling detectie radioactief besmet schroot de verplichting opgenomen tot het gebruik van apparatuur om radioactief besmet schroot te detecteren voor alle materialen die de inrichting binnenkomen.	<i>oordeelt - in de vergunning de mogelijkheid bieden dat de drijver geen acceptatietraject doorloopt."</i> Dat de regelgeving voor radioactief schroot een detectie van radioactiviteit voorschrijft doet aan de essentie van deze tekst in het beleidskader niets af. In praktijk kan dit immers eenvoudig plaatsvinden door de detectiepoort te passeren zonder dat daarbij meteen een reguliere acceptatietraject te doorlopen.
315.	BK 17.2	69	In de bijlage ontbreekt de definitie van overslag/overslaan.	<i>In de bijlage wordt een definitie van overslag toegevoegd. Hierbij is als uitgangspunt aangesloten bij de definitie uit de NEN 5880 (versie augustus 2006), maar om goed aan te sluiten bij hoofdstuk 17 van het beleidskader is deze definitie wel aangepast voor gebruik in het LAP.</i>
316.	BK 17.3	48	Gelet op de 1- en 3-jaarstermijn voor opslag van afvalstoffen (Bssa): welke termijn geldt voor opslag van afvalstoffen binnen (de ruimtelijke begrenzing van) een stortplaats?	Dit aspect wordt meegenomen in het overleg over de opslag van afval (zie antwoord op inspraakreactie nr. 343 t/m 348).
317.	BK 17.3	67	Ten onrechte staat dat alleen aan de KLPD en de EOD vergunning wordt verleend voor de opslag van afvalmunitie. Het ruimen is weliswaar voorbehouden aan de EOD, maar het komt voor dat tijdelijke opslag nodig is. Op grond van het Arbobesluit is dit voorbehouden aan gecertificeerde bedrijven en soms dient hiervoor een vergunning op grond van de Wm te worden verleend. Verzocht wordt vergunningverlening aan dergelijke gecertificeerde bedrijven mogelijk te maken.	Voor deze afvalstoffen is het gelet op het aparte karakter van deze stromen van belang dat de afvalbeheersstructuur zo overzichtelijk mogelijk wordt gehouden. Gecertificeerde bedrijven voor de opsporing van conventionele explosieven spelen reeds een rol bij het afvalbeheer. <i>Naar aanleiding van deze reactie wordt de tekst van het beleidskader zodanig aangepast dat ook gecertificeerde bedrijven in aanmerking kunnen komen voor een bewaarvergunning voor munitie, vuurwerkafval en overig explosief afval. In paragraaf 17.3 van het beleidskader wordt het eerste bolletje vervangen door:</i> <i>"voor afvalmunitie, vuurwerkafval en overig explosief afval is er een specifieke rol weggelegd voor politie, KLPD, Munitiebedrijf, Domeinen, EOD/EOCKL en bedrijven die zijn gecertificeerd op grond van een beoordelingsrichtlijn voor het opsporen van conventionele explosieven. Gelet op het aparte karakter van deze stromen is het van belang om de structuur hier zo overzichtelijk mogelijk te houden en bewaarlocaties te beperken. Voor kleine hoeveelheden van consumenten kunnen kga-depots wel een rol blijven spelen."</i> <i>Daarnaast in de sectorplannen 46, 47 en 48 onder "Bewaren als zelfstandige activiteit" toevoegen: en bedrijven die zijn gecertificeerd op grond van een beoordelingsrichtlijn voor het opsporen van conventionele explosieven</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
318.	BK 17.3	69	Voor restrictief omgaan met het verlenen van bewaarvergunningen moet expliciet verwezen worden naar de van toepassing zijnde EU-regelgeving, of wat dat restrictieve beleid inhoudt. Het sectorplan dierlijk afval gaat ook niet in op restrictieve vergunningverlening voor bewaren van dierlijk afval.	In paragraaf V van het sectorplan 65 'Dierlijk afval' wordt onder de kop 'Verordening dierlijke bijproducten' expliciet ingegaan op de voorwaarde van een expliciete erkenning op basis van deze richtlijn om dit afval te mogen bewaren. Verdere verduidelijking is dan ook niet noodzakelijk.
319.	BK 17.3	69	De voorwaarde dat een bedrijf aan de meldingsverplichtingen voldoet, wordt niet bij vergunningverlening getoetst. Meldingsverplichtingen volgen direct uit het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en bij handhavingsbezoeken wordt getoetst of aan de verplichtingen van dit besluit wordt voldaan.	Eens met deze inspraakreactie. De gehanteerde formulering kan verkeerd worden uitgelegd. <i>De alinea direct onder het kader in paragraaf 17.3 wordt vervangen door:</i> <i>"Voorwaarden voor het verkrijgen van vergunning voor uitsluitend opslaan, is dat het bedrijf beschikt over de benodigde voorzieningen. Verder moet in de vergunning een termijn worden opgenomen voor de duur van het opslaan. Vanzelfsprekend dient de houder van een bewaarvergunning te voldoen aan alle verplichtingen die volgen uit het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen."</i>
320.	BK 17.3	69	Aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een vergunning voor het uitsluitend opslaan moet worden toegevoegd dat het acceptatiebeleid en de AO/IC voldoende beschreven moeten zijn.	Niet duidelijk is waarom dit expliciet als voorwaarde aan bewaarvergunningen moet worden verbonden. Ook voor vergunningen voor andere handelingen met afval geldt dit. Verder wordt dit onderdeel behandeld in hoofdstuk 16 van het beleidskader. De gevraagde toevoeging in hoofdstuk 17 kan dan ook ten onrechte de indruk geven dat dit iets bijzonders is voor bewaarvergunningen. Het LAP wordt op dit punt niet aangepast.
321.	BK 18	3	Het eerste LAP kende in de vorm van tabel 16.4.1 grenswaarden voor Kwik, Cadmium, Thallium, PCB's en dioxines. Afvalstoffen waarvan deze grenswaarden werden overschreden mochten - om diffuse verspreiding te voorkomen - niet worden gemengd ten behoeve van bij- en meestook. Inspreker meent dat - omdat de betreffende concentratiegrenswaarden ontbreken in LAP2 - afvalstoffen die deze componenten bevatten nu makkelijker kunnen worden ingezet.	Zowel het eerste LAP als het tweede LAP is het streven om mengen uit te sluiten wanneer dat milieuhygiënische onaanvaardbare nadelen voor mens of milieu kan hebben. Tabel 16.4.1 uit LAP1 is weliswaar verdwenen, maar in plaats daarvan wordt nu aansluiting gezocht bij internationale ontwikkelingen. In het LAP wordt bijvoorbeeld naar een tweetal internationale lijsten verwezen. Evenals in de tabel uit het eerste LAP komen op die lijsten PCB's en dioxines voor, en daarnaast nog een aantal andere verbindingen. Anders dan bij de tabel in LAP1, die alleen was bedoeld om mengen ten behoeve van inzet als brandstof te reguleren, gelden de beperkingen uit paragraaf 18.2 van het beleidskader in beginsel voor alle vormen van mengen. In de toelichting bij aantal sectorplannen is ook een specifieke link gelegd met deze uitgangspunten en zijn voor een aantal gevallen ook nadere bepalingen opgenomen om mengen te voorkomen (t.a.v. Arseen,

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Kwik en t.a.v. het lozen van metalen). Tot slot geldt dat iedere inzet van een secundaire brandstof wordt getoetst aan deingangsspecificaties van de installatie en dat iedere installatie dient te voldoen aan de geldende emissie-eisen. Inspreker heeft gelijk dat bij de overgang van het eerste LAP naar het tweede LAP bepaalde menghandelings makkelijker zullen worden, maar voor andere gevallen zal het omgekeerde gelden.
322.	BK 18	56	Het hoofdstuk maakt een onevenwichtige indruk omdat wel wordt gesproken van mengen in relatie tot storten, afvalwaterzuivering en bouwstoffen, maar niet in relatie tot bijvoorbeeld mest- en brandstoffen. Juist bij toepassing als mest- en brandstoffen wordt veel gemengd en is het risico op diffuse verspreiding van verontreinigingen reëel.	Het hoofdstuk start met een algemeen kader (paragraaf 18.2) dat van toepassing is voor alle vormen van mengen, dus ook op mengen ten behoeve van de productie van mest- en brandstoffen. In paragraaf 18.3 wordt ingegaan op mengregels die in bepaalde specifieke regelgeving bestaat. Deze paragraaf beschrijft niet uitputtend die specifieke regelgeving maar benoemt enkel de meest relevant aspecten. Daarnaast is nog ander beleid en veel andere specifieke regelgeving van toepassing. Hierbij kan worden gedacht aan de minimumstandaarden elders in het LAP, de regeling scheiden en gescheiden houden gevaarlijke afvalstoffen, regelgeving voor het gebruik van meststoffen, enz. Tot slot zijn nog specifieke beperkingen in de sectorplannen van dit LAP opgenomen, zoals het verbod om door wegmengen aan het Besluit organisch halogeengehalte brandstoffen te voldoen. Dit alles bij elkaar moet voldoende waarborgen bieden om ongewenst mengen te voorkomen.
323.	BK 18.1	48	Er staat in het LAP "Onder opbulken wordt verstaan het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties wel vergelijkbaar zijn.". Inspreker meent dat opbulken te allen tijde toelaatbaar wordt geacht, omdat het niet verder aan de orde wordt gesteld.	Het is correct dat opbulken niet als mengen hoeft te worden beschouwd, waardoor het gestelde in dit hoofdstuk niet van toepassing is. Er mag echter niet de conclusie worden getrokken dat opbulken altijd toelaatbaar wordt geacht. Het opbulken is een verwerkingshandeling met afvalstoffen en dient dus eveneens te worden vergund.
324.	BK 18.2.2	41 42 57	Inspreker 41 vindt de tekst na de twee uitgangspunten onduidelijk en geen verbetering ten opzichte van de tekst van het eerste LAP. De uitgangspunten laten te veel ruimte voor interpretatie, wat in de uitvoering door de verschillende bevoegde gezagen zal leiden tot een ongelijk speelveld. Inspreker 57 vult dit nog aan met het voorstel om voorbeelden te geven van wat wel en niet de bedoeling is. In dit kader doet inspreker al een concrete suggestie op het gebied van mengen voor koude immobilisatie.	De hoofdlijn van paragraaf 18.2.2 is dat mengen niet is toegestaan wanneer dat (1) een voldoende hoogwaardige verwerking zou doorkruisen of (2) zou kunnen leiden tot diffuse verspreiding van bepaalde op verbindingen. Voor het eerste punt zijn in het LAP minimumstandaarden opgenomen die gelden op nationale schaal en voor het tweede punt is aangesloten bij enkele internationale lijsten. Hiermee wordt dan ook juist een zo uniform mogelijk kader neergezet. Mengen blijft een lastig onderwerp en een casus-specifieke beoordeling valt niet te voorkomen. Later wordt gezien of de ervaringen met deze nieuwe beleidstekst aanleiding geven om voorbeelden uit te werken. Zie t.z.t. de site www.LAP2.nl .

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
325.	BK 18.2.2	44	De laatste zin van paragraaf 18.2.2 roept vragen op omdat ook bij een normaal proces dioxines in de rookgasreinigingsresiduen van AVI's voorkomen.	Inspreker heeft gelijk. <i>De laatste zin van paragraaf 18.2.2 wordt als volgt geformuleerd: "Het is namelijk denkbaar dat bij afval dat ontstaat in een normale bedrijfssituatie in redelijkheid geen rekening gehouden hoeft te worden met de aanwezigheid van betreffende milieugevaarlijke stoffen, terwijl dat bij verstoringen juist wel het geval kan zijn."</i>
326.	BK 18.2.2	48	Inspreker stelt voor een passage op te nemen met bijvoorbeeld maximaal toelaatbare mengverhoudingen, zodat hoogwaardigere verwerking van mengstromen waarvan een van de stromen een laagwaardigere minimumstandaard heeft, mogelijk wordt.	Aan de wens van inspreker kan niet tegemoet worden gekomen. In een deel van de sectorplannen is reeds voorzien dat afvalstoffen waarvan de minimumstandaard een verwijderingshandeling betreft, onder bepaalde voorwaarden nuttig kunnen worden toegepast als bijvoorbeeld bouwstof. Mengen van dergelijke stoffen kan dan worden vergund op basis van de minimumstandaard. Het is onmogelijk een generiek beleid te ontwikkelen ten aanzien van toegestane mengverhoudingen.
327.	BK 18.2.2	49	Ten opzichte van het eerste LAP mist inspreker een passage over het feit dat het in specifieke situaties juist een voordeel kan zijn om afvalstromen te mengen en tezamen te verwerken. Verzocht wordt deze passage uit het eerste LAP alsnog integraal op te nemen in het tweede LAP.	De betreffende passage was in het eerste LAP een zeer algemeen en inleidend stukje. Ook het tweede LAP is deze passage opgenomen, namelijk in paragraaf 18.1. Dat is ook de plaats waar het hoort. Toevoegen aan de algemene uitgangspunten van het mengbeleid leidt tot een verkeerd beeld. Het voorstel van inspreker wordt niet overgenomen.
328.	BK 18.2.2.	69	Verzoek om de tekst bij de toelichting op het tweede uitgangspunt van mengen aan te passen. Deze tekst staat namelijk op gespannen voet met de in het plan opgenomen minimumstandaarden voor onder meer puingranulaat, AVI-bodemas en AVI-vliegass en met de regelgeving die betrekking heeft op reiniging van verontreinigde grond en het Besluit bodemkwaliteit.	Niet duidelijk is welke discrepantie wordt gezien door de inspreker. De toelichting zoals in het ontwerp LAP is opgenomen, geeft nu juist aan dat er geen discrepantie is. Allereerst wordt gesteld dat bij het bepalen van een minimumstandaard in het LAP met de toegepaste LCA technieken de diffuse verspreiding van gevaarlijke stoffen reeds is meegewogen in de minimumstandaard. Zo is in de minimumstandaard bepaald dat bijvoorbeeld AVI vliegassen in sommige gevallen in aanmerking kunnen komen voor nuttige toepassing. Uiteraard worden hierbij aannames gemaakt over de aanwezigheid van gevaarlijke verontreinigingen in deze afvalstof. Vervolgens wordt in de toelichting gesteld dat de aanwezigheid van bepaalde verontreinigingen niet altijd is te voorzien, aangezien deze voor kunnen komen in allerlei soorten afval. In een case by case benadering zal dus moeten worden bepaald of het aannemelijk is dat bepaalde gevaarlijke componenten aanwezig zijn in het afval en of dat dan volgens de minimumstandaard kan worden verwerkt. Als om wat voor reden ook in bijvoorbeeld AVI vliegass dioxines aanwezig zijn, is het evident dat conform de mengbepalingen in het LAP, deze

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				afvalstroom niet nuttig kan worden toegepast als bouwstof indien de concentratie van de verontreiniging dusdanig is, dat internationale regelgeving nuttige toepassing uitsluit. In dat geval is het conform het LAP niet mogelijk om een menghandeling toe te passen waarbij het dioxinehoudende AVI vliegass gemengd mag worden met "normaal" vliegass om zodoende het mengsel alsnog nuttig toe te passen.
329.	BK 18.2.2	69	Mengen moet volgens de best beschikbare technieken plaatsvinden, maar niet aangegeven wordt wat deze technieken zijn en waar ze zijn beschreven.	Met het begrip 'best beschikbare technieken' is beoogt aan te geven dat het mengen in ieder geval dient te gebeuren met up-to-date milieuvoorzieningen teneinde nadelige gevolgen voor mens en milieu te voorkomen. Er valt niet limitatief aan te geven waar deze technieken zijn te vinden daar het feitelijk neerkomt op wat binnen de afvalverwerking gebruikelijk is en als 'stand der techniek' kan worden beschouwd. Het gebruik van de terminologie 'best beschikbare technieken' geeft echter al aan dat de in de Regeling aanwijzing BBT-documenten aangewezen documenten als een belangrijke informatiebron worden gezien.
330.	BK 18.2.2	69	Als uitgangspunt van mengen moet ook worden opgenomen dat mengen met als enige doelstelling verdunning niet is toegestaan.	Verdunnen als menghandeling kan nooit het enige doel zijn, want alleen het volume van het afval verhogen is per definitie niet doelmatig. Wel denkbaar is mengen met als enige doel verdunnen om onder bepaalde concentratiegrenzen te komen, waardoor verwerking volgens een bepaalde minimumstandaard mogelijk wordt, de kosten van de verwerking afnemen of een ander classificatie van de afvalstof wordt bereikt (van gevaarlijk naar niet gevaarlijk). In het hoofdstuk Mengen worden een tweetal algemene uitgangspunten benoemd waaraan het mengen getoetst moet worden. Impliciet wordt hiermee ook een toetsingskader aangegeven voor "verdunnen". In het LAP is daarnaast nog een aantal specifieke beperkingen ten aanzien van mengen opgenomen. Zo staat in een aantal sectorplannen expliciet dat bepaalde lozingsnormen of normen die volgen uit het Bestluit Organisch Halogeengehalte Brandstoffen niet door mengen mogen worden bereikt. Ook specifieke regelgeving kan nog beperkingen bevatten (zie ook de beantwoording van reactie nummer 733). Alles samen is het mengen teneinde te verdunnen in bepaalde gevallen toegestaan, maar is ongewenst mengen voldoende ingeperkt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
331.	BK 18.3.3	10	Het LAP spreekt van "verontreinigde grond" en het Besluit bodemkwaliteit van "grond". Voorstel om "verontreinigde" te schrappen.	In de tekst van deze paragraaf worden beide termen door elkaar gebruikt. <i>In aansluiting op de terminologie van het Besluit BodemKwaliteit wordt - conform de wens van de inspreker - in de definitieve tekst van deze paragraaf alleen nog gesproken van grond. Ook het sectorplan 39 'Grond' is op deze wijze aangepast.</i> Terzijde wordt nog wel opgemerkt dat het LAP alleen geldt voor die grond die het predikaat 'afval' draagt. Het schrappen van het woord 'verontreinigde' doet daar niets aan af.
332.	BK 18.3.3	10 42 56	De tekst onder 'grond en bagger' is strijdig met en onnodig belemmerend voor de huidige praktijk van immobilisatie. Daarnaast is het in strijd met het bestaande beleid voor de reiniging van grond omdat het gezamenlijk met andere stromen verwerken nu al is toegestaan. Als voorbeelden geeft inspreker 42 baggerspecie en (teerhoudend) asfalt aangedragen en inspreker doet een tekstvoorstel tot aanpassing. Ook inspreker 56 wijst op het gezamenlijk verwerken van grond en bagger met andere afvalstoffen en doet een [van dat van inspreker 42 afwijkend] tekstvoorstel.	Dat deze passage in strijd zou zijn met bestaand beleid is niet correct omdat het een voortzetting is van het beleid uit het eerste LAP. Daarnaast beperkt de bepaling niet het immobiliseren van grond tot een toepasbare bouwstof. Het mengen van grond en baggerspecie met andere afvalstoffen is verder niet toegestaan omdat het uitgangspunt is dat grond en baggerspecie in beginsel na reiniging weer deel moeten gaan uitmaken van het deelcompartiment (water)bodem. Wel moet het mogelijk zijn om - behoudens de beperkingen van paragraaf 18.2.2 van het beleidskader - grond en baggerspecie in te zetten bij de productie van bouwstoffen (zoals inzetten bij de productie van asfalt). <i>Om dat expliciet te maken wordt aan deze alinea toegevoegd:</i> <i>"Wel is toegestaan om grond of baggerspecie te gebruiken bij de productie van een bouwstof wanneer (1) het bijdraagt aan de fysische en/of bouwtechnische eigenschappen van de bouwstof en daarmee de inzet van primaire grondstoffen uitspaart en (2) het gaat om gebruik van functionele hoeveelheden grond of baggerspecie."</i> <i>Tevens wordt in aan paragraaf II van het sectorplan grond toegevoegd "Waar in deze paragraaf wordt gesproken van 'nuttige toepassing volgens de normen die zijn vastgelegd voor het betreffende toepassingsgebied' is ook de inzet van grond bij het produceren van een bouwstof toegestaan, voor zover dit past binnen de kaders van paragraaf 18.3.3 van het beleidskader."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
333.	BK 18.3.3	42 56	Aan de tekst onder 'bouwstoffen' dient te worden toegevoegd dat mengen is toegestaan voor stromen van verschillende kwaliteit wanneer deze separaat verwerkt zouden kunnen worden tot eenzelfde eindproduct. Daarnaast is het tweede aandachtsbolletje te strikt geformuleerd omdat zij gelezen kan worden dat de beoogde inzet alleen met de betreffende afvalstof kan worden gerealiseerd. Inspreker doet een tekstvoorstel tot aanpassing.	De betreffende zin onder 'Grond' heeft betrekking op samenvoegen voorafgaand aan reinigen. Daar waar het bijvoorbeeld gaat om twee partijen met verschillende (mate van) organische verontreiniging is het vaak geen probleem om deze partijen samen thermisch te reinigen. De passage onder 'Bouwstoffen' heeft een andere insteek, namelijk om expliciet te maken dat mengen wat uitsluitend is bedoeld om verontreinigingen te verdunnen teneinde aan de normen te voldoen niet is toegestaan. Uit de daarvoor genoemde toelichting van het Besluit bodemkwaliteit blijkt ook dat het de bedoeling van de wetgever was om dat binnen het afvalbeleid als zodanig te regelen. Het LAP wordt dan ook niet aangepast. Het tweede aandachtsbolletje onder bouwstoffen - wat overigens ook met exact dezelfde formulering in het eerste LAP stond - beoogt niet te regelen dat het gebruik van de afvalstof alleen is toegestaan wanneer daarvoor geen alternatief is, maar dat de inzet van de afvalstof alleen is toegestaan wanneer dit een bijdrage levert aan de gewenste eigenschappen van de bouwstof en daarmee de inzet van een primaire grondstof uitspaart. <i>Om dit te verhelderen wordt (1) in het tweede bolletje "noodzakelijk is" vervangen door "bijdraagt aan" en (2) aan dit tweede bolletje toegevoegd "... en daarmee de inzet van primaire grondstoffen uitspaart."</i>
334.	BK 18.3.4	49	Het beleidskader hanteert de term 'reststoffen', maar dit komt niet voor in de begrippenlijst. Verzocht wordt een andere term te gebruiken dan wel om dit begrip alsnog in de bijlage op te nemen.	In het LAP wordt de term 'reststoffen' gebruikt voor verschillende zaken. In de afzonderlijke kaders waarin de term wordt gebruikt, is steeds voldoende helder wat wordt bedoeld met reststoffen.
335.	BK 18.3.3	56	De formulering onder bouwstoffen suggereert dat een bouwstof zonder de toe te voegen afvalstof niet kan worden geproduceerd. Dat is echter niet correct. Voorgesteld wordt om in plaats van te stellen dat de afvalstof 'noodzakelijk is voor' te spreken van 'bijdraagt aan'.	Zie het laatste deel van de beantwoording van inspraakreactie nummer 334.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
336.	BK 19	14	Inspreker zou graag zien dat het LAP mogelijkheden geeft om (incidenteel) nuttige toepassing van afvalstoffen mogelijk te maken zonder dat de betreffende inrichting een vergunning hoeft aan te vragen voor het ontvangen en verwerken van afvalstoffen.	Zoals in paragraaf 19.4 van het LAP is aangegeven, wordt gestreefd naar deregulering van nuttige toepassing. Daarom wordt na het van kracht worden van het tweede LAP bezien wat de mogelijkheden daarvoor zijn voor specifieke afvalstromen.
337.	BK 19 BK 20 BK 21	49 58	Waarom wordt in het LAP geen aandacht besteed aan de herijking van het Besluit melden?	Het is de bedoeling om na het van kracht worden van het LAP de achtergrondinformatie op www.LAP2.nl verder uit te breiden. Het Besluit melden zal daar zeker in worden opgenomen.
338.	BK 19 BK 20 BK 21	49	Is het mogelijk om, analoog aan het toepassen van de Eural codes, ook de gebruikte codes op het verplichte geleideformulier te wijzigen in de Europese R- en D-codes?	De R- en D-handelingen zoals verwoord in de Kaderrichtlijn afvalstoffen zijn veel minder gedetailleerd dan de handelingen die in het Besluit en de Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen worden genoemd.
339.	BK 19 BK 20 BK 21	58	Inspreker verzoekt om de huidige coderingen van de verwerkingsmethoden zo spoedig mogelijk te vervangen door de in Europees verband gestelde verwijderingshandelingen en handelingen voor nuttige toepassing.	Onder handeling R5 bijvoorbeeld vallen vele wijzen van nuttige toepassing. Aangezien op grond van de Wet milieubeheer de voorgenomen wijze van beheer moet worden geregistreerd of gemeld, kan niet worden volstaan met het enkel aangeven van de R- of D-handeling.
340.	BK19.4	48	Wat betreft de oproep aan stortplaatsen om afvalstoffen die worden gestort als gevolg van verminderde afzet door de kredietcrisis, zodanig te beheren dat ze later makkelijk kunnen worden opgegraven: • hoe verhoudt zich dat tot de passage dat de opslagcriteria niet gelden voor stortplaatsen • wat is in dit geval beheren • stortplaatsen mogen geen herbruikbare afvalstoffen storten	De eerder genoemde opslagcriteria gelden voor afvalstoffen die een stortplaats ontvangt en later, bijvoorbeeld bij afwerking van de stortplaats, kan gebruiken. Hier gaat het om afvalstoffen die daar in principe niet voor geschikt zijn. Het doel is om de afvalstoffen zodanig te beheren dat ze later makkelijk kunnen worden opgegraven. Het wordt aan de ervaring en fantasie van de stortplaatsexploitant over gelaten om dat vorm te geven. Het klopt dat die afvalstoffen niet mogen worden gestort, maar zoals bekend bij inspreker kan er ontheffing van een stortverbod worden gegeven, bijvoorbeeld bij het tijdelijk niet beschikbaar zijn van alternatieve verwerkingsmogelijkheden.
341.	BK 19.5	48	Wat is de relevantie van de constatering dat de meeste energiebenutting plaatsvindt in een installatie die niet speciaal is ontworpen voor het verwijderen van afvalstoffen, maar voor e-opwekking, als de markt –kennelijk- om haar moverende redenen geen of althans minder dan beoogd gebruik wenst te maken van de secundaire brandstoffen?	Omdat het zo is, het informatief is en het onderbouwt waarom de inzet van afval als brandstof in e-centrales nog steeds gewenst is.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
342.	BK 20.2	17 20	Door de gekozen formulering in de nieuwe kaderrichtlijn over de energie -efficiëntie als onderscheid tussen R1 en D10, vallen installaties die op 31 december 2008 al wel een vergunning hebben maar nog niet in bedrijf zijn, buiten de boot. Graag dit corrigeren bij implementatie van de kaderrichtlijn.	Nederland heeft dit punt naar aanleiding van deze inspraakreacties in Brussel voorgelegd. Het antwoord is dat het woordje "en" in de zin "0,60 bedraagt in het geval van installaties die vóór 1 januari 2009 in bedrijf zijn en over een vergunning beschikken overeenkomstig het toepasselijke Gemeenschapsrecht" kan worden gelezen als "en/of". Voor de door insprekers bedoelde installatie geldt dus de 0,60.
343.	BK 20.3 BK 21.7.1	1	Als er geen vollast verklaringen zijn (dus stortverbod is in werking), mag niet worden toegestaan dat AVI's bijvoorbeeld op stortplaatsen tijdelijke opslag van afval realiseren (buffers).	In diverse inspraak reacties is de zorg geuit dat opslag van brandbaar afval op stortplaatsen zonder nadere beleidsmatige uitwerking kan leiden tot problemen in de uitvoering. Tevens wordt duidelijk gemaakt dat er een relatie is tussen de opslag van brandbaar afval en het verlenen van ontheffingen op basis van het Bssa.
344.	BK 20.3 BK 21.7.	1	Als tijdelijke opslag van brandbaar restafval door AVI's wordt toegestaan, moet daaraan een max. hoeveelheid en een maximale opslagduur aan worden verboden, incl. een boeteclausule als niet aan de voorwaarden wordt voldaan.	Daarom zal VROM in 2009 in samenwerking met het bevoegd gezag en de betrokken branche(s) starten met het beleidsmatig nader uitwerken van het onderwerp opslag van brandbaar afval op stortplaatsen.
345.	BK 20.3 BK 21.7.1	24	Voorstel om met een maximum aan tijdelijke opslag van brandbaar restafval per stortplaats te gaan werken.	<i>Aan het kader in paragraaf 20.3 en aan paragraaf 21.7.1 wordt de volgende tekst toegevoegd:</i> <i>"In 2009 wordt gestart met het beleidsmatig nader uitwerken van de opslag van brandbaar afval. Na afronding zal, indien nodig, het LAP worden aangepast."</i>
346.	BK 20.3 BK 21.7.1	44	Inspreker dringt erop aan om in het LAP een actiepoint op te nemen dat in 2009 de plaats van tijdelijke opslag in de afvalsturing in overleg tussen bedrijfsleven en overheden wordt uitgewerkt. Verder plaatst inspreker diverse opmerkingen over die tijdelijke opslag.	
347.	BK 20.3 BK 21.7.1	48	Er moet gedegen beleid komen voor het tijdelijk in opslag nemen van brandbaar afval tot het moment dat er verbrandingscapaciteit beschikbaar komt (denk aan vollast, wel/niet alleen voor eigen gebruik, maximale hoeveelheid, enz.).	
348.	BK 20.3 BK 21.7.1	69	Met betrekking tot het gestelde in het kader "Goede tijden, slechte tijden" wordt opgemerkt dat tijdelijke opslag ook aan andere inrichtingen dan stortplaatsen kan worden vergund. En er wordt de suggestie gewekt dat capaciteit voor bewaren van brandbaar afval gereguleerd kan worden, wat dus niet het geval is.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
349.	BK 20.3	41	Inspreker geeft aan dat sorteerinstallaties afval scheiden om materiaalstromen te verkrijgen en dat aanvullend ook secundaire brandstoffen worden geproduceerd. In het LAP staat dat de scheiding tot doel heeft het verkrijgen van hoogcalorische fracties voor brandstof.	Inspreker verwijst naar een passage waarin staat dat in het eerste LAP werd ingezet op het bewerken van de veelal heterogene restafvalstromen door nascheiden enz. om hoogcalorische fracties te verkrijgen die als brandstof kunnen worden ingezet. Dat wil niet zeggen dat sorteerinstallaties toen en nu geen andere doelen kunnen hebben.
350.	BK 20.3	41	Inspreker verwacht eerder dan de 2011 van het LAP een evenwicht tussen aanbod brandbaar afval en beschikbare AVI-capaciteit.	De tijd zal het leren.
351.	BK 20.3.1	9 68	Inspreker 9 verzoekt om het beleid voor de benutting van warmte bij AVI's zo spoedig mogelijk te concretiseren, projecten voor warmteafzet te stimuleren en met name de aanleg van gewenste distributie infrastructuur financieel te ondersteunen. Inspreker 68 verzoekt alleen om de aanleg van infrastructuur financieel te ondersteunen.	In de SDE-regeling is bij de tarieven rekening gehouden met de teruglevering van warmte. Stimulering van restwarmte benutting in de industrie is ook een van de ambities in het werkprogramma "Warmte op stoom" van het kabinet. Er wordt voorzien in het uitvoeren van pilots gericht op het reduceren en het nuttig gebruiken van restwarmte. Om restwarmteprojecten rendabel te maken wordt er in 2009 en 2010 een UKP-subsidieregeling voor industriële restwarmtebenutting en duurzame warmte in collectieve systemen gehouden van in totaal € 40 mln. Naar alle waarschijnlijkheid komen ook AVI's hiervoor in aanmerking met warmteprojecten.
352.	BK 20.3.1	69	Inspreker meent dat het aanvalsplan warmte zo spoedig mogelijk ten uitvoer moet worden gebracht, omdat het klimaatbeleid zowel nationaal als provinciaal een hoge prioriteit heeft. Als blijkt dat voor bepaalde AVI's binnen een redelijke termijn geen verbetering van de benutting van de restwarmte is te realiseren, moet worden bezien welke andere instrumenten moeten worden ingezet om de verbeterde energieconversie te stimuleren dan wel af te dwingen.	Het werkprogramma 'Warmte op stoom' heeft een doorlooptijd tot 2012. Het bevorderen van samenwerking in de industrie wordt opgezet in de vorm van pilots, waarmee al doende zal worden geleerd. Aan het einde van die periode zal ook ter voorbereiding van verder beleid worden bezien wat de resultaten zijn en hoe daar eventueel verbetering in kan worden bereikt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
353.	BK 20.3.4	9	Inspreker is tegenstander van het flexibel invoerplafond en verzoekt om het instrument te laten vervallen.	Het flexibel invoerplafond was onderdeel van de vierde wijziging van het eerste LAP en is daarin uitgebreid aan de orde geweest, onder meer in de Tweede Kamer. Er wordt verwezen naar de inspraaknotitie van 1 februari 2008 en de nota van aanpassing vierde wijziging LAP van 12 december 2008. Overigens: als er geen Nederlands brandbaar afval meer op de stortplaats terecht zal komen, is er geen noodzaak voor VROM om het instrument van het flexibel invoerplafond in te zetten. Maar dat wil niet zeggen dat het instrument dan maar moet worden geschrapt. Want insprekers kunnen geen garantie geven dat het storten van Nederlands brandbaar restafval als gevolg van de invoer van brandbaar restafval nooit meer zal plaatsvinden. Het instrument vervalt niet.
354.	BK 20.3.4 BK 5.6	41	Inspreker pleit voor het intrekken van het flexibel invoerplafond.	
355.	BK 20.3.4	44	Inspreker verzoekt in overweging te nemen het flexibel invoerplafond te schrappen, omdat er niet langer hoeft te worden gevreesd voor het op de stortplaats terecht komen van Nederlands brandbaar afval.	
356.	BK 20.5	48	Inspreker mist aandacht voor het decontamineren van specifiek ziekenhuisafval. Geldt nog steeds wat bij de tussentijdse wijziging van LAP1 werd ingevoerd?	De antwoorden op de vragen die de inspreker stelt over het beleid rondom infectieus ziekenhuisafval zijn terug te vinden in het sectorplan 19 'Afval van gezondheidszorg bij mens en dier' en het daarbij behorende achtergronddocument. Overigens staat in paragraaf 20.5 het volgende: "Door de derde wijziging van het eerste LAP hebben ontdoeners vanaf 2007 de mogelijkheid gekregen om hun specifiek ziekenhuisafval zodanig te bewerken dat het als gewoon bedrijfsafval kan worden afgevoerd." Er staat in de paragraaf niet dat dit beleid wordt terug gedraaid of veranderd. <i>Wel zal de titel van de paragraaf in lijn worden gebracht met de terminologie van het sectorplan, dat wil zeggen worden veranderd in " Afval met een infectierisico afkomstig van de gezondheidszorg bij mens en dier".</i>
357.	BK 20.6	48	Hoort de in deze paragraaf opgenomen toelichting over de Europese regelgeving voor het verbanden van afval niet binnen een toelichtend kader te worden geplaatst?	Had gekund, maar daar is niet voor gekozen.
358.	BK 20.6	69	De EG-richtlijn verbranden wordt in de toekomst opgenomen in de IPPC-richtlijn. Op dit moment is geen uitspraak te doen over hoe dat plaats gaat vinden en de gevolgen. Voorstel is om de LAP-I tekst van hfst 16.4.1 te gebruiken totdat de IPPC gewijzigd is. Nu wordt verwezen naar toekomstige regelgeving en wordt het huidige beleid losgelaten. Dat is verwarrend en kan tot onnodige jurisprudentie leiden.	Inspreker verwijst naar paragraaf 16.4.1 van het eerste LAP. Die paragraaf gaat echter over het mengen van afvalstoffen. Daarom wordt verwezen naar de antwoorden op de inspraakreacties op het hoofdstuk 18 Mengen, waarin onder meer wordt ingegaan op mengen voor thermische processen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
359.	BK 21.1	44	De 3% bijdrage van emissies van stortplaatsen aan het broeikaseffect klopt niet. RIVM spreekt van 2,8% inclusief de bijdrage van oude stortplaatsen. LAP gaat over stortplaatsen die nog in exploitatie zijn. Die leveren volgens SenterNovem 0,3%.	De 3% genoemd in paragraaf 21.1 is overgenomen uit het rapport 'Broeikasgassen in Nederland 1990-2006' van het Planbureau voor de Leefomgeving. Dit rapport wordt opgesteld in opdracht van VROM in het kader van Europese en mondiale rapportageverplichtingen. Inmiddels zijn de cijfers van 2007 bekend. De bijdrage van stortplaatsen komt dan uit op 2,8%. <i>De 3% zal in de tekst worden aangepast in 2,8%.</i> Het LAP gaat niet alleen over stortplaatsen die nog in exploitatie zijn (zie de paragrafen 21.15 en 21.16).
360.	BK 21.1	48	De emissie van stortgas uit oude stortplaatsen kan de exploitant van een thans in exploitatie zijnde stortplaats niet worden aangerekend en is des insprekers inziens derhalve niet relevant.	Kan inspreker aangeven waar in het LAP is opgenomen dat de stortgasemissie uit oude stortplaatsen de exploitanten van thans in exploitatie zijnde stortplaatsen wordt aangerekend? Het LAP is op dit punt gewoon informatief.
361.	BK 21.1	48	Om de nazorg van stortplaatsen te kunnen bekostigen, moeten vaak extra financiële middelen worden gegenereerd en om dat te kunnen doen, moet er (extra) gestort worden.	Het is niet duidelijk wat inspreker hiermee bedoeld. Als inspreker doelt op de nazorgregeling Wm: deze wordt meegenomen in de herziening van het Stortbesluit.
362.	BK 21.2	37	In het LAP staat dat bij minder of gelijke milieudruk de voorkeur wordt gegeven aan verwerking hoger op de ladder boven storten. De afvalstoffenbelasting is het aangewezen instrument om een alternatieve verwerking met een lagere milieudruk financieel aantrekkelijker te maken. Het is niet te verdedigen dat die alternatieve verwerking ook nog een 1,5 maal duurder mag zijn dat het storttarief inclusief stortbelasting.	Eens met deze inspraakreacties. <i>De tekst zal op dit punt worden gewijzigd in een milieudruk lager dan storten.</i> <i>Ten behoeve van de beheersbaarheid is overigens de tekst van paragraaf 21.1 derde alinea als volgt aangepast:</i> <i>"Indien voor onbrandbare en niet herbruikbare afvalstromen een verwerkingstechniek anders dan storten wordt ontwikkeld, is het gewenst de betreffende afvalstof toe te voegen aan de stortverboden van het Bssa.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
363.	BK 21.2	44	Inspreker is het niet eens met de passage dat bij gelijke milieudruk de nieuwe verwerkingstechniek tot 150% duurder mag zijn dan storten. Voorstel om toe te voegen dat de 150% niet geldt bij gelijke milieudruk.	<i>Alvorens echter een stortverbod wordt ingesteld moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:</i> <i>de milieudruk van de nieuwe verwerkingstechniek is lager dan de milieudruk bij storten (volgens de methodiek in hoofdstuk 11, toetsen aan de minimumstandaard);</i> <i>er is een afzetmarkt voor de materialen die na de verwerking overblijven;</i> <i>de nieuwe verwerkingstechniek kost voor de ontdoener van de afvalstof niet meer dan 150% van het tarief van storten (inclusief afvalstoffenbelasting);</i> <i>de nieuwe verwerkingstechniek functioneert naar behoren en kan ten minste 75% van de jaarlijkse vrijkomende hoeveelheid van deze afvalstof verwerken.</i> <i>De bovenstaande voorwaarden gaan zonder terugwerkende kracht gelden bij inwerkingtreding van het tweede LAP.</i> <i>Bij het instellen van een stortverbod wordt in principe alleen rekening gehouden met beschikbare verwerkingstechnieken in Nederland. Capaciteit in het buitenland wordt slechts in de afweging betrokken, wanneer het gaat om een afvalstof waar slechts een beperkte hoeveelheid van vrijkomt, zoals accu's, en het niet loont om binnen de landsgrenzen een aparte verwerkingscapaciteit te realiseren. Een randvoorwaarde hierbij is dat er voldoende en toegankelijke capaciteit in het buitenland beschikbaar is.</i> <i>Indien de betreffende afvalstof onder het lage tarief van de in de Wet belastingen op milieugrondslag opgenomen afvalstoffenbelasting valt, kan voorafgaand aan het instellen van een stortverbod worden bezien of het wenselijk en mogelijk is de betreffende afvalstof onder het reguliere tarief van de afvalstoffenbelasting te brengen. Het toepassen van het reguliere in plaats van het lage tarief kan zorgen voor een economische prikkel in het operationeel maken van nieuwe be- of verwerkingstechnieken.</i>
364.	BK 21.2	46	Inspreker vraagt om de juridische twijfel over de terugwerkende kracht van het 2 stappenplan voor storttarief/stortverbod volledig weg te nemen, vanwege het stortverbod voor shredderafval en de beslissing omtrent de investering die de PST installatie vergt.	Het stortverbod voor shredderafval is al enkele jaren geleden aangekondigd en sinds 1 januari 2009 in werking. Het 2 stappenplan heeft geen terugwerkende kracht, dus geen consequenties voor het stortverbod voor shredderafval.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
365.	BK 21.3	24	Vragen/opmerkingen betreffende tabel 21.1, voorkeursvolgorde voor storten: • wat is de status en hoe verhoudt de volgorde zich tot de voorkeursvolgorde afvalbeheer; • in de tabel verwijzingen opnemen naar relevante paragrafen; • wat is de positie van D12-handelingen op de vierde trede van de stortladder; • hoe verhoudt de vierde trede zich tot de vijfde en zesde? Is de kolom criteria bij de vierde trede onvolledig?	Tabel 21.1 is opgesteld naar aanleiding van het sluiten van de C2 deponie. Hij is specifiek bedoeld voor een beleidsmatige afweging voor het verwerken van niet-brandbaar restafval. Daarin is rekening gehouden met de wettelijke voorkeursvolgorde voor afvalbeheer uit artikel 10.4 Wet milieubeheer. De tabel is niet strijdig met de wettelijke voorkeursvolgorde, maar een nadere uitwerking voor een specifieke groep afvalstoffen. Voor het hoofdstuk storten en specifiek de paragraaf geografische begrenzing, zijn met name de laatste 3 treden belangrijk. Deze gaan over de afweging tussen storten in Nederland en storten in het buitenland. Voor de volledigheid is de gehele voorkeursvolgorde voor niet brandbaar restafval opgenomen. <i>Ter verduidelijking zal de tekst van paragraaf 21.3 worden aangepast tot:</i> <i>“Net als in het eerste LAP als blijkt dat storten buiten Nederland de enige verwerkingsmogelijkheid voor die afvalstof is. Dit geldt bijvoorbeeld voor afvalstoffen die gestort werden in de in 2005 gesloten C2-deponie. Door de sluiting van deze deponie is de verwerkingsmogelijkheid voor deze specifieke afvalstoffen in Nederland komen te vervallen. In de regel gaat het om niet-brandbaar afval. Om te bepalen of een niet-brandbare afvalstof gestort kan worden in het buitenland moet de onderstaande beleidsmatige voorkeursvolgorde worden doorlopen. Zie hiervoor ook de paragraaf Verwijdering van afval in de ondergrond.</i> <i>De titel van tabel 21.1 wordt aangepast tot:</i> <i>“Voorkeursvolgorde voor de verwerking van niet-brandbaar afval”</i>
366.	BK 21.4	3 37	De capaciteit van 3.700.000 m3 voor de geplande stortplaats Noord-Holland Zuid moet in LAP2 worden opgenomen. Men is er namelijk altijd vanuit gegaan dat die capaciteit in de planperiode na het eerste LAP wel gerealiseerd zou kunnen worden. Door een intentieovereenkomst wil men de geplande capaciteit overhevelen naar een bestaande stortplaats. Vergunningaanvraag voor uitbreiding van die bestaande stortplaats is inmiddels in procedure. Vervallen van de capaciteit is strijdig	Onder ‘in procedure’ wordt, conform het capaciteitsplan storten van het eerste LAP, verstaan de procedure voor het vergunnen, inclusief de bestuurlijke besluitvorming en ruimtelijke inpassing. Aangezien voor stortplaats Noord-Holland-Zuid bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden en deze is opgenomen in ruimtelijke plannen, valt stortplaats Noord-Holland-Zuid onder de noemer ‘in procedure’. <i>Stortplaats Noord-Holland-Zuid zal derhalve worden opgenomen in tabel 21.2 met 3.700.000 m3 onder de noemer in procedure.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
			met het rechtszekerheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.	In het landelijke stortplan van 1999 is het moratorium op de uitbreiding van de stortcapaciteit geïntroduceerd. Stortplaats Noord-Holland-Zuid was op basis van dit plan één van de procedures die moest worden opgeschort. Bij een moratorium kan immers geen extra capaciteit vergund worden. In het eerste LAP is het moratorium op de uitbreiding van de stortcapaciteit gecontinueerd. Dat betekent dat de voorgenomen capaciteit van Noord-Holland-Zuid in de planperiode van het eerste LAP niet vergund kon worden. Daar kwam nog bij dat ten tijden van het schrijven van het eerste LAP de voorbereidende procedures rond stortplaats Noord-Holland-Zuid stillagen. Dit is in het eerste LAP in noot 8 van tabel CS 2 verwoord. In het tweede LAP wordt het moratorium op de uitbreiding van de stortcapaciteit nogmaals gecontinueerd. Dit betekent dat geen stortcapaciteit mag worden gerealiseerd of in procedure mag worden gebracht. Dat betekent dus onverkort dat de geplande capaciteit van stortplaats Noord-Holland-Zuid niet vergund kan worden. <i>Als voetnoot bij stortplaats Noord-Holland Zuid zal worden opgenomen dat, gezien het moratorium dat van kracht is op de uitbreiding van de stortcapaciteit, deze capaciteit gedurende de planperiode niet vergund kan worden. In de voetnoot zal niet worden opgenomen dat de capaciteit bedoeld voor stortplaats Noord-Holland-Zuid op 6 augustus 2008 in procedure is genomen ten behoeve van de uitbreiding van Nauerna. Dit is namelijk in strijd met LAP. Voetnoot 5 in het ontwerp LAP bij stortplaats Nauerna wordt geschrapt.</i>
367.	Bk 21.4	44	Tabel met stortcapaciteiten: in Friesland wordt 1,2 miljoen m³ te veel opgevoerd en in Noord-Holland 3,7 miljoen m³ te weinig. Provincie-indeling heeft geen toegevoegde waarde meer omdat de provinciegrenzen niet meer relevant zijn.	Friesland: de provincie Friesland heeft aangegeven dat de restcapaciteit bij stortplaats de Wierde te laag was. Nader onderzoek naar deze situatie heeft opgeleverd dat door stortplaats de Wierde al sinds enkele jaren de verkeerde restcapaciteit was doorgegeven. Het cijfer zoals nu in de tabel is weergegeven, is gebaseerd op de werkelijk vergunde capaciteit. Tabel 21.2 wordt op dit punt niet aangepast. Voor Noord-Holland: zie vorige inspraakreactie. Eens met de inspreker dat de provincie-indeling op zich niet relevant meer is, maar door in de tabel de provincie-indeling te handhaven, is voor een ieder duidelijk welk bevoegd gezag verantwoordelijk is voor welke stortplaats. Bovendien geeft het op deze manier een goed beeld van de spreiding van de restcapaciteit over Nederland.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
368.	BK 21.4	23	In de tabel met de stortcapaciteiten ontbreken de restcapaciteiten van Afvalverwerking Veendam, Usquert, Kloosterlaan en Woldjerspoor. Het mag niet zo zijn dat het ontbreken van deze capaciteiten in tabel 21.2 betekent dat de betreffende capaciteit niet meer vergund is. Aspect is relevant, omdat inspreker in overleg is met het bevoegd gezag over uitruil van stortcapaciteit van de genoemde stortplaatsen.	Tabel 21.2 is gebaseerd op gegevens die worden aangeleverd door stortplaatsexploitanten in de jaarlijkse enquête van de werkgroep afvalregistratie (WAR). In deze enquête wordt onder meer gevraagd naar de vergunde capaciteit en de restcapaciteit van stortplaatsen. De gegevens van de stortplaatsexploitanten worden door de werkgroep ter controle aan het bevoegd gezag voorgelegd. Verder is tabel 21.2 via de begeleidingscommissie LAP ter controle voorgelegd aan het bevoegd gezag. In de ingevulde WAR-enquêtes over 2007 is bij de genoemde stortplaatsen Veendam, Usquert, Kloosterlaan en Woldjerspoor een restcapaciteit van 0 m ³ aangegeven en deze stortplaatsen zijn daarom niet opgenomen in tabel 21.2. Overigens maakten de betreffende stortplaatsen ook al geen deel uit van de tabel CS2 in het eerste LAP en daarop is toen geen inspraak gekomen. <u>Er volgt geen aanpassing van tabel 21.2</u>
369.	BK 21.4	23 69	Net als in het eerste LAP moet bij de tabel over stortcapaciteiten worden aangegeven dat de restcapaciteiten onnauwkeurigheden bevatten en kunnen variëren als gevolg van soortelijke massa, klink en zetting.	Eens et deze inspraakreactie. <i>Aan tabel 21.2 zal de volgende voetnoot worden toegevoegd: "Tabel 21.2 is gebaseerd op gegevens die worden aangeleverd door stortplaatsexploitanten in de jaarlijkse enquête van de Werkgroep afvalregistratie. De tabel is ter controle voorgelegd aan het bevoegd gezag. Er bestaan onnauwkeurigheden bij het bepalen van de restcapaciteit. Het inmeten van stortplaatsen gebeurt niet elk jaar. De restcapaciteit wordt in deze gevallen bepaald door de gestorte hoeveelheden in mindering te brengen op de laatste meting van de restcapaciteit. Als er nieuwe metingen hebben plaatsgevonden, kan blijken dat door onder meer klink en zetting van het stortlichaam, de werkelijke restcapaciteit afwijkt van de geregistreeerde restcapaciteit. De restcapaciteit kan daardoor zijn toegenomen zonder dat sprake is van uitbreiding van vergunde capaciteit."</i>
370.	BK 21.4	23	De tabel met de stortcapaciteiten (tabel 21.2) kan en mag niet als uitgangspunt dienen voor uitruil. Als VROM dat wel wil, moet de tabel voor 100% een correcte weergave zijn van de daadwerkelijk vergunde capaciteit.	Aangezien zowel stortplaatsexploitanten als bevoegd gezag betrokken zijn geweest bij het opstellen van de tabel, gaat VROM er vanuit dat deze de werkelijkheid weergeeft. Met betrekking tot de koppeling tussen de weergave in tabel stortcapaciteiten per provincie en uitruil, geldt het volgende. Zonder restcapaciteit is er geen basis voor uitruil, immers er moet wat uit te ruilen zijn. Daarom kan alleen een stortplaatsexploitant met restcapaciteit, dus een stortplaats die is genoemd in tabel 21.2, capaciteit uitruilen. Zie ook het antwoord op de vorige twee inspraakreacties.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
371.	BK 21.4	37	Voorstel om in het LAP2 een actiepoint op te nemen, dat voorziet in het in overleg met het bedrijfsleven over het uitwerken van de procedure van het in gebruik nemen van stortcapaciteit die na uitruil op de plank ligt.	De 'capaciteit op de plank' valt niet onder de noemer vergunde restcapaciteit. Deze capaciteit moet immers nog worden vergund aan de kopende partij, terwijl de capaciteit al wel in mindering is gebracht in de vergunning van de verkopende partij. De plank-capaciteit wordt daarom niet meegenomen in de jaarlijks toetsing aan het 6-jaars criterium. Indien blijkt dat het 6-jaars criterium in gevaar komt, moet logischerwijs eerst worden bekeken welke plank-capaciteit in procedure kan worden gebracht. <i>Om het bovenstaande in het LAP te verduidelijken, worden de volgende wijzigingen doorgevoerd.</i> • <i>21.4 onder uitruil, laatste zin van het 6e bolletje gaat luiden: Deze capaciteit maakt geen deel uit van de jaarlijkse toetsing van de vergunde restcapaciteit aan het 6-jaar criterium.</i> • <i>De laatste alinea van paragraaf 21.4 gaat als volgt luiden: Het moratorium wordt jaarlijks bij de voortgangsrapportage van het LAP getoetst. Indien blijkt dat het 6-jaar criterium in gevaar komt, wordt allereerst gekeken naar het in procedure brengen van de plank-capaciteit. Een exploitant met plank-capaciteit wordt gevraagd samen met het bevoegd gezag en VROM binnen 6 maanden een intentie verklaring te tekenen, waarin de exploitant aangeeft de plank-capaciteit in procedure te brengen. Vervolgens moet dit binnen maximaal 1 jaar leiden tot een ontvankelijke aanvraag conform de Wet milieubeheer voor uitbreiding van de vergunde capaciteit met (een deel van) de hoeveelheid die op de plank ligt. In het geval dat de uitbreiding m.e.r.-plichtig is, geldt een termijn van maximaal 2 jaar. Mocht aan het bovenstaande geen gehoor worden gegeven en blijft het 6-jaar criterium in gevaar, dan mag de capaciteit genoemd in de kolom 'In procedure' daadwerkelijk in procedure worden gebracht. Mocht hierna het 6-jaar criterium nog steeds in gevaar zijn, dan zal uitbreiding van bestaande stortplaatsen of gesloten stortplaatsen, die voldoen aan de eisen van het Stortbesluit en de nazorgregeling Wet milieubeheer, worden toegestaan. Het realiseren van nieuwe stortlocaties, zowel bovengronds als ondergronds is niet aan de orde.</i> Verder wordt niet verwacht dat de stortplaatsexploitanten schaarste gaan creëren. Er is immers niet alleen een kopende partij nodig, er moet ook iemand willen verkopen.
372.	BK 21.4	44	Bij uitruil wordt een periode van 6 maanden genoemd om de capaciteit in procedure te brengen. Dat is te kort. Kan nader worden aangeduid op welke wijze aan de 6 maanden termijn voldaan kan worden.	
373.	BK 21.4	69	Inspreker stemt niet in met de uitruilprocedure, omdat door het op de plank laten liggen van gekochte capaciteit speculatie met stortcapaciteit in de hand wordt gewerkt. Ook biedt het stortplaatsenexploitanten de mogelijkheid om zelf schaarste te 'creëren' waar dit niet nodig is.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
374.	BK 21.4	44	De benodigde restcapaciteit ligt niet tussen de 48 en 52,8 miljoen m3, zoals het ontwerp LAP aangeeft, maar tussen de 43,6 en 48 miljoen m3.	Eens met deze inspraakreactie. <i>In het LAP worden de cijfers 43,6 en 48 opgenomen.</i>
375.	BK 21.5	44	Inspreker verzoekt om bij het onderzoek naar de economische situatie van de stortsector gebruik te maken van het eerder uitgevoerde onderzoek en aandacht te besteden aan consequenties van een verdere afname van de hoeveelheid gestort afval voor de sector.	Uiteraard zullen de gegevens van eerdere onderzoeken worden meegenomen. En het aspect 'consequenties van een verdere afname van de hoeveelheid gestort afval voor de sector' is juist één van de redenen om het onderzoek te starten. .
376.	BK 21.5	69	Inspreker verzoekt om bij het onderzoek naar de economische situatie van de stortsector te worden betrokken.	Het in par. 21.5 genoemde onderzoek kan niet zonder medewerking van belanghebbenden worden uitgevoerd. Het spreekt daarom voor zich dat IPO en stortplaatsexploitanten worden betrokken.
377.	BK 21.6	44	Het sturingsinstrument bij storten (stortverbod, ontheffing, vollast) mag voor een bedrijf geen excuus zijn om zich passief op te stellen in de markt. Hierdoor kan ernstige en ontoelaatbare verstoring van de markt optreden.	Dit aspect wordt meegenomen in de inmiddels gestarte wijziging van het Bssa.
378.	BK 21.7.2	69	Voor afvalstoffen die bestemd zijn voor materiaalhergebruik is storten i.h.a. geen optie omdat de minimumstandaard dat niet toestaat, er een stortverbod van kracht kan zijn en de kosten hoog zijn. Voor de huidige kredietcrisis wordt het sturingsinstrumentarium naar nuttige toepassing niet losgelaten, omdat het toch als een tijdelijk probleem wordt gezien, dus het is niet gepast dat hier als voorbeeld te noemen. Het beleid moet zijn dat in eerste instantie gekoerst wordt op tijdelijke opslag voor maximaal 3 jaar en daar mogelijkheden voor moeten worden gecreëerd, en slechts in zeer uitzonderlijke gevallen het afvoer naar stortplaatsen mogelijk gemaakt wordt.	Eens met deze inspraakreactie. Opslag voor nuttige toepassing heeft inderdaad de voorkeur boven het mogelijk maken van storten en daarom zal de tekst op dit punt worden aangepast (zie hieronder). De passage over het storten van dit afval blijft echter wel in het LAP als mogelijkheid staan, omdat niet kan worden uitgesloten dat het voor bepaalde bedrijven en/of afvalstoffen om wat voor reden dan ook niet mogelijk is om op te slaan. <i>Paragraaf 12.7.2 gaat luiden:</i> <i>"Het kan voorkomen dat afvalstoffen die voor materiaalhergebruik zijn bestemd, of secundaire materialen die uit afvalstoffen zijn vervaardigd, tijdelijk niet kunnen worden verwerkt. Eind 2008 is bijvoorbeeld als gevolg van de kredietcrisis de uitvoer van secundaire materialen voor afzet in het buitenland flink terug gelopen. De betreffende afvalstoffen moeten bij voorkeur worden opgeslagen voor nuttige toepassing. Bedrijven hebben op grond van de Richtlijn storten de mogelijkheid om afvalstoffen die nuttig worden toegepast, voor een periode van maximaal drie jaar op te slaan. Als bedrijven de betreffende afvalstoffen echt niet kunnen opslaan en de betreffende afvalstoffen/materialen mogen met een ontheffing van het Bssa toch worden gestort, dan worden stortplaatsen opgeroepen deze afvalstoffen/materialen zodanig te beheren dat ze op een later tijdstip makkelijk kunnen worden opgegraven."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
379.	BK 21.9 BK 21.17.3	48	In het LAP wordt een milieuhygiënische onderbouwing gemist voor de beleidskeuze ten nadele van het deponeren in big bags en ten faveure van deponeren in zoutmijnen.	Inspreker heeft hierover een uitgebreid antwoord ontvangen naar aanleiding van de reactie van inspreker op het ontwerpbesluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen.
380.	BK 21.9 BK 21.17.3	48	Inspreker verzoekt een ruimhartige overgangsregeling (van maximaal twee jaar) op te nemen.	Een ruimhartige overgangsperiode is niet mogelijk, omdat op 16 juli 2009 geheel aan de Richtlijn storten, waaronder de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen, moet zijn voldaan.
381.	BK 21.9 BK 21.17.3	48	Het integraal afwijzen van het gebruikmaken van big bags behoeft enige nuancering. Als het afval zelf aan de daaraan te stellen kwaliteitseisen voldoet, mag er toch geen belemmering gaan gelden om big bags uit logistieke en/of ARBO-technische overwegingen te gebruiken?	Eens met deze inspraakreactie. Vanzelfsprekend mogen big bags gebruikt blijven worden bij het storten van afval dat wel aan de uitlooggrenswaarden van het Bssa voldoet.
382.	BK 21.11	69	Tweede alinea: wat wordt bedoeld met "daarvoor ingerichte voorziening"? Op de plaats van winning?	Met een "daarvoor ingerichte voorziening" wordt bedoeld op een inrichting of een deel daarvan die speciaal is ingericht voor het bergen van winningsafval. Dit kan in de directe nabijheid van de winning zijn, maar dit hoeft niet. <i>De tekst in het LAP wordt als volgt aangepast: "Als afval van de winningsindustrie wordt gestort op een inrichting of een deel daarvan die speciaal is ingericht voor het bergen van winningsafval, dan geldt het Besluit beheer winningsafvalstoffen. Wordt afval van de winningsindustrie op een gewone stortplaats gestort, dan geldt de voor de stortplaats van toepassing zijnde regelgeving."</i>
383.	BK 21.16	4	Inspreker dringt erop aan om de stortbelasting voor storten als gevolg van het volledig saneren van oude stortplaatsen volledig af te schaffen.	Zoals bij inspreker bekend is, is over dit onderwerp overleg gaande tussen de ministeries van Financiën en VROM en de betreffende branche.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
384.	BK 21.16	44	Financiering van de aanpak van voormalige stortplaatsen ook uit de Leemtewet past niet binnen de afspraken die zijn gemaakt (NAVOS). De huidige afspraken geven de individuele provincies de ruimte een eigen beleid te ontwikkelen rond de financiering van de aanpak van voormalige stortplaatsen. Inspreker geeft er de voorkeur aan om uit te gaan van het gelijke speelveld binnen Europa, om te beginnen binnen Nederland.	In paragraaf 21.16 staan de bestuurlijke afspraken opgesomd, die in december 2004 naar aanleiding van het eindadvies NAVOS zijn gemaakt. Inspreker heeft in 2008 aan VROM aangegeven dat de monitoringsheffing specifiek bedoeld was voor onderzoek naar en controle van verontreinigingen bij voormalige stortplaatsen in het kader van NAVOS. Destijds is rondom de heffing tussen provincies en de afvalbranche afgesproken dat deze een tijdelijk karakter zou hebben. Aangezien NAVOS is afgerond zou volgens de inspreker ook de wettelijke basis voor de monitoringsheffing in de Wet milieubeheer moeten komen vervallen. VROM heeft vervolgens in een brief aangegeven dat zij zich vooralsnog conformeert aan de uitspraak van het DUIV van 16 december 2004. Daarmee blijft de monitoringsheffing als optie open en kunnen provincies zelf ervoor kiezen om deze heffing aan te houden of niet. VROM is wel bereid dit standpunt te heroverwegen. De basis is echter een afspraak tussen provincies en stortbranche. Als voorwaarde geldt daarom dat er eerst een goede discussie over dit onderwerp moet worden gevoerd. Deze discussie moet vervolgens leiden tot nieuwe afspraken tussen provincies en de branche.
385.	BK 21.16	44	Tekst LAP in overeenstemming brengen met de brief van VROM dat men bereid is het standpunt over de monitoringheffing Leemtewet te heroverwegen.	
386.	BK 21.16	48	Inspreker wijst de leemtewetheffing af, als daarmee wordt gedoeld op heffingen die exploitanten van thans in exploitatie zijnde stortplaatsen kunnen worden opgelegd voor het bekostigen van maatregelen bij gesloten stortplaatsen. Pikant detail daarbij is dat de suggestie om aldus te financieren nota bene afkomstig is van die lagere overheden die anders zelf financieel zouden moeten bijdragen.	
387.	BK 21.16	48	Het LAP moet zelf een beleidslijn verwoorden over het gebruik van de leemtewetheffing en niet verwijzen naar een besluit van het DUIV. Het DUIV heeft namelijk geen besluitvormende bevoegdheid en het besluit van het DUIV heeft geen juridische status.	
388.	BK 21.16	69	De financiering van de aanpak van voormalige stortplaatsen vanuit de Leemtewetheffing is maar zeer beperkt mogelijk (systematisch onderzoek en inventarisatie).	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
389.	BK 21.4	69	Vijfde alinea: in de praktijk doen zich problemen voor bij het saneren van voormalige stortplaatsen. Daarbij is vooral de vraag of de Wm dan wel de Wbb van toepassing is. Inspreker verzoekt om in 2009 dit probleem samen met inspreker tot een oplossing te brengen.	Zoals aangegeven in het ontwerp van het tweede LAP vindt VROM het wenselijk dat voormalige stortplaatsen op een milieuhygiënisch verantwoorde manier worden herontwikkeld. Een actieplan en een duidelijk kader kunnen daartoe bijdragen. Daarvoor is met NAVOS de basis gelegd. Een actieplan en een kader zullen echter niet in het LAP worden aangekondigd of uitgewerkt en wel om de volgende redenen. Dit onderwerp overstijgt de reikwijdte van het LAP vanwege de relatie met bodem en ruimtelijk beleid. Daarnaast zijn er in het kader van NAVOS bestuurlijke afspraken gemaakt. Gelet op de huidige bestuurlijke verantwoordelijkheden voor wat betreft de voormalige stortplaatsen, ligt het voor de hand dat de bevoegd gezagen het initiatief nemen tot het maken van een actieplan of kader. <i>Het laatste tekstblok van paragraaf 21.16 gaat luiden:</i> <i>"De praktijk heeft uitgewezen dat wanneer men in het kader van herontwikkeling een voormalige stortplaats wil ontginnen, afhankelijk van de samenstelling van het stortpakket, slechts een deel van het oude afval kan worden hergebruikt en de rest opnieuw moet worden gestort op een in exploitatie zijnde stortplaats. Over het te storten afval is stortbelasting verschuldigd. Het storten, inclusief de opgelegde stortbelasting, brengt dusdanige kosten met zich mee, dat het op dergelijke wijze ontginnen van een NAVOS stortplaats vaak te duur wordt en naar andere ontginningsopties moet worden gezocht. VROM vindt het wenselijk dat voormalige stortplaatsen op een milieuhygiënisch en economisch verantwoorde manier worden herontwikkeld. Daarbij hoort dat afval, dat bij een ontginning van een voormalige stortplaats vrijkomt en dat niet kan worden hergebruikt of verbrand, wordt gestort op een stortplaats die is voorzien van bodembeschermende en milieuhygiënische voorzieningen conform het Stortbesluit. VROM streeft er naar om in de planperiode samen met de betrokkenen tot een aanpak te komen, die het herontwikkelen van stortplaatsen op milieuhygiënisch en economisch verantwoorde wijze stimuleert.</i>
390.	BK 21.16	69	Voor het herontwikkelen van gesloten stortplaatsen moet een actieplan en een duidelijk kader worden opgesteld, waarbij kan worden gedacht aan financiële instrumenten en aan uniform landelijk beleid.	

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
391.	BK 21.17 BK 0.6	2	Opslag in zout cavernes van zoute reststoffen uit AVI RGR lijkt op voorhand niet problematisch en inspreker zou graag zien dat dit op korte termijn wordt onderzocht c.q. zou kunnen worden toegestaan. In Duitsland is dit reeds langer toegestaan.	Ten aanzien van de genoemde pilot in hoofdstuk 21 is het van belang het volgende op te merken. Uitgangspunt van het toestaan van deze pilot is de gevoelde noodzaak om ervaring op te doen met de nuttige toepassing van afvalstoffen voor het verstevigen van instabiele cavernes. Bekend is dat in Twente een 60-tal potentieel instabiele cavernes bestaan. Instabiele cavernes worden in principe opgevuld met de bij het zout winnende bedrijf intern vrijkomende afvalstoffen. Indien meerdere cavernes tegelijkertijd instabiel worden en dienen te worden opgevuld, zijn er onvoldoende intern vrijkomende afvalstoffen. Als opvulling ter voorkoming van schade wel noodzakelijk is, komen primaire grondstoffen of niet intern geproduceerde afvalstoffen in beeld. Of in een dergelijk geval daadwerkelijk afvalstoffen gebruikt gaan worden, is in het geheel niet zeker en onderdeel van een maatschappelijk afwegingsproces. Het doel van de pilot is dus helemaal niet gericht op het onderzoeken van het bergen van afvalstoffen, maar op het vergaren van kennis over het nuttig toepassen van afvalstoffen ten behoeve van een versteviging van instabiele cavernes. De aanvliegroute van deze pilot is dus de instabiele caveerne en niet een te verwijderen afvalstof. De genoemde pilot heeft dus niet tot doel kennis te vergaren over het structureel verwijderen (storten) van afvalstoffen, bijvoorbeeld zoute reststoffen van de AVI's. Ten aanzien van het storten van afvalstoffen in een ondergrondse berging, bijvoorbeeld een zoutcaverne, geldt dat het regelgevingskader rondom storten ook van toepassing is. Aangezien er op dit moment voldoende stortcapaciteit is in Nederland, is het moratorium voor uitbreiding van stortplaatsen gehandhaafd. Dit impliceert dat het creëren van een nieuwe (ondergrondse) stortplaats niet mogelijk is. Het feit dat AVI reststoffen naar het oordeel van de GAEB zonder risico in een zoutcaverne kunnen worden opgeborgen, is niet relevant. In het LAP wordt reeds aangegeven dat in Nederland waarschijnlijk ondergrondse formaties aanwezig zijn die geschikt zijn voor het bergen van afvalstoffen. Ook het feit dat in Duitsland een ondergronds gebruik is toegestaan, is niet relevant. Overigens is daar geen sprake van een verwijderingshandeling, maar een handeling van nuttige toepassing.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
392.	BK 21.17	69	Inspreker houdt vast aan de 3 uitgangspunten voor storten in de diepe ondergrond uit het eerste LAP en vindt het merkwaardig dat de motivering van destijds niet in het ontwerp voor het tweede LAP is terug te vinden.	Over dit onderwerp is de afgelopen periode lang en uitgebreid gesproken tussen VROM en inspreker. Omdat er nu door de inspreker geen nieuwe argumenten worden aangevoerd voor de noodzaak voor een stortverbod en de noodzaak tot het opnemen van de drie uitgangspunten uit het oude LAP, worden geen wijzigingen doorgevoerd in de tekst.
393.	BK 21.17.1	69	Het LAP kondigt een pilot aan over de manier waarop afvalstoffen nuttig kunnen worden toegepast in zoutcavernes. Bij de formulering van de tekst wordt meerdere malen vooruit gelopen op de projectomschrijvingen en de resultaten van de pilot. Daarom laatste 2 alinea's van deze paragraaf laten vervallen.	Inspreker heeft gelijk dat de indruk wordt gewekt dat reeds vooruitlopend op deze pilot kaders worden gesteld. Toch acht VROM het van belang deze overwegingen nu reeds in het LAP op te nemen. <i>Mede gezien deze opmerking worden de volgende tekstaanpassingen aangebracht (hieronder cursief aangegeven):</i> “De stabiliteitsproblematiek speelt voor zover de huidige kennis strekt bij ongeveer 60 van de 200 zoutcavernes. Deze 60 oude cavernes (<i>vrijwel alle gesitueerd in Twente</i>) voldoen niet aan de huidige zekerheidsmarges en zijn daarom potentieel instabiel. Op dit moment is er nog geen ervaring opgedaan met het gebruik van afvalstoffen voor stabiliseringsdoeleinden niet afkomstig van het eigen winnings- of productieproces. Gedurende de planperiode kan in afstemming met het Ministerie van VROM, Staatstoezicht op de mijnen en de bevoegde gezagen (Min EZ, provincie) <i>door de winningsvergunninghouder van de betreffende cavernes</i> een pilotproject gestart worden met als doel te bepalen welke niet bodemeigen afvalstoffen onder welke voorwaarden zonder milieuhygiënisch risico's in principe toegepast kunnen worden voor het stabiliseren van (potentieel) instabiele cavernes. <i>Indien uit de pilot volgt dat afvalstoffen voor nuttige toepassing kunnen worden toegepast zijn voor een daadwerkelijke inzet onderstaande overwegingen van belang.</i>”
394.	BK 21.17.4 BK 21.17.6	14	De medevermelding van gas- en oliewinning om de uitzondering in 21.17.6 (winning van zouten) in te leiden, is overbodig.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De eerste zin van 21.17.6 wordt:</i> <i>Bij de winning van zouten worden afvalstoffen geïnjecteerd in de diepe ondergrond.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
395.	BK 21.17.5	14	Het eerste aandachtspunt van 21.17.5 graag uitbreiden met "hemelwater en spoel- en spuitwater".	Het is niet helemaal duidelijk wat de inspreker beoogt met de opmerking dat in het eerste aandachtspunt van paragraaf 21.17.5 hemel-, spoel- en spuitwater moeten worden toegevoegd. De tekst in dit blok heeft tot doel aan te geven dat injectie van formatiewater op grond van de algemene beleidsuitgangspunten kan worden toegestaan, omdat het ter plekke uit de diepe ondergrond afkomstig is, ondanks dat enige bodemvreemde componenten onvermijdelijk aanwezig zullen zijn in de vorm van toegepaste hulpstoffen. Wel moet worden aangetoond dat de gebruikte hulpstoffen in redelijkheid zo veel als mogelijk verwijderd zijn uit het te injecteren formatiewater. Daarbij wordt in ieder geval bedoeld op de gebruikte droogmiddelen welke in het formatiewater terechtkomen. Hemel-, spoel- en spuitwater komen niet uit de ondergrond en zijn daardoor in essentie altijd bodemvreemd. Of dergelijke vloeistoffen kunnen worden geïnjecteerd, vergt een andere afweging dan die is bedoeld in het eerst aandachtsbolletje. Voor formatiewater is de afweging ja mits, voor hemel-, spoel- en spuitwater geldt nee tenzij. Logischerwijs zullen in de genoemde vloeibare afvalstoffen verontreinigingen voorkomen zoals formatiewateren en hulpstoffen. Uiteraard mag worden geëist dat de procesvoering en de housekeeping maatregelen van de inspreker dusdanig zijn dat de aanwezigheid van de verontreinigingen zoveel als mogelijk beperkt zijn. Het bevoegd gezag zal deze afwegingen maken om te bepalen of injectie kan worden toegestaan.
396.	BK 22	41	In het hoofdstuk wordt geen melding gemaakt van monitoring van doelstellingen voor ketengericht afvalbeleid.	Eens met deze inspraakreactie. <i>Er zal een passage aan de inleiding worden toegevoegd, waarmee duidelijk wordt dat monitoring zich ook richt op de milieudruk.</i>
397.	BK 22.2	44	Voorstel om de laatste zin aan te passen, omdat de huidige zin suggereert dat er geen oudere gegevens dan twee jaar gepresenteerd mogen worden.	Eens met deze inspraakreactie. <i>De laatste zin wordt als volgt aangepast: "Dit betekent dat alle cijfers van twee jaar en ouder definitief moeten zijn."</i>
398.	BK 23	18	Handhaving is een doorn in het oog van de inspreker. De handhaving nieuwe stijl moet zich vooral concentreren op de zogenaamde free-riders die afval innemen, vervoeren en be- en verwerken zonder enige vorm van vergunning.	De handhavingsinstanties bepalen welke onderwerpen met welke prioriteit worden aangepakt. Wens van de inspreker wordt aan de VROM-inspectie doorgegeven.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
399.	BK 23	44	De wijze waarop de meeste lagere overheden en het Openbaar Ministerie op dit moment met compliance omgaan, werkt demotiverend voor het bedrijfsleven. Compliance werkt alleen met openheid, en in de praktijk worden transparante bedrijven niet zelden voor hun openheid extra bestraft. Inspreker wil graag in overleg treden met VROM, opdat compliance voor iedereen positief uitwerkt in het beleid.	Begin 2008 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer de ambitie van het programma Vernieuwing Toezicht aangegeven. De basis van het toezicht moet vertrouwen zijn, risicovolle processen worden intensiever gecontroleerd dan processen met minder risico's en er wordt optimaal gebruik gemaakt van de kwaliteitssystemen van de bedrijven. Als die systemen goed zijn, kan de inspectie zich grotendeels beperken tot systeemtoezicht met vermindering van de toezichtlast tot gevolg. Op basis van de kwaliteitssystemen wordt, zoals inspreker aangeeft, inderdaad veel openheid gegeven door bedrijven, ook over zaken die (nog) niet goed zijn. Via de frontoffices wordt getracht afspraken te maken over hoe het toezicht op basis hiervan vorm krijgt. Daarbij is vertrouwen het uitgangspunt. Het Openbaar Ministerie (OM) wil echter onafhankelijk blijven en van tevoren geen afspraken maken over het afzien van eventuele strafrechterlijke aanpak. Het OM voelt zich niet gebonden aan politieke afspraken over toezicht en wil de eigen verantwoordelijkheid voor opsporing goed kunnen blijven invullen. Op dit moment wordt bezien of toch afspraken kunnen worden gemaakt met het OM.
400.	BK 23.2	48	Een vergunninghouder is verplicht om een toezichthouder alle informatie te geven die laatst genoemde nodig acht. Dezelfde toezichthouder gebruikt die info als handhaver in bestuursrechtelijke en/of strafrechtelijke zin. De cautie wordt in de praktijk zelden tot nooit consequent toegepast. Inspreker is daarom voorstander van het aanbrenge in strafrecht en bestuursrecht van een nuancering, in de benadering van afval-aanbieders en vergunninghouders die geheel en open medewerking verlenen c.q. hun proactieve houding staven aan de hand van ISO-14001 certificaten.	Een handhaver maakt gebruik van de bevoegdheden die hem/haar zijn gegeven op grond van Nederlandse wetgeving. Daarnaast moet de handhaver zich houden aan hem/haar opgelegde wettelijke verplichtingen. Een nuancering in het strafrecht en het bestuursrecht is niet nodig. Overigens past een dergelijk voorstel niet erg in een inspraakprocedure voor een afvalbeheerplan.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
401.	BK 23.2	48	Standaard is in milieuvergunningen opgenomen dat een vergunninghouder zelf dient te melden wanneer hij in afwijking van de geldende voorschriften handelt. Maar in het strafrecht geldt dat een pleger van een strafbaar feit niet gehouden is om mee te werken aan zijn eigen veroordeling. Graag in LAP2 of anderszins een exposé hieraan wijden.	Het LAP is een afvalbeheerplan en niet de geschikte plaats om een exposé te houden over het strafrecht. Verder lijkt een door de inspreker genoemd voorschrift, onwerkelijk. Waarschijnlijk wordt bedoeld dat bedrijven ongewone voorvallen meten melden, zoals een lekkage. Maar het staat een bedrijf vrij om, wanneer men het oneens is met de door het bevoegde gezag opgelegde voorschriften, daartegen een bezwaar- en beroepsprocedure op grond van de Algemene wet bestuursrecht te volgen. Wanneer een bedrijf dit niet doet, gaat het akkoord met de gestelde voorschriften. Verder geldt dat een <u>verdachte</u> niet hoeft mee te werken aan zijn eigen veroordeling.
402.	BK 24.2	48	Inspreker betwijfelt dat LAP2 als één groot planMER is te betitelen. Daarvoor moeten wel wat meer milieuaspecten belicht worden. De stelling gaat zeker niet op voor gevallen waarvoor in LAP2 een andere minimumstandaard wordt gesteld dan in LAP1. De beleidswijzigingen die resulteren in een andere minimumstandaard ontberen een gedegen milieuafweging. Inspreker ziet graag een milieuafweging voor ten minste het volgende: • gebruik van afvalstoffen voor nuttige toepassing op stortplaatsen, die (net) niet aan Bbk voldoen. • Voorkeur geven aan ondergrondse opslag van zoute rgr-en in het buitenland boven conditioneren en bergen (al dan niet in big bags verpakt) in een stortplaats voor gevaarlijke afvalstoffen.	Inspreker specificeert niet wat wordt bedoeld met "Daarvoor moeten wel wat meer milieuaspecten belicht worden" en maakt derhalve niet duidelijk waarom het LAP niet als een planMER kan worden betiteld. Overigens is in hoofdstuk 11 van het LAP het volgende opgenomen: • ter onderbouwing van bepaalde (dus niet alle) minimumstandaarden zijn in het MER van het eerste LAP de milieueffecten vergeleken van bij specifieke afvalstoffen horende afvalbeheervormen en/of -technieken. Dit is waar mogelijk gebeurd door middel van kwantitatieve levenscyclusanalyses (LCA's) volgens de methode van het Centrum Milieukunde Leiden (CML-2). • na het publiceren van het MER-LAP is een LCA uitgevoerd voor ernstig verontreinigde grond. Die heeft geleid tot het aanpassen van de minimumstandaard voor de betreffende afvalstroom; • voor het tweede LAP is een nieuwe LCA uitgevoerd, waarmee composteren van gescheiden ingezameld groenafval is vergeleken met verbranden met energierugwinning. Op basis hiervan is de minimumstandaard voor deze afvalstroom aangepast. Er zijn dus wel degelijk LCA's uitgevoerd voor die gevallen waarin de minimumstandaard is aangepast. Ten aanzien van de twee wensen van inspreker: • in paragraaf 21.13 wordt ingegaan op het gebruik van afvalstoffen op een stortplaats en hoe het Bbk daarbij een rol speelt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Deze tekst is opgesteld in overleg met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en van de stortbranche. Op dit moment wordt geen noodzaak gezien om daarvan af te wijken. inspreker heeft hierover een uitgebreid antwoord ontvangen naar aanleiding van de reactie van inspreker op het ontwerpbesluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen.
BIJLAGEN				
403.	bijlagen 2+3	48	Naar aanleiding van de definitie voor Reinigingsdienstenaafval wordt gevraagd of deze wel voorziet in de situatie dat een gemeente deze handelingen aan een private onderneming opdraagt. Inspreker stelt een alternatief voor.	<i>De definitie voor reinigingsdienstenaafval wordt als volgt aangepast: "Afval ingezameld door of in opdracht van gemeentelijke reinigingsdiensten dat niet afkomstig is uit particuliere huishoudens of bedrijven. Hiertoe".</i>
404.	bijlagen 2+3	48	Waarom wél een definitie voor 'vergassen' en niet een voor 'vergisten'?	<i>Aan de termen en definities wordt ook de definitie van vergisten (conform NEN 5880, versie augustus 2006) toegevoegd: "Vergisten = bewerken van afvalstoffen met micro-organismen in afwezigheid van zuurstof".</i>
405.	bijlagen 2+3	48	Inspreker acht de toevoeging 'ten behoeve van dat in bezit hebben' in de definitie van opslaan onduidelijk en wellicht overbodig. Ook rijst de vraag waarom in het begrip 'opslaan' termen als 'samenvoegen' en 'sorteren' worden betrokken. Dit zijn immers activiteiten die niet geassocieerd worden met 'opslaan'. Door deze toevoeging wordt een verwantschap gesuggereerd met het begrip 'mengen'. Waarom is wél de handeling 'sorteren' in de definitie van het begrip 'opslaan' meegenomen en niet iets dergelijks voor het begrip 'overladen'?	<i>De definitie voor 'opslaan' wordt als aangepast : "Opslaan = Alle handelingen waarbij afvalstoffen voor een korte of langere tijd in een zekere ruimte min of meer statisch worden gehouden. Verplaatsen, stapelen, etc. kan hier onder vallen maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc.) valt hier niet onder. Deze omschrijving is gebaseerd op conform NEN 5880, versie augustus 2006, maar wel aangevuld ter extra verduidelijking.</i>
406.	bijlagen 2+3	48	Voorgesteld wordt in de definitie van 'nascheiden' de term 'ingezameld afval' aan te vullen met 'of ingezamelde afvalfractie'.	<i>De definitie voor nascheiden wordt als aangepast (conform NEN 5880, versie augustus 2006): "Nascheiden = handmatig of mechanisch afzonderen van componenten uit afvalstoffen uit een behandelde stroom".</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
407.	bijlagen 2+3	48	Waarom wordt in de definitie van Industrieel Afval gesproken van 'het chemisch afval' en niet van 'de gevaarlijke afvalstoffen'?	<i>De definitie van Industrieel afval wordt als volgt aangepast: "Industrieel afval = afval - gevaarlijk danwel niet-gevaarlijk - afkomstig uit industriële bedrijven (SBI-klassen 10 tot en met 33 volgens de SBI-2008, of SBI-klassen 15 tot het met 37 volgens de SBI-1993)." Tevens worden voor de duidelijkheid definities toegevoegd van procesafhankelijk en niet-procesafhankelijk industrieel afval. Procesafhankelijk industrieel afval is (zowel gevaarlijk als niet-gevaarlijk afval) dat vrijkomt bij industriële (productie)processen. Procesonafhankelijk industrieel afval is het met restafval van bedrijven vergelijkbaar restafval dat vrijkomt binnen industriële bedrijven, maar niet zozeer gelinkt is aan het productieproces.</i>
408.	bijlagen 2+3	48	Waarom is in de definitie van gescheiden inzameling sprake van 'een deel van een afvalstof'? Is de term 'afvalcomponent(en) en/of afvalfractie(s)' niet consistent?	<i>De definitie van 'gescheiden inzamelen' wordt als volgt aangepast "Gescheiden inzamelen = apart inzamelen bij de bron of door collectieve inzamelmiddelen van een deel van een afvalstroom (bijvoorbeeld GFT-afval, papier/karton, glas) op zo'n wijze dat menging of samenvoeging van de onderscheiden afvalfracties of afvalcomponenten wordt voorkomen". Deze definitie is gebaseerd op NEN 5880, versie augustus 2006, maar aangevuld met enkele voorbeelden.</i>
409.	bijlagen 2+3	48	De definitie van bijstoken blijft verwarrend. Inspreker stelt een aantal vragen die door de betreffende definitie worden opgeroepen.	<i>De definitie van bijstoken wordt als volgt aangepast: "Vergassen of pyrolyseren van een (bio)brandstof om het verkregen gas vervolgens samen met de reguliere brandstof in een elektriciteitscentrale om te zetten in elektriciteit en/of warmte".</i>
410.	bijlagen 2+3	48	De omschrijving 'belangrijkste verwijderingshandelingen' in de definitie 'Verwijderen' wekt de indruk dat er nog méér verwijderingshandelingen zijn. Verdient een limitatieve omschrijving van de verwijderingshandelingen niet de voorkeur?	De term 'belangrijkste verwijderingshandelingen' in de definitie voor 'verwijderen' is bewust gekozen om in lijn te blijven met de bijlagen van de kaderrichtlijn. De in deze bijlagen opgenomen lijsten met handelingen zijn ook niet limitatief.
411.	bijlagen 2+3	48	Voor de omschrijving van de begrippen 'nuttige toepassing' en 'verwijderen' wordt aansluiting gezocht bij de definities in de Kaderrichtlijn afvalstoffen. Is dit logisch als in de tekst van LAP 2 wordt aangegeven dat er beleidsmatig nu nog niet wordt aangesloten bij de inhoud van de richtlijn, maar dat pas over twee jaar gebeurt?	De betreffende definities zijn ongewijzigd ten opzichte van het eerste LAP en sluiten nauw aan bij de oude kaderrichtlijn (zie richtlijn 2006/12/EG, artikel 1). Er is dus geen sprake van het vooruitlopen op de nieuwe kaderrichtlijn. Om dit nog iets duidelijker te maken is de verwijzing naar de oude kaderrichtlijn in deze definities explicieter gemaakt. Op het moment dat de nieuwe kaderrichtlijn daadwerkelijk is geïmplementeerd zal worden gezien of ook de begrippenlijst op dit punt moet worden aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
412.	bijlagen 2+3	48	In de paragrafen 4.5.1 t/m 4.5.3 van het beleidsdocument worden termen gebezigd die bestaan uit de letter M met volgnummer, de letter V met volgnummer respectievelijk de letter B met volgnummer. Naar analogie van Dx en Rx in de afkortingenlijst, ware te overwegen om ook de vermelding van Mx, Vx en Bx in de afkortingenlijst op te nemen.	De in de paragrafen 4.5.1 tot en met 4.5.3 gehanteerde opsommingen met de volgnummers Mx, Vx en Bx zijn gebruikt om een en ander te verduidelijken. Het betreft een nummering van voorbeelden van respectievelijk materiaalhergebruik, verbranden en op de bodem brengen. De status van deze Mx, Vx en Bx is onvergelijkbaar met die van Dx en Rx zoals ook opgenomen in de kaderrichtlijn. Mx, Vx en Bx worden daarom niet toegevoegd aan de afkortingenlijst.
413.	bijlagen 2+3	48	Opmerkelijk is dat ONF in de lijst met afkortingen voorkomt en het doorzoeken van het LAP op de afkorting ONF geen enkele 'hit' oplevert. Daarnaast lijkt het begrip inhoudelijk ook verre van compleet gedefinieerd (niet iedere sorteeresidu is immers aan te merken als ONF).	In de toelichting bij diverse sectorplannen komt de afkorting ONF weldegelijk voor. Inspreker heeft gelijk dat niet elk sorteeresidu aan te merken is als ONF. <i>In de lijst van afkortingen wordt '(residu bij nascheiden)' vervangen door "(fractie van huishoudelijk en bedrijfsafval die overblijft na afscheiding van metalen en RDF)".</i>
414.	bijlagen 2+3	48	Waarom wordt in bijlage 3 een definitie van bouw- en sloopafval gegeven met inhoudelijk beperktere omvang dan die in de inleiding van sectorplan 28? Valt afval van de wegenbouw er nu wel of niet onder? En zo ja, welk afval van de wegenbouw? Ook grond die vrijkomt bij het uitgraven van een wegcunet?	<i>Beide definities zijn niet met elkaar in tegenspraak. Voor de duidelijkheid wordt de definitie voor 'bouw- en sloopafval' in bijlage 3 aangepast tot "Bouw- en sloopafval = afval dat vrijkomt bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en andere bouwwerken waaronder ook in de weg- en waterbouw".</i> <i>Conform deze definitie behoort uitgegraven grond van een wegcunet ook tot bouw- en sloopafval.</i>
415.	SP algemeen	6	In een aantal sectorplannen wordt als minimumstandaard 'thermische technieken' genoemd en inspreker is van mening dat natte oxidatie daar aan voldoet. Op dit moment laat inspreker een LCA uitvoeren om aan te tonen dat de installatie voldoet aan de minimumstandaard. Verzocht wordt expliciet in een aantal sectorplannen te vermelden dat natte oxidatie is toegestaan wanneer met een LCA is aangetoond dat natte oxidatie ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard.	Natte oxidatie valt niet onder hetgeen wordt bedoeld met 'thermische technieken'. In die gevallen waarin in de minimumstandaard van deze term gebruik wordt gemaakt is in de toelichting aangegeven aan welke technieken wordt gedacht. In enkele sectorplannen wordt dit naar aanleiding van deze reactie nog iets verder verduidelijkt. Dat natte oxidatie alsnog is toegestaan wanneer met een LCA is aangetoond dat dat ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard hoeft niet in ieder sectorplan te worden vermeld. Dit is een algemeen uitgangspunt van het LAP wat is opgenomen in hoofdstuk 11 van het beleidskader. Overigens is het niet voor alle afvalstoffen noodzakelijk om met een LCA aan te tonen dat 'natte oxidatie' is toegestaan. Dit hangt af van het niveau waarop de minimumstandaard is geformuleerd, in hoeverre deze is onderbouwd met een LCA, etc. Hiervoor wordt verder verwezen naar hoofdstuk 11 van het beleidskader.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
416.	SP algemeen	44	In de overwegingen voor de minimumstandaard wordt aangegeven dat de BREF eisen stelt. BREF's bevatten echter geen harde eisen en normen; met BREF's dient rekening te worden gehouden in het kader van vergunningverlening en het betreft dus richt- cq, toetswaarden op basis van de beschrijving van best beschikbare technieken, waarvan op goede gronden door het bevoegd gezag mag worden afgeweken. Aanpassing van de teksten hierover is noodzakelijk.	Op zichzelf wordt in de passages over BREF's genuanceerd gesproken en aangegeven dat de vergunningverlener rekening met deze documenten moet houden. In een tiental gevallen waarin wordt geconstateerd dat in een BREF-document een specifieke bepaling bevat wordt gesproken van 'EISEN die de BREF stelt' of van 'bewerkingen die een afvalstof MOET ondergaan'. <i>Omdat dat inderdaad een verkeerde indruk kan wekken, wordt in alle betreffende plannen de formulering aangepast.</i>
417.	SP algemeen	31 32 36	Een groot deel van de inhoud van de in het voorjaar van 2008 ter beoordeling voorgelegde sectorplannen is geschrapt. Wat is de reden van de summier inhoud van de sectorplannen? Verder heeft geen terugkoppeling plaatsgevonden van eerder commentaar.	De sectorplannen bestaan uit een deel dat tot het LAP behoort (afbakening, minimumstandaard en in- en uitvoer) en een toelichting die niet tot het LAP behoort (zie uitleg in paragraaf 1.2 en de opbouw van sectorplannen op www.lap2.nl). De sectorplannen zijn in 2008 in een informele ronde ter commentaar aan diverse betrokkenen voorgelegd. Om te voorkomen dat deze informele ronde als een officiële inspraakronde werd gezien, is toen afgezien van een terugkoppeling per gemaakte opmerking. Er zou immers nog een formele inspraakprocedure volgen, waarbij wel op elke reacties wordt geantwoord. Inspreker kan aan de tekst van het sectorplan (beleidstekst + toelichting) wel zien wat met het commentaar is gedaan.
418.	SP algemeen	29	Verzocht wordt een sectorplan 'afval van mijnexploitatie' op te nemen. Er worden concrete voorstellen gedaan voor een minimumstandaard voor afvalstoffen van de voormalige van steenkoolmijnen in het algemeen en voor het verwerken van zwarte mijnsteen tot rode mijnsteen in het bijzonder. Bij dit laatste dient met name het verwerken in de open lucht te worden voorkomen.	Indien voor een afvalstof geen sectorplan en minimumstandaard in het LAP is opgenomen dient het bevoegd gezag direct te toetsen aan de voorkeursvolgorde voor afvalverwerking. In dergelijke gevallen weegt het bevoegd gezag zelf gemotiveerd af of een aangevraagde vorm van verwerking voldoende hoogwaardig is, gelet op de mogelijkheden voor de verwerking van de betreffende afvalstof. Inspreker kan haar eigen visie op het verwerken van deze afvalstof dan ook zelf in vergunningen vertalen en opnemen van een apart sectorplan 'afval van mijnexploitatie' is hiervoor niet noodzakelijk. Vanwege het beperkte aantal bevoegde gezagen dat er mee te maken heeft hoeft voor deze afvalstof ook niet gevreesd hoeft te worden voor een ongelijk speelveld binnen Nederland. Ook het streven naar een uniforme uitvoering van het afvalbeleid is dan ook geen reden een apart sectorplan en een minimumstandaard in het LAP te formuleren voor deze afvalstof.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Ten derde is een belangrijk argument voor inspreker om te pleiten voor een apart sectorplan dat de verwerking van zwarte mijnsteen tot rode mijnsteen ten minste inpandig dient plaats te vinden met afzuiging via een gekanaliseerde afzuigpunten. Het is echter sowieso niet gebruikelijk om dergelijke specifieke middelvoorschriften in een minimumstandaard vast te leggen; de minimumstandaard betreft met name het vastleggen van het minimale niveau van hoogwaardigheid en het formuleren van bijbehorende voorzieningen en/of emissiebeperkende maatregelen is primair aan het bevoegd gezag. Het opnemen van een apart sectorplan en minimumstandaard zou deze wens van inspreker dus niet vervullen. Om iedere onduidelijkheid te vermijden is er voor gekozen om in sectorplan 29 'Steenachtig materiaal' voor mijnsteen zelfs een expliciete verwijzing naar het beleidskader als toetsingskader op te nemen. Hiermee wordt nog eens benadrukt dat het bevoegde gezag voor deze afvalstroom zelfstandig een beoordeling kan maken tegen de achtergrond van de algemene beleidsuitgangspunten.
419.	SP algemeen	38	De minimumstandaarden horen - ongeacht het land van verwerking - uitgangspunt te zijn; ingeval de minimumstandaard hergebruik is dient uitvoer naar landen met een laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard te worden tegengehouden.	In- en uitvoer van afvalstoffen wordt in beginsel niet getoetst aan de minimumstandaard. Deze standaard geldt uitsluitend voor de verwerking/toepassing van afvalstoffen in Nederland. Wel is bij het formuleren van minimumstandaarden rekening gehouden met eventuele effecten op in- en uitvoer. Voor meer informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 11 van Deel 1 Beleidskader. Het sectorplan wordt niet aangepast.
420.	SP algemeen	29	Er wordt een sectorplan meststoffen gemist. Volgens inspreker is mest die niet op het land wordt uitgereden, een afvalstof. LAP moet de aloude twist uitwerken wanneer mest afval of meststof is.	Voor mest die als meststof wordt ingezet, is de Meststoffenwet van toepassing en in die gevallen treedt de afvalstoffenregelgeving terug. Voor mest die niet als meststof kan of mag worden ingezet en waarvan de ontdoener zich dus moet/wil ontdoen, is de afvalstoffenregelgeving wel van toepassing. Er is inderdaad geen sectorplan voor deze categorie en dat is met name het gevolg van het feit dat in de afgelopen periode (afgezien van deze inspraakreactie) geen verzoek is gedaan of noodzaak is ontstaan om een dergelijk sectorplan op te stellen. Dat betekent dat het bevoegd gezag moet terug vallen op het algemeen beleidskader. Zie ook de beantwoording van reactie met nummer 419 voor een vergelijkbaar geval. Na het van kracht worden van het LAP zal worden gezien of het zinvol is om bij een volgende wijziging van het LAP alsnog een sectorplan mest als afvalstof op te stellen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
421.	SP algemeen	61 64	In het LAP worden naast het begrip 'kunststof' ook de begrippen 'plastic' en 'plastiek' gebruikt. Verzocht wordt alleen het begrip 'kunststof' te gebruiken.	<i>Het hele LAP is op de genoemde begrippen is doorlopen en waar mogelijk is het begrip 'kunststof' is aangehouden.</i>
422.	SP 1.II	17 20 53 58	De minimumstandaard staat alleen bewerken, nascheiden, sorteren voor wanneer daarbij geen restfractie wordt gestort. Omdat in de installaties van Omrin en Essent een niet brandbaar digestaat ontstaat door deze bepaling in de minimumstandaard een probleem voor deze verwerking, maar bovendien is hier sprake van inconsistent gedrag en strijdigheid met de voorkeursvolgorde (die met deze bepaling onmogelijk wordt gemaakt). Insprekers 17 en 20 verzoeken om de vergisting van de organisch natte fractie zoals die bij het proces in Friesland ontstaat onder te brengen in de afbakening van sectorplan 24. Voor zover daar niet voor wordt gekozen wordt verzocht de minimumstandaard van sectorplan 1 aan te passen door de beperking dat er geen reststroom uit de bewerking van huishoudelijk afval mag worden gestort te schrappen. Deze beperking leidt alleen maar tot meer milieudruk. Inspreker 53 verzoekt het storten van het digestaat mogelijk te maken, ook al omdat de overheid een consistent beleid wil voeren, en suggereert uitwijken naar sectorplan 24 als alternatieve oplossing. Inspreker 58 legt bij deze reactie tevens een relatie met de doelstelling om nuttige toepassing van huishoudelijk restafval te verhogen van 51% naar 60%.	De minimumstandaard voor het verwerken van (grof) huishoudelijk afval is in vergelijking met LAP1 inhoudelijk niet gewijzigd, en daarmee is het beleid op dit punt consistent met voorgaande beleidsperiode. In paragraaf V van het sectorplan zijn de overwegingen bij de minimumstandaard verder aangegeven en is gemotiveerd waarom de minimumstandaard tekstueel aangepast is. Tevens is daar aangegeven dat het storten van fracties en residuen uit de bewerking van (grof) huishoudelijk afval op basis van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen niet is toegestaan. Sectorplan 24 heeft betrekking op de reststromen die vrijkomen bij de thermische verwerking van biomassa en niet het vergisten van ONF. Het halen van de doelstelling van 60% nuttige toepassing is hier geen argument omdat het niet wenselijk is om tegelijkertijd meer te gaan storten.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
423.	SP 1.II	48	Het kan niet de bedoeling zijn dat huishoudelijk restafval niet gesorteerd mag worden wanneer dit een niet te composteren gft-fractie bevat. De passage in de minimumstandaard dat "Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het (grof) huishoudelijk afval zijn alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort." behoeft nuancering in die zin dat uitzonderingen worden gemaakt voor: 1. technisch niet te verbranden componenten; 2. bewerkingsactiviteiten die resulteren in residustromen die door kwalitatieve preventie alsnog voor storten geschikt gemaakt (kunnen) worden.	Zie voor het storten van sorteerfractie de beantwoording van opmerking met nummer 423. Verder wordt met de minimumstandaard niet geregeld dat men geen organische fractie mag afscheiden uit (grof) huishoudelijk restafval om verder te be/verwerken. De minimumstandaard vermeldt alleen - in navolging van geldende wet- en regelgeving - dat mogelijke fracties en residustromen uit dergelijke vervolgstappen niet gestort mogen worden. Onduidelijk ten slotte is wat inspreker bedoelt met het door kwalitatieve preventie geschikt maken van residustromen voor storten in het kader van dit sectorplan.
424.	SP 1.III	48	Dat sorteren binnen Nederland moet resulteren in 'nul' storten van residuen terwijl maar export ten behoeve van sorteren in het buitenland wordt toegestaan wanneer dat maar niet leidt tot het (overigens niet bepaalbare) zoveel storten dat dit de overbrenging niet rechtvaardigt is meten met twee maten en in strijd met het gelijkheidsbeginsel.	In de passage over uitvoer voor (Voorlopige nuttige toepassing) is bepaald dat iedere mate van storten in beginsel te hoog wordt geacht. Er is daarmee geen verschil met invoer en derhalve wordt niet met twee maten gemeten.
425.	SP 1.VI	44	Als nuttige toepassingsdoelstelling is minimaal 60% opgenomen. Bij de bepaling van het percentage nuttige toepassing dienen ook de reststoffen uit de AVI's zoals bodemassen, ijzer en non-ferro's die nuttig worden toegepast te worden meegerekend.	De inspreker heeft gelijk dat bij het verbranden van (grof) huishoudelijk restafval in een AVI nuttig toepasbare reststoffen ontstaan. Om die reden is de minimumstandaard ook als milieuhygiënisch verantwoord aangemerkt (zie ook paragraaf V: Overwegingen bij de minimumstandaard). Voor de doelstelling geldt echter dat er maximaal 40% verwijderd mag worden en daarvoor is de handeling verbranden als vorm van verwijderen en/of storten leidend. De suggestie van inspreker wordt dan ook niet overgenomen omdat bij het formuleren van de doelstelling juist bewust het verbranden in een AVI onder 'verwijderen' is meegenomen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
426.	SP 2.I	69	In de eerste alinea is onduidelijk wat wordt bedoeld met procesafhankelijk industrieel afval. Graag enkele voorbeelden noemen.	Met ongescheiden procesafhankelijk industrieel afval wordt het afval bedoeld dat qua aard en samenstelling vergelijkbaar is met het ongescheiden restafval van bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector. Dit is al het (rest)afval van deze industriële bedrijven dat niet vrijkomt bij het industriële productieproces zelf. Zo zal een chemische fabriek veelal ook een kantoor hebben waar restafval vrijkomt. Dat afval valt onder dit sectorplan. Afval uit het productieproces zelf, zoals filterkoeken, restchemicaliën, <u>productieafval, etc., etc. vallen niet onder dit sectorplan.</u>
427.	SP 2.II	44	Zie inspraakreactie met nummer 426. Inspreker heeft dezelfde opmerking gemaakt bij dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 426.
428.	SP 2.II	48	De reactie met nummer 424 is ook van toepassing op dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 424.
429.	SP 2.III	48	De reactie met nummer 425 is ook van toepassing op dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 425.
430.	SP 3.I	69	Agrarisch afval (Euralcode 02 01 03) is zeer divers en niet vergelijkbaar met groenafval. Het is meer te vergelijken met organisch bedrijfsafval en inspreker verzoekt daarom dat afval onder te brengen onder dat sectorplan [opm.; deze reactie is door inspreker als reactie op zowel sectorplan 7 'organisch bedrijfsafval' als sectorplan 8 'gescheiden ingezameld groenafval' ingebracht].	Bij de afbakening van de sectorplannen is gesteld dat organisch bedrijfsafval afval is dat naar aard en samenstelling vergelijkbaar is met groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens. Ofwel dat dit met name betrekking heeft op (gekookt) keukenafval en etensresten (swill). Agrarisch afval valt daar duidelijk niet onder. Ondanks de mogelijke diversiteit aan deelstromen past agrarisch afval beter binnen de gestelde afbakening van het sectorplan gescheiden ingezameld groenafval.
431.	SP 3.I	48	Het sectorplan is wel summier en incompleet; er zijn meer afvalstromen in een procesomgeving vrijkomen waarover beleidsmatig wat valt te zeggen, bijvoorbeeld "stopresiduen". Het betreft vaak mengsels die in geval van inspreker bijvoorbeeld zowel onder sectorplan 3 als onder sectorplan 28 'gemengd bouw- en sloofafval en gemengde fracties' of sectorplan 24 'reststoffen van energiewinning uit biomassa' kunnen vallen.	De afbakening van sectorplan procesafhankelijk industrieel afval heeft een bijzonder karakter. Onder dit sectorplan vallen immers die afvalstoffen die 'niet vallen onder een van de andere sectorplannen' en vrijkomen bij industriële productieprocessen. In die gevallen dat een afvalstroom ook zou kunnen vallen onder bijvoorbeeld sectorplan 24 of 28, dan zijn die sectorplannen van toepassing en niet het sectorplan procesafhankelijk industrieel afval.
432.	SP 3.II	44	Het kostencriterium dient getoetst te worden op basis van de volumieke massa in plaats van het soortelijk gewicht.	<i>De term 'soortelijk gewicht' wordt in paragraaf II (2e en 3e alinea) aangepast in "volumieke massa". Dit conform de gehanteerde begrippen in de Wet belastingen op milieugrondslag. Een zelfde aanpassing wordt doorgevoerd in sectorplan 82 'Kwikhoudend afval'.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
433.	SP 3.II	48	Hoe wordt (door wie?) bepaald of aard en samenstelling zodanig is dat nuttige toepassing niet mogelijk is?	In paragraaf II is, niet limitatief, een aantal voorbeelden gegeven waarin sprake kan zijn van een afwijkende minimumstandaard. Bij de beoordeling of hiervan sprake is spelen meerdere aspecten een rol. Gedacht kan worden aan de technische mogelijkheden van het verwerkingsproces, de acceptatiecriteria van de ontvanger, de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen, etc. In het proces van vergunningverlening dient dit van geval tot geval te worden beoordeeld en vastgelegd, waarbij geldt dat procesafhankelijk industrieel afval zoveel nuttig moet worden toegepast en slechts daar waar dat echt niet kan mag worden verbrand of eventueel gestort.
434.	SP 3.II	48	Naar aanleiding van het in de minimumstandaard opgenomen kostencriterium wordt gevraagd of ook wordt vastgelegd hoe bij industrieel afval het soortelijk gewicht te bepalen?	Het betreft hier niets meer dan het gewicht delen door het volume. Niet helder is wat inspreker zich voorstelt bij het vastleggen van een methode voor het bepalen hiervan in het LAP.
435.	SP 3.II	48	De reactie met nummer 424 is ook van toepassing op dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 424.
436.	SP 3.III	44	Uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering dient niet toegestaan te worden als voor het betreffende afval volgens de minimumstandaard in Nederland nuttige toepassing mogelijk is.	In- en uitvoer van afvalstoffen wordt in beginsel niet getoetst aan minimumstandaard die uitsluitend voor Nederland geldt. Wel is bij het formuleren van de minimumstandaarden in het LAP rekening gehouden met effecten op in- en uitvoer (zie hoofdstuk 11 van deel I Beleidskader). Overigens wordt in de minimumstandaard voor procesafhankelijk industrieel afval wel de voorkeur uitgesproken voor nuttige toepassing, maar is - afhankelijk van de aard en samenstelling van de betreffende afvalstoffen - verwijderen niet uitgesloten. Het sectorplan wordt niet aangepast.
437.	SP 3.VI	69	In de laatste regel van de tweede alinea van paragraaf VI een woordje toevoegen achter maakt, namelijk...dit....	Onduidelijk is waar voorgestelde tekstwijziging doorgevoerd moet worden. In het hele sectorplan komt het woord 'maakt' niet voor.
438.	SP 4.II	69	Is het niet mogelijk om nat papier en karton in te zetten als materiaalhergebruik (eerst drogen en vervolgens inzetten)?	Het drogen van ingezameld papier en karton leidt in veel gevallen niet tot een herbruikbare stroom omdat nat papier ook vaak sterk vervuild is. Het gaat hier bijvoorbeeld om sanitair papier, behang, pizza- en taartdozen. De te behalen milieuvoordelen van de recycling wegen daarmee in een aantal gevallen waarschijnlijk niet op tegen de extra energiebehoefte als gevolg van het inbouwen van een droogstap in het recyclingsproces. Overigens sluit de minimumstandaard de door inspreker aangedragen route niet uit, maar als minimumstandaard voorschrijven gaat hier te ver.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
439.	SP 4.VI	26	Omdat de mechanische eigenschappen van secundair papier en karton niet zo goed zijn als die van primair materiaal gaat het stimuleren van het toepassen van hergebruikt materiaal in nieuwe verpakkingen of papier en karton samen met het gebruik van iets meer materiaal per verpakking. Dit betekent dat sub 1 en sub 3 van de in het sectorplan gegeven opsomming met elkaar in tegenspraak zijn. Er is begrip voor dat het hier eigenlijk gaat om een passage uit het Besluit beheer verpakkingen papier en karton en dat dit niet kan worden gewijzigd middels het LAP, maar door deze weffout word van de sector wel het onmogelijke gevraagd; minder materiaal gebruiken en tegelijk meer hergebruikt materiaal inzetten.	De reactie van inspreker gaat feitelijk niet over het LAP maar over het Besluit beheer verpakkingen papier en karton. In het LAP wordt het besluit slechts aangehaald, maar het LAP is niet het document om wet- en regelgeving te wijzigen. Overigens is het feit dat de mechanische eigenschappen van secundair papier en karton iets minder goed zijn dan die van primair materiaal niet in alle gevallen een beletsel om tevens minder materiaal te gebruiken. Het gaat immers bij nieuwe verpakkingen ook om de vormgeving van deze verpakking.
440.	SP 5.I	69	Bij de afbakening van het sectorplan ontbreken de poetslappen.	Gezien de aard, samenstelling en mogelijke vervuiling van poetslappen, maken deze bewust geen onderdeel uit van de afbakening van het sectorplan gescheiden ingezameld textiel.
441.	SP 5.II	69	De aangegeven minimumstandaard correspondeert niet met de toelichting in de achtergrondinfo bij dit sectorplan. Volgens de achtergrondinfo kan gescheiden ingezameld textiel op drie wijzen worden toegepast, namelijk hergebruik, hoofdgebruik als brandstof en verbranden als vorm van verwijdering.	De minimumstandaard voor niet voor hergebruik geschikt textiel is verbranden als vorm van verwijdering. Dit betekent dat alle meer wenselijke toepassingen, bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof, mogelijk zijn. De passage in de achtergrondinfo beschrijft de mogelijkheden voor diverse partijen. De minimumstandaard is bedoeld als ondergrens voor alle partijen. Het betreft hier dus twee verschillende dingen.
442.	SP 5.II	69	Het is niet duidelijk hoe (grenzen) en door wie wordt bepaald wanneer textiel zo is vervuild dat hergebruik niet mogelijk is.	In paragraaf II is - niet-limitatief - een aantal voorbeelden gegeven waarin sprake kan zijn van een afwijkende minimumstandaard. Bij de beoordeling of hiervan sprake is spelen meerdere aspecten een rol. Gedacht kan worden aan de technische mogelijkheden van het verwerkingsproces, de acceptatiecriteria van de ontvanger, de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen, etc. Het is dan ook niet mogelijk om generiek aan te geven in welke gevallen dit aan de orde kan zijn. In het proces van vergunningverlening dient dit dan ook van geval tot geval te worden beoordeeld en vastgelegd, waarbij als uitgangspunt geldt dat zoveel als technisch mogelijk het afval moet worden hergebruikt en slechts daar waar dat echt niet kan verbranden wordt vergund.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
443.	SP 6.II	48	Wanneer uit een oogpunt van klimaatbeleid het vergisten wordt gepropageerd zou vergisten ook in de minimumstandaard expliciet de voorkeur moeten krijgen boven, zonodig met de nuance dat compostering wordt getolereerd tot het economische of technische einde van de levensduur van de betreffende composteringsinstallaties.	Als toegelicht in hoofdstuk V van het sectorplan zijn er in de Milieu-Effect Rapportage van LAP1 geen significante verschillen tussen beide verwijderingsroutes vastgesteld. Dit, naast de andere daar genoemde argumenten, maakt dat er onvoldoende aanleiding is om een nadere prioritering ten aanzien van beide verwerkingswijzen in de minimumstandaard op te nemen.
444.	SP 6.II	49	Verzocht wordt in de minimumstandaard te spreken van 'nuttige toepassing' in plaats van 'composteren met het ook op materiaalhergebruik'. Voor digestaat is immers ook drogen gevolgd door inzet als meststof een optie.	Allereerst is op basis van deze reactie de formulering van de minimumstandaard iets aangepast door het tweede gebruik van de term 'composteren' te vervangen door "aërobe droging/narijping" (ook in de sectorplannen 7 en 8). Daarnaast is de verwerking gericht op het verkrijgen van een als compost toepasbaar eindproduct. De minimumstandaard wijkt daarom ook niet af van wat de inspreker voorstelt.
445.	SP 6.III	69	Met het toestaan van uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is ook verbranden als R1 is toegestaan. Dat komt vreemd over t.o.v. de in paragraaf II aangeven minimumstandaard, die immers van een hogere graad is. GFT-afval verbranden levert geen energie op zoals R1 bedoelt; er wordt immers water verbrand.	In- en uitvoer van afvalstoffen wordt in beginsel niet getoetst aan een minimumstandaard; die geldt uitsluitend voor verwerking in Nederland. Wel is bij het formuleren van de minimumstandaarden rekening gehouden met effecten op in- en uitvoer (zie hoofdstuk 11 van deel I Beleidskader). Bij uitvoer voor nuttige toepassing van gft-afval zal het in de regel gaan om materiaalhergebruik. Toepassing onder R1 zou eventueel kunnen voorkomen en er is milieuhygiënisch gezien geen reden om die toepassing uit te sluiten. Overigens heeft gft-afval wel een bepaalde energetische waarde, er wordt niet alleen water verbrand. Het sectorplan wordt niet aangepast.
446.	SP 6.VI	44	Nieuwe onderzoeken van Tauw leiden tot minder onzekerheden over het verschil in milieuvoordeel van de diverse verwerkingsroutes. Inspreker pleit er voor om bij de criteria die moeten worden toegepast bij de vrijstellingsmogelijkheden van de gescheiden inzamelplicht rekening te houden met deze nieuwe inzichten t.a.v. het milieuvoordeel van de verschillende verwerkingsopties.	Het LAP is niet het kader waar de criteria die moeten worden toegepast bij de vrijstellingsmogelijkheden van de gescheiden inzamelplicht voor gft-afval worden vastgesteld. Dit gebeurt in de Wet milieubeheer. Het sectorplan gft-afval beperkt zich tot het vaststellen van de minimumstandaard voor de verwerking van het afval nadat dit is gescheiden.
447.	SP 7.II	48	De reactie met nummer 444 is ook van toepassing op dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 444.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
448.	SP 7.II	49	Zie reactie met nummer 445. Inspreker heeft eenzelfde reactie ingebracht op sectorplan 7 'gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval'.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 445.
449.	SP 7.III	69	Zie inspraakreactie met nummer 446. Inspreker heeft dezelfde opmerking bij dit sectorplan geplaatst.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 446.
450.	SP 8.II	44	Het gebruik als bouwstof voor het dempen van stoten is in strijd met het Besluit bodemkwaliteit.	Het gebruik als bouwstof voor het dempen van sloten is toegestaan voor zover dit gebeurt binnen de grenzen van de Vrijstellingsregeling plantenresten en tarragrond (zie hoofdstuk VI van het sectorplan).
451.	SP 8.II	18	De keuze tussen productie van compost (ketenbeleid) en de inzet als biomassa (klimaatbeleid - duurzame energie) lijkt een dilemma, maar in praktijk hoeven beide opties elkaar niet echt te bijten omdat zij zich elk kunnen richten op een specifiek deel van het groenafval. In de LCA-studie bij het LAP wordt weliswaar aangegeven dat de uitgevoerde LCA zich richt op groenafval met een specifieke samenstelling en niet op het gemiddelde groenafval zoals dat in heel Nederland vrijkomt, maar omdat hieruit blijkt dat niet alle groenafval geschikt is voor biomassa-installaties zou dit in de LAP-tekst zelf terug moeten komen.	<i>De beperking van de LCA studie dat het gaat om een specifieke samenstelling voor gescheiden groenafval is inderdaad niet opgenomen in de tekst van het sectorplan. Dit is alsnog gedaan. De tekst van de toelichting bij dit sectorplan is als volgt aangepast. Aan paragraaf V wordt onder de kop 'Hoogwaardigheid van verwerking' de volgende passage toegevoegd: "Bij de uitvoering van de hiervoor genoemde LCA is - zoals aangegeven - gekeken naar een aantal gemengde samenstellingen (hout, blad, gras in diverse verhoudingen). Voor de gekozen samenstellingen is aangesloten bij de ervaringen in de markt. Het is van belang te realiseren dat de gebruikte samenstellingen niet overeenkomen met de gemiddelde samenstelling van gescheiden ingezameld groenafval in het algemeen. Zij zijn namelijk al het resultaat van een voorselectie op stromen die zich lenen voor inzet als biomassa. Het is van belang dit op te merken om te voorkomen dat de indruk ontstaat dat alle deelstromen van gescheiden ingezameld groenafval even goed geschikt zouden zijn voor inzet als biomassa en ook allemaal even goed zouden scoren in de LCA. Mede hierom is het wenselijk dat composteren en inzet als biomassa naast elkaar kunnen bestaan. De verdeling van groenafval over deze verwerkingsopties wordt overgelaten aan de markt."</i>
452.	SP 8.II	69	Bij minimumstandaard composteren ontbreekt de verwijzing naar de toepassingseis die is vastgelegd in het Besluit Meststoffen.	Verwijzingen naar aanpalende regelgeving zijn niet in de minimumstandaard (onderdeel LAP) maar in de toelichting (zie onder VI van dit sectorplan) opgenomen. Dit verhoogt de flexibiliteit wanneer er iets in de regelgeving verandert

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
453.	SP 8.II	69	Vergisten wordt als tweede optie genoemd bij de minimumstandaard voor verwerking. Dit is een nieuw aspect t.o.v. het huidige LAP. Onduidelijk is welke stromen hiermee bedoeld worden. Praktijk is dat dit vooral de nattere stromen zijn die veelal onder GFT dienen te worden geschaard en niet vallen onder de definitie van groenafval.	Vergisten is volledigheidshalve in de minimumstandaard opgenomen om onduidelijkheid over deze verwerkingstechniek te voorkomen. Het is juist natte deelstromen voor vergisting in aanmerking komen maar vergisting, is niet uitgesloten, maar leidt niet tot aanpassing van de tekst.
454.	SP 8.II	69	Uit de praktijk blijkt dat het composteren van agrarisch afval geheel andere consequenties heeft dan het composteren van groenafval (het geurprobleem is veel groter). Bij vaststellen van de minimumstandaard rekening mee houden.	Het vaststellen van grenzen aan de toegestane emissies die vrijkomen bij afvalverwerking (naar bodem, water, lucht) gebeurt niet in het LAP maar in wet- en regelgeving en vergunningen. Bij het vaststellen van de minimumstandaard is uitgangspunt dat de verwerking conform de geldende eisen plaatsvindt. Dit geldt ook voor geuremissies.
455.	SP 8.II	69	Er ontbreekt een toelichting welke stromen - mede in relatie tot de verbrandingswaarde en het van nature aanwezige vochtgehalte - in aanmerking komen voor verbranden met als hoofdgebruik brandstof en externe levering van elektriciteit en/of warmte.	Het is vrijwel onmogelijk hiervoor een limitatieve lijst met stromen op te nemen. Dit zal per partij beoordeeld moeten worden. Kenmerkend voor de bedoelde stromen is uiteraard wel dat zij in niet primair uit natte deelstromen zullen bestaan. Zie verder ook reactie met nummer 452 op basis waarvan wel een aanvulling in de toelichting bij het sectorplan is opgenomen.
456.	SP 8.IV	18	Een aantal positieve aspecten van het gebruik van compost (hogere opbrengsten, minder verdroging, minder pesticiden, betere bodemkwaliteit en het sluiten van de kringlopen van Stikstof en Fosfaat) is niet meegenomen in de LCA. Dit dient expliciet in de LAP-tekst te worden vermeld om de beperkingen van LCA aan te geven. Daarnaast bestaat het risico dat door het onttrekken van houtachtig materiaal het composteren van het overige groenafval problematisch wordt. Tot slot worden een aantal kanttekeningen geplaatst bij de gehanteerde uitgangspunten ten aanzien van systeemgrenzen, transportafstanden, bedrijfsmiddelen en emissies naar de bodem. Al met al meent inspreker dat een herberekening van de LCA noodzakelijk is en dat de conclusie die op pagina 81 van het beleidskader ten aanzien van de LCA wordt getrokken te voorbarig is.	De genoemde positieve aspecten van het gebruik van compost zijn deels meegenomen door het vermeden gebruik van kunstmest/veen en dergelijke. Voor een ander deel is hier middels gevoeligheidsanalyses naar gekeken. Blijft echter waar dat niet alle aspecten die inspreker noemt even goed zijn te kwantificeren in de LCA. Het is goed bekend dat - evenals iedere methodiek - ook een LCA haar beperkingen kent. Om die reden wordt bij het kiezen van minimumstandaarden dan ook nooit de uitkomst van de LCA zondermeer als enige waarheid aangenomen maar worden altijd ook andere zaken meegenomen. Dat op deze genuanceerde wijze met de LCA-methodiek is omgegaan is reeds opgenomen in het beleidskader. De diverse kanttekeningen die inspreker plaatst bij de gehanteerde uitgangspunten ten aanzien van systeemgrenzen, transportafstanden, bedrijfsmiddelen en emissies naar de bodem zijn in het kader van de gevoeligheidsanalyses bekeken. Er is geen aanleiding om hier middels een herberekening opnieuw naar te kijken. Ten aanzien van het onttrekken van houtachtig materiaal is belangrijk te realiseren dat dit al mogelijk is op basis van de minimumstandaard van het eerste LAP. Het enige verschil is dat nu meer dan alleen de houtachtige fractie mag worden ingezet als biomassa. Vooralsnog wordt de verdeling van het groenafval overgelaten aan de markt.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
457.	SP 8.VI	18	De mogelijkheid om groenafval in de open lucht te verbranden vervalt, hetgeen wordt gezien als een goede ontwikkeling. Gevraagd wordt wanneer de ontheffingsmogelijkheid voor gemeenten daadwerkelijk uit de wet wordt geschrapt.	Op basis van welk deel van de tekst de inspraakreactie is gebaseerd is niet duidelijk. De ontwikkeling die de inspreker ziet wordt niet genoemd in het sectorplan. Er is op dit moment geen concreet voornemen om de betreffende mogelijkheid uit de wet te schrappen. Overigens wordt de betreffende tekst aan het eind van paragraaf VI wel wat aangepast in een poging haar te verduidelijken, maar aan de wens van de inspreker om dit geheel te verbieden is niet tegemoet gekomen.
458.	SP 8.VI	44	Bij het verbranden buiten inrichtingen dient aanvullend als voorwaarde gesteld te worden dat dit het belang van het klimaat niet mag schaden.	Het verbod op verbranden buiten inrichtingen en de daaraan gekoppelde mogelijkheid voor gemeenten om hiervan ontheffing te verlenen vormt geen onderdeel van dit LAP.
459.	SP 8.VI	44	Vanwege mogelijke methaanemissies is het niet wenselijk om organisch afvalstoffen (zoals bermmaaisel, oogstresten en heideplagsel) vrij te stellen van het stortverbod buiten inrichtingen.	De vrijstellingsregeling van het stortverbod buiten inrichtingen vormt geen onderdeel van het LAP.
460.	SP 9.II	42 49	De restfractie van het bewerken van RKG-slib en veegzand is overwegend mineraal en altijd als niet-verbrandbaar beoordeeld. Tot op heden worden hiervoor ook niet-reinigbaarheidsverklaringen afgegeven. De minimumstandaard is dan ook niet juist. Inspreker 49 vraagt nog expliciet of de introductie van LAP2 betekent dat fractiescheiding wordt verboden en wat dat betekent voort de bestaande praktijk in Nederland.	De geformuleerde minimumstandaard voor het be- en verwerken van marktafval, drijfafval en restfracties die overblijven na het scheiden van veegafval en RKG-slib (zijnde verwijderen door verbranden) heeft bij de restfracties na scheiden van veegafval en RKG-slib betrekking op alle restfracties. Het gaat daarbij zowel om de grove sorteerfractie als de fijne, na mechanisch ontwatering verkregen, slibfractie. Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen staat immers niet toe dat fracties en sorteerresiduen gestort worden. Dit betekent niet dat met LAP2 fractiescheiding verboden wordt.
461.	SP 9.II	10	Voorgesteld wordt RKG-slib te vervangen door RKG(V) slib. Dat sluit beter aan bij de praktijk.	De termen RKG-slib (riool-, kolken- en gemalenslib) en RKG(V)-slib/afval (riool-, kolken-, gemalen- en veegvuil - slib) komen beide in de praktijk voor en worden dan ook beide gebruikt. Omdat RKG-slib en veegafval niet altijd bij dezelfde activiteiten vrij hoeven te komen zijn ze apart in paragraaf I behandeld en derhalve als zodanig ook apart bij de minimumstandaard opgenomen. <i>Voor de duidelijkheid wordt de afkorting RKGV toegevoegd aan de formulering van de minimumstandaard. Tevens wordt in de andere paragrafen waar veegvuil en RKG-slib tezamen genoemd RKGV-slib toegevoegd.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
462.	SP 9.II	44	Niet geregeld is dat de residuen die bij de bewerking resteren mogen worden gestort, indien deze niet brandbaar en niet-herbruikbaar zijn.	Conform het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen is het niet toegestaan om restfracties en/of residustromen van het bewerken of sorteren van afvalstoffen te storten. Als een bewerking leidt tot niet-brandbare en niet-herbruikbare fracties, dan heeft integrale verbranding van de afvalstroom beleidsmatig de voorkeur. Zie ook paragraaf V van het sectorplan.
463.	SP 9.II	44	In riool- en kolkenvuil is veel vervuiling (als condooms, naalden, tampons, medicijnresten, e.d.) aanwezig en de slibfractie is niet inert te noemen (veel biologische afbraak). Hergebruiken als grond is voor deze stromen daarom niet wenselijk, ook al voldoet dit volgens de regels aan de normen van het Besluit bodemkwaliteit. De minimumstandaard zou er op gericht moeten zijn om de zandfractie uit dit afval te herwinnen, door dit te wassen en te scheiden. De verbrandbare restfractie kan dan worden verbrand en de onbruikbare fractie worden gestort. Ten tweede is niet duidelijk wat bedoeld wordt met "af scheiden" en "inert". Als grof voorzien voldoende is leidt dit - omdat de gevaarlijkste verontreinigingen juist in de fractie van circa 0,5 tot 10 zitten - tot gezondheidsrisico's. Ook is er geen norm voor inert opgenomen, wat er toe kan leiden dat biologisch zeer actief slib (hoog CZV) mag worden toegepast in oppervlaktewater; het Besluit bodemkwaliteit stelt - in tegenstelling tot de lozingsnormen van de Wvo - geen eisen aan. Ten derde stelt inspreker 'nuttige toepassing' voor als minimumstandaard voor niet genoemde stromen als kolkenzand, veegzand en RKG-V slib.	Met het afscheiden van de inerte fractie in de minimumstandaard voor o.a. RKG-slib wordt nadrukkelijk bedoeld op de door de inspreker aangegeven zandfractie. Inert is hier bedoeld als 'niet of nauwelijks een reactie aangaand met andere stoffen'. Biologisch actief slib valt hier duidelijk niet onder. Voor slib geldt de in dit sectorplan tevens aangegeven minimumstandaard 'verwijderen door verbranden'. Zie voor de minimumstandaard van kolkenzand, veegzand en RKG-V slib ook de reacties met nummers 465 en 461. Hierin komt ook aan de orde dat storten van restfracties in strijd is met wet- en regelgeving.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
464.	SP 9.II	8 10 42	Vanwege de vervuilingen in rioolslib en kolkenslib (als condooms, naalden, tampons, medicijnresten, e.d.) is inspreker 8 van oordeel dat de minimumstandaard onvoldoende waarborgen biedt dat de inerte fractie voldoende schoon is. Inspreker 8 meent tevens dat ook het Besluit bodemkwaliteit te weinig garantie biedt op een verantwoorde verwerking van de inerte fractie. Hier speelt mee dat in praktijk vaak partijen van verschillende herkomst worden samengevoegd, waarna de gemengde partij in aanmerking komt om in een werk te worden toegepast. Gepleit wordt voor een minimumstandaard die voorschrijft dat de zandfractie middels extractieve reiniging moet worden afgescheiden van de restfractie. Dit is een bewezen techniek met voldoende capaciteit in Nederland en zo wordt voorkomen dat materiaal zonder echte reiniging wordt toegepast in een werk. De verbrandbare restfractie kan dan worden verbrand en de onbruikbare fractie worden gestort. Inspreker 10 meent ook dat de minimumstandaard industriële reiniging moet verplichten, maar houdt naast extractieve reiniging ook de mogelijkheid van thermische reiniging open. Inspreker pleit er voor beide reinigingsvormen (thermisch of extractief) mogelijk te maken.	De minimumstandaard voor het be/verwerken van RKG-slib is het afscheiden van de inerte fractie die, al dan niet na reiniging, nuttig wordt toegepast. Het expliciet in de minimumstandaard toevoegen van een specifiek noodzakelijk geachte reinigingsstap is niet nodig aangezien aan het nuttig toepassen van de inerte fractie regels verbonden zijn via het Besluit Bodemkwaliteit. Op basis daarvan is helder of en hoever er moet worden gereinigd om uiteindelijk nuttige toepassing mogelijk te maken.
465.	SP 9.II	69	Wat wordt bedoeld met "inerte" fractie? Als een fractie inert is, is namelijk geen reiniging noodzakelijk.	Met de inerte fractie wordt de niet brandbare fractie bedoeld (zie ook het antwoord op reactie 461). Niet helder is waarom voor het nuttig toepassen van deze fractie op voorhand geen reiniging noodzakelijk zou zijn.
466.	SP 10.I	69	De omschrijving van zwerfafval is niet juist. Inspreker stelt als alternatief voor: "zwerfafval is afval door derden in openbare ruimte onbeheerd achtergelaten".	<i>De betreffende omschrijving van zwerfafval wordt aangepast. De eerste zin van het sectorplan wordt vervangen door "Zwerfafval is niet verzameld afval dat mensen bewust of onbewust weggooien of achterlaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn, of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op die plaatsen is terechtgekomen."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
467.	SP 10.I	49 69	Inspreker 49 vraagt naar de reden voor een apart sectorplan zwerfafval. Inspreker 69 ziet geen noodzaak voor een apart sectorplan voor zwerfafval en meent dat dit sectorplan kan worden samengevoegd worden met sectorplan 9 'afval van onderhoud van openbare ruimten'.	Zwerfafval en afval van onderhoud van openbare ruimten zijn duidelijk aan elkaar gelinkt. Op het moment dat zwerfafval verzameld is betreft het afval van onderhoud van openbare ruimten en zijn de bepalingen uit dat sectorplan van toepassing. Echter, gezien de bestaande regelingen en afspraken rond het voorkomen en verminderen van zwerfafval is bewust gekozen voor een apart sectorplan over zwerfafval.
468.	SP 11.I	69	In de tabel een verwijzing opnemen voor kunststofgeïsoleerde kabels naar sectorplan 14.	<i>In de tabel in paragraaf I wordt een verwijzing naar sectorplan 14 opgenomen.</i>
469.	SP 11.II	59	Met preventie en hergebruik moet veel meer bereikt kunnen worden. Inspreker wijst op een in het verleden gestarte proef om kunststoffen af te breken tot basischemicaliën waaruit weer herbruikbaar materiaal kan komen en vraagt zich af waarom daar al jaren niets meer van is vernomen.	Dat met preventie en hergebruik nog veel kan worden bereikt wordt onderschreven. Het beleid is hier ook op gericht. Dit komt voldoende tot uitdrukking in de formulering van de minimumstandaard te weten materiaalhergebruik, het in de toelichting vermelde convenant met de rubber- en kunststofverwerkende industrie en de ketenaanpak bij PVC.
470.	SP 11.II	69	Hoe en door wie wordt bepaald dat kunststofafval te sterk is verontreinigd of is verkleefd met andere materialen zodat geen materiaalhergebruik mogelijk is?	In paragraaf II is - niet-limitatief - een aantal voorbeelden gegeven waarin sprake kan zijn van een afwijkende minimumstandaard. Bij de beoordeling of hiervan sprake is spelen meerdere aspecten een rol. Gedacht kan worden aan de technische mogelijkheden van het verwerkingsproces, de acceptatiecriteria van de ontvanger, de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen, etc. Het is dan ook niet mogelijk om generiek aan te geven in welke gevallen dit aan de orde kan zijn. In het proces van vergunningverlening dient dit dan ook van geval tot geval te worden beoordeeld en vastgelegd, waarbij als uitgangspunt geldt dat zoveel als technisch mogelijk het afval moet worden verwerkt volgens de minimumstandaard nuttige toepassing in de vorm van materiaalhergebruik en slechts daar waar dat echt niet kan het verbranden als vorm van verwijdering wordt vergund.
471.	SP 11.II	46	Verzocht wordt in de minimumstandaard een uitzondering op te nemen voor het kunststofafval dat onderdeel is van het residu van de PST-installatie.	Dit sectorplan is niet van toepassing op kunststof in shredderafval (zie de tabel in hoofdstuk I van het plan). Aanpassen van het sectorplan is dan ook niet nodig.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
472.	SP 11.III	61 64	Dat uitvoer alleen is toegestaan wanneer er geen delen worden gestort betekent dat wanneer uitvoer van groene lijst stoffen geschiedt via een kennisgevingsprocedure, dit niet zou worden toegestaan naar landen waar het gebruikelijk is om een deel ervan na afscheiden of sorteren te storten. Dit is een onacceptabele uitbreiding van de uitleg van de EVOA.	De EVOA geeft de procedures weer. O.g.v. de Kaderrichtlijn afvalstoffen stelt elke lidstaat een afvalbeheerplan vast, waarin onder meer het beleid voor in- en uitvoer wordt vastgelegd. Er is daarom geen sprake van een uitbreiding van de EVOA. Een kennisgeving is vereist indien het ontvangende land dat wenst of de EVOA dat zo heeft bepaald.
473.	SP 11.V	44	De bewering dat de Post Shredder Technologie voor het scheiden van shredderresidu ook geschikt is om andere kunststofafvalstromen te scheiden voor hergebruik is voorbarig. Er zijn in Nederland nog geen praktijkervaringen met de technologie.	De stelling dat nog niet bekend is dat de Post Shredder Technologie ook geschikt is voor andere kunststofafvalstromen wordt onderschreven. Dit wordt in het sectorplan ook niet gesteld. In het sectorplan wordt aangegeven dat deze techniek hiervoor 'wellicht een betekenis kan hebben'.
474.	SP 12.I	44	In sectorplan 12 wordt ten aanzien van metalen onder I verwezen naar sectorplan 43 en in sectorplan 43 naar sectorplan 12 zonder dat het één van de sectorplannen concreet wordt.	Sectorplan 12 verwijst voor verschillende typen verpakkingen terecht naar de sectorplannen 41 'Verpakkingen algemeen', 42 'Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars' en 43 'Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen'. <i>De laatste twee plannen wijzen voor verpakkingen die schud-, schrap- en schraapleeg zijn echter ten onrechte terug naar sectorplan 12. Dit wordt aangepast in een verwijzing naar sectorplan 41. Hetzelfde is gedaan met de verwijzingen naar het sectorplan 11 'Kunststof'.</i>
475.	SP 12.III	48	De reactie met nummer 425 is ook van toepassing op dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie met nummer 425.
476.	SP 12.III	46	Verzocht wordt de passage dat uitvoer niet wordt toegestaan wanneer de mate van storten deze niet rechtvaardigt zo te formuleren dat bij uitvoer geen enkele mate van storten is toegestaan. Metaal is immers uitstekend af te scheiden.	Het sectorplan is reeds in overeenstemming met de wens van inspreker. De bedoeling van de reactie is dan ook niet duidelijk.
477.	SP 13.I	69	Accu's kunnen ook zuren bevatten; essentieel om hier te noemen omdat bij de minimumstandaard hierop wordt teruggekomen.	De eerste alinea van paragraaf I wordt aangevuld met de mogelijke aanwezigheid van zuren in accu's. De tweede zin wordt als volgt geformuleerd: "Batterijen en accu's kunnen zuren en zware metalen, zoals zink, cadmium, nikkel, kwik en lood(verbindingen) bevatten".

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
478.	SP 13.II	69	Waarom wordt in de eerste alinea niet aangesloten bij of geen relatie gelegd met de Nederlandse wetgeving (Besluit en ministeriële regeling)?	Ten tijde van het opstellen van LAP2 was nog niet alle Nederlandse wet- en regelgeving voor batterijen en accu's definitief vastgesteld. Derhalve is primair aangesloten bij de Europese Richtlijn 2006/66/EG inzake batterijen en accu's. Bij het opstellen van het sectorplan is echter wel geanticipeerd op en rekening gehouden met de Nederlandse wet- en regelgeving. In paragraaf VI 'Beleid en regelgeving' van het sectorplan is deze wet- en regelgeving beschreven, en zijn de gevolgen ervan voor deze afvalstof verwoord. Ook na herlezing van de tekst is er geen aanleiding het op dit moment te herzien omdat de tekst over de nationale wet- en regelgeving niet toereikend zou zijn.
479.	SP 13.II	27	De minimumstandaard bevat aanvullende elementen in vergelijking tot de geldende wet- en regelgeving. Dit is onjuist en bovendien in strijd met door het ministerie geschapen verwachtingen. Verzocht wordt de minimumstandaard volledig in overeenstemming te brengen met de wet en regelgeving.	De minimumstandaard is gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving. Er is voor gekozen enkele aanvullingen op te nemen om aan te sluiten bij de gangbare praktijk in Nederland. Zoals al aangegeven in het sectorplan is er geen reden om deze bestaande praktijk te versoepelen.
480.	SP 14.I	69	In de titel en in de afbakening ontbreekt oliedrukkabel, ook een gangbaar type kunststofgeïsoleerde kabel.	Aangezien een oliedrukkabel een gangbaar type kunststofgeïsoleerde kabel is, is aanpassing van de titel van het sectorplan niet noodzakelijk. <i>Voor de duidelijkheid wordt aan de eerste alinea van paragraaf I van het sectorplan wel toegevoegd: "Ook oliedrukkabels vallen onder dit sectorplan."</i>
481.	SP 14.I	13 31	Verzocht wordt om - analoog aan LAP1 - in de afbakening expliciet op te nemen dat garnituren (zoals verbindingsmoffen en eindsluitingen), er onder vallen. Hetzelfde verzoek wordt gedaan voor oliedrukkabels (kabelstoffen die olie, koolteer en andere gevaarlijke stoffen bevatten).	<i>Aan het verzoek wordt tegemoet gekomen. Aan de eerste alinea van paragraaf I wordt een zin toegevoegd die luidt: "Onder kabels en restanten daarvan wordt mede begrepen garnituren zoals verbindingen en eindafsluitingen en oliedrukkabels (kabels die olie, koolteer of andere gevaarlijke stoffen bevatten)."</i>
482.	SP 16.II	69	Er vindt tevens nuttige toepassing plaats in binnen- en buitenland in de vorm van biologisch entstof.	De geformuleerde minimumstandaard sluit deze toepassing niet uit.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
483.	SP 16.II	6	Inspreker is van oordeel dat de in het verleden uitgevoerde LCA voor geen recht doet aan het unieke karakter van de Vartech installatie. Hiervoor worden meerdere argumenten aangevoerd. Op dit moment laat inspreker een nieuwe LCA uitvoeren om aan te tonen dat de installatie wel voldoet aan de minimumstandaard. Verzocht wordt expliciet in het sectorplan te vermelden dat natte oxidatie is toegestaan wanneer met een LCA is aangetoond dat natte oxidatie ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard.	Van belang is dat de LCA waar inspreker op doelt is gebaseerd op de installatie zoals die indertijd draaide. Inspreker is voornemens een nieuwe installatie te bouwen met een aantal technische aanpassingen en gewijzigde processtappen. Indien uit de LCA die inspreker laat uitvoeren voor het bevoegd gezag (provincie) voldoende overtuigend blijkt dat de nieuwe verwerkingswijze op zijn minst even hoogwaardig is als de minimumstandaard is, dan is het verlenen van een vergunning in lijn met het LAP. Terzijde wordt opgemerkt dat wanneer naast de opzet van de installatie ook de aard van het te verwerken afval afwijkt van de in MER-LAP gehanteerde uitgangspunten, ook het doorrekenen van de minimumstandaard op basis van deze gewijzigde samenstelling moet geschieden. Verder wordt verwezen naar hoofdstuk 11 van het beleidskader.
484.	SP 16.II	69	In de achtergrondinformatie wordt gesteld dat voor een aantal afvalstromen de BREF meer specifieke eisen stelt dan de minimumstandaard en dat daar met vergunningverlening rekening mee moet worden gehouden. Deze tekst dient in het sectorplan zelf te staan en niet in de achtergrondinfo.	De minimumstandaard is bedoeld als harde ondergrens voor vergunningverlening en hier wordt bij het formuleren van de minimumstandaarden ook rekening mee gehouden. Een activiteit vergunnen die laagwaardiger is dan de minimumstandaard staat gelijk aan afwijken van het LAP. Zoals ook aangegeven in de beantwoording van inspreker 44 onder nummer 417 dient de vergunningverlener rekening met deze documenten te houden, maar is uiteindelijk een casus-specifieke beoordeling nodig. Het wordt ongewenst geacht om deze beoordelingsvrijheid in te perken door BBT in dezelfde lijn te noemen met de minimumstandaard en daarmee het afwijken van een BBT meteen een afwijking van het LAP te maken. Om die reden is er bewust voor gekozen om - in alle sectorplannen waar dit speelt - in de toelichtende vorm de vergunningverlener attent te maken op een mogelijke specifieke bepaling in een BREF zonder de indruk te wekken dat die in alle gevallen gevolgd dient te worden.
485.	SP 16.III	44	Bij uitvoer van zuiveringsslib als bouwstof dient getoetst te worden of wordt voldaan aan het besluit bodemkwaliteit.	Het Besluit bodemkwaliteit geldt uitsluitend voor de toepassing van (afval)stoffen in Nederland. Het is aan de autoriteit van bestemming om de invoer te toetsen aan de aldaar geldende milieuvorschriften. Het sectorplan wordt niet aangepast.
486.	SP 17.II	51	Het opnemen van de nieuwe grens van 150 mg/kg Arseen is zeer bezwaarlijk omdat de uitloog-eisen uit het Bbk afdoende bescherming bieden. Dat deze eis alleen voor dit specifieke product geldt maakt het helemaal onacceptabel. Ook voor mengen aansluiten bij het Bbk.	De grens van 150 mg/kg Arseen is een voortzetting van het bestaande beleid zoals verwoord in LAP1. Het vasthouden aan deze concentratiegrens, en het beleid ten aanzien van het mengen is ingegeven door het streven Arseen te verwijderen uit de stoffenkringloop maar de uitvoering wel realistisch en praktisch uitvoerbaar te houden. Het sectorplan wordt niet aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
487.	SP 17.II	12	In de minimumstandaard wordt 'nuttige toepassing' gekoppeld aan het Besluit bodemkwaliteit. Veel van de reststoffen van drinkwaterbereiding vinden echter toepassing in industriële processen waarvoor het Besluit bodemkwaliteit geen toetsingskader is. Verzocht wordt dit te corrigeren.	<i>Door de brede toepassing van reststoffen van drinkwaterbereiding is de koppeling met het Besluit bodemkwaliteit te beperkt. In het sectorplan wordt dit aangepast door de minimumstandaard als volgt te formuleren:</i> <i>"De minimumstandaard voor de be- en verwerking van reststoffen van drinkwaterbereiding met een arseenconcentratie tot maximaal 150 mg/kg is nuttige toepassing, tenzij toepassing binnen de randvoorwaarden van het besluit Bodemkwaliteit of andere wettelijke regelingen niet mogelijk is. In dat laatste geval mogen de reststoffen van drinkwaterbereiding worden gestort op een daarvoor geschikte stortplaats.</i> <i>De minimumstandaard voor de be- en verwerking van reststoffen van drinkwaterbereiding met een arseenconcentratie groter dan 150 mg/kg is storten op een daarvoor geschikte stortplaats. Nuttige toepassing is in dit geval niet toegestaan teneinde diffuse verspreiding van Arseen te voorkomen.</i> <i>De grens van 150 mg/kg mag niet door mengen van partijen worden bereikt. Partijen met een hoger gehalte aan arseen moeten worden gestort op een daarvoor geschikte stortplaats."</i>
488.	SP 18.I	69	Onduidelijk is op welke KCA-lijst wordt gedomd.	De KCA-lijst is een van de producten van het Programma Gescheiden Inzamelen van Klein Chemisch Afval dat in 2000 is vastgesteld door het Afval Overleg Orgaan. Als zodanig is dit een actualisatie van de oude Welles/Kiezerslijst die in 1992 door het RIVM in opdracht van het ministerie van VROM is opgesteld. De KCA-lijst is een lijst met gescheiden in te zamelen Cacaoproducten (uit huishoudens), gegroepeerd naar vijf productgroepen: huishoudens, medicijnkastje, doe-het-zelf, hobby en vervoer. Op www.LAP2.nl werd het totale rapport waarin deze lijst is opgenomen al aangeboden, maar om de toegankelijkheid te vergroten wordt dit aangepast door het aanbieden van de lijst zelf naast het aanbieden van het totale rapport.
489.	SP 18.I	69	Inspreker mist de hoeveelheidsafbakening van 50 kg per afgifte voor Kca en Kga (wordt ook in het Besluit melden genoemd) en verzoekt dit in de tekst op te nemen.	Er is beleidsmatig geen reden om deze grens van 50 kg per afgifte op te nemen in het sectorplan. Een dergelijke grens is niet relevant voor het onderscheid KCA-KGA, speelt geen rol bij de vraag of wel of geen sprake is van zorgplicht, speelt geen rol bij de afbakening van de inzamelvergunningsplicht (daar geldt een andere grens), etc..

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
490.	SP 19.II	44	De minimumstandaard stelt expliciet dat nuttige toepassing niet is toegestaan. Indien echter door innovaties een nieuwe techniek voor nuttige toepassing wordt ontwikkeld, dan dient het sectorplan te worden aangepast om dat vergund te krijgen. Het verbod op nuttige toepassing is daarom niet wenselijk; het vermelden van de huidige minimumstandaard en de bijzondere positie van ZAVIN tot 2010 is voldoende.	Het verbod op nuttige toepassing wordt - gelet op de aard van het afval waar het om gaat - wel wenselijk geacht. Indien er door innovaties een nieuwe techniek voor nuttige toepassing beschikbaar komt, zal worden bezien of dit aanleiding geeft tot aanpassing van de minimumstandaard.
491.	SP 19	11 33 63 70 48 58	Positief dat de Euralcode van gedecontamineerd afval is gewijzigd in 18 01 04. Negatief dat die stroom niet gemengd mag worden met een niet gedecontamineerde 18 01 04 stroom. Insprekers stellen voor dat samenvoegen wel toe te staan, mits het voortraject vanaf de bron verifieerbaar is (sluitend administratief systeem, kwaliteit aangeboden materiaal kan worden gegarandeerd), het decontaminatieproces goed verloopt, enz. Duidelijkheid verschaffen over de te hanteren Eural codes van gedecontamineerd specifiek ziekenhuisafval. Inspreker verzoekt om de voorziene separate inzameling van gedecontamineerd ziekenhuisafval nader toe te lichten.	VROM heeft zich bij het opstellen van het sectorplan gerealiseerd dat er milieuhygiënisch geen bezwaar is tegen het bij elkaar voegen van gedecontamineerd afval en niet infectieus afval uit zorginstellingen. Tevens heeft VROM zich gerealiseerd dat het gescheiden houden van gedecontamineerd afval tot een extra inzamelstap kan leiden en kostenverhogend kan werken. Desondanks heeft VROM bewust voor deze beleidslijn gekozen, enerzijds om draagvlak bij de verwerkers van het afval te creëren en anderzijds om een uitvoerbare handhaving van zowel de milieuwetgeving als de transportwetgeving mogelijk te maken. Bij de verwerkers van het gedecontamineerd afval (in het algemeen AVI's) kon de in 2006 ingezette beleidswijziging, die decontaminatie gevolgd door afvoer naar een AVI mogelijk maakte, op weinig draagvlak rekenen. VROM is van mening dat het op een transparante wijze afzonderlijk aanbieden van (aantoonbaar) gedecontamineerd afval bij kan dragen aan een positievere houding. In geval AVI's zich zorgen maken over de esthetische aspecten van het afval kunnen zij specifieke procedures toepassen. Tevens biedt het AVI's de mogelijkheid om indien gewenst, in overleg met ontdoeners, specifieke acceptatievoorwaarden voor dit afval te hanteren. AVI's hebben geen acceptatieplicht van gedecontamineerd afval, maar draagvlak bij AVI's is wel van belang om het systeem te kunnen laten functioneren. Door in het nieuwe LAP niet langer voor te schrijven dat gedecontamineerd afval onder Eural code 18 01 03* moet worden afgevoerd, neemt ook VROM belemmeringen weg voor AVI's om dit afval te accepteren. In de voorgaande planperiode is gebleken dat AVI's geen noodzaak voelden om de vergunningen aan te passen op het mogen accepteren van een gevaarlijk afvalstroom (18 01 03*).

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Waar het de handhaving van de milieu- en transportwetgeving betreft, moet aantoonbaar zijn door een sluitend administratief systeem dat het afval daadwerkelijk gedecontamineerd is. In de Richtlijn decontaminatieapparatuur ziekenhuisafval die door vergunningverleners gehanteerd kan worden, staan hiervoor aanwijzingen. Een herkenbare afvalstroom moet dan kunnen worden gekoppeld aan de administratieve gegevens. Indien gedecontamineerd afval wordt gemengd met niet infectieus ziekenhuisafval ontstaat een niet meer te herkennen mengsel van wel en niet gedecontamineerd afval, zeker als wordt gemengd in een perscontainer. Het is dan niet meer mogelijk een direct verband te leggen tussen (delen van) het afval en de geregistreerde procesparameters. Extra: Een van de insprekers geeft aan het gedecontamineerde afval ook in een perscontainer af te voeren, is niet geheel duidelijk waaruit de extra kosten dan zouden bestaan. Er vindt immers net zoals bij het normale bedrijfsafval een volumereductie plaats. Het totaal aantal benodigde perscontainers voor het totaal aan gedecontamineerde ziekenhuisafval en gewone ziekenhuisafval is dan een gegeven. Het mengen van dergelijk afval heeft wel gevolgen voor de omloopsnelheid van perscontainers maar niet voor het totaal aantal af te voeren containers. Extra kosten ontstaan pas als het aanbod aan gedecontamineerd afval zodanig is dat het niet loont hiervoor een perscontainer te gebruiken en inzameling met andere inzamelmiddelen moet gebeuren.
492.	SP 19	33	Graag toevoegen dat de afvalstoffen met Eural codes 18 01 02, 18 01 03*, 18 01 08*, 18 02 02* en 18 02 07* gezamenlijk mogen worden afgevoerd onder code 18 01 03*.	<i>In sectorplan 19 wordt opgenomen: "Afvalstoffen met Euralcode 180102, 180103, 180108, 180202, en 180207 mogen gemengd onder code 180103 worden afgevoerd naar de Nederlandse verwerker van infectieus ziekenhuisafval. Indien na 1-1-2010 wordt gekozen voor het laten verwerken van deze afvalstromen bij een buitenlandse verwerker, dient de ontdoener zich ervan te vergewissen dat de buitenlandse verwerker al de afzonderlijke samenstellende afvalstromen mag accepteren."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
493.	SP 19	11	Nierdialyse afval is bij de derde wijziging van het eerste LAP onder specifiek ziekenhuisafval gebracht. Dat is onterecht, omdat de kans op besmettingsgevaar gering is. In de nota van aanpassing derde wijziging LAP is geen antwoord op dit bezwaar gegeven.	In het gewijzigde LAP van maart 2007 en in het ontwerp voor het tweede LAP wordt niet specifiek gesproken over nierdialyse afval. In het LAP is er bewust voor gekozen om geen uitputtende lijst van specifieke afvalstromen te benoemen. In die zin is het dan ook niet terecht te stellen dat het LAP nierdialyse afval zonder meer indeelt als zijnde infectieus. De inspreker is van mening dat op grond van de definities in het LAP nierdialyse afval als infectieus moet worden aangemerkt. Aangezien de inspreker niet aangeeft op grond van welke overwegingen inspreker tot deze conclusie komt, is het voor VROM ook niet mogelijk hier inhoudelijk op in te gaan. Aan de hand van de definitie in het achtergronddocument, welke gelijk is aan de definitie uit het LAP in 2007, dient bepaald te worden of nierdialyseafval infectieus is. VROM meent te kunnen opmaken dat de aanwezigheid van vloeibaar bloed in dit afval in de ogen van de inspreker bepalend is voor de indeling als infectieus. In het LAP wordt gesteld dat niet opgedroogd bloed ongeacht de aard en de herkomst als infectieus beschouwd moet worden. Dit is een bewuste beleidskeuze geweest waarbij VROM zich gerealiseerd heeft dat niet alle bloed infectieus is. VROM staat nog altijd achter deze keuze. In het LAP wordt echter een uitgebreide toelichting gegeven op de afbakening van de definities. Het feit dat bloed opgesloten zit in een gesloten systeem is geen valide argument om een afvalstof als niet infectieus aan te merken. Immers niet gegarandeerd kan worden dat gedurende het volledige beheer van dit afval er altijd sprake zal zijn van een gesloten systeem. Zeker gezien de praktijk dat niet infectieus afval in perscontainers wordt verwerkt, is het aannemelijk dat een systeem niet gesloten blijft. Breuken of scheuren kunnen optreden, waardoor het vloeibaar materiaal alsnog vrij kan komen. Daarnaast wordt echter in het LAP toegelicht dat minieme hoeveelheden druppelvormig bloed welke zijn achtergebleven in gebruiksmaterialen zoals slangen, potten en zakken die drup- en lekvrij vervoerd kunnen worden, niet als infectieus hoeven te worden beschouwd. Het is in de ogen van VROM voorstelbaar dat nierdialyseafval onder deze uitzonderingsbepaling zou kunnen vallen indien er enkel nog minieme hoeveelheden achter zijn gebleven. Een juiste indeling van het afval op basis van de definities in het LAP blijft echter de verantwoordelijkheid van de ontdoener.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
494.	SP 20.I	44	Inspreker wil graag vermeld zien of dit sectorplan ook betrekking heeft op bodemassen afkomstig van de verbranding van afvalhout in biomassa-elektriciteitscentrales. Achtergrond hiervan is dat inspreker meent dat mengen van beide bodemassen mogelijk moet zijn indien de kwaliteit vergelijkbaar is.	Bodemassen verkregen bij het verbranden van afvalhout in een biomassa-elektriciteitscentrale vallen niet onder het sectorplan 20 'AVI-bodemas'. De paragrafen I van de sectorplannen 20 'AVI-bodemas' en 24 'Reststoffen van energiewinning uit biomassa' zijn daar helder in. Het wel of niet mogen mengen van afvalstoffen is niet hetzelfde als het wel of niet onder hetzelfde sectorplan vallen van verschillende afvalstoffen.
495.	SP 20.II	44	Niet geregeld is dat de residuen die bij de bewerking van bodemas resteren mogen worden gestort, indien deze niet brandbaar en niet-herbruikbaar zijn.	Conform het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen is het storten van fracties en residustromen verkregen bij het be/verwerken van afvalstoffen niet toegestaan. De gevraagde toevoeging is derhalve in strijd met het genoemde besluit en derhalve niet mogelijk.
496.	SP 20.III	69	Net als t.a.v. de opvulling van mijnen, dient een toelichting te worden gegeven op nuttig toepassing van AVI-bodemassen als constructief technisch vereiste steunlaag op stortplaatsen. Formeel is dat storten, maar uit hoofdstuk 21 van het beleidskader blijkt dat een dergelijke toepassing voorkeur heeft boven het gebruik van primaire grondstoffen. Ook bij uitvoerverzoeken dient dit als zodanig beschouwd te worden. Inspreker wijst nog op de analogie met de laatste alinea van paragraaf II in het sectorplan grond.	De lijn zoals die geldt voor nuttige toepassing op stortplaatsen binnen Nederland geldt ook voor uitvoer. Wel is van belang dat het hier gaat om materiaal dat geschikt is om als bouwstof te worden toegepast. Voorkomen moet worden dat hiermee onbedoeld storten in het buitenland zou worden toegestaan. <i>Om dit explicieter te maken wordt aan paragraaf 12.6 van het beleidskader als punt 5 toegevoegd "Uitvoer voor nuttige toepassing op stortplaatsen wordt alleen toegestaan voor afvalstoffen die ook binnen Nederland voor dat doel zouden mogen worden gebruikt (zie paragraaf 21.13)."</i>
497.	SP 20.IV	48	Waarom worden hier (en in enkele volgende plannen) geen, op de betreffende afvalstoffen betrekking hebbende, e uralcode(s) vermeld?	In paragraaf IV worden wel degelijk op de betreffende afvalstof betrekking hebbende euralcodes vermeld. Onduidelijk is wat inspreker met inspraakreactie beoogt.
498.	SP 20.V	69	In de laatste alinea van pagina 4, in de tweede regel na achter 'ophoog- en funderingsmateriaal' toevoegen: 'en steunlaagmateriaal op stortplaatsen'.	Inspreker reageert mogelijk op een eerdere conceptversie, maar de tekst van het ontwerp is al in lijn met het voorstel van inspreker.
499.	SP 21.II	48	Niet gemotiveerd wordt waarom het gebruik van big bags wordt verboden.	In de toelichting bij het sectorplan wordt hiervoor verwezen naar paragraaf 21.9 van het beleidskader waar deze motivering staat. Zie in aanvulling op die passage uit het beleidskader tevens de beantwoording van reacties met nummers 502, 503 en 524.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
500.	SP 21.II	44	De minimumstandaard lijkt op een beperking tot koude immobilisatie. Inspreker stelt voor ook nieuwe toepassingen toe te staan.	De minimumstandaard ('storten, al dan niet na koude immobilisatie, op een daarvoor geschikte deponie') is zeker geen beperking tot alleen koude immobilisatie. Zoals in paragraaf V aangegeven is dit de huidige praktijk (de big bags daargelaten) en is de minimumstandaard daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker. Bovendien geeft de minimumstandaard de minimale hoogwaardigheid van de be/verwerking van de afvalstof weer. Elke hoogwaardigere verwerking (mits aangetoond) is altijd vergunbaar. Zoals ook in paragraaf V aangegeven biedt de minimumstandaard biedt ook ruimte om nieuwe technieken voor de verwerking van AVI-vliegas verder te ontwikkelen. Pas na het verder ontwikkelen en beproeven van deze nieuwe technieken is pas helder of deze nieuwe toepassingen ook daadwerkelijk een alternatief vormen voor hetgeen gesteld in de minimumstandaard.
501.	SP 21.II	2 44	De minimumstandaard roept enkele vragen op, namelijk (1) impliceert de formulering 'al dan niet na koude immobilisatie' dat het mogelijk blijft om de afvalstoffen zonder immobilisatie te storten als het voldoet aan de uitlogingseisen, en (2) hoe kan AVI-vliegas op stortplaatsen worden aangeboden als het niet in big-bags mag worden gestort?	Het is juist dat vliegas zonder immobilisatie gestort kan worden, indien het afval zonder die behandeling aan de grenswaarden van het (ontwerp)besluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen voldoet. Als men daarbij gebruik wil maken van big bags, is dat vanzelfsprekend toegestaan. Indien het vliegas niet voldoet aan de grenswaarden, dient het geïmmobiliseerd te worden. Storten van vliegas of andere afvalstoffen die niet aan de grenswaarden voldoen, is niet meer toegestaan na inwerkingtreding van het implementatiebesluit, ook niet als het afval in big bags wordt aangeboden.
502.	SP 21.II	69	Storten in big bags is vanaf 16 juli 2009 niet meer toegestaan. Volgens de toelichting wordt op dit moment nog een groot deel van de afvalstof gestort en zoekt de stortbranche momenteel naar alternatieven voor het gebruik van big bags. Omdat onduidelijk is wat er gebeurt wanneer er niet tijdig een alternatief is gerealiseerd wordt verzocht wordt om overgangsbeleid te formuleren.	De betreffende passage in het LAP is genuanceerd door aan de zin 'Het storten in big bags is met ingang van 16 juli 2009 niet meer toegestaan' toe te voegen ", indien de afvalstoffen die in de big bags gestort worden niet aan de nieuwe grenswaarden van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen voldoen". Een overgangsbeleid zou in strijd zijn met de richtlijn storten, waarin als uiterste termijn voor het voldoen aan de bepalingen van de richtlijn en de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen, 16 juli 2009 wordt genoemd. Overigens is uitvoer van AVI-reststoffen ten behoeve van nuttige toepassing in bijvoorbeeld de Duitse zoutmijnen mogelijk. Daarnaast wordt in Nederland op dit moment proeven gedaan met het immobiliseren van sproeidroogzouten. De resultaten hiervan zijn vooralsnog veelbelovend.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
503.	SP 21.II	48	Wat is de meerwaarde van de tussenzin: "al dan niet na koude immobilisatie"?	De aangegeven tussenzin is opgenomen om expliciet aan te geven dat het storten van AVI-vliegas na koude immobilisatie (zoals deels nu de praktijk is in Nederland) ook toegestaan is conform de minimumstandaard. Tevens mag AVI-vliegas zonder aanvullende behandeling gestort worden als aan de grenswaarden van het (ontwerp)besluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen wordt voldaan. Als er niet aan deze grenswaarden wordt voldaan, dan dient het AVI-vliegas geïmmobiliseerd te worden. Zie ook antwoord op reactie 502.
504.	SP 21.III	48	In het sectorplan voor AVI-vliegas wordt in- en uitvoer voor verwijdering in beginsel niet toegestaan terwijl in sectorplan 26 'Rookgasreinigingsresidu' uitvoer voor storten in beginsel wel is toegestaan voor zover dit past binnen de kaders van paragraaf 21.3 van het beleidskader. Omdat de reden voor dit verschil niet helder is wordt voorgesteld wordt om dit aspect in beide plannen op elkaar af te stemmen.	In de sectorplannen zijn de mogelijkheden voor de toepassingen van deze afvalstoffen beschreven. Deze zijn voor AVI-vliegas beduidend groter dan voor rookgasreinigingsresidu, waarbij er tevens verwacht mag worden dat storten in Nederland - eventueel na immobilisatie - in ieder geval mogelijk is. Anders dan voor rookgasreinigingsresidu is er daarom voor vliegas er geen noodzaak om uitvoer voor storten toe te staan.
505.	SP 21.V	69	In de vierde alinea op pagina 4 staat 'AVI-bodemass' waar 'AVI-vliegas' is bedoeld.	Inspreker reageert mogelijk op een eerdere conceptversie, maar de tekst van het ontwerp is al in lijn met het voorstel van inspreker.
506.	SP 21.VI	44	In punt 1 onder 'VI beleid en regelgeving, van afvalstof naar bouwstof' staat dat vliegas niet geïmmobiliseerd mag worden toegepast in een bouwwerk of weg- en waterbouwkundig werk. Inspreker gaat er vanuit dat vliegas als vulstof in asfaltvulstof blijft toegestaan.	In de toelichting bij het sectorplan (met name paragraaf V en VI) worden de randvoorwaarden weergegeven waaronder vliegas bijvoorbeeld wel of niet als vulstof in asfaltvulstof toegepast mag worden. Zo zijn handelingen met AVI-vliegas die 'zeer schadelijke stoffen' bevatten niet toegestaan als deze tot een diffuse verspreiding kunnen leiden. Gezien de variaties in samenstelling van het vliegas is op voorhand niet in algemene zin aan te geven of een toepassing als vulstof in asfalt is toegestaan of niet. In die gevallen waarin de in het beleidskader genoemde 'zeer schadelijke stoffen' aanwezig zijn is mengen echter niet zondermeer toegestaan.
507.	SP 22.I	44	Kwik is bij slibverbranding belangrijk. In de rookgasreiniging komt dat deels in actief kool, maar voor een ander deel via het waswater in de filterkoek van afvalwaterbehandeling. Het Kwik is hierin chemisch is gebonden. Inspreker zoekt een bevestiging van de veronderstelling dat deze filterkoek valt onder dit sectorplan en niet onder het sectorplan kwikhoudend afval.	De filterkoek met het chemisch gebonden kwik is een onbrandbare, kwikhoudende afvalstof, vallend onder de werkingssfeer van sectorplan 82 'kwikhoudend afval'. Om dit te verduidelijken wordt in sectorplan 22 'reststoffen slibverbranding' een verwijzing naar sectorplan 82 'kwikhoudend afval' toegevoegd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
508.	SP 22.II	44	Niet geregeld is dat de residuen die bij de bewerking van bodemas resteren mogen worden gestort, indien deze niet brandbaar en niet-herbruikbaar zijn.	Zie de beantwoording van inhoudelijk vergelijkbare inspraakreactie met nummer 496.
509.	SP 22.II	44	Verzocht wordt een expliciete uitzondering te maken voor SVI-vliegias dat vrijkomt in onderhoudssituaties (minder dan 1% van geproduceerde as). Door verontreiniging met brokken (gesmolten as) of veel zand is hergebruik niet mogelijk en moet dit worden gestort.	De afbakening van het sectorplan geeft zo goed mogelijk aan welk afval onder het betreffende sectorplan vallen. Voor het afval dat aan deze omschrijving voldoet is tevens aangegeven wat de minimumstandaard is en het betreffende beleid voor in- en uitvoer. Het blijft echter een algemene omschrijving en het is onmogelijk in alle gevallen limitatief uitzonderingen en calamiteiten te benoemen. In principe gaat het bij de stromen die inspreker noemt om afval dat valt onder dit sectorplan. Echter, wanneer - zoals hier het geval is - er overduidelijk sprake is van een calamiteit of uitzonderlijke situatie waarvoor het sectorplan niet bedoeld kan zijn, dan is het aan het bevoegd gezag daarna te handelen en de afbakening van het sectorplan als zodanig te interpreteren.
510.	SP 24.I	48	Op basis van het tekstfragment "(...) evenals de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval. " zouden - omdat daar ook de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval thermisch wordt omgezet in elektriciteit en/of warmte - ook een AVI's kunnen worden gekwalificeerd als 'centrale voor energiewinning uit biomassa'. Is dat de bedoeling? Zo neen, ware dan niet wat explicieter (op basis van een gedegen motivering) aan te geven waarom niet?	Inspreker heeft gelijk door te stellen dat het verbranden van (biologisch afbreekbaar) afval in een AVI leidt tot de productie van elektriciteit en warmte. Echter op basis van het beleid geformuleerd in het beleidskader worden AVI's niet gezien als "centrales voor de productie van elektriciteit en warmte". Gegeven dit kader is een verdere motivering niet noodzakelijk. Voor de duidelijkheid is de eerste zin echter iets anders geformuleerd en is expliciet opgenomen dat bedoeld wordt op installaties voor nuttige toepassing.
511.	SP 24.I	44	Naast de in de afbakening genoemde reststoffen vliegias en bodemas ontstaan ook ketelas (inclusief revisiemateriaal) en rookgasreinigingsresidu. Onduidelijk is waar deze onder vallen; inspreker stelt hier een apart sectorplan voor.	<i>Het gevormde ketelas maakt onderdeel uit van het sectorplan reststoffen van energiewinning uit biomassa. "Ketelas" wordt als afvalstroom toegevoegd aan de afbakening. Rookgasreinigingsresidu valt niet onder dit sectorplan. Voor rookgasreinigingsresidu wordt in de tabel van de afbakening een verwijzing opgenomen naar sectorplan rookgasreinigingsresidu van AVI's en slibverbrandingsinstallaties. Tevens wordt de titel van dat sectorplan gewijzigd in "rookgasreinigingsresidu van AVI's en installaties voor het verbranden van slib of biomassa" en wordt de afbakening van dat sectorplan iets anders geformuleerd.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
512.	SP 24.I	69	De reststromen van energiewinning uit biomassaverwerking (samen met primaire brandstoffen) komen biomassa niet apart vrij!	Zie vergelijkbare inspraakreactie met nummer 514.
513.	SP 24.I	44 48	Betwijfeld wordt of - zoals het sectorplan stelt - in het geval het bijstoken van biomassa de reststoffen van de biomassaverwerking echt apart vrij van de overige reststromen. Inspreker 48 vraagt - wanneer dit is bedoeld als een verplichting - dat explicieter zo te formuleren.	Van belang hier is het verschil tussen meestoken van biomassa en het bijstoken van biomassa. In het geval van meestoken (van biomassa) worden de verschillende brandstoffen gemengd en vervolgens tezamen als brandstof voor de centrale gebruikt. In geval van meestoken komen de reststoffen derhalve niet apart vrij. In het geval van bijstoken komen de reststoffen wel apart vrij aangezien de biomassa allereerst apart verwerkt wordt tot bijvoorbeeld een gas waarna het gas samen met bijvoorbeeld de kolen uiteindelijk voor de energieproductie zorgen. Daarmee komen de reststoffen van de biomassa op een andere plek in het proces vrij dan de reststoffen van de 'reguliere' brandstof. <i>Aan de afbakening (paragraaf I) wordt de volgende passage toegevoegd: "Ook de afvalstoffen van bijstoken van biomassa vallen onder dit sectorplan. Reststoffen die vrijkomen bij het meestoken van biomassa en primaire brandstoffen vallen niet onder dit sectorplan."</i> Overigens was dit als aangegeven in de tabel van paragraaf I van het sectorplan.
514.	SP 24.I	48	Is het uit oogpunt van eenduidigheid niet te verkiezen om kolengestookte centrales expliciet uit te zonderen in de afbakening van het sectorplan?	Dit sectorplan heeft betrekking op de reststoffen die ontstaan bij de energiewinning uit biomassa. Daarbij gaat het om de reststoffen die rechtstreeks 'afkomstig' zijn van de biomassa. Vandaar dat in de afbakening van het sectorplan alleen gesproken wordt over centrales die uitsluitend biomassa als input hebben en het bijstoken van biomassa in centrales met ook primaire brandstoffen. In het laatste geval komen de reststoffen vanuit de biomassastromen apart vrij van de reststoffen van bijvoorbeeld de kolen. Een expliciete uitzondering is derhalve niet nodig.
515.	SP 24.II	18	Storten van reststromen uit biomassaverbranding of inzet ervan in cementovens is ongewenst in relatie tot ketenbeheer. Er dient te worden gezocht naar mogelijkheden om deze reststoffen als meststof toe te passen.	Dit zit al als actiepoint in het sectorplan. De tekst heeft derhalve geen aanpassing.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
516.	SP 24.II	49	Onduidelijk is waarom niet - net als bij andere stromen - alternatieve behandelingen alleen zijn toegestaan wanneer er geen residu wordt gestort.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van reststoffen van energiewinning uit biomassa is vooralsnog storten op een daarvoor geschikte stortplaats. Daar waar nuttige toepassing mogelijk is, heeft dat de voorkeur. Echter, de praktijk leert dat het in Nederland nog niet mogelijk is om alle reststromen nuttig toe te passen. Tijdens de planperiode wordt nader onderzoek gedaan naar het nuttig toepassen van deze reststromen, met mogelijk een aanpassing van de minimumstandaard tot gevolg. Bij andere afvalstromen ligt de minimumstandaard hoger dan storten en is een integrale be/verwerking zonder storten mogelijk. Om die reden is bij andere afvalstromen het storten van residustromen (mede ingegeven door het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen) verboden.
517.	SP 25.I	44	Verzocht wordt duidelijker aan te geven om welk actief kool het gaat, om te voorkomen dat er een kringverwijzing met sectorplan 26 ontstaat (25 gaat over gepakt zuiver actief kool en 26 over verontreinigde losse actief kool).	In de afbakening is vermeld dat het sectorplan betrekking heeft op actief kool dat is toegepast in patronen of in een gepakt bed. In de tabel is vermeld dat "actief kool dat in poedervorm is geïnjecteerd in de rookgasreiniging" valt onder sectorplan 26. Sectorplan 25 hoeft dan ook niet verduidelijkt te worden. <i>Wel wordt naar aanleiding van deze reactie de verwijzing in sectorplan 26 verduidelijkt. In de verwijzingstabel 1 van sectorplan 26 wordt "Actief kool van rookgasreiniging" vervangen door "actief kool dat is toegepast in patronen of in een gepakt bed."</i>
518.	SP 25.II	44	Gevreesd wordt voor hoge analysekosten wanneer bij elke vracht de concentratie bepaald moet worden. Daarnaast wordt voorgesteld om in de minimumstandaard geen 3 categorieën (0-10, 10-50 en >50 mg/kg) maar slechts 2 categorieën (0-50 en >50 mg/kg) te onderscheiden. Voor beide categorieën doet inspreker een voorstel voor de minimumstandaard waarin ondermeer de mogelijkheid tot immobiliseren terugkomt.	De grenswaarde van 10 mg/kg Hg was ook in LAP1 opgenomen. De reden hiervoor was dat hoge concentraties aan bepaalde zware metalen, waaronder kwik, in afvalstoffen bij verbranding in cementovens en elektriciteitscentrales leiden tot diffuse verspreiding van deze metalen naar de lucht. Om deze reden is het mengen van afvalstoffen die meer dan 10 mg/kg Hg bevatten, niet toegestaan in LAP1. Er is geen aanleiding om voor kwik dit uitgangspunt te laten vallen in LAP2. Ten aanzien van de grenswaarde van 50 mg/kg Hg wordt het volgende opgemerkt. In LAP1 was al voor kwikhoudend afval opgenomen het afscheiden en concentreren van kwik moet plaatsvinden en dat zodanige verwerking moet worden uitgevoerd dat (diffuse) verspreiding in het milieu wordt voorkomen. Deze minimumstandaard gold voor alle kwikhoudende afvalstoffen onafhankelijk van de kwikconcentratie. Aangezien het terugwinnen van kwik bij lage kwikconcentraties veel inspanning en kosten met zich meebrengt, is er bij het opstellen van LAP2 voor gekozen om bij

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				lage kwikconcentraties geen afscheiding en concentratie van kwik meer te eisen. De grens van 50 mg/kg Hg is hierbij redelijk geacht gelet op enerzijds het beleid dat is gericht op het voorkomen van verspreiding van kwik in het milieu en anderzijds het beperken van de inspanning en kosten. Bovendien sluit het aan bij de praktijk van enkele bedrijven die zich bezig houden met het ontkwikken van afvalstoffen. Inspreker stelt voor om het kwikhoudend afval te immobiliseren. Omdat het beleid - zowel nationaal als internationaal - is gericht op het voorkomen van verspreiding van kwik in het milieu, is het immobiliseren van kwikhoudend afval niet gewenst. Bij immobilisatie van kwik wordt - in ieder geval op de korte termijn - weliswaar de verspreiding van kwik door uitloging verminderd, maar verspreiding van kwik treedt wel op vanwege de toepassing van de geïmmobiliseerde materialen. De inspraakreactie geeft dan ook geen aanleiding tot aanpassing van de minimumstandaard. Het is niet per definitie noodzakelijk dat iedere vracht op kwik wordt geanalyseerd. De mate waarin vrachten op het kwikgehalte moeten worden geanalyseerd is afhankelijk van de herkomst van de afvalstof, de verwachting dat een afvalstof met een redelijk continue samenstelling wordt aangeboden en overige aspecten die bepalend zijn voor de betrouwbaarheid van de ontdoener en van de kwikrange van de aangeboden afvalstof. Dit dient te worden uitgewerkt in het <u>acceptatiebeleid</u>.
519.	SP 25.II	44	In de huidige tekst van de minimumstandaard is onduidelijk wanneer wel of niet gestort mag worden.	Uit de formulering van de minimumstandaard blijkt dat in de volgende situaties actief kool mag worden gestort op een daarvoor geschikte stortplaats: 1 Actief kool met een gehalte van maximaal 10 mg/kg kwik, indien het actief kool veel onbrandbare verontreinigingen bevat waarbij verbranden leidt tot diffuse verspreiding hiervan of tot belasting van nieuw actief kool. Hierbij kan gedacht worden aan een sterke verontreiniging van het in het afvalstadium geraakte actief kool met vluchtige metalen die bij verbranding zouden leiden tot belasting van nieuw actief kool. Daarnaast kan gedacht worden aan hoge concentraties anorganische verontreinigingen, waaronder metalen, die bij verbranding terecht komen in de verbrandingsresiduen en daardoor leiden tot diffuse verspreiding.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				2 Actief kool met een kwikgehalte van meer dan 10 mg/kg en maximaal 50 mg/kg. Uit deze tekst blijkt voldoende helder wanneer wel of niet gestort mag worden. In het ontwerp LAP 2 was overigens wel opgenomen dat storten van actief kool pas mogelijk is nadat is getoetst aan paragraaf 21.3 van het beleidskader. Voor actief kool waarvoor als minimumstandaard storten is geformuleerd, kan in algemene zin worden gesteld dat immobilisatie tot een nuttig toepasbaar product, nuttige toepassing als vervanger van primaire grondstof en terugwinning van grondstof niet mogelijk zijn gelet op de aard en samenstelling van het actief kool en de daarop voorkomende verontreinigingen. Toetsing aan paragraaf 21.3 van het beleidskader is daardoor niet meer aan de orde. <i>Het sectorplan is daarom - evenals sectorplan 82 'kwikhoudend afval' - aangepast door</i> (1) <i>in paragraaf II het laatste aandachtsstreepje te vervangen door "in de gevallen waarin de minimumstandaard storten mogelijk is paragraaf 21.3 van het beleidskader niet van toepassing in die zin dat storten van kwikhoudende afvalstoffen de voorkeur geniet boven vormen van nuttige toepassing ervan.", en</i> (2) <i>in paragraaf V wordt de alinea "Voor die gevallen ... niet-gevaarlijk" vervangen door "Ook is het voor kwik niet gewenst om dat in enige vorm - al dan niet geïmmobiliseerd - in het milieu te verspreiden. Voor die gevallen waarin de minimumstandaard storten mogelijk maakt, is het toetsen aan hoofdstuk 'Storten' van het beleidskader dan ook niet van toepassing". Gecontroleerd storten heeft in deze gevallen de voorkeur boven iedere handeling die leidt tot verspreiden van kwik in het milieu, zelfs wanneer dat in de vorm van een immobilisaat geschiedt."</i> (3) <i>in paragraaf V wordt de zin "Aangezien verbranding van met kwik ... niet gewenst." vervangen door: "Aangezien verbranding van met kwik verontreinigd actief kool opnieuw leidt tot diffuse verspreiding van kwik, is dit niet gewenst."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
520.	SP 25.II	69	Gedegen onderbouwing van de genoemde grenswaardenvoor kwik (10 en 50) ontbreekt. Blijkens BREF afvalverbranding is BBT '43. if re-burn of FGT residues is applied, then suitable measures should be taken to avoid the re-circulation and accumulation of Hg in the installation'. De minimumstandaard gaat verder dan de BREF het is de vraag of het argument dat wordt aangesloten bij gangbare praktijk juist is. De resterende emissie zou maatgevend moeten zijn.	Voor de onderbouwing van de waarden van 10 en 50 mg/kg Hg wordt verwezen naar de reactie met nummer 519. De geciteerde bbt geeft aan dat bij verbranding van rookgasreinigingsresiduen maatregelen getroffen moeten worden om recirculatie en ophoping van Hg in de installatie te voorkomen. Bij vergunningverlening zal in ieder geval rekening moeten worden gehouden met de in de BREF opgenomen bepalingen. Dit neemt echter niet weg dat in de minimumstandaard verdergaande eisen dan kunnen worden opgenomen dan genoemd in de BREF. Op grond van de in artikel 10.4 van de Wm opgenomen voorkeursvolgorde van be-/verwerking is verbranding hoogwaardiger dan storten. Dat betekent dat afvalstoffen met een kwikgehalte van tenminste 10 mg/kg Hg en maximaal 50 mg/kg Hg ook mogen worden verbrand. Hierbij geldt wel de in paragraaf II van het sectorplan opgenomen beperking dat bij verbranding geen risico mag bestaan dat daarmee kwik of andere carcinogene verontreinigingen worden verspreid in het milieu. Indien verbranding van met kwik verontreinigd actief kool leidt tot diffuse verspreiding van kwik, dan is dit niet toegestaan.
521.	SP 26.I	51	In het sectorplan ontbreekt de vermelding dat bij installaties met een zogenaamde natte wassing gips als residu vrijkomt dat een potentieel bijproduct.	<i>Tekst wordt aangepast. Zie verder de beantwoording van reactie 562.</i>
522.	SP 26.II	2 44	Zie inspraakreactie met nummer 502. Inspreker heeft aangegeven dat dezelfde opmerking op dit sectorplan van toepassing is.	Zie beantwoording van de inspraakreactie met nummer 502.
523.	SP 26.II	44	Volgens de minimumstandaard is storten in big bags per 16 juli 2009 en voor de motivering wordt verwezen naar het beleidskader. Inspreker blijft van oordeel dat het storten van rookgasreinigingsresidu van AVI's en slibverbrandingsinstallaties in big bags wel voldoet aan milieueisen en verwijst hiertoe naar enkele rapporten opgesteld waaronder een rapport van Grontmij in opdracht van het ministerie van VROM.	De Europese regelgeving stelt eisen aan de kwaliteit van de te storten afvalstof. Wanneer een afvalstof niet aan de grenswaarden voor uitloging en/of samenstelling voldoet, mag deze afvalstof niet zonder (verdere) behandeling worden gestort. Het verpakken van de afvalstof in een big bag verandert dat niets aan de kwaliteit van de afvalstof. Dat de opstellers van het rapport van de Grontmij hier een andere mening hebben is ons bekend.
524.	SP 26.II	44	Reactie nummer 501 geldt ook voor dit sectorplan.	Zie beantwoording van reactie nummer 501.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
525.	SP 26.II	69	De minimumstandaard is beschreven als storten 'al dan niet' na koude immobilisatie. Dit betekent dus dat los storten blijkbaar is toegestaan. Dat per 16 juli 2009 niet meer in big bags mag worden gestort komt dan wel erg raar over.	De betreffende passage in het LAP is genuanceerd door aan de zin 'Het storten in big bags is met ingang van 16 juli 2009 niet meer toegestaan' toe te voegen ", indien de afvalstoffen die in de big bags gestort worden niet aan de nieuwe grenswaarden van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen voldoen". Het is juist dat rookgasreinigingsresidu zonder immobilisatie gestort kan worden, indien het afval zonder die behandeling aan de grenswaarden van het (ontwerp)besluit ter implementatie van de Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen voldoet. Als men daarbij gebruik wil maken van big bags, is dat vanzelfsprekend toegestaan. Indien het rookgasreinigingsresidu niet voldoet aan de grenswaarden, dient het geïmmobiliseerd te worden of dienen andere oplossingen gezocht te worden. Storten van rookgasreinigingsresidu of andere afvalstoffen die niet aan de grenswaarden voldoen, is niet meer toegestaan na inwerkingtreding van het implementatiebesluit, ook niet als het afval in big bags wordt aangeboden.
526.	SP 26.III	48	Er is enkel een beperkt aantal zoutmijnen met opvplicht op logistiek verantwoorde afstand van Nederland gesitueerd. Op het moment dat er geen buitenlandse zoutmijn met opvplicht beschikbaar is of men om andere reden het Nederlandse zoute rookgasreinigingsresidu niet langer wenst te accepteren, zal deze afvalstof binnen Nederland verwerkt (lees: gestort) moeten worden. Daarvoor lijken slechts enkele locaties in aanmerking te komen. Zo dreigt een binnenlandse bijna-monopolie te ontstaan die van grote invloed kan zijn op de aldaar te hanteren tariefstelling en die zal worden doorberekend in de kostprijs van de Nederlandse AVI's.	Allereerst wordt de stelling dat er slechts een beperkte capaciteit is aan buitenlandse mijnen met opvplicht niet ondersteund. Daarnaast wordt voor deze afvalstroom ook uitvoer voor storten toegestaan, dus ook wanneer er niet voldoende mijnen zouden zijn met opvplicht blijft uitvoer mogelijk. Ten derde wordt er momenteel actief gezocht naar alternatieven voor big bags. Op dit moment is er dan ook geen vrees voor het ontstaan van een monopolie-positie.
527.	SP 26.III	48	Gesteld wordt: 'Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.' Welke vorm van nuttige toepassing is binnen Nederland voor rookgasreinigingsresiduen überhaupt denkbaar?	In sommige gevallen kan het voorkomen dat een tekst onaannemelijk oogt, maar er is gekozen om de teksten voor in- en uitvoer zoveel mogelijk op dezelfde wijze te redigeren. Dat komt de overzichtelijkheid en leesbaarheid ten goede. Bovendien is het LAP op deze manier reeds voorbereid op mogelijke nieuwe technologische ontwikkelingen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
528.	SP 26.IV	48	In het sectorplan ontbreekt aandacht voor het specifieke (zoute) karakter van deze residustroom en voor het feit dat conditioneren naar Nederlandse maatstaven niet langer toegestaan zal blijven. Dit is voor een deel van de Nederlandse AVI's een specifieke problematiek die qua omvang overigens grotendeels het gevolg is van de uitzonderlijk strenge Nederlandse normstelling voor emissies naar de lucht. Zoals het beleid nu luidt, betekent dit het opleggen van een 'straf' voor de vergaande (milieu)zorg van Nederlandse AVI-exploitanten om hun emissies naar de lucht te minimaliseren.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van AVI- en SVI-rookgasreinigingsresidu is storten, al dan niet na koude immobilisatie, op een daarvoor geschikte stortplaats. Het storten in big bags is met ingang van 16 juli 2009 niet meer toegestaan. Het niet meer toestaan van het storten in big bags is een gevolg van de Richtlijn storten. Deze richtlijn is Europese wetgeving en daarmee ook in de andere Europese landen van toepassing. Verder regelt het LAP niets rond de emissie-eisen en daarmee dus ook niet de eisen die gesteld worden aan de emissies naar lucht voor verbrandingsinstallaties. Terzijde wordt opgemerkt dat ook in het eerste LAP uit de formulering van de minimumstandaarden al viel op te maken dat het storten in big bags geen verwerkingsvorm was dat vanuit de overheid werd gezien als verantwoorde wijze van conditioneren. Ook in die teksten werd al aangegeven dat gestreefd werd die vorm van storten te beëindigen.
529.	SP 26.VI	44	Nummer 507 geldt ook voor dit sectorplan.	Zie de beantwoording van reactie nummer 507.
530.	SP 27.I	48	Evident is dat dit sectorplan bedoeld is voor de niet-metaalachtige residustromen uit shredderinstallaties waarin autowrakken en/of welvaartschroot werden verkleind. Verzocht wordt de afbakening als zodanig aan te passen.	In de afbakening van dit sectorplan is expliciet aangegeven dat het hier gaat om afval dat resteert na het in een shredderinstallatie verkleinen van samengestelde producten in installaties die in hoofdzaak autowrakken, welvaartschroot en lichtere delen van industrieel materiaalschroot shredderen, en na het afscheiden van ferro- en non-ferro metalen. Het in de inspraakreactie gestelde voegt hier niets aan toe.
531.	SP 27.I	69	Wit- en bruingoed is oude terminologie. Overal (in het gehele LAP) vervangen door "afgedankte elektrische en elektronische apparatuur".	De term wit- en bruingoed wordt vervangen door "afgedankte elektrische en elektronische apparatuur".
532.	SP 27.I	69	In paragraaf I dient tevens aandacht te zijn voor shredderafval van autobanden. In tabel kan in dat verband dan ook verwezen worden naar sectorplan '52 Autobanden'.	Met shredderafval wordt bedoeld het materiaal dat resteert na het verkleinen van samengestelde in hoofdzaak metalen producten als autowrakken, fietsen, industrieel metaalschroot en afgescheiden ferro en non-ferro metalen. Daarbij wordt niet uitgegaan van het materiaal dat resteert na het versnipperen van autobanden. Het sectorplan wordt niet aangepast.
533.	SP 27.I	48	Een 'shredder' is een bepaald type verkleiningsmachine. Het kan niet de bedoeling zijn om 'alles wat door een shredder ging' aan te merken als het hier bedoelde shredderafval. Verzocht wordt de omschrijving nader in te perken.	In de afbakening van het sectorplan is expliciet aangegeven om welke installaties het hier gaat, namelijk installaties die in hoofdzaak autowrakken, welvaartschroot en lichtere delen van industrieel metaalschroot shredderen. Hiermee is de reikwijdte van het sectorplan voldoende afgebakend.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
534.	SP 27.II	31	De minimumstandaard gaat uit van een installatie die naar verwachting pas in de loop van 2010 operationeel zal zijn. Tot die tijd is storten de enige optie. Daar komt bij dat de betreffende installatie voor niet meer dan 25% van het shredderafval een oplossing zal kunnen zijn. De andere 75% komt namelijk uit het shredderen van welvaartsschroot waarvoor in sectorplan 71 'Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur' ook de minimumstandaard van sectorplan 27 'shredderafval'. Al met al biedt het LAP geen oplossing voor de problematiek van shredderafval.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van shredderafval is thermisch verwerken. Voor de stromen die (nog) niet nuttig kunnen worden toegepast of verbrand kan ontheffing van het stortverbod worden verleend.
535.	SP 27.II	44	Thermische verwerking van shredderafval in een AVI is op voldoende schaalgrootte technisch niet realistisch. Het heeft bijvoorbeeld een calorische waarde waardoor het vrijwel onmogelijk is om een gelijkmatig verbrandingsproces in een AVI te waarborgen en ongewenste processtoringen te vermijden. De in aanbouw zijnde verwerkingsinstallatie zal eerst in 2010 gereed zijn, dus storten is vooralsnog de enige resterende mogelijkheid. Tot die tijd bepleit de Vereniging Afvalbedrijven dan ook een ontheffing van het stortverbod voor shredderafval.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van shredderafval is thermisch verwerken. Voor de stromen die (nog) niet nuttig kunnen worden toegepast of verbrand kan ontheffing van het stortverbod worden verleend.
536.	SP 27.II	46	Verzocht wordt - analoog aan de Nota van toelichting bij het besluit van 27-10-2008 - toe te voegen dat een uitzondering geldt voor de residustroom van de PST-installatie, waarbij als maatstaf geldt dat ten minste 50% van de input van de PST-installatie als outputstroom een nuttige toepassing krijgt.	De minimumstandaard voor shredderafval is thermische verwerking. Hier zijn geen uitzonderingen op. Deelstromen waarvoor tijdelijk nog geen nuttige toepassing of verbranding mogelijk is kunnen gestort worden met een ontheffing.
537.	SP 27.II	69	Volgens de achtergrondinfo zijn er maar drie thermische technieken die onder de minimumstandaard vallen. Deze essentiële informatie dient in het sectorplan zelf opgenomen te worden.	<i>Deze reactie wordt overgenomen.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
538.	SP 27.II	69	Bij de minimumstandaard is thermisch verwerken opgenomen. Het materiaal kan beter eerst verder worden gescheiden in aparte deelfracties. Afhankelijk van de deelfracties is thermisch verwerken of storten de minimumstandaard.	Het beleid is hier ook op gericht. Met het beschikbaar komen van een post-shredderinstallatie is het mogelijk het materiaal verder te scheiden. De minimumstandaard is daarom thermisch verwerken. Voor de uit de PST-installatie vrijkomende residustroom die (nog) niet nuttig kan worden toegepast zal tijdelijk ontheffing van het stortverbod worden verleend.
539.	SP 27.II	48	Omdat slechts één minimumstandaard voor alle shredderafval wordt gedefinieerd is onduidelijk wat dat betekent voor die residustromen die zich simpelweg (technisch) niet laten verbranden.	Residustromen die zich niet laten verbranden kunnen nuttig worden toegepast. Zoals in hoofdstuk VI van het sectorplan gesteld, zal voor de residustroom die (nog) niet nuttig kan worden toegepast ontheffing van het stortverbod worden verleend.
540.	SP 28.I	48	De begrippenlijst bevat geen definitie van een 'monostroom'. Inspreker vraagt vervolgens van een aantal concrete gevallen of deze moeten worden beschouwd als monostroom. Bepleit wordt om het begrip 'monostroom' in algemene zin te definiëren, maar bovenal in relatie tot dit sectorplan.	De door de inspreker gegeven concrete gevallen zijn (in relatie tot dit sectorplan) geen monostromen. In dit sectorplan is met monostroom een eenduidige afvalstroom bedoeld die, gescheiden is ingezameld of is afgescheiden, in beginsel bestaat uit 1 materiaalsoort. <i>Dit wordt toegevoegd aan paragraaf 1 (afbakening).</i> Het wordt niet toegevoegd aan de algemene begrippenlijst omdat bijvoorbeeld in sectorplan 67 'Halogeenarme oplosmiddelen en glycolen' een andere invulling aan dit begrip wordt gegeven.
541.	SP 28.II	48	De zin 'Voor zover ontstane monostromen niet onder een minimumstandaard in het LAP geldt daarvoor de voorkeursvolgorde.' is niet te begrijpen.	<i>De laatste zin van de eerste alinea wordt gewijzigd en komt te luiden: "Voor zover deze monostromen niet onder een minimumstandaard in het LAP vallen, moet be- of verwerking worden getoetst aan de voorkeursvolgorde, bedoeld in Hoofdstuk 5.2 van het Beleidskader."</i>
542.	SP 28.II	44 49	Voor het brandbare residu na sorteren van het bouw- en sloopafval dient de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering te zijn. Er wordt onterecht de suggestie gewekt dat deze stroom nog geschikt is als brandstof. Inspreker 49 stelt nog expliciet de vraag of het met de introductie van LAP2 verboden is om niet brandbaar sorteeresidu te sorteren en wat dat betekent voor de bestaande praktijk.	In de minimumstandaard is al vastgelegd dat sorteeresiduen waarvoor materiaalhergebruik of verbranden met hoofdgebruik als brandstof niet mogelijk is, moeten worden verbrand als vorm van verwijdering. Er wordt niet gesuggereerd dat deze residuen geschikt zijn om te worden toegepast als brandstof. Er is slechts een voorkeursvolgorde aangegeven. Het verbod om sorteeresidu te storten wordt niet met LAP2 geïntroduceerd. Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen staat immers niet toe dat fracties en sorteeresiduen gestort worden. Het sectorplan wordt niet aangepast.
543.	SP 28.II	58	Verzocht wordt het storten van sorteeresidu van bouw- en sloopafval mogelijk te maken. Vasthouden aan verbranden van niet brandbaar residu is niet doelmatig, verstoort het verbrandingsproces en leidt op zijn minst tot meer bodemas en beïnvloed bovendien mogelijk de kwaliteit daarvan.	Het storten van sorteeresiduen is in strijd met het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en kan daarom niet worden toegestaan.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
544.	SP 28.III	44	Invoer voor verwijdering door verbranding van bouw- en sloopafval en gemengde sorteerfracties die niet geschikt zijn voor materiaalhergebruik dient toegestaan te zijn.	Er is geen aanleiding om verbranden als vorm van verwijdering van bouw- en sloopafval en gemengde fracties toe te staan. Deze afvalstoffen ondergaan in de regel een bewerkingsstap of kunnen direct nuttig worden toegepast. Invoer voor verbranden als vorm van verwijderen zou dan ook in strijd zijn met de minimumstandaard die geldt voor verwerking in Nederland. <i>Toch is de tekst voor 'Invoer voor verwijdering' is inderdaad niet geheel correct, maar dat geldt alleen voor het onderdeel 'sorteerresidu'. De tekst van dit onderdeel van paragraaf III wordt vervangen door: "Invoer voor storten is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of op grond van nationale zelfverzorging. Invoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel niet toegestaan, omdat dat niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard, tenzij ingeval van sorteerresidu materiaalhergebruik of verbranden met hoofdgebruik als brandstof niet mogelijk is."</i>
545.	SP 28.III	48	Naar aanleiding van de passage dat 'invoer voor verwijdering is in beginsel niet toegestaan omdat verbranden niet in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.' is inspreker van oordeel dat import van sorteerresidu waarvoor materiaalhergebruik en verbranden met als hoofdgebruik brandstof niet mogelijk is teneinde deze in Nederland te verbranden mogelijk moet blijven.	Tekst van het sectorplan is aangepast naar aanleiding van een soortgelijke reactie onder nummer 545.
546.	SP 29.I	69	Waaronder vallen de steenachtige materialen afkomstig van vervuilde schoorstenen en radioactief vervuilde ziekenhuisruimten?	De afbakening van het sectorplan geeft zo goed mogelijk aan welk afval onder het betreffende sectorplan vallen. Voor het afval dat aan deze omschrijving voldoet is tevens aangegeven wat de minimumstandaard is en het betreffende beleid voor in- en uitvoer. Het blijft echter een algemene omschrijving en het is onmogelijk in alle gevallen limitatief uitzonderingen en calamiteiten te benoemen. In principe gaat het bij de stromen die inspreker noemt om steenachtig materiaal en valt het dus onder het sectorplan. Echter, wanneer bijvoorbeeld bij vervuilde schoorstenen, een be-/verwerking conform de minimumstandaard overduidelijk niet mogelijk is of wanneer er overduidelijk sprake is van een calamiteit of uitzonderlijke situatie waarvoor het sectorplan niet bedoeld kan zijn, dan is het aan het bevoegd gezag daarna te handelen en de afbakening van het sectorplan als zodanig te interpreteren.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				In het voorbeeld van radioactief vervuild materiaal is andere wetgeving van toepassing dan de afvalstoffenwetgeving. Daarin voorziet het LAP en daarbinnen de sectorplannen niet.
547.	SP 29.I	44	Steenachtig materiaal dient niet zondermeer aangemerkt te worden als asbesthoudend materiaal als asbest bewust is gemengd met steenachtig materiaal en als dit beneden de normstelling voor asbesthoudend materiaal blijft.	Het regime voor asbesthoudende materialen is neergelegd in het Productbesluit asbest. Ook zijn voor het door inspreker aangedragen punt Richtlijn 1999/77/EG en Richtlijn 2003/18/EG relevant. Uitleg over bepalingen inzake 'opzettelijk toegevoegd asbest' is te vinden in paragraaf VI van de toelichting op sectorplan 37. Het sectorplan wordt niet aangepast.
548.	SP 29.I	48	Naar aanleiding van de laatste zin van de tweede alinea vraagt inspreker zich af hoe is aan te tonen of een dergelijke situatie met opzet werd gecreëerd? Ook is onduidelijk aan wie (transporteur, acceptant, toezichthouder) deze bewijslast is voorbehouden.	In sectorplan 37 is het Productenbesluit asbest toegelicht, waarbij onder meer is ingegaan op het 'opzettelijk mengen'. Het LAP is niet het kader om deze vraag af te bakenen. Primair moeten daartoe de in sectorplan 37 genoemde besluiten, hun toepassing en handhaving worden geraadpleegd.
549.	SP 29.II	7	Dat ballastgrind dezelfde minimumstandaard heeft als ander steenachtig materiaal doet geen recht aan het feit dat dit materiaal veel hoogwaardiger kan dan als ophogings- en funderingsmateriaal zoals dat voor beton- en metselwerkpuin gebruikelijk is. Ballastgrind verdient een aparte benadering en de minimumstandaard moet op eenzelfde niveau blijven als in LAP1 het geval was. Hiermee wordt tevens voorkomen dat verschillende materiaalstromen worden vermengd. Acceptatie van ballastgrind moet zijn voorbehouden aan inrichtingen met daarvoor geschikte technieken en een dekkende milieuvergunning.	In LAP1 was nog geen minimumstandaard voor ballastgrind vastgelegd. Het viel toen nog onder de werkingsfeer van het beleidskader (de voorkeursvolgorde). Verder is reeds wettelijk geregeld dat acceptatie van afvalstoffen voorbehouden is aan vergunde inrichtingen. Zie tevens de beantwoording van reactie nummer 554 voor de mogelijke gevolgen van het ketengericht afvalbeleid op de be-/verwerking van o.a. ballastgrind en de vertaling daarvan naar een minimumstandaard (in de toekomst).
550.	SP 29.II	48	Voor zover een afvalstof een nuttige functie kan vervullen binnen een stortlichaam, dient dat maximaal mogelijk te worden gemaakt. Het beleid om een dergelijke toepassing als 'storten' te blijven bestempelen tenzij aan de maatstaven van het Bbk wordt voldaan, impliceert dat dat de betreffende steenachtige fractie eerst tot volwaardige bouwstof dient te worden opgewerkt alvorens voor dat doel te mogen worden toegepast. Met die opwerking is milieu niet gebaat.	Hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van de inspraakreacties op de paragrafen 4.5.3 en 21.13 van het beleidskader.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
551.	SP 29.II	42	Het sectorplan zou drie hoofdstromen expliciet moeten onderscheiden namelijk (1) beton- en metselwerk, tegels, stenen en steengruis, (2) ballastgrind [spoorweggrind] en (3) niet teerhoudend asfalt. Voor ieder van deze drie stelt inspreker een minimumstandaard voor. Naast deze minimumstandaarden vraagt inspreker aandacht voor de huidige onduidelijkheid bij het beoordelen van de milieuhygiënische kwaliteit van ballastgrind.	De door de inspreker genoemde hoofdstromen vallen alledrie onder dit sectorplan (zie ook de afbakening in paragraaf I). De huidige formulering van de minimumstandaard voor al het steenachtig materiaal sluit aan bij de huidige praktijk en is milieuhygiënisch gewenst. Gegeven die situatie is een verdere specificering van de minimumstandaard naar elk van de drie hoofdstromen niet noodzakelijk. Het LAP is niet het gremium om - als een soort technische richtlijn voor monsternamen en analyse - te reguleren hoe de milieuhygiënische kwaliteit van ballastgrind te bepalen.
552.	SP 29.II	49	In de minimumstandaard is opgenomen 'binnen de kaders van het beleidskader'. Deze passage wordt in de achtergrondinformatie verder toegelicht. Gevraagd wordt of deze informatie deel uitmaakt van het beleid.	De achtergrondinformatie zelf maakt geen deel uit van het beleid, maar het beleidskader zelf natuurlijk wel. Met de betreffende zinsnede in de minimumstandaard wordt nog eens expliciet gemaakt dat bepaalde onderdelen van het beleidskader hier specifieke aandacht behoeven. Strikt genomen is dit niet nodig omdat altijd het algemene beleid uit het beleidskader en het specifieke beleid uit de sectorplannen in samenhang moeten worden gezien. <i>Voor de zekerheid is dat in een aantal gevallen echter nog eens benadrukt en de toelichting daarvan wordt gegeven in de achtergrondinformatie.</i>
553.	SP 29.II	16	Hoewel in het LAP mooie doelen kent ten aanzien van ketenbenadering ontbreken in dit sectorplan concrete ambities ten aanzien van betongranulaat en ballastgrind die aansluiten bij het beleid voor Duurzaam inkopen. Verzocht wordt voor betongranulaat de minimumstandaard op een hoger ambitieniveau te leggen en een zo hoogwaardig mogelijke inzet te stimuleren en Duurzaam inkopen daadwerkelijk vorm te geven. Ook voor ballastgrind wordt dit verzoek gedaan en meent inspreker dat - omdat bij inzet daarvan in de betonproductie sprake is van upcycling - daarmee invulling wordt gegeven aan het C2C-concept.	Zoals in het LAP en het sectorplan aangegeven, is bouw- en slooppafval een van de prioritaire afvalstromen in het kader van het project richting een ketengericht afvalbeleid. Via dit project wordt gezocht naar mogelijkheden om de milieudruk van de gehele materiaalketen te verminderen. De door de inspreker aangedragen suggesties zullen daarbij zeker de revue passeren en op hun bijdrage aan het verminderen van de totale milieudruk worden onderzocht. Echter, alvorens dit tot aanpassing van de minimumstandaard te verheffen is meer nodig dan alleen een onderzoek naar de mogelijkheden en de effecten ervan. Zo moet de be-/verwerking bijvoorbeeld uitvoerbaar en bedrijfszeker zijn en geeft het de ondergrens aan van hetgeen milieuhygiënisch nog acceptabel is. De minimumstandaard is geen instrument om een bepaalde ambitie richting te geven.
554.	SP 29.III	48	De eerste alinea onder 'Voorlopige nuttige toepassing' lijkt een tegenstrijdigheid te bevatten. Is (enig) storten nu wel of niet acceptabel?	Door de toevoeging 'dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is' is met zoveel woorden gezegd dat storten, ook in beperkte mate, niet acceptabel is.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
555.	SP 29.III	44	Bij uitvoer voor nuttige toepassing als bouwstof dient getoetst te worden of in het buitenland het beschermingsniveau in overeenstemming is met het Besluit Bodemkwaliteit.	Zie hiervoor de beantwoording van een vergelijkbare reactie op het sectorplan 16 'waterzuiveringsslib' onder nummer 486. Het sectorplan wordt niet aangepast.
556.	SP 29.VI	69	Mengen van partijen steenachtig materiaal onderling, met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen is niet toegestaan wanneer steenachtig materiaal zonder mengen niet voldoet aan de kwaliteitseisen van Besluit bodemkwaliteit, tenzij toevoegen van steenachtig materiaal civieltechnisch noodzakelijk is voor het produceren van de betreffende bouwstof en het gaat om functionele hoeveelheden steenachtig materiaal.	De inspraakreactie betreft de letterlijke tekst van de toelichting op dit sectorplan. Niet duidelijk is wat wordt beoogd. De toelichting op het sectorplan wordt niet aangepast.
557.	SP 30.I	10	De verwijzing naar sectorplan 39 'Verontreinigde grond' moet zijn 39 'Grond'.	De verwijzing naar sectorplan 39 wordt aangepast.
558.	SP 30.I	10 58	In tegenstelling tot wat in het sectorplan wordt gesuggereerd (paragraaf I) kan naast sorteerzeefzand ook brekerzeefzand te veel organische verontreinigingen bevatten. De minimumstandaard zou dit expliciet moeten maken door in het tweede tekstblok beide vormen van zeefzand te noemen. Inspreker doet een tekstvoorstel. Daarnaast meent inspreker dat de minimumstandaard bij hogere PAK-gehalten ten onrechte uitgaat van thermische bewerking omdat ook extractieve reiniging een optie is. Ook hiervoor wordt door inspreker 10 een tekstvoorstel gedaan. Inspreker 58 voegt hier nog aan toe dat ook immobilisatie in de minimumstandaard mogelijk gemaakt moet worden.	<i>Tekst wordt aangepast. Uitgangspunt is dat de in de afvalstroom aanwezige PAK vernietigd worden. Dit kan direct door middel van thermische verwerking of door het door middel van extractieve reiniging afscheiden van PAK en deze vervolgens te vernietigen. Immobilisatie is geen optie omdat hiermee de PAK niet worden vernietigd. Voor de duidelijkheid wordt het laatste deel van de minimumstandaard hergeformuleerd als "....door reiniging (thermisch dan wel anderszins) waarbij de aanwezige PAK, ofwel direct ofwel na te zijn afgescheiden, worden vernietigd.". Daarnaast wordt aan de minimumstandaard toegevoegd "De grens van xx mg/kg PAK10 mag niet door mengen van partijen worden bereikt.". Deze laatste aanpassing wordt ook in enkele andere sectorplannen doorgevoerd.</i>
559.	SP 30.II	49	Gevraagd wordt naar de milieuhygiënische onderbouwing van de grens van 75 mg/kg PAK en hoe het controleren van deze grens dient plaats te vinden (per vracht, per opgebulkte partij).	<i>Tekst wordt aangepast. De grens wordt in lijn gebracht met de grens die voor PAK (som) is gesteld in de Regeling Bodemkwaliteit (50 mg/kg). Voor de milieuhygiënische onderbouwing en de wijze waarop de controle plaats dient te vinden wordt verwezen naar het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. Tevens wordt in de toelichting bij het sectorplan de volgende passage toegevoegd:</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				<i>"Zeefzand en PAK Zeefzand is regelmatig verontreinigd met PAK's. Deze horen tot de in het hoofdstuk 'Mengen' van het beleidskader bedoelde 'zeer schadelijke stoffen'. Zoals hiervoor onder 'Van afvalstof tot bouwstof' is aangegeven, is het ongewenst deze componenten in het milieu te verspreiden. Voor het zeefzand al binnen de wet- en regelgeving als bouwstof kan worden toegepast blijft dat ook uitgangspunt van de minimumstandaard. Bij partijen die daarvoor te veel PAK bevatten is het vernietigen van de PAK uitgangspunt. Om dit nog eens extra te benadrukken is in de minimumstandaard expliciet opgenomen dat de geldende grenswaarde niet door mengen mag worden bereikt. De opgenomen grens van 50 mg/kg is ontleend aan de Regeling Bodemkwaliteit."</i>
560.	SP 30.II	69	In de minimumstandaard dient te worden opgenomen dat nuttige toepassing van zeefzand veelal vooraf wordt gegaan door reiniging en immobilisatie voordat het nuttig kan worden toegepast.	Dat zeefzand in veel gevallen moet worden bewerkt om te kunnen worden toegepast binnen de geldende wet- en regelgeving is zondermeer waar, maar expliciete vermelding daarvan in dit sectorplan kan tot verwarring leiden omdat het op veel andere plaatsen in het LAP niet gebeurt. Het is immers praktisch gezien niet te doen om in alle sectorplannen waar dat zou kunnen spelen alle mogelijk voorbereidingen expliciet in de minimumstandaard op te nemen. De algemene lijn dat nuttige toepassing als minimumstandaard ook eventuele noodzakelijke voorbereidingen mogelijk maakt is in dit geval duidelijk genoeg. Het sectorplan is niet aangepast.
561.	SP 30.II	49	Inspreker vraagt of de introductie van LAP2 betekent dat fractiescheiding wordt verboden en wat dat betekent voor bestaande praktijk in NL.	Zie beantwoording van de reactie met nummer 461.
562.	SP 30.II	42 57	De minimumstandaard (thermische reiniging) is vermoedelijk vooral gericht op het uitbannen van PAK. Er wordt echter aan voorbij gegaan dat met extractieve reiniging hetzelfde kan worden bereikt, en bovendien kunnen hiermee ook verontreinigingen in de vorm van zouten kunnen verwijderd. Voorgesteld wordt de minimumstandaard aan te passen.	<i>De tekst wordt aangepast. Zie hiervoor verder de beantwoording van reactie met nummer 559.</i>
563.	SP 30.III	44	Bij uitvoer voor nuttige toepassing van zeefzand als bouwstof in werken dient export geweigerd te worden als niet wordt voldaan aan de eisen van het Besluit Bodemkwaliteit.	Zie hiervoor de beantwoording van een vergelijkbare reactie op het sectorplan 16 'waterzuiveringslib' onder nummer 486. Het sectorplan wordt niet aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
564.	SP 31.I	48	De omschrijving wekt de stellige indruk dat dit sectorplan geen betrekking heeft op gips dat als rookgasreinigingsresidu in AVI of energiecentrale vrijkomt. In de tabel wordt voor RO-gips ook verwezen naar de sectorplannen 23 en 26. In sectorplan 26 wordt echter geen enkele aandacht besteed aan (RO-)gips van AVI's.	<i>Tekst wordt aangepast. RO-gips van AVI's valt niet onder een sectorplan maar onder het algemene beleidskader. RO-gips van E-centrales onder sectorplan 23. Dit zal expliciet worden vermeld. In dit sectorplan wordt toegevoegd "Dit sectorplan heeft geen betrekking op gips dat vrijkomt bij de ontzweveling van rookgassen bij AVI's en E-centrales en andere installaties voor de verbranding van afval (rookgasontzwevelingsgips [RO-gips]).". Verder wordt in de tabel de verwijzing naar sectorplan 26 vervangen door een verwijzing naar het beleidskader. Ook sectorplan 26 wordt op overeenkomstige wijze aangepast.</i>
565.	SP 31.II	69	Waarom is aan de minimumstandaard "binnen de kaders van het beleidskader" toegevoegd? Dit komt overigens bij meerdere sectorplannen voor. S.v.p. overal aanpassen.	De reden van de toevoeging "binnen de kaders van het beleidskader" is toegelicht in hoofdstuk V van het sectorplan onder specifieke aspecten/ontwikkelingen.
566.	SP 31.III	62	Teneinde recycling te bevorderen verzoekt inspreker om uitvoer naar de mijnen in Duitsland te beperken. Naast een beschrijving van de milieuvoordelen van gipsrecycling en het feit dat dit een aandachtstroom is voor de ketenaanpak in het LAP, gaat inspreker vervolgens uitgebreid in op de mogelijkheden die de huidige EVOA biedt om bezwaar tegen deze uitvoer te maken, ook al zou het gaan om uitvoer voor nuttige toepassing. Ook wijst inspreker er op dat andere landen op het standpunt staan dat Versatzbau geen nuttige toepassing is maar verwijderen; dat zou het tegenhouden van uitvoer nog makkelijker maken.	Terecht wordt opgemerkt dat voor deze afvalstroom een ketenaanpak uit het oogpunt van voordelen voor het milieu de beste keuze lijkt. In de tekst van het sectorplan wordt opgenomen dat zal worden gezien of, en zo ja op welke wijze en in welke gevallen de uitvoer van gips kan worden tegengehouden binnen de huidige Europese Regelgeving. <i>Aan paragraaf VII van het sectorplan wordt daartoe toegevoegd: "Teneinde zoveel mogelijk invulling te geven aan het streven naar sluiting van materiaalketens en het hergebruik van gips als bouw materiaal te stimuleren, wordt zo spoedig mogelijk gezien of, en zo ja op welke wijze en in welke gevallen, de uitvoer van gips kan worden tegengehouden. Afhankelijk van wat dat oplevert kan het LAP op termijn worden aangepast."</i>
567.	SP 31.VI	69	Er is geen toetsingskader voor de civieltechnische noodzaak en de functionele hoeveelheden. Wat is noodzakelijk en wat is functioneel?	Hiervoor bestaat geen algemeen toetsingskader. Dit zal per toepassing dienen te worden beoordeeld.
568.	SP 31.VII	62	Gips wordt vaak ten onrechte geclassificeerd als groene lijst stof. Omdat het in praktijk gangbaar is dat het een mengsel van gips en gasbeton betreft - waarvoor geen groene lijst code bestaat - dient eigenlijk altijd de rode lijst procedure gevolgd te worden.	Code B2040 heeft betrekking op 'andere afvalstoffen die hoofdzakelijk anorganische bestanddelen bevatten'. Er worden diverse afvalstoffen genoemd, waaronder oude gipsplaten, afkomstig van het slopen van gebouwen. Gasbeton valt onder de algemene omschrijving van deze code, wordt niet afzonderlijk vermeld, maar daar wel onder begrepen. Afvalstoffen met eenzelfde code kunnen onder die code worden begrepen en worden niet als niet-ingedeelde beschouwd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
569.	SP 33.I	44	Omdat het verbranden van dakafval is veelal duurder is het scheiden van gemengd bouw - en sloopafval, dient beter geborgd te worden dat dakafval gescheiden wordt gehouden en niet in het gemengd bouw - en sloopafval terecht komt.	Als dakafval inderdaad een onderdeel vormt van een partij gemengd bouw - en sloopafval, dan geldt eerst de minimumstandaard voor gemengd bouw - en sloopafval. Dit betekent dat een sortering moet plaatsvinden waarna de verkregen monostromen verwerkt moeten worden conform de daarvoor geldende minimumstandaard. Ofwel het dakafval dient eerst afgescheiden te worden van het gemengde bouw - en sloopafval om vervolgens alsnog conform de 'eigen' minimumstandaard verwerkt te worden. Hierdoor worden dus extra kosten gemaakt dan in de situatie waarin het dakafval reeds op voorhand gescheiden zou zijn gehouden. Dit is voor marktpartijen een stimulans om dakafval aan de bron gescheiden te houden.
570.	SP 33.I	69	Waarom wordt voor teerhoudend afval in de omschrijving van de tweede alinea substromen een norm van 75 mg/kg PAK 10 gehanteerd en voor import/export een norm van 50 mg/kg Benzo(a)pyreen?	Voor de afbakening van teerhoudend dakafval is aangesloten bij de nationale toepassingsnorm (Besluit Bodemkwaliteit) en die stelt dat asfalt teervrij is bij een concentratie aan PAK10 die kleiner is dan 75 mg/kg. In het kader van de in- en uitvoer van afvalstoffen dient gekeken te worden naar de regels gesteld in de EVOA en daar wordt verwezen naar de aangegeven norm van 50 mg/kg Benzo(a)pyreen (bijlage V bij de Verordening, Lijst B en dan B2130).
571.	SP 33.II	69	Waarom is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijderen? Het betreft hier hoogcalorisch materiaal waar energie uit valt te winnen, dus zou verbranden met energierugwinning de minimumstandaard moeten zijn.	Zoals in de toelichting bij het sectorplan is aangegeven hebben bij het vaststellen van de minimumstandaarden diverse overwegingen een rol gespeeld. Denk hierbij aan de vraag of er voldoende alternatief voor storten is, wat de capaciteit is van alternatieven voor nuttige toepassing, de voor het LAP1 uitgevoerde milieuvergelijking en potentiële emissies naar de lucht. Dit alles heeft er toe geleid dat wel de stap is gezet om storten niet meer toe te staan, maar dat voor het niveau van nuttige toepassing nog onvoldoende zekerheid bestaat dat dat voor alle dakafval als ondergrens kan gelden. Wel is in nuttige toepassing ook met deze minimumstandaard toegestaan, zij het dat in de minimumstandaard voor een paar gevallen wel een expliciete voorwaarde is opgenomen. Het sectorplan wordt niet aangepast.
572.	SP 33.II	44	Bij de bepaling van de minimumstandaard is onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheid dat zeefzand en andere deelstromen uit bouw - en sloopafval sterker verontreinigd raken door de aanwezigheid van meer dakafval in gemengd bouw - en sloopafval en mogelijk niet langer nuttig kunnen worden toegepast.	Verwezen wordt naar de minimumstandaarden van de sectorplannen 28 en 30. De minimumstandaard voor zeefzand is nuttige toepassing, maar indien zeefzand een te hoge concentratie aan PAK bevat, mogelijk als gevolg van de aanwezigheid van een bepaald soort dakafval, moet het zand eerst thermisch worden gereinigd. Vervolgens kan dan nuttige toepassing plaatsvinden. Er is daarom geen reden te veronderstellen dat door de aanwezigheid van dakafval zeefzand niet meer nuttig zou kunnen worden toegepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Bij gemengd bouw - en sloopafval ontstaat er als gevolg van dakafval mogelijk een groter sorteeresidu. Indien dat residu niet voor nuttige toepassing geschikt is, is verbranden als vorm van verwijderen de uitwijkmogelijkheid. Ook voor deze afvalstroom is er geen aanleiding te veronderstellen dat een te veel aan dakafval het bewerken van bouw - en sloopafval in de weg zou staan.
573.	SP 33.II	48	De minimumstandaard voor (composieten van) teerhoudend of bitumineus dakafval verbaast inspreker 48. Teerhoudend dakafval wordt vandaag de dag gestort omdat verbranden in een AVI grote problemen veroorzaakt. Wat maakt dat deze minimumstandaard zo afwijkend van de huidige dagelijkse praktijk wordt? Welke alternatieve bestemming is er beschikbaar? Laat dat onverlet dat in de toekomst nog ontheffingen van het stortverbod voor deze categorie verleend kunnen (zullen) worden? Ook inspreker 58 plaatst vraagtekens bij de gekozen minimumstandaard en verzoekt expliciet om voor teerhoudend en bitumineus dakafval in het algemeen en niet-brandbare composieten van teerhoudend en bitumineus dakafval in het bijzonder storten als optie open te houden.	Storten van bitumineus dakafval met ontheffing, verleend op grond van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen, komt niet voor. Dat geldt ook voor teerhoudend dakafval of composieten van teerhoudend of bitumineus dakafval. In de toelichting op het sectorplan is aangegeven dat er alternatieven voorhanden zijn. Feitelijk is verbranden zelfs al een achtervang omdat in beginsel zelfs nuttige toepassing mogelijk is. Overigens schrijft de minimumstandaard niet voor dat het dakafval als monostroom in grote hoeveelheden alleen naar roosterovens zou mogen. Dat dat problemen veroorzaakt is bekend, maar ook dat er in de markt al meerdere keren ideeën zijn geopperd om daarvoor hiervoor een andere verbrandingstechniek in te zetten. De minimumstandaard houdt die mogelijkheid open.
574.	SP 34.III	69	Dat uitvoer voor nuttige toepassing in beginsel is toegestaan, is niet in overeenstemming met de minimumstandaard. Inspreker stelt voor alleen uitvoer voor thermische reiniging toe te staan.	Voor toepassingen in Nederland wordt het beleid dat PAK moeten worden vernietigd voortgezet. De minimumstandaard is niet van toepassing op verwerking buiten Nederland (zie hoofdstuk 11 Deel I Beleidskader). Het sectorplan wordt niet aangepast.
575.	SP 36.I	69	Aan de tweede alinea, het derde bolletje (C hout) en dan het laatste aandachtsstreepje (hout dat met andere middelen) toevoegen "is verduurzaamd".	<i>Tekst heeft inderdaad aanpassing, maar niet zoals inspreker voorstelt. De term 'duurzaamheid' komt immers al in de aanhef van bedoeld onderdeel C voor. In het sectorplan wordt de zinsnede "hout dat met andere middelen (...)" vervangen door "hout dat met andere middel is behandeld (...) teneinde de gebruiksduur te verlengen."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
576.	SP 36.II	48	Gevraagd wordt naar de reden dat verbranden van C-hout enkel is toegestaan wanneer de daarbij ontstane reststoffen (assen) worden gestort? De verspreiding van zware metalen is toch al gereguleerd door de normstelling die geldt voor de afzet van AVI-bodemas als secundaire bouwstof?	Indien reststoffen van (afval)verbrandingsinstallaties (vliegas, rookgasreinigingsresidu of bodemas) zware metalen bevatten als gevolg van het verbranden van gewolmaniseerd hout, ligt het in milieuhygiënisch opzicht niet in de rede om de toepassing als bouwstof toe te staan, ook niet wanneer stoffen, al dan niet door mengen, binnen een normstelling blijven. In de toelichting bij het sectorplan is hier reeds op ingegaan. sectorplan wordt niet aangepast.
577.	SP 36.II	69	Waarom geldt - gezien de toegepaste middelen (fungiciden, insecticiden, boorhoudende verbindingen, etc.) - voor niet-gewolmaniseerd C-hout niet ook de beperking dat de ontstane reststoffen (assen) worden gestort zodat geen verspreiding van de zware metalen kan plaatsvinden?	Het beleid om assen van de verbranding van gewolmaniseerd C-hout te storten is met name ingegeven vanwege de milieuhygiënische risico's die de metalen Chroom en Arseen met zich brengen. Aangezien de aanwezigheid van deze metalen in C-hout dat niet met wolmanzouten is behandeld (overig C-hout) niet te verwachten is, is het wijzigen van de minimumstandaard op dit punt niet nodig. De minimumstandaard wordt niet aangepast.
578.	SP 36.II	69	Inspreker stelt voor in de minimumstandaard op te nemen dat shredderen van (gewolmaniseerd) C-hout niet is toegestaan wanneer dit leidt tot diffuse verspreiding.	Aangenomen wordt dat de inspreker bedoelt het shredderen te verbieden voor zowel gewolmaniseerd als niet- gewolmaniseerd C-hout wanneer dat leidt tot diffuse verspreiding. Niet duidelijk is waarom dat zich zou kunnen voordoen. Shredderen is een wijze van behandeling die altijd wordt gevolgd door een vervolghandeling (toepassen als brandstof, materiaalhergebruik). Blijkens de minimumstandaard zijn deze verwerkingswijzen gebonden aan voorwaarden. Daarnaast moeten in vergunningen voor het shredderen zelf maatregelen worden voorgeschreven om verspreiding van stof te beperken, maar dat staat buiten hetgeen het instrument minimumstandaard beoogt te regelen. Het sectorplan wordt niet aangepast.
579.	SP 36.II	48	Inhoudelijk ondersteunt inspreker de minimumstandaard vinden, maar de volgorde is onlogisch. Voorgesteld wordt een volgorde op basis van afnemende voorkeur verwachten. Inspreker doet een concreet tekstvoorstel, zowel voor de stroom gewolmaniseerd hout als voor de stroom niet-gewolmaniseerd C-hout.	Met waardering hebben wij de inspanningen van inspreker gelezen en het tekstvoorstel geeft een voorstelbare volgorde aan, maar past niet in de systematiek die doorgaans in andere plannen wordt aangehouden en is inhoudelijk niet gelijk aan de tekst van dit sectorplan. Er is onvoldoende aanleiding om over te gaan tot aanpassing van het sectorplan.
580.	SP 37.I	44	Materiaal dient niet zondermeer aangemerkt te worden als asbesthoudend materiaal als asbest bewust is gemengd met steenachtig materiaal als dit beneden de normstelling voor asbesthoudend materiaal blijft.	Het regime voor asbesthoudende materialen is neergelegd in het Productbesluit asbest. Ook zijn voor het door inspreker aangedragen punt Richtlijn 1999/77/EG en Richtlijn 2003/18/EG relevant. Uitleg over bepalingen inzake 'opzettelijk toegevoegd asbest' is te vinden in paragraaf VI van de toelichting op sectorplan 37. Het sectorplan wordt niet aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
581.	SP 37.II	59	De werkwijze bij storten van asbest (pakketten onder een dun laagje zand en dan grof mechanisch aanstampen) leidt tot rondvliegen van asbestdeeltjes. Dit staat in schril contrast tot het circus dat op gang komt (mannen in maanpakken) wanneer bijvoorbeeld bij een brand mogelijk asbest is vrijgekomen.	Het LAP is niet het kader om invulling te geven aan de lokale emissiebeperkende maatregelen. Dit is een taak van het bevoegd gezag.
582.	SP 37.II	69	Moet in de minimumstandaard niet worden verwezen naar een vastgestelde methode uit de Productregeling asbest (vergelijk sectorplan 29 Steenachtig materiaal)?	In sectorplan 29 is niet verwezen naar een wettelijk besluit. Dat is wel gebeurd in paragraaf III inzake in- en uitvoer, omdat de aldaar vermelde afwijking te verklaren. Het is niet nodig in een minimumstandaard te verwijzen naar wettelijke bepalingen. Deze gelden onverkort en de standaard komt daarmee overeen. Het sectorplan wordt niet aangepast.
583.	SP 37.II	69	Verzocht wordt in de eerste zin het woord deponie te vervangen door stortplaats.	<i>Het woord deponie wordt vervangen door: "stortplaats". Het sectorplan wordt in die zin aangepast. Tevens is een flink aantal andere sectorplannen overeenkomstig aangepast.</i>
584.	SP 38.II	48	Er is (vlak)glas is dat in een sorteerinstallatie wordt afgezonderd van herbruikbaar glas omdat het voor hergebruik niet geschikt is. Dit glas is bij uitstek geschikt om als vulmateriaal van drainkoffers in een stortlichaam te worden toegepast. Verzocht wordt die aanvulling als vorm van nuttige toepassing in dit sectorplan op te nemen.	Sectorplan 38 geeft de verwerking van gescheiden ingezameld vlakglas weer. De afvalstof waarop inspreker doelt valt niet onder de werkingssfeer van dit sectorplan, maar onder sectorplan 28 (Gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties). Voor de vraag of - en onder welke voorwaarden - nuttige toepassing op stortplaatsen mogelijk is wordt verwezen naar dat sectorplan in samenhang met paragraaf 21.13 van het beleidskader.
585.	SP 39.I	10	De genoemde grenswaarde voor PCB (0,5 mg/kg per congener) wijkt af van de achtergrondwaarde in de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, tabel 1; som 7 = 0,020 mg/kg). De maximale waarde voor functieklasse Industrie is 0,5 mg/kg. Voorgesteld wordt om aan de tekst in het LAP toe te voegen 'dit totale gehalte komt overeen met de maximale waarde van de functieklasse industrie in de regeling bodemkwaliteit'.	Het Besluit Bodemkwaliteit stelt eisen aan het PCB-gehalte bij de toepassing van PCB-houdende grond. In het LAP is vermeld bij welke PCB-gehalten sprake is van PCB-houdende grond en worden eisen gesteld aan de be-/verwerking van deze grond. Dit betreft verschillende kaders met verschillende doelstellingen, waarbij verschillende concentratiegrenswaarden voor het PCB-gehalte worden gehanteerd. De in de Regeling bodemkwaliteit opgenomen concentratiegrenswaarde geldt voor de som van de 7 PCB-congeneren bij het toepassen van grond op of in de bodem. In het sectorplan 39 is ten aanzien van de definitie van en het beleid voor PCB-houdende grond aangesloten bij het sectorplan 64 PCB-houdende afvalstoffen. Dat betekent dat sprake is van PCB-houdende grond indien van een van de PCB-congeneren 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180 de

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				concentratie meer bedraagt dan 0,5 mg/kg. De somconcentratie van de 7 congenen kan dus meer bedragen dan 0,5 mg/kg. Het PCB-gehalte van PCB-houdende grond die conform de minimumstandaard is be-/verwerkt, hoeft daardoor nog niet te voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het Besluit Bodemkwaliteit. Hiervoor is een aanvullende be-/verwerking vereist. Aan het verzoek wordt derhalve niet tegemoet gekomen.
586.	SP 39.I	10 57	Het uitgangspunt dat bij meer dan 50% bodemvreemd materiaal geen sprake is van grond is in strijd met het Besluit bodemkwaliteit waarin in artikel 34, lid 2 wordt gesproken van maximaal 20% bodemvreemd materiaal. Inspreker 10 doet een tekstvoorstel.	Het oogt inderdaad vreemd dat na de uitleg van het Besluit bodemkwaliteit dat een percentage van 20 hanteert, een passage volgt waarin 50% wordt genoemd. Bedoeld is aan te geven dat indien grond meer dan 50% bodemvreemd materiaal bevat, het niet meer als grond wordt aangemerkt. Het is geen wettelijk percentage uit de Wet bodembescherming, maar de achtergrond is het perspectief op de mogelijkheid van bewerking. Er worden ook verklaringen verleend van niet-reinigbaarheid voor ernstig verontreinigde grond voor partijen tot maximaal 50% bodemvreemd materiaal. <i>Ter verduidelijking worden in paragraaf I, de tweede alinea, de twee laatste zinnen vervangen door: "Voor de reikwijdte van dit sectorplan worden partijen grond met ten hoogste 50% bodemvreemd materiaal onder dit plan begrepen. Bij meer dan 50% bodemvreemd materiaal wordt partijen grond vanwege het ontbreken van een bewerkingsperspectief niet meer als grond aangemerkt."</i>
587.	SP 39.I	69	Er wordt aangegeven dat asbesthoudende grond waaraan opzettelijk asbest is toegevoegd ook bij de concentratie < 100 mg/kg.ds als asbesthoudend moet worden behandeld, acht inspreker niet handhaafbaar.	Zoals aangegeven in de toelichting op sectorplan 37 is deze norm opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit en is een direct gevolg van EG-regelgeving en strekt ertoe het wegmengen te ontmoedigen. Hoewel wordt onderkend dat aan een partij niet snel kan worden geconstateerd dat er bewust is gemengd, hebben we als lidstaat niet de vrijheid om hier een praktisch invulling aan te geven. Het sectorplan wordt niet aangepast.
588.	SP 39.II	69	Verzocht wordt in de eerste alinea het woord deponie te vervangen door stortplaats.	Zie hiervoor de beantwoording van een vergelijkbare reactie op het sectorplan '37 asbest en asbesthoudende afvalstoffen' onder nummer 584.
589.	SP 39.II	69	Inspreker onderschrijft het gestelde in de eerste alinea van de minimumstandaard, maar is van mening dat dit beleid niet effectief is zolang artikel 1, categorie 24 van het Bssa niet wordt aangepast.	De Circulaire streef- en interventiewaarden van het jaar 2000 is m.i.v. 1 oktober 2008 vervallen en vervangen door de Circulaire bodemsanering 2006 zoals gewijzigd m.i.v. 1 oktober 2008. Inspreker heeft gelijk dat artikel 1, categorie 24, van het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen hier nog op moet worden aangepast. Dat dit nog niet is gedaan is echter geen reden het LAP hier op dit moment op aan te passen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
590.	SP 39.II	56	Niet-reinigbare grond mag worden gestort. Inspreker bevestiging voor zijn veronderstelling dat - wanneer dat mogelijk is - in deze gevallen immobilisatie ook is toegestaan	Indien niet-reinigbare grond mag worden gestort, is immobilisatie ook toegestaan. Maar dit geldt uiteraard niet indien er stoffen in het geding zijn waarvan de aanwezigheid in het milieu absoluut ongewenst is. Zie hiertoe de toelichting op dit plan onder het kopje 'De minimumstandaard i.r.t. zeer schadelijke stoffen'.
591.	SP 39.II	69	In de vierde alinea is niet duidelijk naar welk beleidskader wordt verwezen; voorgesteld wordt expliciet te verwijzen naar het sectorplan storten.	Niet duidelijk is waarom een verwijzing naar paragraaf 21.13 van het beleidskader niet duidelijk is. Concreter kan het niet worden gemaakt. De tekst van het sectorplan wordt niet aangepast.
592.	SP 39.II	48	Wordt met 'normen die zijn vastgelegd voor het toepassingsgebied' bedoeld op de normen uit het Besluit bodemkwaliteit? Zo ja, is het dan niet beter om dit expliciet te benoemen? Zo neen, welk toepassingsgebied wordt dan wel bedoeld?	De 'normen die zijn vastgelegd voor het toepassingsgebied', komen in de regel neer op de toepassingsregels van het Besluit bodemkwaliteit, dat onder meer weer verbijzonderingen bevat voor bijvoorbeeld drinkwaterbeschermingsgebieden. Op termijn zullen meerdere gemeenten gebiedsspecifieke regels voor toepassingen opstellen, uiteraard vallend binnen de reikwijdte van het besluit.
593.	SP 39.II	69	In de tweede alinea van de minimumstandaard (PCB-houdende grond) halverwege de tweede zin een link met de kwaliteit invoegen: Na de thermische behandeling moet de grond - indien deze minimaal voldoet aan de bodemkwaliteits-klasse industrie (Besluit bodemkwaliteit) - nuttig worden toegepast volgens de normen die zijn vastgelegd voor het toepassingsgebied.	Het maken van een koppeling tussen de minimumstandaard en het Besluit bodemkwaliteit door het invoegen van de voorgestelde tussenzin is niet nodig. Bij het toepassen van afvalstoffen moet worden voldaan aan normen die gelden voor een desbetreffend gebied. Deze normen zijn uiteraard gebaseerd op wet- en regelgeving ter zake. Het sectorplan wordt niet aangepast.
594.	SP 39.II	48	Verzocht wordt de eerste alinea van de minimumstandaard af te sluiten met '... mag de grond nuttig worden toegepast op een stortplaats.'. Inspreker verwijst hier bij naar de door haar gemaakte opmerking BK 4.5.	De vierde alinea van de minimumstandaard gaat al expliciet in op de mogelijkheid van nuttige toepassing op stortplaatsen. Het is daarom niet noodzakelijk om daarom daar ook in de eerste paragraaf al een expliciete verwijzing naar op te nemen.
595.	SP 39.II	42 57	In de BRL 7510 zijn criteria opgenomen voor het bepalen van een reinigingstechniek voor PCB-houdende grond. Inspreker ondersteunt het streven om PCB's uit de keten te halen, maar Nederland kan ook met andere methoden dan thermische technieken - gedacht wordt bijvoorbeeld aan extractieve reiniging - voldoen aan Europese Verordening 850, 2004 en dit motiveren op basis van art. 7, lid 4, sub b. Inspreker 57 doet al een voorzet voor de motivering die Nederland kan hanteren om andere dan thermische technieken toe te staan.	De minimumstandaard is thermische reiniging, waarbij geldt dat indien een andere techniek is toegestaan indien daarmee eenzelfde of beter resultaat kan worden behaald. Wel wordt hierbij aangetekend dat PCB een probleemstof is bij natte of extractieve reinigingstechnieken met derhalve het risico dat in de gereinigde stof het gehalte aan PCB de normen voor hergebruik overschrijden. Dat risico treedt niet op indien een thermische reinigingstechniek wordt toegepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
596.	SP 39.III	69	Onder (voorlopige) nuttige toepassing, staat dat 'uitsluitend een beperkte fractie als reinigingsresidu' mag worden gestort. Dit dient beter te worden gedefinieerd.	<i>Tekst is aangepast overeenkomstig andere sectorplannen. De laatste zin van de alinea over 'Voorlopige nuttige toepassing' komt te luiden: "Voor grond geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen omdat nuttige toepassing mogelijk is, tenzij het een reinigingsresidu betreft dat niet nuttig toepasbaar is."</i>
597.	SP 39.III	44	Bij uitvoer voor nuttige toepassing dient getoetst te worden of bij toepassing van (licht) verontreinigde grond als secundaire bouwstof er een vergelijkbare bescherming van de bodem wordt gerealiseerd als op grond van het Besluit Bodemkwaliteit in Nederland.	Zie hiervoor de beantwoording van een vergelijkbare reactie op het sectorplan 16 waterzuiveringsslib' onder nummer 486. Het sectorplan wordt niet aangepast.
598.	SP 40.I	42 44	Verzocht wordt baggerspecie alsnog in het LAP op te nemen. Inspreker 42 wijst hierbij op de omvang van de stroom en de voorbeeldfunctie van de overheid. Inspreker 44 geeft aan dat, anders dan andere uitgezonderde stromen genoemd in paragraaf 3.5 van het Beleidskader (radioactief, kadavers, mest) baggerspecie ook in bijvoorbeeld grondreinigingsinstallaties en op 'reguliere stortplaatsen' wordt verwerkt. Ook voor baggerspecie zijn minimumstandaard en gelijkwaardig speelveld belangrijke en LAP2 is daartoe bij uitstek het geschikte instrument.	Tijdens het opstellen is vastgesteld dat - omdat beleid en regelgeving voor deze afvalstroom reeds in diverse andere kaders is vastgelegd - het eventueel opnemen ervan in het LAP eerst de nodige afstemming met andere overheden vraagt. Omdat opname in het LAP wel een wens is van veel gebruikers, is in paragraaf 3.5 van het beleidskader opgenomen dat in de loop van 2009 naar de mogelijkheden van opname in het LAP wordt gekeken. Op dit moment is opname echter (nog) niet aan de orde.
599.	SP 40.I	69	In de koptekst staat "onderdeel LAP" terwijl in paragraaf I staat dat baggerspecie niet onder het LAP valt; verzocht wordt deze zaken in overeenstemming te brengen.	Voor het sectorplan baggerspecie is bewust eenzelfde format gehanteerd dan voor andere afvalstoffen. Ook het sectorplan baggerspecie heeft dan ook de paragrafen 'Afbakening', 'Minimumstandaard voor verwerking' en 'In en uitvoer' welke - zoals bij alle sectorplannen - onderdeel uitmaken van het LAP. Omdat in het geval van baggerspecie in deze paragrafen bewust geen specifiek beleid wordt geformuleerd maar wordt gesteld dat deze afvalstof niet onder het LAP valt, maakt het aanmerken als 'Onderdeel LAP' mogelijk een wat vreemde indruk. Juist omdat deze paragrafen echter eigen beleid omvatten is er materieel niets aan de hand en wordt de voorkeur gegeven aan het vasthouden van het standaard format. Het LAP wordt niet aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
600.	SP 40.II	69	Met het niet opnemen van een minimumstandaard wordt voorbij gegaan aan de in juni 2004 in een brief van de toenmalige staatssecretaris gepubliceerde MVS (minimum verwerkingsstandaard) voor baggerspecie. Aan het bevoegd gezag voor stortplaatsen is toen opgedragen in vergunningen voor stortplaatsen een voorschrift te stellen in de geest van de MVS. <i>Inspreker verzoekt dit te formaliseren in het LAP.</i>	Op de betreffende brief wordt in (de toelichting bij) het sectorplan expliciet ingegaan. Het formaliseren ervan in het LAP is echter niet mogelijk omdat baggerspecie niet onder de reikwijdte van het LAP valt en het formuleren van beleid voor deze afvalstof in het LAP dus niet aan de orde is. Zie verder de beantwoording van reactie met nummer 599.
601.	SP 40.II	69	De passage uit de achtergrondinformatie dat iedere handeling met baggerspecie als afvalstof direct worden getoetst aan artikel 10.4 en artikel 10.5 van de Wet milieubeheer hoort in paragraaf II van het sectorplan terug te komen.	De betreffende passage - waarin overigens alleen naar artikel 10.4 wordt gerefereerd en niet naar artikel 10.5 - is geen beleidsbepaling specifiek voor dit sectorplan. Het betreft slechts een constatering van de algemene lijn dat bij het ontbreken van een minimumstandaard het bevoegd gezag zelfstandig de hoogwaardigheid van een voorgenomen bewerkingsvorm moet toetsen aan de voorkeursvolgorde. Het is dan ook niet duidelijk wat de meerwaarde is van het verplaatsen van deze constatering naar paragraaf II van het sectorplan. Daar komt nog bij dat in de huidige indeling van de tekst nabij deze constatering tevens een vermelding staat van het bestaan van beleidsbrieven en wet- en regelgeving die de door het bevoegd gezag te maken afweging nader invullen. Met het verplaatsen van de betreffende constatering naar een ander deel van de tekst zou de relatie tussen deze zaken worden verzwakt. De tekst van het LAP wordt dan ook niet aangepast.
602.	SP 40.VI	69	Spatie aanbrengen in de kop 'stortplaatsenop land'; 'stortplaatsen op land'.	<i>De tekst wordt aangepast conform de suggestie van de inspreker.</i>
603.	SP 41.I	40	Dat verpakkingsglas 'slechts' onderdeel is van het sectorplan '41 Verpakkingen algemeen' is teleurstellend. Verder ontbreekt in het betreffende sectorplan het expliciet noemen van de eronder vallende verpakkingsmaterialen. Ook ontbreekt - en dat zat wel in LAP1 - een handreiking (aanwijzingen voor de logistiek en de inzameldoelstellingen per materiaalsoort) aan gemeenten over de wijze waarop materiaalspecifieke doelstellingen bereikt kunnen worden. Verzocht wordt dit alsnog in het LAP op te nemen.	De onder het sectorplan vallende materiaalsoorten inclusief de bijbehorende hergebruikpercentages zijn opgenomen in Hoofdstuk VI van het sectorplan onder de kop 'Nationale regelgeving en beleid'. Afspraken rond onder meer de materiaalspecifieke inzamelingsdoelstellingen zijn opgenomen in de Raamovereenkomst Verpakkingen en de daarbij behorende uitvoeringsprotocollen en zijn om die reden geen onderdeel van dit sectorplan.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
604.	SP 41.II	44	Kunststofverpakkingen die niet geschikt zijn voor materiaalhergebruik en die vanwege emissie-eisen of andere beperkingen niet in elektriciteitscentrales of cementovens bijgestookt kunnen worden, dienen verwerkt te kunnen worden in AVI's.	Het is uiterst onwaarschijnlijk dat kunststofverpakkingen zodanig vervuild zijn dat deze niet in een cementoven kunnen worden bijgestookt. Mocht dit zich voordoen, dan rijst eerder de vraag of de betreffende partij gezien de afwijkende samenstelling nog wel onder dit sectorplan valt, dan dat dit reden is om de minimumstandaard aan te passen.
605.	SP 41.II	48	Er wordt onderscheid gemaakt tussen schoon papieren verpakkingsmateriaal en nat en sterk vervuild papieren verpakkingsmateriaal met ieder een eigen minimumstandaard. De inspreker doet echter een tekstvoorstel om dit beter uit de verf te laten komen. Voor andere verpakkingen dat papieren is de minimumstandaard echter nog onduidelijker. Verzocht wordt aan te geven welke vorm van nuttige toepassing mogelijk wordt geacht voor niet-herbruikbare kunststof of hout.	Niet helder is waarom voor andere materiaalstromen dan papier de minimumstandaard nog onduidelijker is. De eerste zin van de minimumstandaard stelt voor alle materiaalstromen de hoofdlijn vast waarna per materiaalstroom een nuancering volgt. Onduidelijk is wat het tekstvoorstel van inspreker daar aan verbetert. De bedoelde vorm van nuttige toepassing voor niet-herbruikbaar kunststof- of houten verpakkingen betreft inzet als brandstof in bijvoorbeeld E-centrales of de cementindustrie.
606.	SP 41.III	48	De gekozen import- en exportvisie is (kennelijk) lijkt gebaseerd op de materiaalhergebruikmogelijkheden voor (schoon) papieren verpakkingsafval. Voor vervuild verpakkingsafval bestaat - generiek - geen hergebruikmogelijkheid. Enige nuance ten aanzien van andersoortig verpakkingsafval is gewenst in die zin dat import en export van niet-herbruikbaar verpakkingsafval ten behoeve van verbranden mogelijk dient te blijven.	De minimumstandaard heeft materiaalhergebruik als uitgangspunt, maar maakt ingeval van verontreinigingen verbranden als vorm van verwijdering onderscheidenlijk verbranden als vorm van nuttige toepassing mogelijk (nuttige toepassing kan plaatsvinden door product- of materiaalhergebruik of verbranden met hoofdgebruik als brandstof). Vanzelfsprekend sluit invoer hier op aan omdat ook ingevoerd materiaal dient te worden verwerkt volgens de minimumstandaard die ook voor 'eigen materiaal' geldt. Het sectorplan bevat daarmee een dekkend stelsel en wordt niet aangepast.
607.	SP 42.I	48	Dat 'Ook spuitbussen met restanten gevaarlijke stoffen vallen onder dit sectorplan.' behoeft de nuancering dat het hier afvalstoffen betreft voor zover die niet bestaan uit spuitbussen met restanten verf, lijm, kit en/of hars. Deze vallen immers al onder sectorplan 42.	<i>De eerste alinea van dit sectorplan kan inderdaad de indruk wekken dat het hier kan gaan om nog andere spuitbussen dan reeds aangegeven. De eerste alinea wordt derhalve als volgt aangepast: "Verpakkingen die vallen onder dit sectorplan bevatten resten verf, lijm, kit en/of hars, danwel zijn daarmee verontreinigd. Het bestaat in hoofdzaak uit kunststofverpakkingen, metalen verpakkingen en spuitbussen (inclusief resten verf, lak, lijm, kit en/of hars) in het afvalstadium. Het betreft zowel gescheiden ingezamelde verpakkingen als verpakkingen die vrijkomen bij het bewerken van gemengde afvalstoffen."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				<i>Aan de tweede alinea wordt de volgende zin toegevoegd: "Ook spuitbussen zonder verf, lijm, kit en/of hars vallen niet onder dit sectorplan." Tevens wordt in de tabel van paragraaf I een verwijzing opgenomen voor lege spuitbussen naar sectorplan 41 (verpakkingen algemeen). Ook in sp 43 'verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen' worden analoog hieraan enkele wijzigingen aangebracht.</i>
608.	SP 42.I	69	Volgens de achtergrondinfo betreft dit sectorplan ook de lijmen, kitten en harsen (inclusief spuitbussen). Inspreker verzoekt dit toe te voegen bij de afbakening.	Zoals in paragraaf I aangegeven heeft dit sectorplan betrekking op de verpakkingen van verf, lijm, kit en hars, danwel daarmee zijn verontreinigd. Inspreker reageert mogelijk op een eerdere conceptversie, maar de tekst van het ontwerp is dus al in lijn met het voorstel van inspreker.
609.	SP 42.II	2 44	Omdat metalen uit de slakken worden teruggewonnen menen insprekers dat verbranden voor deze afvalstroom in lijn is met de minimumstandaard. Voor kunststof is men van oordeel dat verbranden met energierugwinning een goed alternatief is voor de minimumstandaard. De minimumstandaard leidt mogelijk wel tot een herbruikbare kunststof fractie, maar de cryogene scheiding kent wel een hoog energiegebruik. Daar komt bij dat ook ontdoeners met de minimumstandaard duurder uit zijn dat in geval van verbranding en dat ook voor verpakkingen verontreinigd met overige gevaarlijke stoffen (sp 43) verbranden in lijn is met de minimumstandaard. Inspreker 2 merkt nog op jaarlijks 600 ton uit de inzameling van kca/kga afkomstige verpakkingen van verf, lijm, kit of hars te verbranden en schade te leiden <u>wanneer verbranding niet meer mogelijk zou zijn.</u>	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van verpakkingen van verf, lijm, kit of hars is ongewijzigd t.o.v. LAP1. Bij het aanvragen van een (nieuwe) vergunning voor het verwerken van deze afvalstoffen volgens de door de insprekers genoemde optie is het aan de verwerker zelf om door middel van een LCA aan te tonen dat deze optie inderdaad milieuhygiënisch minimaal vergelijkbaar is met de minimumstandaard. De uiteindelijke beoordeling hier wel of niet een vergunning voor te verlenen en het daarbij wel of niet betrekken van andere aspecten, is aan het bevoegd gezag.
610.	SP 42.II	48	Gevraagd wordt of cryogene bewerking voor alle bedoelde verpakkingen steeds en in voldoende mate beschikbaar is en of alle verpakkingen voor deze vorm van bewerken in aanmerking komen. Ook wordt gevraagd of er in het vaststellen van de minimumstandaard nog onderscheid gemaakt te worden tussen inhoud op oplosmiddelenbasis en (bijvoorbeeld) uitgepolymeriseerde verf?	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van verpakkingen van verf, lijm, kit of hars geeft de minimale hoogwaardigheid aan voor het be- en verwerken van deze afvalstroom. Verder sluit de minimumstandaard aan bij technieken die operationeel zijn voor de be- en verwerking en daarmee is de minimumstandaard uitvoerbaar en bedrijfszeker. De minimumstandaard maakt geen onderscheid naar de inhoud van de verpakking, waarbij aangetekend dat verpakkingen die schud-, schrap- en schraapleeg zijn niet onder dit sectorplan vallen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
611.	SP 44.II	69	Niet elke drukhouder is altijd geschikt voor nuttige toepassing en daarom zou onder voorwaarden moet materiaalhergebruik ook mogelijk zijn. Inspreker doet een concreet voorstel voor aanpassing van de tekst.	Materiaalhergebruik is een vorm van nuttige toepassing en voldoet daarmee aan de minimumstandaard. Kunststof-drukhouders kunnen worden verbrand met hoofdgebruik als brandstof of voor een andere wijze van energieopwekking. Dit zijn eveneens vormen van nuttige toepassing. De inspraakreactie geeft dan ook geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
612.	SP 44.IV	5	Het LAP geeft terecht aan dat de verwerking van acetyleenflessen een probleem is, maar dat geldt voor meer gasflessen en drukhouders. Inspreker is echter al sinds 2004 in staat om bij allerlei lastige gasflessen en drukhouders (explosieve inhoud, onbekende inhoud en/of herkomst en/of eigenaar, beschadigde flessen) voor een oplossing te zorgen en heeft daarvoor alle benodigde contacten met verwerkers in het buitenland. Verzocht wordt hier in het sectorplan een aanpassing voor te maken.	De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. De reactie van inspreker bevat geen nieuwe informatie die leidt tot aanpassing van de tekst van het sectorplan. Het is niet gewenst om namen van bedrijven die zich bezighouden met afvalbeheer in het sectorplan op te nemen.
613.	SP 45.I	48	Een niet (meer) goed functionerende brandblusser is slecht geschikt om adequate instructies te geven en inspreker vraagt zich af of wellicht een omgekeerde redenatie bedoeld: brandblussers die voor instructiedoeleinden werden gebruikt en (vervolgens) in het afvalstadium geraakten. Als dat zo is wijst inspreker er op niet alleen brandblussers uit de instructiewereld in het afvalstadium geraken. Iedere brandblusser kent een eindige levensduur, ongeacht of deze werd gebruikt of niet.	In het afvalstadium geraakte brandblussers kunnen nog goed functionerende blussers zijn waarvan de keuringsdatum nog niet is verstreken. De door inspreker genoemde "omgekeerde redenatie" is niet bedoeld. Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
614.	SP 45.II	48	Bij drukhouders met (verouderde) schuimblusmiddelen wil het verbranden niet zo goed wil lukken. Verder is onduidelijk waarom de minimumstandaard voor poederblussers enerzijds en schuimblussers anderzijds verschillen omdat voor beide typen brandblussers met inhoud het storten de meest voor de hand liggende methode is.	Lozen van schuimblusmiddelen op het riool is niet toegestaan, aangezien dat leidt tot hinderlijke schuimvorming in het riool en op de afvalwaterzuivering (AWZI). Bovendien worden de gehalogeneerde surfactanten (= oppervlakteactieve stoffen) in de AWZI niet afgebroken. Aangezien ook bij het storten van schuimblusmiddelen deze stoffen in het afvalwater terecht komen, is storten niet toegestaan. Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de minimumstandaard. Overigens is deze minimumstandaard niet gewijzigd ten vergelijking tot het eerste LAP

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
615.	SP 45.II	2 44	Insprekers zijn van oordeel dat de minimumstandaard 'storten' vermoedelijk in strijd is met wet- en regelgeving of dat anders op korte termijn daarmee in strijd komt wanneer de AMvB 'Implementatie Beschikking aanvaarding afvalstoffen stortplaatsen' van kracht wordt. Het probleem zit in de uitloogeisen uit het besluit in combinatie met het feit dat ammoniumsulfaat - een in veel bluspoeders voorkomend bestanddeel - zeer goed oplosbaar is in water. Insprekers noemen voor bluspoeders met ammoniumsulfaat enkele mogelijke alternatieven voor storten.	Het besluit "Implementatie Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen" kent voor de beantwoording van de vraag of afvalstoffen op een stortplaats mogen worden geaccepteerd onderscheid tussen zowel typen afvalstoffen als typen stortplaatsen (artikelen 11c en 11f Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen). Er wordt in het besluit onderscheid gemaakt tussen inerte afvalstoffen, niet-gevaarlijke afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, alsmede tussen stortplaatsen voor inerte afvalstoffen, stortplaatsen voor niet-gevaarlijke afvalstoffen, stortplaatsen voor gevaarlijke afvalstoffen en ondergrondse stortplaatsen. Het besluit geeft per type stortplaats aan welke afvalstoffen aanvaard mogen worden door middel van lijsten met criteria voor samenstelling en uitloging alsmede andere parameters. Het kan mogelijk zijn dat een klein deel van de gevaarlijke afvalstoffen niet aan de nieuwe acceptatiecriteria voldoen. Hiervoor bevatten de voorschriften 1.2, 2.2 en 3.2 van de bijlage van het Bssa de mogelijkheid voor de stortplaatsexploitant om hogere grenswaarden aan te vragen. De minimumstandaard voor het be- en verwerken van blusmiddel is materiaalhergebruik. Alleen indien hergebruik van het blusmiddel niet mogelijk is, is de minimumstandaard voor bluspoeder verwijderen door storten. Materiaalhergebruik van blusmiddel bijvoorbeeld in de vorm van de omzetting van het blusmiddel in toepasbaar gips is met de huidige formulering van het LAP toegestaan. De inspraakreactie geeft dan ook geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
616.	SP 46.VI	69	Graag in het sectorplan zelf opnemen dat het zelfstandig bewaren alleen is toegestaan in bepaalde inrichtingen.	Het beleidskader geldt ook voor in de sectorplannen genoemde activiteiten en afvalstoffen, tenzij in de sectorplannen anders is vermeld. In hoofdstuk 17 van het beleidskader is vermeld dat voor afvalmunitie een restrictief vergunningenbeleid wordt gevoerd voor het bewaren als zelfstandige activiteit. Dit beleid is dus van toepassing op afvalmunitie, ook al blijkt dit niet uit het sectorplan zelf. Overigens is dit wel in de toelichting bij het sectorplan vermeld.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
617.	SP 47.I	69	Inspreker verzoekt in de afbakening van het sectorplan toe te voegen 1. Vuurwerk dat overblijft bij evenementen en 2. Vuurwerk afkomstig van inrichtingen. In haar reactie geeft inspreker tevens een nadere omschrijving van deze twee categorieën.	In de afbakening van het sectorplan wordt in afvalstadium geraakt (niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen) vuurwerk genoemd. Inspreker noemt twee aanvullingen van aanbieders van vuurwerk dat niet tot ontbranding is gebracht. De aanvullingen worden verwerkt in het sectorplan door de laatste zin van de eerste alinea als volgt te formuleren: "De belangrijkste aanbieders van vuurwerkafval zijn de politie met in beslag genomen vuurwerk, gemeenten met voornamelijk (niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen) consumentenvuurwerk en bedrijven met (niet afgestoken of niet tot ontbranding gekomen) evenementen of consumentenvuurwerk."
618.	SP 48.II	69	Inspreker meent dat volgens de achtergrondinformatie voor airbags en gordelspanners een andere minimumstandaard geldt dan is weergegeven in paragraaf II. Verzocht wordt aan te geven wat de juiste minimumstandaard is.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van overig explosief afval is verwijderen door verbranden of detoneren onder toepassing van de geldende veiligheidsvoorschriften. In de toelichting is een in Nederland gebruikelijke beheerswijze vermeld voor airbags en gordelspanners. Deze afvalstoffen worden ontmanteld, waarna de gasgenerator wordt gedeactiveerd en de overige bestanddelen voor materiaalhergebruik worden afgevoerd. Bij de formulering van de minimumstandaard is ervoor gekozen om geen onderscheid te maken in de diverse explosieve afvalstoffen. De voor airbags en gordelspanners gebruikelijke beheerswijze is hoogwaardiger dan de minimumstandaard en voldoet daarmee aan de minimumstandaard voor "overig explosief afval".
619.	SP 49.I	69	In de tabel ontbreekt de verwijzing voor bovengrondse tanks en kunststof tanks. Verder wordt verzocht in de tabel specifiek verwijzingen op te nemen voor de reststromen waarvoor voor verdere verwerking een andere minimumstandaard geldt.	Voor bovengrondse tanks en kunststof tanks zijn geen specifieke minimumstandaarden in het LAP2. Gezien de aard van de door inspreker bedoelde afvalstoffen kan worden verwezen naar de sectorplannen 11 'Kunststof' en 12 'Metaal'.
620.	SP 49.II	13 31	De minimumstandaard verwijst voor vrijkomend teer (buitenbekleding van de tanks) naar andere sectorplannen. Dit wordt echter niet geconcretiseerd en inspreker kan de minimumstandaard voor deze tankbekleding niet vinden. Verzocht wordt deze verwijzing te verduidelijken.	Vrijkomend teer van de buitenbekleding van de tanks is in LAP2 niet specifiek benoemd, hiervoor wordt verwezen naar het beleidskader. Dit wordt in de laatste alinea van paragraaf II toegevoegd.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
621.	SP 49.II	69	Graag aangeven bij de minimumstandaard wanneer sprake is van een gereinigde tank en of certificering hier noodzakelijk is.	In het sectorplan wordt in de toelichting onder VI (Beleid en regelgeving) aangegeven hoe moet worden omgegaan met het uit de bodem halen en verwijderen van deze tanks.
622.	SP 51.I	69	Welk beleid is van toepassing op andere wrakken van voertuigen op twee of meer wielen (motoren, vrachtauto's, landbouwmachines e.d.)?	Op andere wrakken dan bedoeld in het sectorplan is het beleidskader van het LAP van toepassing.
623.	SP 51.II	69	Volgens de achtergrondinfo zijn t.o.v. LAP1 te halen percentages nuttige toepassing toegevoegd. Inspreker ziet daarvan echter niets terug in het sectorplan zelf.	<i>Tekst in de achtergrondinfo wordt aangepast. De zin "Wel zijn de te halen ... de geldende wet- en regelgeving." wordt geschrapt.</i>
624.	SP 51.II	46	Verzocht wordt de definitie van een shredder toe te voegen (inspreker doet een tekstvoorstel), alsmede een expliciete bepaling dat wrakken naar een shredder moeten worden afgevoerd en niet naar een knipbedrijf.	Het toevoegen van de voorgestelde definitie werkt verwarrend aangezien in het Besluit Beheer Autowrakken al een (andere) definitie van een shredderinstallatie is opgenomen. De bepaling dat wrakken naar een shredder afgevoerd dienen te worden volstaat. Het is niet mogelijk een limitatieve lijst van bestemmingen op te nemen van bestemmingen waar zij niet heen mogen.
625.	SP 52.I	69	Welk beleid is van toepassing op banden die niet onder het Besluit beheer autobanden vallen (en dus niet onder dit sectorplan)?	Op banden die niet onder het Besluit beheer autobanden vallen is het algemene beleidskader van toepassing.
626.	SP 52.I	69	Het overzicht met verwijzingen lijkt te zijn gekopieerd uit sectorplan 51 'Autowrakken' en bevat veel niet-relevante stromen. Inspreker stelt voor in dit sectorplan alleen de rij 2 'shredderafval' te handhaven.	<i>Tekst wordt aangepast. De suggestie om alleen shredderafval te handhaven wordt niet overgenomen, verwijzing naar autowrakken volstaat.</i>
627.	SP 53.I	19	Restlading of overslagrestanten die op de plaats van lossen direct bij de oorspronkelijke lading worden gevoegd zijn geen afvalstoffen omdat het oogmerk om zich van deze afvalstoffen te doen onttrekt.	De bedoelde restlading of overslagrestanten zijn al benoemd als uitzondering in paragraaf I: Afbakening, tweede aandachtstreepje.
628.	SP 53.I	69	Omdat KCA/KGA zowel in de opsomming boven het overzicht zelf als in het overzicht met verwijzingen naar andere plannen voorkomt, is onduidelijk of KCA/KGA nu wel of niet onder dit sectorplan valt.	Alleen KGA afkomstig van schepen valt onder dit sectorplan, maar dan ook nog alleen voor wat betreft inzameling. De verwerking is geregeld in diverse andere sectorplannen. <i>De verwijzing naar sectorplan 18 (kca en kga) is inderdaad onjuist en wordt geschrapt.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
629.	SP 53.I	69	Naar aanleiding van de eerste zin onder het overzicht met verwijzingen vraagt inspreker zich af of afval dat is ontstaan op een werf als scheepsafval moet worden afgevoerd met een S-formulier en een melding als scheepsafval bij het LMA. Omdat van scheepsafval de herkomst niet wordt gemeld, zou dit betekenen dat heel veel werfafval uit beeld verdwijnt.	In de toelichting op het sectorplan is de situatie beschreven van de afgifte van scheepsafvalstoffen binnen reparatiewerven en machinefabrieken. Vereenvoudigd gezegd dient het afval dat is ontstaan tijdens het in de vaart houden van een schip, ook indien het schip is afgemeerd bij de werf, afgegeven te worden als scheepsafval door de schipper en wordt daarbij een S-formulier gebruikt. Afval dat ontstaat door onderhoudswerk uitgevoerd door werknemers van de werf, ook al ontstaat dit in het schip, is werfafval en dus geen scheepsafval. Indien dergelijk werfafval wordt afgegeven is geen sprake van het gebruik van een S-formulier.
630.	SP 53.I	19	Onduidelijk is of afvalstoffen die vrijkomen bij handelingen met lading aan boord en aan inzamelaars van scheepsafval worden aangeboden onder dit sectorplan of onder een ander sectorplan vallen.	Het is niet geheel duidelijk met welke achtergrond deze vraag gesteld wordt. In de afbakening van dit sectorplan is aangegeven dat afval van de lading als scheepsafval moet worden beschouwd.
631.	SP 53.I	19	Onduidelijk is of afvalstoffen die door jachthavens, al dan niet na bewerking, worden afgegeven onder het begrip scheepsafval vallen. Verder rijst de vraag of afvalstoffen die door de recreatievaart direct aan inzamelaars van scheepsafvalstoffen worden afgegeven onder het sectorplan vallen. Inspreker wijst hierbij op de definitie van scheepsafval in de Europese richtlijn betreffende havenontvangstvoorzieningen die ook recreatievaart omvat.	Het Activiteitenbesluit stelt dat jachthavens voorzieningen moeten treffen voor het innemen van afvalstoffen. Daarnaast stelt het sectorplan dat het van toepassing blijft totdat het afval is afgegeven aan een vergunde inrichting voor opslaan of bewerken. Een voorziening, zoals op grond van het activiteitenbesluit vereist, wordt hiermee gelijk gesteld. De afvalstoffen die door een jachthaven worden afgegeven zijn daarmee geen scheepsafvalstoffen. De situatie dat een recreatievaartuig direct afgeeft aan een inzamelaar lijkt ons hypothetisch. De aard van het afval is uiteraard gelijk aan het scheepsafval dus dient in het geval dat dit toch gebeurt te worden beheerd als ware het scheepsafval.
632.	SP 53.II	19 69	Omdat voor de verwerking wordt verwezen naar andere sectorplannen wordt verzocht dit expliciet te maken en zo de gewenste duidelijkheid te geven over de verwerking van scheepsafval. Daarnaast stelt één van de insprekers dat de gebruikte formulering ten onrechte suggereert dat voor een klein deel van het afval wel een minimumstandaard in dit sectorplan is opgenomen.	<i>Door de diversiteit van scheepsafvalstoffen is het expliciet maken van verwijzingen in het sectorplan niet verhelderend. In de minimumstandaard is wel de passage "van het grootste gedeelte" verwijderd, omdat in het sectorplan Scheepsafvalstoffen geheel geen minimumstandaarden zijn opgenomen. Wel is toegevoegd dat het ook kan voorkomen dat voor afvalstromen helemaal geen minimumstandaard in het LAP is opgenomen en dat dan toetsing aan artikel 10.4 Wm dient plaats te vinden.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
633.	SP 53.II	46	De bepaling dat de limitering van inzamelvergunningen in stand blijft is in strijd met paragraaf 15.3.1 van het beleidskader. Daarnaast is de beperking van zowel inzamel- al bewerkvergunningen in strijd met de Europese Dienstenrichtlijn.	<i>De betreffende passage onder de subkop 'Inzamelen van gevaarlijke scheepsafvalstoffen (exclusief afval vrijkomend bij reiniging)' in het sectorplan wordt aangepast en het feit dat de beperking van het aantal vergunninghouders komt te vervallen is in het sectorplan verwerkt. Hiermee is tevens de spanning met de Dienstenrichtlijn vervallen. Naar aanleiding van deze reactie wordt ook de tekst onder kop 'Inzamelen' geactualiseerd. Analoog hieraan is in een aantal andere sectorplannen een vergelijkbare passage in het toelichtende deel van die plannen aangepast.</i>
634.	SP 53.II	19	Door te stellen dat de vergunningplicht alleen geldt voor schoonmaakwerk buiten inrichtingen wijkt het sectorplan af van het Besluit inzamelen afvalstoffen.	Inspreker heeft gelijk dat de vergunningplicht geldt voor gevaarlijke scheepsafvalstoffen o.a. die afvalstoffen die vrijkomen bij het schoonmaakwerk. Voor de vergunning is niet relevant of deze afvalstoffen binnen of buiten een inrichting ontstaan, maar is het relevant of het scheepsafvalstoffen zijn of niet. Tevens is het niet relevant of het deze afvalstoffen door eigen schoonmaakwerk ontstaan. <i>Mede ook in het licht van de uitkomsten van de consultatieronde over het afschaffen van de inzamelvergunning en de beslissing van de minister wordt de tekst over het inzamelen van scheepsafvalstoffen ingrijpend aangepast.</i>
635.	SP 53.II	19	Bij het opslaan van afval van eigen vaartuigen is sprake van de afgifte van afvalstoffen door een vaartuig waar deze zijn ontstaan en dan gelden de wettelijke verplichtingen t.a.v. van melden en registreren. Daarnaast is er op basis van categorie 28.4 lvb voor de opslag zelf een Wm-vergunning vereist.	De ratio achter deze inspraakreactie is niet duidelijk. In de tekst wordt op geen enkel wijze de suggestie gewekt dat andere wettelijke verplichtingen niet van toepassing zouden zijn. Natuurlijk moet een dergelijke opslag vergund worden (tenzij vallend onder algemene regels) en natuurlijk blijven andere wettelijke verplichting van toepassing. Het hier geformuleerde beleid is een voortzetting van het oude LAP beleid. Ten aanzien van het besluit melden en 28.4 inrichting geldt het volgende. Juist omdat expliciet in deze tekst wordt gesteld dat de opgeslagen afvalstoffen als scheepsafvalstoffen moet worden afgegeven moet worden opgemaakt dat er naar het oordeel van VROM geen sprake is van afgifte aan een ander van afvalstoffen indien afval van eigen vaartuigen door de eigen inrichting wordt ingenomen. VROM is van mening dat een dergelijke inrichting daarom niet getypeerd kan worden als een 28.4 inrichting. Dit impliceert dat het Besluit melden pas van toepassing is indien de opgeslagen afvalstoffen worden afgegeven aan een ander conform artikel 10.37. Indien men niet afgeeft aan een inzamelaar dient de ontdoener een afvalstroomnummer aan te vragen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
636.	SP 53.II	19	de termijn voor opslag aan boord van vaartuigen moet zo worden gekozen dat het niet leidt tot onnodige extra handelingen en/of transport. De achtergrond van de nu genoemde maximum termijn van 30 dagen is onbekend, maar is in bepaalde gevallen in Nederland niet toereikend voor een doelmatig beheer en is bovendien korter dan de termijn voor het verkrijgen van een exportvergunning. Verzocht wordt de termijn aan te passen en/of te voorzien in gevallen waar de termijn niet toereikend is.	Deze termijn van 30 dagen wordt al jaren toegepast. Van belang is dat deze termijn is opgenomen om de efficiëntie van het inzamelproces niet te frustreren. De Wet milieubeheer immers kent een verbod op het buiten een inrichting opslaan van afvalstoffen. Een dergelijk verbod zou een efficiënte inzameling voor scheepsafval belemmeren. Inzamelschepen hebben in het algemeen een dusdanige capaciteit dat meerdere dagen ingezameld kan worden voordat de capaciteit volledig is benut. Strikt handhaven van het verbod zou ertoe leiden dat inzamelaars met schepen gedwongen zouden worden dagelijks af te geven aan vergunde inrichtingen. In de inzamelvergunningen wordt derhalve een ontheffing van dit verbod opgenomen. Een termijn van 30 dagen is al sinds jaar en dag gehanteerd, er zijn geen ervaringen bekend dat deze termijn niet redelijk is. Van belang is dat het doel van de ontheffing in relatie moet worden gezien met de efficiëntie van het inzamelen. Het doel van de ontheffing is nooit geweest een zelfstandige opslagvoorziening te creëren voor het verder beheer van afvalstoffen. De door inspreker geschetste situatie waarbij opslag gedurende langere tijd nodig is in afwachting van een exportvergunning is nooit voorzien als reden voor het verlenen van een dergelijke ontheffing. De termijn van 30 dagen blijft daarom gehandhaafd. Wel wordt een mogelijkheid gecreëerd voor verruiming door aan het LAP toe te voegen "De opslagtermijn van maximaal 30 dagen kan in uitzonderingsgevallen op gemotiveerd verzoek worden aangepast, dit ter beoordeling van het bevoegd gezag. Deze aanpassing van de opslagtermijn kan indien door het bevoegd gezag noodzakelijk geacht voor een begrensde termijn worden verleend.".
637.	SP 53.IV	19	Door het afschaffen van de meldingen van de inname van scheepsafvalstoffen bestaat er thans geen/onvoldoende inzicht in de hoeveelheid en soorten afvalstoffen die door de scheepvaart worden afgegeven. VOMS acht dit inzicht echter van essentieel belang, en is gaarne bereid hier aan mee te werken. Daarnaast dient er zicht te zijn op de hoeveelheden die ontstaan om zo ook een beeld te krijgen van de lekverliezen. Verzocht wordt dit in de komende periode hoge prioriteit te geven.	Zoals in paragraaf IV aangegeven zal in de komende planperiode specifiek aandacht geschonken worden aan het ontsluiten van de beschikbare monitoringsgegevens voor scheepsafvalstoffen. In dat kader zal dan ook gebruik gemaakt worden van de door de inspreker aangeboden medewerking.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
638.	SP 53.V	19	In het beleid voor de zeevaart ontbreken (1) doelstellingen ten aanzien van de indirecte financiering, (2) beleid op de afvalstromen die niet onder het systeem van indirecte financiering vallen, (3) beleidsinitiatieven naar aanleiding van de gebeurtenissen rond de Probo Koala, en (4) beleid op het terrein van afvalstoffen die op grond van Annex IV en VI vrijkomen. Specifiek ten aanzien van (3) wordt tevens verwezen naar een eerdere verzonden brief aan de minister en wordt de minister verzocht zich in te zetten om op Europees niveau in regelgeving te laten vastleggen dat afgifte van afval verplicht is wanneer de volgende bestemming buiten de EU is gelegen.	Het LAP kent twee delen: een beleidskader en een deel met sectorplannen. Sectorplannen zijn voor een belangrijk deel bedoeld voor vergunningverleners om te beoordelen of een aangevraagde activiteit doelmatig is. Een sectorplan bevat in het algemeen geen beleidsdoelstellingen of beschrijvingen van nog te nemen beleidsinitiatieven (tenzij deze laatste voor het verlenen van individuele vergunningen gevolgen kunnen hebben).
639.	SP 53.V	19	Dat afval van loswerkzaamheden wordt aangemerkt als 'ontstaan binnen de inrichting' omdat een aangemeerd schip onderdeel is van de inrichting wordt bestreden. Zowel wanneer het schip is aangemeerd als wanneer dat niet het geval is, moet het schip worden gezien als ondoener die verplicht is af te geven aan een vergunninghouder. Dat laatste kan de losinrichting zijn wanneer deze beschikt over een vergunning. Ter ondersteuning van dit betoog wordt nog verwezen naar een passage elders in het sectorplan over afgifte door een aangemeerd schip aan een werf of een machinefabriek.	Het Scheepsafvalstoffenbesluit reguleert de verantwoordelijkheden rond het schoonmaakafval van de lading. Verantwoordelijkheden voor het beheer van de afvalstoffen worden expliciet neergelegd bij de losinrichting en niet bij de schipper. Ook vanuit de Wm kan beredeneerd worden dat gezien de verplichtingen uit het Scheepsafvalstoffenbesluit de losinrichting degene is die zich ontdoet van deze afvalstoffen, immers nu de verantwoordelijkheid bij de losinrichting ligt kan schoonmaak opgevat worden als het sluitstuk van het losproces. De door de inspreker voorgestelde wijziging is niet verenigbaar met het Scheepsafvalstoffenbesluit en draagt ook niet bij aan de door de inspreker gewenste afstemming van verschillende regelgevingscomplexen. De aangehaalde passage gaat over afval van schoonmaakwerkzaamheden om onderhoud en/of reparatie mogelijk te maken en niet over de verplichting van het besluit om schepen schoon op te leveren voor transport activiteiten.
640.	SP 53.V	19	De beschrijving is voor visserij is vrijwel uitsluitend gericht op het afval van de zeevisserij. De gehele visserijvloot, ook de binnenvissers, zouden de mogelijkheid moeten hebben zich bij de SFAV aan te sluiten. Verzocht wordt daartoe een actiepunt op te nemen.	Bij de SFAV wordt door VROM op dit punt geen uitsluitingsgrond voor (delen van) de visserijvloot herkend.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
641.	SP 53.V	19	Terecht is onder deel C vermeld dat er op dit moment reeds voorzieningen aanwezig zijn. Hetzelfde geldt voor de afvalstoffen die onder deel B vallen.	Op dit moment wordt in het kader van de implementatie van het Scheepsafvalstoffenbesluit hiernaar een onderzoek uitgevoerd. Mocht daar te zijner tijd aanleiding voor zijn, dan wordt de tekst van het LAP aangepast.
642.	SP 53.V	19	Omdat beleidsvorming voor scheepsafval versnipperd is wordt verzocht de één loket gedachte aan het sectorplan toe te voegen.	Voor de één loket gedachte zijn nog geen concrete plannen. Wel wordt gewerkt aan het draaiboek handhaving scheepsafvalstoffen waarbij diverse betrokken inspecties samenwerken.
643.	SP 53.V	19	Een proactief, stimulerend overheidsbeleid op het terrein van scheepsafvalstoffen ontbreekt. Juist nu nieuwe wet- en regelgeving in werking is getreden of op korte termijn zal treden is tijdige voorlichting, overleg met betrokken en een gericht handhavingsbeleid noodzakelijk instrumenten. Voor sommige onderdelen (m.n. Kga van de binnenvaart) zijn bovendien maatregelen om te komen tot een vorm van indirecte financiering zeer gewenst.	Het LAP kent twee delen: een beleidskader en een deel met sectorplannen. Sectorplannen zijn voor een groot deel bedoeld voor vergunningverleners om te beoordelen of een aangevraagde activiteit doelmatig is. Een sectorplan bevat in het algemeen geen beleidsdoelstellingen en beschrijft geen beleidsacties welke op grond van veranderende regelgeving noodzakelijk worden geacht. Dat een en ander niet beschreven is in sectorplannen wil echter niet zeggen dat geen activiteiten wordt ondernomen. Zoals bekend bij de inspreker worden in het kader van de verwachte inwerkingtreding van het Scheepsafvalstoffenbesluit zeer veel aandacht besteed aan voorlichting en het opstellen van handhavingsplannen. Dit is echter voor de vergunningverlening minder relevant.
644.	SP 53.V	19	Voor toepasselijkheid van de systemen van indirecte financiering is de afgrenzing tussen binnenvaart en zeevaart van belang, maar hieraan wordt geen aandacht besteed. Voorkomen moet worden dat er sprake zou kunnen zijn van dubbele heffing en/of gratis afgifte zonder betaling.	In het achtergronddocument wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen zeevaart, binnenvaart en visserij. Niet duidelijk is welke afgrenzing verder aangebracht zou moeten worden. Misbruik van financieringsmogelijkheden moet door de uitvoerders worden bewaakt.
645.	SP 53.VI	19	De uitzondering voor het vergunning van het opslaan als zelfstandige activiteit van olie- en vethoudende afvalstoffen in hoeveelheden kleiner dan 200 kg per afgifte leidt tot versnippering en het ontstaan van voorzieningen die geen echte toegevoegde waarde hebben. In delen van Nederland waar weinig aanbod van scheepsafval is wordt zo het bestaansrecht van bestaande professionele voorzieningen ondergraven.	Naar het oordeel van VROM is het wel doelmatig om zelfstandige opslagactiviteiten toe te staan waardoor kleinere hoeveelheden olie- en vethoudend afval kunnen worden afgegeven. Dit is juist ingegeven door signalen uit de praktijk waarbij bestaande inzamelvergunninghouders juist in die delen waar weinig aanbod is niet voor kleine afgiftes dezelfde dag komen inzamelen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
646.	SP 53.VI	19	Onduidelijk is hoe de losstandaarden en algemene behandelwijzen voor waswater met ladingrestanten uit het Scheepsafvalstoffenbesluit zich verhouden tot de minimumstandaarden voor de betreffende afvalstoffen. Verschillen tussen inrichtingen voor op- en overslag en inrichtingen voor be- en verwerken zijn niet wenselijk.	Hier wordt geen discrepantie gezien. Het Scheepsafvalstoffenbesluit geeft grofweg gezegd aan of een waswater geloosd mag worden, via het riool mag worden afgevoerd dan wel dat er bijzondere behandeling is vereist. Deze bijzondere behandeling is slechts incidenteel ook specifiek benoemd, het gaat dan in alle gevallen over het sproeien van het waswater over de opslag op land. De bijzondere behandeling die noodzakelijk is voor bijvoorbeeld waswateren van het schoonmaken van chemicaliëntanks zijn niet specifiek omschreven in dit Besluit. De minimumstandaarden in het LAP kunnen dan gehanteerd worden. Inherent aan de opzet van het Scheepsafvalstoffenbesluit zijn verschillen in het beheer tussen inrichtingen mogelijk. In een aantal gevallen biedt het Scheepsafvalstoffenbesluit meerdere beheeropties. Het Besluit kent dan een voorkeursvolgorde van beheerwijzen, waarbij de voorzieningen op de inrichting waar gelost wordt maatgevend is (het zogenaamde van rechts naar links lezen). Is de voorkeursvoorziening aanwezig, dan moet deze gebruikt worden.
647.	SP 53.VI	19	Het gebruik van het S-formulier is beperkt tot scheepsafvalstoffen die door de schepen waarop de afvalstoffen zijn ontstaan worden afgegeven. Inspreker zou graag zien dat het S-formulier ook bij afgifte door verwerkers moet worden gebruikt. Uit de tekst van het sectorplan wordt geconcludeerd dat de overheden deze mening delen, maar er wordt voorij gegaan aan het feit dat daarvoor wel de wetgeving dient te worden aangepast.	Uit de tekst van het sectorplan kan niet geconcludeerd worden dat VROM deze visie deelt. Gesteld wordt immers dat het sectorplan van toepassing blijft tot en met de afgifte aan een vergunde inrichting voor opslag of be- of verwerking. Daarna is er geen sprake meer van scheepsafvalstoffen en is een S-formulier ook niet meer van toepassing.
648.	SP 53.VI	19	In het sectorplan ontbreekt een specifiek doel en daarmee ambitie om de vervuiling van het oppervlaktewater terug te dringen en onjuiste, c.q. illegale wijze van verwijdering te voorkomen. Gevraagd wordt concrete (kwantitatieve) doelstellingen op te nemen en deze te monitoren.	Het LAP kent twee delen: een beleidskader en een deel met sectorplannen. Sectorplannen zijn voor een groot deel bedoeld voor vergunningverleners om te beoordelen of een aangevraagde activiteit doelmatig is. Een sectorplan bevat in het algemeen geen beleidsdoelstellingen.
649.	SP 54.I	69	Het is van belang aandacht te schenken aan een norm en een relatie tussen PCB-verontreiniging en olie en PCB-verontreiniging en metaal.	Voor de exacte afbakening van PCB-houdende afvalstoffen wordt verwezen naar sectorplan 64 'PCB-houdende afvalstoffen'. Voor de relatie tussen PCB-verontreiniging en metaal wordt verwezen naar het antwoord op inspraakreactie nummer 680.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
650.	SP 54.I	69	Verzocht wordt PUR-schuim, dat veelvuldig uit sloopschepen vrij komt, specifiek te benoemen en daarbij te verwijzen naar het van toepassing zijnde sectorplan.	PUR-schuim wordt opgenomen in de tabel in paragraaf I van het sectorplan. Het LAP kent voor deze stroom echter geen eigen sectorplan en/of minimumstandaard zodat wordt verwezen naar het beleidskader.
651.	SP 54.II	19	In de minimumstandaard ontbreekt een verplichting om vooraf eventuele lading en andere van scheepsexploitatie afkomstige materialen die als gevaarlijke afvalstof worden aangemerkt te verwijderen.	<i>Het spreekt vanzelf dat sloopschepen voorafgaand aan het slopen worden ontdaan van lading, maar inspreker constateert terecht dat dit in het LAP niet expliciet is gemaakt. Om dit alsnog te doen wordt in sectorplan 53 'scheepsafval' de tekst onder paragraaf 'Afgifte (scheeps)afval binnen reparatiewerven en machinefabrieken' zo aangepast dat wat voor reinigen voorafgaand aan reparatie geldt ook van toepassing is voor reinigen voorafgaand aan slopen. In onderhavig sectorplan wordt aan de minimumstandaard toegevoegd "Voordat gestart wordt met het slopen van een schip moet het worden ontdaan van alle scheepsafvalstoffen in de zin van sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen', inclusief afval van lading. Hiervoor wordt verwezen naar sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen'."</i> Voor andere materialen dan de scheepsafvalstoffen in de zin van sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen' wordt dit niet noodzakelijk geacht. Er is geen reden aan te nemen dat vergunde en professionele bedrijven die zich bezig houden met het slopen van schepen niet in staat zijn om tijdens het sloopproces gevaarlijke onderdelen en materialen op een milieuverantwoorde manier te verwijderen en af te voeren.
652.	SP 54.V	19	Het goed zijn wanneer in het plan de voorbeeldfunctie van de overheid tot uiting zou komen door deze alleen nog maar in eigen land verantwoord te laten slopen.	Allereerst laat de overheid weinig schepen slopen omdat de meeste voor die tijd worden verkocht aan particuliere partijen. Daarnaast is het - gelet op de vrije markt binnen de EU en de aanbestedingsregels voor overheden - ook juridisch niet mogelijk om dit als uitgangspunt te nemen. Tot slot is het ook niet noodzakelijk wanneer in andere landen een milieuhygiënisch verantwoorde wijze van slopen mogelijk is. De Europese Commissie zet zich in om binnen de Europese strategie voor sloopschepen de sloop van overheidsschepen, zoals voormalige oorlogsschepen en andere staatsschepen, te regelen. Ze start een onderzoek naar de mogelijkheid de sloop van overheidsschepen doelmatiger te maken door aan de verkoop van schepen aan derde landen of particuliere ondernemingen een aantal voorwaarden te koppelen. Nederland ondersteunt dit.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
653.	SP 55.II	2	Oliefilters worden bij AEB verbrand zonder eerst te worden geshredderd. Dit is volgens inspreker ook niet noodzakelijk - het metaal brandt ook zonder shredderen schoon - en leidt alleen maar tot de noodzaak om maatregelen te treffen gericht op het voorkomen van brand. Inspreker constateert echter dat shredderen volgens de formulering van de minimumstandaard wel verplicht is.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van oliefilters is nuttige toepassing van de metalen en verbranden met hoofdgebruik als brandstof van de olie en restfracties. Het alternatief "shredderen van oliefilters om deze te verbranden in een AVI" is eveneens toegestaan, indien in een AVI de metaalfractie voor materiaalhergebruik wordt teruggewonnen uit de reststoffen. Dit betekent niet dat shredderen verplicht is. <i>Om dat te verduidelijken wordt de tweede zin van de minimumstandaard als volgt geformuleerd: "Verbranden van oliefilters in een AVI, al dan niet voorafgegaan door shredderen, is toegestaan indien in de AVI de metaalfractie voor materiaalhergebruik wordt teruggewonnen uit de reststoffen."</i> .
654.	SP 56.I	52 60	Afgewerkte olie met meer dan 5% sediment komt weinig voor maar individuele partijen met meer dan 10% water komen wel regelmatig voor. Volgens de voorgestelde afbakening vallen deze partijen niet onder de minimumstandaard regeneratie. Allereerst kan de in aanbouw zijnde installatie dergelijke partijen prima verwerken. Daarnaast kan door opbulken met andere partijen een mengpartij met minder dan 10% water ontstaan (inspreker 60 spreekt van 1% water na voorbereiden). Ten derde is water relatief eenvoudig af te scheiden. De opgenomen afbakening betekent daarom een onnodige inperking van de regeneratiedoelstelling die niet in het belang is van het milieu. Daarnaast is handhaving van de opgenomen grenzen lastig daar monsternamen noodzakelijk is. Tot slot vereist de opgenomen afbakening dat er aanvullende verboden komen op het mengen van verschillende oliehoudende afvalstoffen. Inspreker 60 voegt nog toe dat het LAP op dit punt in strijd is met de richtlijn afgewerkte olie die regeneratie voorschrijft.	Olíe die met uitzondering van het watergehalte voldoet aan de specificaties voor afgewerkte olie, valt onder het sectorplan 58 (olie/water/slib mengsels en oliehoudende slibben). Afscheiden van de waterfractie en regeneratie is hoogwaardiger dan de in sectorplan 58 genoemde minimumstandaard en derhalve doelmatig. In die zin is geen sprake van een inperking van de regeneratiemogelijkheden. Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van afgewerkte olie is in de eerste plaats de herkomst van de afvalstof van belang. Afgewerkte olie betreft smeer- en systeemolie die normaliter wordt toegepast in gesloten systemen. Daarbij zijn geen hoge gehalten aan water te verwachten. Derhalve is geen sprake van strijdigheid met de Richtlijn afgewerkte olie. Terzijde wordt er bovendien op gewezen dat wanneer de nieuwe kaderrichtlijn de richtlijn afgewerkte olie gaat vervangen verplichte regeneratie geheel uit de Europese regelgeving verdwijnt en lidstaten vrij zijn om daar zelfstandig alsnog op aan te sturen voor zij dat wenselijk achten. Het watergehalte is in de diverse sectorplannen van oliehoudende afvalstoffen opgenomen om een duidelijk onderscheid te kunnen maken tussen de reikwijdte van de betreffende plannen. Dit moet een uniforme uitvoering van het afvalbeleid bevorderen. Het feit dat in sommige twijfelgevallen bemonsterd dient te worden om exact te kunnen nagaan of sprake is van een afgewerkte olie dan wel van een mengsel van olie, water en slib weegt niet op tegen de duidelijkheid die het onderscheid met zich meebrengt. Aanvullende verboden op het mengen van oliehoudende afvalstoffen zijn niet nodig. De betreffende oliehoudende afvalstoffen zijn

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				bestaande categorieën waarvoor alleen een verduidelijking is opgenomen ten aanzien van het olie- en watergehalte. Voor zover noodzakelijk zijn deze categorieën al opgenomen in de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen. Verdere voorschriften zijn op dit punt niet nodig.
655.	SP 56.II	44	Onduidelijk is of de 150% kosten waarboven van genereren kan worden afgezien bruto of netto is. Deze stromen hebben immers een positieve waarde en het is onduidelijk hoe daarmee in dit soort berekeningen wordt omgegaan.	Het betreft de netto-berekening. Dus de opbrengsten van het product moeten worden meegenomen in de berekening. Aangezien dit ook al in de formulering van de minimumstandaard tot uiting komt, is de tekst niet aangepast.
656.	SP 56.II	52 60	In de minimumstandaard is op twee plaatsen sprake van categorie I of II afgewerkte olie. Is niet bedoeld categorie I en II afgewerkte olie?	De tekst wordt naar aanleiding van de inspraakreactie aangepast.
657.	SP 56.II	60	Op basis van de hiërarchie in de nieuwe kaderrichtlijn zou de referentie voor de boordeling van de economische haalbaarheid van regeneratie zowel voor als na 2011 het opwerken tot gasolie of een andere vergelijkbare brandstof moeten zijn (en dus niet een andere vorm van nuttige toepassing). Om dezelfde reden zou na 2011 - in het geval de minimumstandaard niet op het niveau van regeneratie blijft - het opwerken tot gasolie of een andere vergelijkbare brandstof de minimumstandaard moeten zijn (en dus niet een inzet met als hoofdgebruik brandstof).	De minimumstandaard die geldt tot 1 januari 2011 staat nuttige toepassing van afgewerkte olie anders dan door regeneratie niet toe. Dit deel van de reactie treft dan ook geen doel. De minimumstandaard die geldt vanaf 1 januari 2011 staat nuttige toepassing van afgewerkte olie alleen toe indien in Nederland geen installatie in werking is voor het regenereren van afgewerkte olie. Op grond van de artikelen 4 en 21 van de Kaderrichtlijn afvalstoffen dient bij het opstellen van beleid en wetgeving voor afgewerkte olie als prioriteitsvolgorde de daar genoemde afvalhiërarchie te worden gehanteerd. Het regenereren van afgewerkte olie tot basisolie valt onder de trede "recycling" en het nuttig toepassen van afgewerkte olie met hoofdgebruik als brandstof valt onder de trede "andere nuttige toepassing". Indien dat op grond van het levenscyclus-denken met betrekking tot de algemene effecten van het produceren en het beheren van dergelijke afvalstoffen gerechtvaardigd is, kan dit op grond van artikel 4 van de kaderrichtlijn betekenen dat voor bepaalde afvalstromen van de hiërarchie moet worden afgeweken. In een mededeling van de Europese Commissie d.d. 21 december 2005 "Werk maken van duurzaam hulpbronnengebruik: een thematische strategie inzake afvalpreventie en afvalrecycling" is vermeld dat dat uit onderzoek, gebaseerd op de levenscyclusbenadering, is gebleken dat regeneratie van afgewerkte olie geen duidelijke milieuvoordelen heeft ten opzichte van het gebruik ervan als brandstof. Voorts is in artikel 21, derde lid, van de kaderrichtlijn vermeld dat lidstaten mogen voorschrijven dat afgewerkte olie moet worden geregenereerd indien dit technisch haalbaar is.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Hierbij is aangesloten bij de formulering van de minimumstandaard. Indien vanaf 1 januari 2011 geen in werking zijnde installatie voor het regenereren van afgewerkte olie categorieën I en II in Nederland beschikbaar is, wordt regenereren in Nederland niet langer nagestreefd. Gelet op het ontbreken van initiatieven die de afgelopen jaren daadwerkelijk in de praktijk zijn gebracht voor het regenereren van afgewerkte olie tot basisolie of gasolie is het in die situatie op grond van de kaderrichtlijn en het genoemde onderzoek gerechtvaardigd te concluderen dat regeneratie van afgewerkte olie technisch niet haalbaar is.
658.	SP 56.II	46	Dat geen bewerkingen worden vergund waarvoor middels een LCA is aangetoond dat deze gelijkwaardig zijn aan het regenereren van basisolie is in strijd met de Europese Dienstenrichtlijn.	De formulering van de minimumstandaard beperkt buitenlandse bedrijven niet om in Nederland een installatie te realiseren voor het regenereren van afgewerkte olie categorie I en II. Daardoor is geen sprake van strijd met de Europese Dienstenrichtlijn. De minimumstandaard sluit aan bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen.
659.	SP 56.II	46	Voor de minimumstandaard zoals die tot 1-1-2011 geldt (regenereren tot basisolie) dient aansluiting te worden gezocht bij de kaderrichtlijn, en wel bij handeling R9. De formulering van deze handeling moet ook voor de invulling van 'nuttige toepassing' worden gehanteerd.	De formulering van de minimumstandaard die geldt tot 1 januari 2011 sluit aan bij de Richtlijn afgewerkte olie. Deze minimumstandaard zal worden gehandhaafd indien na 1 januari 2011 blijkt dat een installatie beschikbaar is voor het regenereren van afgewerkte olie categorie I en II in Nederland en tevens is aangetoond dat de kosten/opbrengsten voor de ontdoeners zich redelijkerwijs verhouden tot andere vormen van nuttige toepassing. Gelet op de inhoud van de Richtlijn afgewerkte olie en het initiatief dat is genomen om afgewerkte olie te regenereren is er geen aanleiding om het voorstel om tot 1 januari 2011 "andere vormen van hergebruik van olie" mogelijk te maken in te willigen.
660.	SP 56.II	60	Mede op basis van ervaringen in het buitenland wordt geconcludeerd dat regeneratie technisch en economisch haalbaar is. Uitgangspunt is dus dat regeneratie rendabel is en alleen indien aangetoond zou worden dat dit niet het geval is kan een andere minimumstandaard in beeld komen.	Uit de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat het oprichten in Nederland van een installatie voor de regeneratie van afgewerkte olie technisch en economisch niet of zeer moeilijk uitvoerbaar is. Op basis van huidige ontwikkelingen in de markt wordt gezien of op 1 januari 2011 een installatie voor de regeneratie van afgewerkte olie in werking is. Het is mogelijk dat in het buitenland, bijvoorbeeld vanwege schaalgrootte, regeneratie wel technische en economisch haalbaar is. Be-/verwerking in het buitenland speelt echter geen rol bij de vaststelling van het afvalbeleid in Nederland. Daarnaast mogen lidstaten op grond van de Kaderrichtlijn afvalstoffen regeneratie van afgewerkte olie voorschrijven indien dit technisch haalbaar is.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				NL zal regeneratie als minimumstandaard blijven hanteren tenzij op 1 januari 2011 duidelijk is geworden dat geen regeneratie-installatie in werking is gebracht. De door inspreker genoemde argumenten om regeneratie als uitgangspunt te hanteren geven geen aanleiding om dit standpunt te herzien.
661.	SP 56.III	60	De noodzaak om opgave te doen van het gehalte aan PCB's wordt onderschreven. Wel wordt verzocht hier aan toe te voegen dat voor iedere afzonderlijke fysieke overbrenging de betreffende partij moet worden geanalyseerd, zoals dat in de markt gebruikelijk is. Gebeurt dat niet, dan is opgave van het PCB-gehalte zinloos. Inspreker wijst er nog op dat op grond van art. 10.37 Wm een partij PCB-houdende olie alleen kan worden teruggeleverd indien de locatie van herkomst daar een toereikende vergunning voor heeft.	De over te brengen afvalstoffen moeten voldoen aan de opgave die is gedaan bij het indienen van de kennisgeving en waarop overeenkomstig is beschikt. Of daartoe per overbrenging het maken van een analyse noodzakelijk is, is een verantwoordelijkheid van de kennisgever. Bij twijfel hierop door handhavende instanties worden gecontroleerd. Het sectorplan wordt niet aangepast.
662.	SP 56.III	52 60	Verzocht wordt de beperking voor uitvoer gelijk in te laten gaan als het vaststellen van de regeneratiedoelstelling en niet pas per 1-1-2011.	Aangenomen dat zich geen complicaties (technisch, economisch) voordoen, is regeneratie in Nederland is naar verwachting op termijn mogelijk. Het ijkmoment daarvoor is 1-1-2011, hetgeen ondermeer is afgestemd op het inwerking treden van de nieuwe kaderrichtlijn. Gelet op de huidige situatie is er geen reden dit moment naar voren te halen.
663.	SP 56.III	52	Invoer is alleen toegestaan wanneer dat in lijn is met de Nederlandse minimumstandaard (= regeneratie). Invoer uit landen waar men niet aanstuurt op regeneratie wordt daardoor bemoeilijkt, zeker wanneer de handelspartner de olie te bewerken teruggeleverd wil hebben om deze als brandstof in te zetten. Verzocht wordt invoer toe te staan om olie op te werken tot een brandstof die voldoet aan de daarvoor geldende productspecificaties.	Verwezen wordt naar de beantwoording van inspreker 34 op ditzelfde sectorplan onder nummer 665.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
664.	SP 56	19 34	Omdat de minimumstandaard voor categorie I en II afgewerkte olie hetzelfde is, is er geen reden meer om de verplichting in stand te houden dat de categorieën gescheiden moeten worden gehouden. Inspreker maakt/stelt diverse opmerkingen/vragen, onder meer: • bezwaar tegen de uitzondering op de minimumstandaard op basis van kosten. • bezwaar tegen de bepalingen over "tot" en "na" 1 januari 2011. Het ontbreekt dat uitvoer alleen is toegestaan als de verwerking in het buitenland in overeenstemming is met de NL minimumstandaard.	<u>Onderscheid cat I en II</u> Gezien het feit dat de minimumstandaard voor cat I en II olie gelijk is, is een onderscheid in dat kader niet meer relevant. Het feit dat er een onderscheid werd gemaakt tussen cat I en II olie vloeit voort uit de Europese richtlijn afgewerkte olie welke nog tot december 2010 van kracht blijft. Deze richtlijn heeft enkel betrekking op minerale olie. In het kader van onder andere rapportageverplichtingen moet cat I dus te onderscheiden blijven. Aangezien het in stand houden van het onderscheid van cat I en II op geen enkele wijze de inzameling of verwerking belemmert (omdat de minimumstandaard dezelfde is mag cat I en II olie worden gemengd in het inzamelmiddel en tezamen worden verwerkt) wordt het onderscheid in cat I en II gehandhaafd. <u>Bezwaar tegen toestaan laagwaardige verwerking in geval technische en economische belemmeringen.</u> De inspreker verzoekt om de minimumstandaard in het sectorplan van het LAP aldus aan te passen dat geen beroep gedaan kan worden op de uitzonderingsbepaling dat tot 1-1-2011 van regenereren kan worden afgezien in geval economische en technische onhaalbaarheid, indien de minimumstandaard wel bereikt kan worden door afgifte aan een inzamelaar die olie kan regenereren (in het buitenland). Deze aanpassing is niet mogelijk. De inzamelvergunning bevat geen stuurvoorschriften voor het beheer van de ingezamelde afvalstoffen. Een inzamelaar dient zijn ingezamelde materialen af te geven conform 10.37 van de Wm. Dit kan een Nederlandse installatie zijn die op grond van het LAP is vergund en dus tot 1-1-2011 mag aantonen dat regenereren in Nederland technisch en economisch niet haalbaar is. Op grond van 10.37 kan de inzamelaar ook de ingezamelde olie met EVOA beschikking overbrengen naar een buitenlandse verwerker die wel kan regenereren. De enige manier om de wens van de inspreker te honoreren is om de minimumstandaard zodanig te wijzigen dat enkel regeneratie van afgewerkte olie cat I en II is toegestaan. Daartoe is geen milieuhygiënische noodzaak. Het feit dat de inspreker een buitenlandse inzamelaar vertegenwoordigd die eveneens een installatie tot regeneratie uitbaat, is in dit kader niet relevant.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				<u>Relatie inzamelaar- inrichting</u> De inspreker legt regelmatig een relatie tussen een inzamelaar en het kunnen beschikken over een inrichting. Wellicht ten overvloede: de inzamelvergunning ziet enkel toe op het inzamelproces en niet op het verdere beheer van de ingezamelde materialen. Het beheer van afvalstoffen dient plaats te vinden op grond van de bepalingen uit 10.37 Wm. Voor het verkrijgen van een inzamelvergunning is het al dan niet bezitten van eigen verwerkingsinrichtingen (die voldoet aan de minimumstandaard) geen toetsingscriterium, nog bevat de inzamelvergunning sturingsvoorschriften. <u>1-1-2011</u> De inspreker heeft bezwaar tegen het onderscheid dat ten aanzien van de minimumstandaard gemaakt wordt tussen een periode tot 1-1-2011 en daarna. Ten aanzien van het geformuleerde beleid voor na 2011 heeft de inspreker bezwaar tegen het feit dat indien op 1-1-2011 in Nederland een regeneratieinstallatie is opgericht, op grond van technische en economische overwegingen afgezien kan worden van de verplichting tot regeneratie. Voor VROM is niet duidelijk wat het bezwaar is tegen het geformuleerd beleid in de periode tot 1-1-2011 en welke aanpassing wordt voorgesteld. Ten aanzien van de periode na 2011 maakt de inspreker bezwaar tegen het feit dat laagwaardigere verwerking is toegestaan indien economische en technische redenen daartoe aanleiding geven. De inspreker voert geen steekhoudende argumentatie welke noodzaakt tot een aanpassing. <u>In- en uitvoer</u> Inspreker geeft aan dat uitvoer alleen zou mogen worden toegestaan in geval van regeneratie. Hiervoor is reeds beschreven dat, indien na 1-1-2011 in Nederland een installatie beschikbaar is voor regeneratie, uitvoer alleen kan worden toegestaan voor regeneratie. Hierbij maakt VROM gebruik van de mogelijkheid die artikel 18 van de nieuwe Kaderrichtlijn Afvalstoffen (2008/98) hieromtrent biedt. Zolang in Nederland geen regeneratie-installatie is gerealiseerd, heeft Nederland geen milieuhygiënische argumenten om uitvoer voor <u>nuttige toepassing anders dan regeneratie tegen te houden</u>.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Nederland kan nooit bezwaar maken tegen de invoer naar een installatie die op grond van het LAP vergund is om afgewerkte olie te verwerken. In lijn met de minimumstandaard van het LAP kan dit een andere bewerking dan regenereren zijn. Het land van uitvoer kan op grond van artikel 18 van de Richtlijn Afvalstoffen wel bezwaar maken indien in de betreffende lidstaat regenereren wordt nagestreefd.
665.	SP 56.VI	60	In de beschrijving van de EU-regelgeving wordt voor de definitie van afgewerkte olie aangesloten bij de Richtlijn afgewerkte olie. Deze wordt echter vervangen door de nieuwe kaderrichtlijn waarbij de beperking tot olie op minerale basis vervalt. In paragraaf I van het sectorplan is dit overigens wel juist weergegeven.	<i>De tekst van de toelichting wordt aangevuld met een passage over de Kaderrichtlijn. De alinea</i> <i>"De Europese Richtlijn afgewerkte olie zal opgaan in de nieuwe Kaderrichtlijn. In deze Kaderrichtlijn wordt niet meer expliciet voorgeschreven dat afgewerkte olie moet worden geregenereerd en tevens blijkt uit de impact assesement dat er geen relevant verschil is tussen het meeverbranden van afgewerkte olie en het regenereren ervan. De nieuwe Kaderrichtlijn biedt lidstaten overigens expliciet de mogelijkheid om op nationale schaal toch regeneratie te blijven nastreven."</i> <i>wordt vervangen door</i> <i>"Met het in werking treden van de Kaderrichtlijn afvalstoffen wordt de Richtlijn afgewerkte olie per 12 december 2010 ingetrokken. Afgewerkte olie is in deze richtlijn gedefinieerd als "alle soorten minerale of synthetische smeerolie of industriële olie die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd was, zoals gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën." In de kaderrichtlijn wordt niet meer expliciet voorgeschreven dat afgewerkte olie moet worden geregenereerd. De reden hiervoor is dat uit een onderzoek op basis van de levenscyclusbenadering is gebleken dat regeneratie van afgewerkte olie geen duidelijke milieuvoordelen heeft ten opzichte van het gebruik ervan als brandstof. Artikel 21, derde lid, van de kaderrichtlijn biedt lidstaten expliciet de mogelijkheid om op nationale schaal regeneratie van afgewerkte olie te blijven nastreven indien dit technisch haalbaar is."</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
666.	SP 57.II	52	In de installatie van inspreker kan - al dan niet na mengen met andere olieproducten - ook halogeenhoudende olie worden opgewerkt tot olieproducten die voldoen aan internationale specificaties. Gelet op de voorkeursvolgorde heeft dit de voorkeur boven opwerken tot brandstof zoals nu in de minimumstandaard is vastgelegd.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van halogeenhoudende afgewerkte olie is nuttige toepassing met hoofdgebruik als brandstof. Op dit moment is er nog geen aanleiding om de minimumstandaard voor halogeenhoudende olie naar een hoger niveau te tillen. Daarvoor zijn er teveel onzekerheden en onduidelijkheden ten aanzien van de hoeveelheid en kwaliteit van de halogeenhoudende olie die tot brandstofproduct kan worden opgemerkt ten opzichte van die van de halogeenhoudende oliën die in Nederland vrijkomen, de kosten etc. Hoogwaardigere initiatieven dan de minimumstandaard komen voor vergunning in aanmerking. Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag van een dergelijk initiatief dient wel rekening gehouden te worden met de afscheiding of omzetting van halogenen. Het mengen van oliehoudende afvalstoffen met als doel de concentraties van verontreinigingen (met name organische halogeenverbindingen van meer dan 50 mg/kg) te verlagen teneinde de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te brengen is niet toegestaan. Hiervan kan worden afgeweken in vergunningen voor installaties waarin het chloor wordt teruggewonnen.
667.	SP 58.I	69	Dit sectorplan stelt dat een reeks aan o/w/s-mengels uit de scheepvaart hier onder valt, maar in sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen' wordt alleen voor een specifieke deelstroom daarvan - alleen als voor zover afkomstig van drijvende installaties zoals boorplatforms verwezen naar dit sectorplan. De beide plannen komen daarmee niet met elkaar overeen.	<i>De reden voor dit verschil is dat de in de tabel genoemde substroom helemaal niet onder het sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen' valt (zodat dus in paragraaf 1 naar elders wordt verwezen) terwijl veel andere mengsels van olie, water en/of slib afkomstig uit de scheepvaart (bijvoorbeeld oliehoudende ladingrestanten, oliehoudend afval van lading, oliehoudend waswater, ballastwater, bilgewater en slobs) 53 'scheepsafvalstoffen' wel van toepassing is, maar dat de verwerking alsnog onder andere sectorplannen wordt beschreven. Dit wordt ter verduidelijking in sectorplan 53 'scheepsafvalstoffen' onder paragraaf II nader uitgeschreven.</i>
668.	SP 58.II	29	Verzocht wordt in de minimumstandaard voor de slibfractie het woord 'thermische' tussen haken te zetten. In Limburg is een extractieve reiniger vergund die heeft bewezen te kunnen reinigen tot een categorie-I bouwstof en die in bepaalde situaties milieuvriendelijker en effectiever is dan een thermische reiniging.	Op dit moment is er nog geen aanleiding om de minimumstandaard aan te passen voor zand- en/of slibfractie die resteert na scheiding van ows-mengsels en van overige oliehoudende slibben. Daarvoor zijn er teveel onzekerheden en onduidelijkheden ten aanzien van de hoeveelheid en kwaliteit van de slibben die door de extractieve reiniger kunnen worden opgemerkt in verhouding tot die van de slibben die in Nederland vrijkomen, de kosten, eventueel de benodigde mengstappen in relatie tot het Besluit bodemkwaliteit etc.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Op grond van hoofdstuk 11.4 van het beleidskader kan een echter vergunning voor een bewerkingstechniek waarbij de slibfractiezand- en/of slibfractie op een andere manier wordt bewerkt dan door reinigen in een thermische grondreinigingsinstallatie worden verleend nadat door middel van een LCA is aangetoond dat de voorgenomen activiteit ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard. Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of dit op de juiste wijze en voldoende overtuigend is aangetoond.
669.	SP 58.II	44	De passage 'zand is een onderdeel van slib' in de tweede alinea van paragraaf I is niet geheel juist. Bij gebruik van ows-scheiders met een aparte zandvanger is sprake van twee 'zandstromen' te weten zand gebonden aan slib en (vrij) zand in de zandvanger. Daarnaast is inspreker van mening dat voor deze vrije zandfractie - dat vergelijkbaar is met RKG-slib - reinigen volgens de minimumstandaard voor de slibfractie van ows niet nodig is en zelfs onnodig milieubelastend in vergelijking tot eenvoudig wassen. Verzocht wordt de minimumstandaard zo aan te passen dat betreffende zandfractie - eventueel onder voorwaarden - ook gereinigd kan/mag worden in een natte wasser.	Momenteel zijn geen gegevens over de samenstelling van de zandfractie beschikbaar op grond waarvan kan worden geconcludeerd dat thermische reiniging achterwege kan blijven. Indien de zandfractie zou voldoen aan de kwaliteitseisen van het Besluit bodemkwaliteit is er geen reden om dit zand te reinigen in een thermische grondreinigingsinstallatie. Gelet op de relatief kleine hoeveelheden zand die vrijkomen is het te duur om bij iedere afgifte analyses uit te voeren. Derhalve wordt een actiepunt geformuleerd dat tijdens de komende planperiode een onderzoek wordt uitgevoerd naar de samenstelling van de zandfractie van olie-/water- en slibafscheiders. Indien de resultaten van dit onderzoek daartoe aanleiding geven, zal de minimumstandaard voor de zandfractie worden aangepast.
670.	SP 59.II	52	Dat opwerken voor producthergebruik hoogwaardiger is dan directe nuttige toepassing als brandstof wordt onderschreven. De minimumstandaard dient derhalve niet te worden geformuleerd als 'nuttige toepassing met als hoofdgebruik brandstof' maar als 'opwerken tot brandstof die voldoet aan de geldende specificaties'.	Op dit moment is er geen aanleiding om de minimumstandaard aan te passen voor olierestanten en vloeibare brandstofrestanten. Daarvoor zijn er teveel onzekerheden en onduidelijkheden ten aanzien van de hoeveelheid en kwaliteit van de oliefracties die kunnen worden opgewerkt tot brandstofproduct in verhouding tot die van de oliefracties die in Nederland vrijkomen, de kosten etc.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
671.	SP 60.I	43	Omdat OBM voldoet aan de definities van het Besluit Stortplaatsen en Stortverboden Afvalstoffen en het Besluit BodemKwaliteit is een apart sectorplan overbodig; het valt per definitie onder sectorplan 39 'grond'. Inspreker wijst er op dat het verwerken van ernstig verontreinigde grond volgens het Besluit BodemKwaliteit een 'aangewezen werkzaamheid' is.	In het Besluit bodemkwaliteit zijn onder andere regels opgenomen over de toepassing van grond. In het besluit en de bijbehorende regeling zijn definities opgenomen voor grond en het toegestane gehalte aan minerale olie in toepasbare grond. Het sectorplan oliehoudende boorspoeling en boorgruis stelt regels aan de hoogwaardigheid van de be-/verwerking van boorgruis binnen een inrichting. Op grond van het Besluit Bodemkwaliteit en het LAP zijn dan ook verschillende beoordelingskaders van toepassing. Vanwege de specifieke herkomst van boorgruis en boorspoeling en de specifieke verwerkingsmogelijkheden die beschikbaar zijn voor deze afvalstoffen, is er in het verleden voor gekozen een apart sectorplan te hanteren voor boorspoeling en boorgruis. De reactie geeft geen aanleiding tot het laten vervallen van dit sectorplan.
672.	SP 60.II	49	Verzocht wordt om uit te spreken dat thermisch reinigen minstens gelijkwaardig is en indien dit gebeurt het sectorplan hiermee ook aan te vullen.	De minimumstandaard is gericht op destillatie tot een voor het oorspronkelijke doel herbruikbare olie en tot een minerale stof. Een alternatieve verwerking komt voor vergunning in aanmerking nadat door middel van een LCA conform hoofdstuk 11 van het beleidskader is aangetoond dat het alternatief tenminste even hoogwaardig is als de minimumstandaard. Aangezien dit voor thermische reiniging niet is aangetoond, geeft de reactie geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
673.	SP 60.III	49	Waarom is voor deze afvalstroom bij uitvoer toegestaan dat een klein deel van de afvalstroom wordt gestort, terwijl dat in andere gevallen (zie sectorplannen 1 en 2 bijvoorbeeld) absoluut niet is toegestaan.	Kennelijk heeft deze reactie betrekking op een concept-versie van het ontwerpplan. In de ontwerp -versie is aangegeven dat bij uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing in beginsel elke mate van storten te hoog wordt bevonden.
674.	SP 60.IV	49	Wat is de grens waarboven een partij economisch niet destilleerbaar is?	De minimumstandaard voor boorspoeling betreft bestaand beleid. De vergunninghouder die voldoet aan de minimumstandaard bepaalt of be-/verwerking technisch en economisch haalbaar is. Ook dit is bestaand beleid. Er zijn in de afgelopen planperiode geen signalen ontvangen die het noodzakelijk maken dat in het LAP criteria worden geformuleerd voor de economische haalbaarheid. Deze reactie geeft derhalve geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
675.	SP 62.I	44	In sectorplan 12 wordt ten aanzien van metalen in paragraaf I verwezen naar sectorplan 43 en in sectorplan 43 naar sectorplan 12 zonder dat het één van de sectorplannen concreet wordt.	Zie de beantwoording van inspraakreactie nummer 475.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
676.	SP 62.II	69	Inspreker noemt een aantal praktijkproblemen bij het bepalen of/wanneer de scheiding heeft plaatsgevonden. Verzocht wordt concreet vast te leggen hoe dit moet worden bepaald en welke grenzen gehanteerd moeten worden.	Voor de methode van scheiding en de te hanteren wordt aangesloten bij de huidige lijn van LAP1. Dit houdt in dat scheiding kan plaatsvinden door deze metaalafvalstoffen 48 uur te laten uitlekken en de olie of emulsie apart op te vangen, of door centrifugeren zoals in LAP1 verwoord in paragraaf 4.2.1. Voor de eenduidigheid is dit in LAP2 toegevoegd in de minimumstandaard middels de zin: ""De scheiding van het metaal en de olie of emulsie kan plaatsvinden door deze metaalafvalstoffen minimaal 48 uur te laten uitlekken en de olie of emulsie apart op te vangen. Een andere mogelijkheid is centrifugeren."
677.	SP 63.I	48	Inspreker leest in de laatste zin van de eerste alinea dat met olie vervuilde poetsdoeken onder dit sectorplan horen en wijst er op dat dergelijke schoonmaakactiviteiten niet louter in de industrie voorkomen respectievelijk dergelijke poetsdoeken niet louter in de industrie vrijkomen, maar ook in de dienstverlening (pompstations; garages).	<i>Naar aanleiding van deze reactie wordt de afbakening in paragraaf 1 aangepast. De eerste zin "Deze afvalstoffen komen vrij in de industrie bij bijvoorbeeld schoonmaakactiviteiten." wordt vervangen door "Deze afvalstoffen komen vrij in de industrie bij bijvoorbeeld schoonmaakactiviteiten en bij bedrijven die onderhoudswerkzaamheden aan bijvoorbeeld verbrandingsmotoren en machines uitvoeren.".</i>
678.	SP 64.I	46, 52	Inspreker 46 verzoekt voor PCB-houdende afvalstoffen de Europese Norm van 50 mg/kg aan te houden. Dat de norm van 0,5 mg/kg per congeneer technisch eenvoudiger en financieel goedkoper te bepalen is, is geen reden om als lidstaat strenger te zijn dan Europa. In het geval door de strengere norm ook shredderafval als PCB-houdend zou moeten worden aangemerkt zou het voor Nederland onmogelijk worden om te voldoen aan het recyclingpercentage van 95% uit de Europese richtlijn 2000/53. Inspreker 52 merkt ook op dat sprake is van verschillende normen, maar vraagt niet om de norm van Europa over te nemen maar om als actiepoint op te nemen dat Nederland zich in al zetten voor een uniforme norm op Europees niveau.	Het LAP sluit ten aanzien van het PCB-gehalte aan bij de Nederlandse wet- en regelgeving. PCB's zijn vermeld op de lijst van persistente organische verontreinigende stoffen (POP's) uit het Verdrag van Stockholm, zoals op dit moment geïmplementeerd met EU-Verordening EG/850/2004. Deze stoffen zijn zodanig gevaarlijk dat het ongewenst is om de Nederlandse wetgeving en afvalbeleid op dit punt te versoepelen. De stelling dat het recyclingpercentage voor shredderafval niet meer haalbaar zou zijn, is geen reden om de normering voor PCB te verruimen. Indien zich die situatie al zou kunnen voordoen, is het van belang dat onderzocht wordt waardoor de PCB-verontreiniging wordt veroorzaakt en de PCB-houdende afvalstromen vervolgens op een zodanige wijze te be-/verwerken dat geen vervuiling van het shredderafval kan optreden. In dit kader kan geen uitspraak worden gedaan over de Nederlandse strategie voor een uniforme PCB-norm op Europees niveau.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
679.	SP 64.I	69	Er zijn verschillende normen voor PCB's (LAP/Regeling verwijdering PCB's enerzijds en Eural anderzijds) en inspreker verzoekt aan te geven wanneer welke norm relevant is. Opgemerkt wordt dat het LAP een relatie lijkt te leggen naar de olie, terwijl in de Eural eveneens een relatie wordt gelegd naar metaal.	De in het LAP geformuleerde minimumstandaard is van toepassing op alle PCB-houdende afvalstoffen, met uitzondering van PCB-houdende grond. PCB's zijn hierbij gedefinieerd als (1) polychloorbifenylen, (2) polychloorterfenylen (PCT's), (3) monomethyltetrachloordifenylnmethaan / monomethyldichloordifenylnmethaan / monomethyldibroomdifenylnmethaan, en (4) alle mengsels van bovengenoemde stoffen, alles voor zover het totale gehalte aan bovengenoemde stoffen hoger is dan 0,5 mg/kg per congener 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180. Het sectorplan heeft derhalve ook betrekking op PCB-houdend afvalstoffen die geen olie bevatten. In de toelichting wordt een aantal voorbeelden van dergelijke afvalstoffen genoemd. De afbakening van het sectorplan is derhalve niet gelieerd aan de Eural. Voor de normering van andere wet- en regelgeving wordt verwezen naar de betreffende documenten. In het sectorplan is wel een toelichting van deze wet- en regelgeving opgenomen.
680.	SP 64.IV	39	In het LAP ontbreekt een verwijzing naar het inspectierapport 'De uitvoering van de PCB-regelgeving voor transformatoren' (kopie door inspreker meegezonden). Omdat dit rapport in aanvulling op de wet- en regelgeving nadere afspraken bevat over de sanering van PCB-houdende transformatoren van energiedistributiebedrijven, wordt verzocht in sectorplan 64 alsnog een verwijzing op te nemen.	In paragraaf IV van de toelichting is weldegelijk reeds een verwijzing naar dit rapport opgenomen. De reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
681.	SP 65.I	58	Verzocht wordt eenduidig de reikwijdte van het geformuleerde beleid ten aanzien van dierlijk afval en dierlijke bijproducten te bepalen.	Voor beantwoording op deze reactie wordt verwezen naar reactie met nummer 684.
682.	SP 65.I	50	Voorgesteld wordt de laatste regel van de tabel in paragraaf I anders te formuleren teneinde beter aan te sluiten bij de formuleringen in sectorplan 19 'afval van gezondheidszorg bij mens of dier'.	In de afbakening van sectorplan 19 staat: "Het gaat daarbij met name om afval dat vrijkomt bij verloskundige zorg en de diagnose, behandeling of preventie van ziektes bij de mens of dier en/of verwant onderzoek.". De voorgestelde verwijzingstekst geeft geen verheldering en lijkt bovendien op een eigen interpretatie van sectorplan 19 door inspreker.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
683.	SP 65.I	50	Met de eerste alinea van het sectorplan wordt ten onrechte de indruk gewekt dat alle producten die onder richtlijn 1774/2002 vallen automatisch afval zijn. Inspreker wijst er op dat de kaderrichtlijn afvalstoffen dierlijke bijproducten die vallen onder richtlijn 1774/2002 uitzondert van haar werkingssfeer en daarnaast het begrip bijproduct verduidelijkt. Veel dierlijke bijproducten voldoen aan deze omschrijving in de kaderrichtlijn, maar veel vormen van nuttige toepassing van deze materialen ontbreken in het sectorplan. Verder is de in paragraaf IV van het sectorplan opgenomen interpretatie van jurisprudentie de regel terwijl het sectorplan dit presenteert als uitzondering. Inspreker doet een concreet tekstvoorstel ter vervanging van de tweede zin van het sectorplan met als essentie dat expliciet wordt opgenomen dat dierlijke bijproducten onder bepaalde voorwaarden niet als afval worden gekwalificeerd.	Ten aanzien van de reikwijdte van het sectorplan is bedoeld dat onder de reikwijdte van het sectorplan alle dierlijke afvalstoffen vallen, die in ieder geval onder de werkingssfeer van de Verordening vallen. Vast dient dus te staan dat het een afvalstof betreft, en dat deze afvalstof onder de werkingssfeer van de Verordening valt. Het LAP kent een beleidsdeel en sectorplannen. In het beleidsdeel wordt onder andere aandacht besteed aan de discussie of iets een afvalstof is of niet (paragraaf 4 termen definities en afbakening) en geeft informatie over de wijze waarop het bevoegd gezag kan bepalen of iets een afvalstof is of niet. Het sectorplan beschrijft de wijze waarop het bevoegd gezag indien sprake is van betreffende afvalstof kan beoordelen of een aangevraagde verwerkmethode de betreffende afvalstof conform de minimumstandaard is. Uit het sectorplan kan in het algemeen niet worden afgeleid of iets een afvalstof is of niet, wel wordt soms informatie verstrekt die hierbij een rol kan spelen. In dit sectorplan wordt bijvoorbeeld verwezen naar een uitspraak van het Europese Hof. Enkel het feit dat afvalstoffen nuttig worden toegepast maakt niet dat ze daarmee hun afvalstatus per definitie verliezen. Zeer veel afvalstoffen worden nuttig toegepast maar blijven hun karakter als afvalstof behouden. <i>De tekst wordt aangepast en de eerste alinea van paragraaf 1 gaat luiden "Dierlijk afval is afval dat valt onder de werkingssfeer van de Verordening EG 1774/2002) tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten (verder de Verordening dierlijke bijproducten)".</i> Verder geeft inspreker aan dat in het sectorplan niet wordt ingegaan op nuttige toepassingen van afvalstoffen en daarmee de bijproducten verwerkende sector groot onrecht aandoet. Niet geheel duidelijk is waar dit onrecht uit bestaat. In het geval geen sprake is van een afvalstof, is dit sectorplan niet van toepassing. Voor de beheerwijze van dierlijk afval wordt gerefereerd een directe link gelegd met artikelen 4 t/m 6 van de Verordening dierlijke bijproducten. In deze artikelen staat beschreven welke verwerkingswijze (zowel verwijderingshandelingen als nuttige toepassingen) zijn toegestaan. VROM voert geen eigenstandig beleid, dit sectorplan is afgestemd met het ministerie van LNV.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
684.	SP 65.III	69	Onduidelijk is of invoer van kadavers mogelijk is en onder welke voorwaarden. De praktijk is dat in Nederland crematie van gezelschapsdieren uit bijvoorbeeld Duitsland plaatsvindt.	Kadavers vallen niet onder de Verordening dierlijke bijproducten en is dus de EVOA van toepassing. Er is geen sectorplan van toepassing en dus wordt een invoer getoetst aan hoofdstuk 12 van het Beleidskader.
685.	SP 65.III	69	In de in- en uitvoerparagraaf wordt aandacht voor calamiteiten in geval van dierziekten gemist.	Bij calamiteiten gaat het in de regel om afvalstoffen die vallen onder de Verordening dierlijke bijproducten. Voor het treffen van maatregelen is het ministerie van LNV de aangewezen instantie. Een uitwerking in het LAP is daarom niet nodig.
686.	SP 65.IV	50	De genoemde hoeveelheid van 790 kton wordt betwijfeld. Mogelijk zijn hier ook vetten en diermelen die worden aangewend in de voedselketen, oleochemie of bio-energie onder begrepen.	Deze 790 kton is het afval in 2006 gemeld onder de Euralcodes 020102 ('afval van dierlijke weefsels'), 020202 ('afval van dierlijke weefsels') en 020203 ('voor consumptie of verwerking ongeschikt materiaal'). Deze Euralcodes zijn toegewezen aan dit sectorplan. Het is niet uit te sluiten dat niet al dit afval ook daadwerkelijk onder dit sectorplan valt, maar die detailinformatie ontbreekt.
687.	SP 65.IV	50	De interpretatie van de uitspraak van het Hof (C-176/05) zoals opgenomen in het sectorplan wekt een onjuiste indruk.	<i>Inspreker heeft gelijk. De tekst in de toelichting op het sectorplan stelt dat arrest C 176/05 zou stellen dat categorie 3 diermeel geen afvalstof is. Dit kan echter onmogelijk uit dit arrest worden afgeleid. Het arrest heeft namelijk betrekking op een geschil over het grensoverschrijdend afvaltransport van diermeel. Een nationale rechter had al geoordeeld dat in betreffende geval sprake was van een afvalstof. De belangrijkste prejudiciële vraag die aan het Europese Hof is voorgelegd is of voor de overbrenging van diermeel, ongeacht of het bijzonder risicomateriaal bevat, als afvalstof een kennisgevingprocedure op grond van de EVOA vereist was. Dit arrest heeft dus in het geheel geen betrekking op de vraag of diermeel een afvalstof is of niet. Sterker nog, uitgangspunt was dat het een afvalstof is. De tekst zoals opgeschreven in het sectorplan is onjuist. Aangezien deze uitspraak betrekking heeft op de oude EVOA (Verordening 259/93) is deze nu niet meer relevant. Er is inmiddels een nieuwe EVOA (1013/2006) waarin is vastgesteld dat overbrengingen die vallen onder de erkenningseisen van Verordening 1774/2002 zijn uitgezonderd van de EVOA. De betreffende passage wordt geschrapt.</i>
688.	SP 65.IV	50	Euralcode 020201 lijkt niet relevant voor de sector, terwijl juist Euralcode 020204 ontbreekt.	Afvalstoffen met een Euralcode 020201 ('slib van wassen en schoonmaken') zullen niet direct vallen onder 'dierlijk afval', maar het is echter niet uit te sluiten dat een deel van dit afval wel degelijk betrekking heeft op dierlijk afval. Euralcode 020204 ('slib van afvalwaterbehandeling ter plaatse') is aangemerkt als een water-zuiveringsslibstroom en als zodanig in dat sectorplan meegenomen.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
689.	SP 65.V	50	Het zou goed zijn om in het LAP - waar terecht melding wordt gemaakt van het lopende traject tot aanpassing van de verordening 1774/2002 - melding te maken van inhoudelijke ontwikkelingen, en met name dat daarbij gewerkt wordt aan een onderscheid tussen verbranding voor energieopwekking en afvalverbranding. Volgens inspreker vervalt daardoor op termijn de eis om dierlijk vet dat als biobrandstof wordt ingezet als afval te verbranden.	In het voorstel voor de Verordening ter vervanging van Verordening 1774/2002 wordt inderdaad gesteld dat toepassing van geproduceerde bijproducten bij toepassing in verbrandingsprocessen voor energieopwekking geen afvalverwijdering is. Daaruit mag niet de conclusie worden getrokken dat er dan geen sprake meer zou zijn van afvalstoffen. Er is alleen geen sprake van een verwijderingshandeling maar van nuttige toepassing. Indien de bedoelde Verordening wordt gewijzigd zal worden gezien of en hoe het sectorplan gewijzigd moet worden.
690.	SP 65.V	50	Inspreker wijst er op dat de verwijzing naar de VIHB-lijst alleen geldt voor afvalstoffen en niet voor dierlijke bijproducten die nuttig worden toegepast conform de voorwaarden van artikel 5 van de kaderrichtlijn. Mede om verwarring bij aanhoudingen langs de weg te voorkomen is het belangrijk deze nuancering expliciet te vermelden.	Aan artikel 5 van de herziene Richtlijn afval over bijproducten kan pas op 12 december 2010 gevolg worden gegeven na de intrekking van de huidige richtlijn afvalstoffen, en kan er dus niet vooruitgelopen worden op de reikwijdte bepalingen. Uiteraard geldt dat indien er geen sprake is van afval, registratie op de VIHB lijst niet nodig is.
691.	SP 65.VI	50	Verzocht wordt een link naar de website van inspreker op te nemen.	Op dit moment is het onderdeel 'Links' van de LAP-site nog niet gevuld. Op het moment dat het LAP in werking is getreden zal dit worden uitgebreid. Er komt dan ook een categorie met branche-verenigingen en op dat moment wordt het verzoek van inspreker in overweging genomen.
692.	SP 66.I	69	Bij de verwijzingen naar andere sectorplannen ontbreken de beeldbuizen van TV's en monitoren. Graag opnemen met een verwijzing naar sectorplan 71.	Voor beeldbuizen van sectorplan 66 verwijzen naar sectorplan 71 zou de indruk kunnen geven dat beeldbuizen als zodanig vallen onder het Besluit beheer elektrische en elektronische apparatuur. Dit is echter niet het geval. Beeldbuizen kunnen wel onderdeel uitmaken van een apparaat dat onder het besluit valt en indirect gelden doelstellingen voor verwerking van het afgedankte apparaat dan ook voor de onderdelen waaruit zo'n apparaat bestaat, maar een losse beeldbuis valt zelf niet onder het besluit. <i>Er is daarom voor gekozen om vanuit sectorplan 66 naar sectorplan 71 te verwijzen voor 'elektrische en elektronische apparatuur' als geheel en niet voor beeldbuizen in het bijzonder. Tegelijkertijd wordt in plan 71 in de linker kolom van de tabel van paragraaf I aan de term 'Gasontladingslampen' de woorden 'en fluorescentiepoeder' toegevoegd.</i>

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspiraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
693.	SP 67.I	44	Er wordt sectorplannen gesproken over een norm van maximaal 4% jood of 4% chloor. In de praktijk is dit echter 5%.	Het verhogen van de norm voor het jood- of chloorgehalte betekent dat voor meer partijen de minimumstandaard "destilleren" van toepassing wordt. Op dit moment is er geen concrete aanleiding om dit te doen. Bovendien zijn er teveel onzekerheden en onduidelijkheden ten aanzien van de hoeveelheid en kwaliteit van deze afvalstoffen, in hoeverre deze oplosmiddelen ook daadwerkelijk destilleerbaar zijn etc. Daarnaast zou het verhogen van de norm voor het jood- of chloorgehalte meer mogelijkheden kunnen bieden voor het wegmengen van halogenen, indien menging met halogeenloze partijen plaatsvindt. Dit is een ongewenste ontwikkeling. Hoogwaardigere initiatieven dan de minimumstandaard komen voor vergunning in aanmerking. Uit de in artikel 10.4 van de Wm opgenomen voorkeursvolgorde volgt dat het destilleren van oplosmiddelen die meer dan 4% chloor of meer dan 4% jood bevatten tenminste even hoogwaardig is als de minimumstandaard "verwijderen door verbranden". Deze reactie geeft derhalve geen aanleiding tot aanpassing van het sectorplan.
694.	SP 68.I	44	Zie inspraakreactie met nummer 694. Dezelfde opmerking is op dit sectorplan van toepassing.	Zie de beantwoording van een identieke inspraakreactie onder nummer 694.
695.	SP 71.II	31	Ongeveer 75% van het shredderafval komt uit het verwerken van welvaartsschroot. De minimumstandaard verwijst naar sectorplan 27 'Shredderafval', maar de in dat plan beoogde oplossing is naar verwachting pas in de loop van 2010 operationeel voor niet meer dan 25% van het shredderafval een oplossing (namelijk het shredderafval van autowrakken). Al met al biedt het LAP geen oplossing voor de problematiek van shredderafval en dient zeker voor het shredderafval uit het verwerken van welvaartsschroot nog een oplossing te worden geformuleerd. Hierbij is relevant dat verwerken in AVI's niet goed mogelijk is en een stortverbod zonder flankerend beleid ook geen oplossing is.	De minimumstandaard voor het be- en verwerken van shredderafval is thermisch verwerken. Voor de stromen die (nog) niet nuttig kunnen worden toegepast of verbrand kan ontheffing van het stortverbod worden verleend.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
696.	SP 71.II	69	De term samenstellende materialen is onduidelijk. Wat wordt hier onder verstaan?	<i>Bedoeld wordt de materialen, stoffen of onderdelen waaruit het 'materiaal' bestaat. Het sectorplan wordt aangepast.</i>
697.	SP 72.II	49	Om de mogelijkheid op te houden dat zwavelhoudend afval wordt ingezet voor de productie van (vloeibare) meststoffen wordt voorgesteld in de minimumstandaard de passage 'terugwinnen van de zwavel in de vorm van een afzetbare grondstof' te vervangen door 'nuttige toepassing'.	<i>Met het voorstel van inspreker wordt in beginsel ook inzet van zwavelhoudende afvalstoffen als brandstof mogelijk, terwijl de minimumstandaard uitgaan van nuttige toepassing van de zwavel, ofwel materiaalhergebruik. Het tekstvoorstel van inspreker is dus niet overgenomen maar de minimumstandaard wordt qua formulering wel aangepast tot: "De minimumstandaard voor het be- en verwerken van zuurteer en overig zwavelhoudend afval is (terugwinnen ten behoeve van) materiaalhergebruik van ten minste de zwavel.".</i>
698.	SP 73.II	45, 47	Door een innovatief gebruik van ijzerhoudende baden bij het onzinken van gereedschappen en het gebruik van specifieke oppervlakteactieve materialen heeft inspreker een laag verbruik aan zink, maar wel ijzerhoudende baden met zoveel zink er in dat terugwinning van ijzer volgens de minimumstandaard niet mogelijk is. De baden worden in een ONO-installatie ingezet om in baden niet van inspreker zelf Cr(VI) te reduceren. Ter illustratie wordt een rapport van TU-Delft toegevoegd waaruit blijkt dat naast deze reductie ook bespreking van andere grondstoffen en een beperking van de gevormde slibkoek. Omdat dit aansluit bij de doelen van het LAP wordt verzocht deze inzet expliciet als vorm van 'nuttige toepassing' aan te merken. Inspreker doet een concreet tekstvoorstel om dit in de tekst van het sectorplan te verwerken.	Inspreker stelt voor om een minimumstandaard toe te voegen voor ijzerhoudende beitsbaden die niet geschikt zijn voor nuttige toepassing van het ijzer. Het in deze beitsbaden voorkomende ijzer(II)chloride dient ter vervanging van grondstoffen te worden toegepast in een ONO, waarbij zware metalen worden geconcentreerd en afgescheiden. Een ONO-installatie is ontworpen met het oog op verwijdering van afvalstoffen, waardoor ook de inzet van de beitszuren moet worden aangemerkt als een handeling van verwijdering. Dat door de inzet van de beitszuren primaire grondstoffen worden bespaard maakt dit niet anders. Het voorgaande wordt bevestigd door uitspraak van de Raad van State van 14 maart 2007 (200605462/1, 200605467/1, 200605469/1, 200605470/1, 200605472/1). De inzet van ijzerhoudende beitsbaden in een ONO ter vervanging van grondstoffen wordt derhalve aangemerkt als verwijdering en voldoet aan de minimumstandaard. Deze reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van de minimumstandaard.
699.	SP 73.II	69	Het is onduidelijk wanneer partijen niet geschikt zijn voor nuttige toepassing. De criteria ontbreken. Omvang en te laag ijzergehalte zijn te vage termen. Graag criteria opnemen.	Het is onmogelijk om een limitatieve lijst van criteria op te nemen. Ijzerhoudende beitsbaden kunnen immers een diversiteit aan additieven of verontreinigingen bevatten. In de toelichting is wel een indicatie gegeven van de concentratie aan organische bestanddelen of zink waarbij nuttige toepassing van het ijzer niet mogelijk is. Daarnaast bepalen de omvang en het ijzergehalte van de beitsbaden of het financieel rendabel is om partijen op te werken. De verwerker heeft geen acceptatieplicht en de acceptatieparameters kunnen afhankelijk van de marktomstandigheden variëren.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
700.	SP 74.II	69	Onduidelijk is waarom Kwik niet voorkomt in de 1ste tabel opgenomen en wel in de 2de terwijl voor Chroom (VI) juist het omgekeerde geldt.	In de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor directe nuttige toepassing" is vermeld in welke situaties metaalhoudende baden nuttig mogen worden toegepast in de waterzuiveringsinstallatie. Het gaat daarbij om de inzet van afvalzuren en afvallogen voor pH-correctie. De criteria die hierbij worden gehanteerd zijn afgeleid van de CIW/CUWVO-nota 'verwerking waterfractie gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalstoffen' van april 2001. In dit rapport is een lijst van stoffen en stofgroepen samengesteld waarvoor geldt dat deze niet (via afvalwaterzuivering) in het oppervlaktewater (direct of indirect) mogen terecht komen. Het in het beleidskader opgenomen mengbeleid, noch de negatieve lijst uit het rapport van 2001 geven aanleiding om vanuit doelmatigheidsoverwegingen voor chroom een eis op te nemen in de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor directe nuttige toepassing". Het is overigens wel mogelijk dat een waterkwaliteitsbeheerder aanvullende eisen voor bijvoorbeeld chroom zal stellen in verband met de lozing op het oppervlaktewater. Dit zal afhankelijk zijn van de concrete situatie. In de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor afvoer naar een zuiveringsinstallatie" is vermeld in welke situaties metaalhoudende baden niet meer door ONO hoeven te worden behandeld. In die situaties is zuivering in een waterzuiveringsinstallatie toegestaan. De criteria die daarbij gelden zijn in hoofdzaak afgeleid van het rapport 'afvalwaterproblematiek bij oppervlaktebehandeling van materialen' van juni 1997. In dit rapport zijn aanbevelingen gedaan over de kwaliteit van het te lozen afvalwater mede op basis van de stand der techniek. Ook hier kan de waterkwaliteitsbeheerder aanvullende eisen stellen aan de kwaliteit van het te lozen afvalwater. De criteria in de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor directe nuttige toepassing" zijn dus opgenomen met de achtergrond dat verspreiding van die stoffen op doelmatigheidsgronden niet mag plaatsvinden. De criteria in de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor directe nuttige toepassing" sluiten aan bij de effluenteisen die gebruikelijk zijn in de branche.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
				Dit verschil in de uitgangspunten verklaart de verschillen in parameters en criteria tussen de tabellen. In het rapport juni 1997 is vermeld dat in Nederland geen kwik in de oppervlaktebehandeling wordt toegepast. Aangezien dit sectorplan voor een belangrijk deel betrekking heeft op afvalwater afkomstig uit de metaalelektro - industrie is geen grenswaarde voor kwik opgenomen in deze tabel.
701.	SP 74.II	69	Onduidelijk is wanneer partijen niet geschikt zijn voor nuttige toepassing. De criteria ontbreken. Omvang en te laag edelmetaalgehalte zijn te vage termen.	Bij de beoordeling of partijen in aanmerking komen voor terugwinning van edelmetalen spelen meerdere aspecten een rol. Gedacht kan worden aan de technische mogelijkheden van het verwerkingsproces, de acceptatiecriteria van de ontvanger, de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen, etc. Het is dan ook niet mogelijk om generiek aan te geven in welke gevallen dit aan de orde kan zijn. Het is onmogelijk om een limitatieve lijst van criteria op te nemen. Edelmetaalhoudende beitsbaden kunnen immers een diversiteit aan additieven of verontreinigingen bevatten. Daarnaast bepalen de omvang en het edelmetaalgehalte van de baden of het financieel rendabel is om partijen op te werken. De verwerker heeft geen acceptatieplicht en de acceptatieparameters kunnen afhankelijk van de marktomstandigheden variëren. In het proces van vergunningverlening dient dit dan ook van geval tot geval - afhankelijk van techniek, te bewerken baden, etc. - te worden beoordeeld en vastgelegd.
702.	SP 74.II	69	Inspreker vraagt zich af waarom de concentratie Cadmium in de 1ste tabel hoger dan in de 2de tabel? Omdat bij verwerking grotere volumes worden ingezet dan bij toepassing voor pH-correctie leidt dit tot extra problemen voor de slibkwaliteit.	Verwezen wordt naar de reactie op 698. De criteria in de tabel "Maximale concentratiegrenswaarden voor afvoer naar een waterzuiveringsinstallatie" sluiten aan bij de effluenteisen die gebruikelijk zijn in de branche. Het gehalte voor cadmium is in deze tabel daardoor hoger dan in de tabel die betrekking heeft op directe nuttige toepassing. De waterkwaliteitsbeheerder kan op dit punt overigens aanvullende of strengere eisen stellen aan de kwaliteit van het te lozen afvalwater.
703.	SP 75.II	54	In het geval de in de minimumstandaard genoemde voorbehandeling plaatsvindt kan de resterende waterstroom - mits na deze voorbehandeling wordt voldaan aan de grenswaarden voor metalen en organische verontreinigingen - vervolgens worden gezuiverd tot een loosbaar product. Dit blijkt niet uit de huidige formulering van de minimumstandaard.	Relevant in de minimumstandaard is dat de metalen in de waterfractie moeten worden geconcentreerd door ontgiffen, neutraliseren of ontwateren. Het ligt voor de hand dat zuivering moet plaatsvinden tot een loosbaar product. Immers, een alternatief afvoerkanaal is er niet voor het van metalen ontdane water. Voor de lozing geldt het toetsingskader van de Wvo. In hoeverre sprake is van een loosbaar product is ter beoordeling aan de waterkwaliteitsbeheerder. Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de tekst.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
704.	SP 77.I	44	Verzocht wordt de werkingssfeer van het sectorplan in overeenstemming te brengen met de Nota van Toelichting van het Bssa bij de implementatie van de Europese richtlijn storten. Storten van vloeibare afvalstoffen is namelijk verboden (Richtlijn storten) en het gaat daarbij om 'afvalstoffen in vloeibare vorm met inbegrip van afvalwater, maar met uitzondering van slib', zoals ook in de toelichting op het Bssa is opgenomen. Tevens wordt verzocht in de minimumstandaard het gebruik van waterige slibben bij het immobiliseren van afvalstoffen om deze vervolgens te storten mogelijk te maken.	Inspreker reageert mogelijk op een eerdere conceptversie, maar de tekst van het ontwerp is al in lijn met het voorstel van inspreker.
705.	SP 77.I	44	Verzocht wordt aan te geven onder welk sectorplan slib afkomstig van de afvalwaterbehandeling van AVI's is opgenomen en welke minimumstandaard geldt voor deze afvalstroom.	Slib afkomstig van de afvalwaterbehandeling van AVI's valt onder het beleidskader, waarvoor geen minimumstandaard van toepassing is. Verwerking wordt direct getoetst aan de voorkeursvolgorde.
706.	SP 77.II	54	In het geval de in de minimumstandaard genoemde voorbehandeling plaatsvindt kan de resterende waterstroom - mits na deze voorbehandeling geen zwarte lijst stoffen meer aanwezig zijn - vervolgens worden gezuiverd tot een loosbaar product. Dit blijkt niet uit de huidige formulering van de minimumstandaard.	Verwezen wordt naar het antwoord op inspraakreactie met nummer 704.
707.	SP 77.II	44	Verzocht wordt om als vorm van thermische verwerking toe te staan dat gebruik mag worden gemaakt van een deel van een AVI en in het bijzonder de sproeidrooginstallatie.	De minimumstandaard is bedoeld om de schadelijke afvalstoffen te verwijderen. Indien wordt voldaan aan de randvoorwaarden zoals verwoord in het sectorplan kan de door inspreker bedoelde verwerking worden toegestaan. Aanpassen van de geformuleerde minimumstandaard is hiervoor niet noodzakelijk.
708.	SP 77.III	44	Uitvoer van waterig afval voor lozen als vorm van (voorlopige) verwijdering dient enkel toegestaan te worden als de lozingsnormen op de locatie van bestemming een vergelijkbare bescherming van het milieu waarborgen als in Nederland.	Zie hiervoor de beantwoording van een vergelijkbare reactie op het sectorplan 16 waterzuiveringsslib' onder nummer 486. Het sectorplan wordt niet aangepast.

Nr.	Onderdeel LAP	Inspreker	Inspraakreactie	Antwoord en aanpassing LAP
709.	SP 79.II	54	De minimumstandaard na ontzilvering is onjuist en onvolledig omschreven. In de overwegingen bij de minimumstandaard wordt ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen zwart-wit en kleurstromen. Tevens wordt ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen concentraat (uit indamping van de kleurstroom) en residu (uit indamping van condensaat na zuivering).	Uit het MER blijkt dat ook fixeër en ontwikkelaar afkomstig van kleurprocessen van ontzilvering fysisch/chemisch en biologisch moeten worden behandeld, en dat voor de verwerking van reststoffen na indamping van in elk geval zwart/wit fixeër gelijke eisen gelden als voor kleurfixeër en -ontwikkelaar. De verwerking van fotografische vloeistoffen van zwart/wit- en kleurprocessen zijn daarmee in het MER op vrijwel identieke wijze beschreven. Mede hierdoor is er geen reden om onderscheid te maken in de verwerking van ontzilverde fotografische vloeistoffen afkomstig van zwartwit- dan wel kleurprocessen. In LAP1 is dit onderscheid ook niet gemaakt. Het is overigens niet zo dat de minimumstandaard daarmee geen verschil kent in behandeling van fotografische vloeistoffen afkomstig van genoemde processen. Er wordt immers een verschil gemaakt in de mate waarin afvalstoffen afkomstig uit deze processen moeten worden ontzilverd. Het sectorplan wordt niet aangepast.
710.	SP 79.II	44	Verzocht wordt mogelijk te maken dat stromen met een zilveragehalte onder 50 c.q. 100 mg/l direct mogen worden verbrand, dus zonder eerst 'zuiveren en indampen'.	Op voorhand kan niet worden vastgesteld of de directe inzet voor verbranden voor de onderhavige afvalstoffen in milieuhygiënisch opzicht beter uitvalt dan de in de minimumstandaard voorgeschreven werkwijze. De minimumstandaard is dan ook niet aangepast. Directe afvoer naar de verbranding is echter in beginsel vergunbaar, indien met een LCA is aangetoond dat 'direct verbranden' in milieuhygiënisch opzicht hetzelfde of een beter resultaat oplevert dan de nu voorgeschreven verwerkingswijze.